

AGATHA CHRISTIE

**FIRAVUN
AGACI**

26

Agatha Christie
Firavun Ağacı

BU KİTAP 1964
SENESİNDE AKBA YAYINEVİ
TARAFINDAN
İSTANBUL'DA
YAYINLANMIŞTIR....

Kitabın düzenlenmesi: ORAL ORHON
Dizgi ve baskı: YENİ MATBAA
Ciltler: TABES CİLTEVİ

DEATH COMES
AS THE END

(Erkek kardeş), (Kız kardeş) tâbirleri bazen (Karı) (Koca) yerine
kullanılırdı...

AGATHA
CHRISTIE

Dilimize çeviren: NÜVEYRE GÜLTEKİN

İŞTE İMHOTEP AİLESİ

- İMHOTEP • Teb şehrinde, mukaddes Mezarlardan birinin bakım ve başışları ile uğraşan, zengin, kendini beğenmiş, fazla zeki olmayan bir adam.
- YAHMOS • İmhotep'in en büyük oğlu... Ağırbaşlı, itaatkâr, tedbirli, kimseyi incitmeyen bir genç.
- SOBEK • İmhotep'in ikinci oğlu. Kendine güvenen, telâşlı, heyecanlı, atak bir genç adam.
- İPİ • İmhotep'in en küçük oğlu. Zekâsı ile böbürlenен, büyüklerine itaat etmeyen, küstah ve cüretkâr bir çocuk.
- RENİSENB • İmhotep'in kızı. Kocası ölüp dul kaldıktan sonra, küçük kızı ile babasının evine dönmüştür.
- NOFRET • İmhotep tarafından Kuzeyden getirilen, genç, son derece güzel, zeki bir kadın.
- SATİPİ • Yahmos'un karısı. Çok konuşan, sinirli, mütehakkim bir kadın.
- KEYT • Sobek'in karısı. Çocuklarından başka kimseye aldırış etmeyen, aptalca, basit bir kadın.
- ESA • İmhotep'in annesi. Yaşlı fakat hikmet dolu, zeki, akıllı bir kadın.
- HENET • Evde uzun yıllar hizmet etmiş, kendisini ev halkından biri sayan, aile fertleri arasına nifak sokmaktan zevk alan, dedikoducu bir ihtiyar kadın...
- HORİ • İmhotep'in işlerini idare eden, ciddî, akıllı, ağırbaşlı bir kâtip.
- KAMENİ • İmhotep'in Kuzeydeki çiftliğinden .getirdiği genç, yakışıklı bir kâtip.

MEVSİMLER

4 er aylık 3 mevsim vardı.

NEHRİN TAŞMASI

Temmuz sonlarından kasım sonlarına kadar,

KIŞ

Kasım sonlarından Mart nihayetine kadar,

YAZ

Mart sonlarından Temmuz sonlarına kadar sürmekte idi.

Ayların ayrıca ismi yoktu

NEHRİN TAŞMASI'nın İKİNCİ AYI - 20. GÜN

RENİSENB, tepede durmuş Nil'i seyrediyordu.

Tâ öteden ağabeylerinin sesleri geliyordu kulağına. Yahmos ile Sobek, kanal duvarlarının bazı yerlerde tamire ihtiyaç gösterip göstermediği konusunda münakaşaya tutuşmuşlardı. Sobek'in sesi her zamanki gibi yüksekte ve güvenle çıkıyordu. Zaten o fikirlerim her zaman büyük bir rahatlık ve kendinden emin bir tavırla öne sürmek âdetindeydi. Yahmos'un sesi ise, şüphe ve endişe dolu bir mırıltıdan yukarı çıkamıyordu. Yahmos daima böyleydi. Hep şu veya bu vesile ile kendisine bir üzüntü konusu icadederd. Ailenin en büyük oğlu Yahmos'du. Babası Kuzey'deki arazileri görmeye gittiğindenberi çiftliğin idaresi bir bakıma onun elinde kalmıştı. Yahmos ağır kanlı, tedbirli, vesveseli bir insandı. İri cüsseli, ağır hareketliydi. Sobek'in canlılık ve güveninden onda eser yoktu.

Renisenb tâ çocukluğundanberi ağabeylerinin tıpkı böyle münakaşa ettiklerini hatırladı. Birden içi emniyet hissiyle doluverdi... Artık evindeydi. Evet, tekrar yuvasına dönmüştü...

Fakat, Nil'in solgun bir ışıltı ile akıp giden sularına bakınca içindeki isyan ve acı bir kere daha kabardı. Kay, gencecik kocası, ölmüştü... Güleç yüzü, geniş, kuvvetli omuzları ile Kay... Şimdi Kay, Osiris'in yanında, ölümler ülkesindeydi. Ve kendisi, Kay'ın sevgili karısı, ümitsiz, perişan bir halde kalakalmıştı. Sekiz yıl geçirmişlerdi beraber... Ona gittiği vakit çocuk denecek yaşıydı... Şimdi, Kay'dan olan çocuğu Teti ile, dul bir kadın olarak, babasının evine dönüyordu.

Şu anda genç kadının içinde sanki buralardan hiç ayrılmamış gibi bir his vardı...

Bu hissi sıcak bir sevinçle karşıladı...

Aradan geçen sekiz yılı unutacaktı. Serapa saadette dolu yıllar... Nihayet umulmadık kaybın acısıyla parçalanmış, mahvolan yıllar...

Evet, unutmalıydı o yılları, kafasından söküp atmalıydı. Bir kere daha Renisenb olmalıydı... Kaç rahibi İmhotep'in kızı, o düşünmeyen, hissetmeyen kız... Kocasına karşı duyduğu aşk zalim bir histi. Renisenb'i bir zevk sarhoşluğu içinde aldatmıştı...

Kay'ın kuvvetli, bronz rengi omuzlarını hatırlıyordu, daima gülen ağzını hatırlıyordu. Ama, şimdi. Kay, sargılara sarılıp, mumyalanmış, muska ve tılsımlarla donatılıp, öteki dünya'ya doğru yola çıkmıştı. Bu dünya da artık Kay, hiç bir zaman teknesiyle Nil'de dolaşamayacak, balık tutamayacak, başını Güneş'e doğru kaldırıp gülemliyecekti...

Renisenb düşünüyordu:

«Artık düşünmeyeceğim. Herşey bitti. Şimdi evimdeyim. Herşey bıraktığım gibi... Ben de eski Renisenb olmaya çalışacağım. Tıpkı eskisi gibi. Teti daha şimdiden unuttu. Öteki çocuklarla oynuyor, gülüyor...» Renisenb süratle döndü. Nehir kıyısına inmekte olan bir kaç merkebin yanından geçip, eve doğru yürüdü. Mısır anbarını, ahırları geride bırakıp avluya girdi.

Çok hoş bir avluydu burası. Bir kenarda sunî bir göl meydana getirilmişti. Gölün etrafında zakkumlar, yaseminler, koyu gölgeli Firavun incirleri vardı. Teti ile öteki çocuklar, tiz seslerle bağıırışarak bu gölün kıyısında oynuyorlardı. Gölün bir kenarındaki kameriyeye girip çıkıyorlar, öteye beriye koşuyorlardı. Renisenb, Teti'nin, ipi çekilince ağzını açıp kapayan tahta bir aslanla oynadığına dikkat etti... Kendisi küçükken bu oyuncağı ne kadar çok severdi? Bir kere daha içi minnetle dolarak «Yuvama döndüm!» diye düşündü. Burada hiç bir şey değişmemişti... Burada hayat emin, değişmez ve sakindi. Şimdi ortada koşuşan çocuk kendisi değil, Teti idi... Genç kadın, duvarların mahremiyeti içinde kalan annelerden biri olmuştu.

Çocuklardan birinin oynadığı top, ayaklarının dibine kadar yuvarlandı. Eğilip topu aldı, gülerek çocuğa attı.

Sonra, rengârenk sütunlarla süslü verandadan geçip, eve girdi. Renkli çuhalar ve lotus yapıkları ile süslenmiş büyük salonu geçti, evin arka tarafında, kadınlar için ayrılmış olan kısma doğru yürüdü.

Birden kulağına yüksek perdeden konuşan kadın sesleri çarptı... Tatlı ve âşinâ bir melodi idi bu... Satipi ile Keyt... Ah, yine, her zamanki gibi münakaşa ediyorlardı işte... Satipi'nin o tiz, mütehakkim, kafa tutan sesi! Satipi, Yahmos'un karısı idi. Uzun boylu, canlı, çenesi düşük bir kadındı. Sert, mütehakkim bir güzelliği vardı. Evde emirleri o verir.

hizmetkârları esir gibi çalıştırır, herşeye kusur bulur, etrafmdakileri kırıp geçirerek, kuvvetli şahsiyeti sayesinde en olmayacak işleri yaptırırdı. Zehir gibi diliyle herkesi titrettiği için emirlerine harfiyen itaat edilirdi. Ne istediğini bilen, cerbezeli karısına Yahmos derin bir hayranlıkla bağlıydı. O kadar ki, çoğu zaman Satipi, kocasını bile hırpalar, ve bu duruma Renisenb müthiş içerlerdi.

Satipi'nin tiz perdeden çıkan sesi kesildiği sıralarda. Keyfin munis, fakat inatçı sesi duyuluyordu. Keyt, kaba saba, güzellikten fazla nasibi olmayan bir kadındı. Yakışıklı, neşeli, canlı Sobek'in karısıydı o da. Keyt kendisini tamamen çocuklarına hasretmişti. Başka konularda pek fazla konuşmaz, düşüncelerini açığa vurmazdı. Yalnız, günlük konular üzerinde yapılan münakaşalarda, kırılmaz bir inatla dediğinden vazgeçmez, eltisinin karşısında sakın bir dikkafalılıkla direnirdi. Öyle öfkeye kapılıp, bağırıp çağırdığı hiç görülmemişti. Sadece kendi fikrinden başkasını dinlememek gibi kesin, kararlı bir inatçılığı vardı. Sobek, karısına son derece bağlıydı. Bütün işlerim ona anlatmaktan çekinmezdi, zira Keyfin kendisini dinler göründüğünden, oysa kafasında çocuklarından başka bir konu bulunmadığından emindi. Satipi, hırsıyla haykırdı:

— Olur şey değil! Yahmos'un fare kadar cesareti olsaydı buna bir an tahammül edemezdi! İmhotep'in yokluğu sırasında idareyi kim eline aldı? Yahmos! Ben de, Yahmos'un karısı olarak şilteler ve yastıkları ilk seçme hakkına sahibim... O kara hipopotam...

Keyfin ağır, yumuşak sesi araya karıştı:

— Yoo, bebeğinin saçlarını yeme, yavrucuğum.. Bak, burada yenecek daha güzel bir şey var... Tatlı hem de... Oh, ne güzel, değil mi?

— Sana gelince, Keyt, hiç nâzik değilsin... Ne dediğimi dinlemiyorsun bile... Cevap vermiyorsun... Hareketlerin o kadar terbiyesiz ki...

— Mavi yastık eskiden beri benimdi... Aa, küçük Ank'a bak, yürümeye çalışıyor...

— Sen de çocukların kadar aptalsın, Keyt.. Bu kadarı yeter. Ama, bu işten bu kadar kolaylıkla sıyrılamıyacaksın. Haklarımdan vazgeçecek değilim. Benden söylemesi.

Renisenb, arkasında yumuşak ayak sesleri duyunca irkildi. Henet denen kadını görünce, içinde yine o garip hoşnutsuzluk hissi baş kaldırdı.

Henet'in zayıf yüzünde yine o yaltak tebessüm vardı.

— İşler fazla değişmedi diye düşünüyorsun, değil mi, Renisenb? dedi. Keyt istese cevap verebilir... Ama hepimiz onun kadar şanslı değiliz. Ben haddimi bilirim. Bana barınacak bir dam altı, yiyecek ve yiyecek vermiş olan babana karşı da minnetim sonsuzdur. Ah, ne iyi adamdır senin baban... Burada daima elimden gelenden fazlasını yapmaya çalıştım. Durup dinlenmeden çalışıyorum... Koş oraya, koş buraya... Bir şey beklediğim de yok... Ah, zavallı anneciğin sağ olsaydı, işler böyle mi olurdu? O beni ne kadar takdir ederdi, bilsen! İki kardeş gibiydik onunla. Ne de güzel kadındı... Her neyse, ben vazifemi yaptım, ona verdiğim sözü tuttum. Ölürken bana «Çocuklarıma iyi bak, Henet!» demişti. Verdiğim söze sadık kaldım. Kendimi sizler için esir ettim... Bir teşekkür bile beklemedim. Ne bekledim ne veren oldu... «İhtiyar Henet, aldırma!» der geçerler. Kimse beni düşünmez. Ne diye düşünsünler? Ben kendi isteğimle size yardım ediyorum.

Bir yılın gibi Renisenb'in kolunun altından süzülüp, iç odaya girdi.

— Şu yastıklar hakkında, kusurumu bağışlayın, Satipi, dedi, ama Sobek'in sözlerini işittim de...

Renisenb oradan uzaklaştı. Henet'e karşı duyduğu nefret hissi yeniden tazelenmişti. Ne tuhaf! Henet'i hiç biri sevmezdi, O mızız sesi, daima kendisine acındırmak istemesi, bazı hallerde yangına körükle gitmesi, herkesi ondan soğutmuştu.

Renisenb, «Aman bana ne?» diye düşündü. Kimbilir, belki de Henet'in hayattaki eğlencesi de bunlardı. Zavallının hayatı sahiden pek çekilir cinsten değildi. Gerçekten de bir esir gibi çalışıyordu. Hiç kimse onun yaptıklarına karşı en küçük bir minnet hissi duymuyordu. İnsan Henet'e karşı minnet hissi duyamazdı. Kadıncağız, kendi yaptıklarını, meziyetlerini ve çektiği zahmetleri öylesine insanın gözüne gözüne sokmaya çalışıyordu ki, bir minnet hissi duyulmuş olsa bile bu durum insanın kanını dondurmaya kâfi geliyordu.

Henet, diye düşündü Renisenb, hayatını başkalarına vakfeden, ve başkalarından en küçük bir yakınlık göremeyen insanlardan biri... Nursuz bir suratı var... Üstelik aptal da... Buna rağmen etrafta olup bitenlerin hepsini biliyor.

O hırsız gibi yumuşak adımlarla yürümesi, keskin kulakları, fıldır fıldır dönen gözleri varken ondan sır saklamak mümkün olamazdı. Bazan ev halkından birine yaklaşıp, kulağına bir şeyler fısıldar, sonra keyifle geriye çekilerek, söylediği sözün tesirini görmek için sırtarak beklerdi. Henet'i evden uzaklaştırmak için İmhotep'e çok yalvarmışlardı. Ama İmhotep'in bu lâflar kulağına girmemişti. Galiba, evin içinde, Henet'i seven yalnız oydu. Kendisini kovdurmak isteyenlere karşı duran efendisine Henet, her seferinde öyle bir yaltaklanırdı ki, bu iğrenç gösterilerden bütün ailenin mideleri bulanırdı.

Renisenb bir an Henet'in içeri girmesiyle büsbütün alevlenen münakaşaya kulak kabarttı. Sonra, Babaannesi Esa'nın odasına doğru yürüdü. Esa, odasında iki küçük esir kızla beraber, yapayalnız otururdu. Babaannesi, esir kızların gösterdikleri keten elbiseleri gözden geçiriyor, arasıra, onları kendine hâs usulü ile azarlıyordu.

Evet, evin içinde herşey bıraktığı gibiydi. Renisenb, bir köşede durdu. Dikkati çekmemişti. İhtiyar Esa, biraz daha kurumuştı, hepsi o kadar... Sesi yine o sestti, sözleri, kelimesi kelimesine yine o sözlerdi. O kadar ki, Renisenb'e aradaki sekiz yıl hiç geçmemiş gibi geldi...

Genç kadın yine usulca dışarıya süzüldü. Ne ihtiyar kadın, ne de iki esir kız ona dikkat etmişlerdi. Renisenb bir iki dakika mutfak kapısının önünde durdu. İçeriden kızartılan ördeklerin mis gibi kokusu ile birlikte, gülüşen, konuşan, bağırısan, çocukları azarlayan sesler taşıyordu. Bir köşede ayıklanmayı bekleyen bir yığın zerzevat vardı.

Renisenb bir an gözlerini yumarak, öylece durdu. Bulunduğu yerden bütün sesleri birden işitebiliyordu. Mutfaktan gelen gürültü, ihtiyar Esa'nın tiz sesi, Satipi'nin haykırmalarına karışan Keyt'in kalın, inatçı sesi... Ve nihayet, hepsi birden kadın seslerinden müteşekkik bir curcuna... Gülen, şikâyet eden, azarlayan, bağıran, kadın sesleri...

Renisenb birden bu seslerin içinde boğulur gibi olduğunu hissetti. Kadınlar.. Güldürücü, geveze kadınlar... Bir ev dolusu kadın! Bir an olsun susmayan, mütemediyen konuşan, bağırısan, feryat eden kadınlar...

Ve Kay... Mızrağını balığa saplamak üzere kayığında eğilmiş, sessizce bekleyen Kay...

O zamanlar bu korkunç gürültüden, bu bitip tükenmeyen dırdırdan eser yoktu.

Renisenb, tekrar sakın, sıcak bahçeye koştu. Sobek'in tarladan döndüğünü, Yahmos'un uzakta, Mezar'a doğru çıktığını gördü.

Döndü, Mezar'ın bulunduğu kayalıklara tırmanan yola saptı. Mezar Büyük Meriptah'a aitti. Babası İmhotep, bu mezarın bakımı ile mükellef bir Ka rahibi idi. Elllerinde bulunan arazi, Mezar'a bağlıta bulunulan malların bir kısmını teşkil ediyordu.

Babasının seyahati sırasında, Ka Rahibine düşen vazifeyi ağabeyi Yahmos üzerine almıştı. Renisenb, dik patikayı ağır ağır çıktığı sırada, Yahmos, Mezar'ın bağış odasına bitişik, kayalara oyulmuş bir odada, babasının işlerine bakan Hori ile bir görüşme yapıyordu.

Hori, dizleri üzerine bir papirüs açmış, iki genç adam da bunun üstüne eğilmişlerdi.

Renisenb yanlarına varıp, gölgede kalan köşelerden birine oturunca, başlarını kaldırıp gülümsediler. Genç kadın, Yahmos'u çok severdi. Yahmos, ona karşı daima şefkat ve sevgiyle muamele ederdi. Hori de, küçük Renisenb'e karşı daima sevgi göstermiş, henüz küçük bir kızken oyuncaklarını tamir etmekten büyük bir zevk duymuştu. Evlenip gittiği vakit, Hori, sessiz, ciddî bir delikanlı idi. Şimdi bir genç adam olmuş ama hiç değişmemiş, diye düşündü Renisenb. O ağırbaşlı tebessümü bile değişmemişti...

Yahmos ile Hori alçak sesle konuşuyorlardı:

— İpi'den yetmiş üç kile arpa...

— O halde yekûn olarak, iki yüz otuz kile buğday ile yüz yirmi kile arpamız var...

— Evet, ama, kerestelerin ücreti ile, Perha'da zeytinyağı ile ödediğimiz mahsulü de hesaba katmalıyız.

Bu minval üzere konuşuyorlardı. Renisenb, erkeklerin mırıltılarını bir ninni gibi dinleyerek, yarı uykulu, öylece oturdu. Nihayet Yahmos ayağa kalktı. Papirüs'ü, rulo yaparak Hori'ye verdi, odadan çıktı.

Renisenb hâlâ sessizce oturuyordu. Elini uzatıp, papirüs'e dokundu:

— Babamdan mı geldi? diye sordu.

Hori başını salladı.

Genç kadın merakla:

— Ne yazıyor? dedi.

Papirüs'ü genç adamın elinden alıp açtı. Üstündeki şekillere anlamayan gözlerle baktı. Ona okuma yazma öğretmemişlerdi.

Hori gülümseyerek, genç kadının omuzu üzerinden eğildi, parmağı ile şekilleri göstererek, okumaya başladı. Mektup, Herakliopolis'li, usta bir hattatın süslü yazısı ile yazılmıştı.

«Mukaddes arazinin hizmetkârı, Ka Rahibi İmhotep der ki:

Herakliopolis'in sahibi. Tanrı Herişaf ile bütün tanrılar yardımcınız olsun. Tanrı Ptah, kalbinizi, uzun ömürlülerin sevinci ile doldursun. Oğul anasına sesleniyor.. Ka Rahibi anası Esa ile konuşuyor. Hayatın, emniyetin, sıhhatin nasıl? Bütün ev halkı, nasılsınız? Oğlum Yahmos, hayatın emniyetin, sıhhatin nasıl? Topraklarımdan iyi ürün almak için çalış. Kuvvetinizin son katresine kadar çalışınız. Toprağı burunlarınızla kazınız. Çok çalışırsanız, sizin için Tanrıya dua edeceğim...»

Renisenb güldü:

— Zavallı Yahmos! Zaten kendisini öldürürcesine çalışıyor, bundan eminim.

Babasının nasihatleri gözlerinin önünde onu canlandırmıştı. Mağrur tavırları, telâşlı hali, durup dinlenmeden etrafına savurduğu nasihatler, emirler...

Hori okumaya devam etti:

«Oğlum İpi'ye iyi bakınız. Duyduğuma göre hayatından pek memnun değilmiş. Satipi de Henet'in kalbini kırmasın. Buna dikkat ediniz. Keten ve yağ mahsulü hakkında bana malûmat veriniz. Hububatıma göz kulak olunuz. Mallarımı iyi muhafaza ediniz. Herşeyden sizi sorumlu tutacağım. Arazime su basarsa, vay senin ve Sobek'in basma gelenlere...»

Renisenb neşeli bir sesle:

— Babam da hiç değişmemiş, dedi, kendisi burada olmayınca işlerin yapılmayacağını sanıp telâşlanıyor.

Papirüs'ü elinden bıraktı. Usulca:

— Herşey aynı... diye mırıldandı.

Hori cevap vermedi.

Bir tabaka Papirüs alıp, yazmaya koyuldu. Renisenb bir müddet tembel, tembel onu seyretti. Hayatından o kadar memnundu ki, canı konuşmak istemiyordu.

Biraz sonra, hülyalı bir sesle:

— Papirüs üstüne yazı yazmasını bilmek çok eğlenceli olmalı, dedi, neden herkes yazı yazmayı öğrenmiyor?

— Lüzumu yok.

- Belki lüzumu yok ama, bilmek çok hoş olurdu.
- Sana öyle mi geliyor, Renisenb? Buseydin ne farkedirdi?

Renisenb biraz düşündü:

- Böyle sorarsan bilemem, dedi.
- Şimdilik, dedi Hori, bir çiftlikte bir iki kâtip bütün ihtiyaca yetiyor. Ama, gün gelecek ki, bütün Mısır yazı yazmasını bilenlerle dolacak.
- İşte bu çok iyi olur, dedi Renisenb. Hori, ağır., ağır:
- Pek emin değilim, diye cevap verdi.
- Niçin pek emin değilsin?
- Çünkü, Renisenb, on kile arpa, yüz baş hayvan, on tarla buğday yazması çok kolay ve zahmetsiz bir iştir. Ve yazılan her şey hakikatte var imiş gibi görünür. Böylece, yazı yazmasını bilenler, kâtipler, arpayı biçenleri, hayvanları yetiştirenleri hakir görmeye başlarlar. Fakat, aslında hakikat olan şeyler, sadece papirüs'ün üstündeki işaretler değildir. Tarladaki mahsul, ahırlardaki hayvanlardır gerçek olan... Bütün papirüsler yırtılıp atılsa, kâtipler dağılsa bile, insanlar yine tarlalarda çalışmaya, mahsul almaya, devam edeceklerdir.. Mısır, yazı yazmasını bilmeyenlerin sayesinde de hayatını idame ettirebilir.

Renisenb dikkatle genç adamın yüzüne baktı:

- Evet, ne demek istediğini anlıyorum. Görebildiğin, dokunabildiğin, yiyebildiğin şeyler gerçektir, demek istedin. «Benim ikiyüz kırk kile arpam var» diye yazmak, şayet arpan yoksa, hiç bir şey ifade etmez. İnsan, demek yalanları da yazabiliyor.

Hori, genç kızın ciddî bir ifadeye bürünmüş olan yüzüne bakıp gülümsedi. Renisenb, birden:

- Sen benim aslanımı tamir etmiştin... yıllarca evvel, hatırladın mı, Hori? diye sordu.

- Evet, hatırladım, Renisenb.
- Onunla şimdi Teti oynuyor... Aynı aslan'la...

Biraz durdu. Sonra, basit bir şeyden bahseder gibi:

- Kay, Osiris'e gittiğinden beri çok üzgünüm, dedi, ama, artık eve döndüm. Herşeyi unutup mesut olmak istiyorum. Burada hiç birşey değişmemiş.

- Sana öyle mi geliyor?

Renisenb süratle başını kaldırıp, genç adama baktı:

— Ne demek istedin, Hori?

— Yani, değişiklik olur, demek istedim. Sekiz sene, sekiz senedir.

Renisenb kedisinden emin bir tavırla:

— Burada hiç bir şey değişmez, dedi.

— Öyleyse, değişiklik olmalıydı, demek lâzım.

Genç kadın sertçe:

— Hayır, hayır, dedi, herşeyin aynı kalmasını istiyorum ben.

— Ama, sen de. Kay ile giden Renisenb değilsin.

— Evet, o'yum... Değilsem bile yakında yine eski Renisenb olacağım.

Hori başını iki yana salladı:

— Maziye dönemezsin, Renisenb! Zaman, benim burada kullandığım ölçülere benzer. Yarım kile alırım, çeyrek kile ilâve ederim. Sonra bir onda bir çıkarırım... Sonunda bambaşka bir miktar kalır...

— Ama, ben Renisenb'im...

— Renisenb'e bile zamanla bir şeyler ilâve edilir. Ve zamanla ortaya bambaşka bir Renisenb çıkar.

— Hayır, hayır, sen de eski Hori'sin.

— Belki sana öyle geliyor ama öyle değil...

— Öyledir, öyledir. Yahmos da aynı... Hep vesveseli, telâşlı

Yahmos.. Karısı yine ensesinde boza pişiriyor. Keyt ile Satipi her zamanki münakaşalarına devam ediyorlar. Şilteleri, boncukları bölüşemiyorlar. Biraz sonra eve döndüğüm zaman onları gülüşürken bulacağımdan eminim. Henet, yine ortalıkta yılan gibi dolaşıp, durup dinlenmeksizin sadakatinden bahsediyor. Babaannem, birtakım keten elbiseler için hizmetçilerini haşlıyor. Herşeyi aynı buldum ben... nihayet babam eve dönecek, onun gelişi bir hâdisе olacak... «Neden bunu böyle yapmadınız, şunu şöyle etmediniz?» Ona buna çıkışacak. Yahmos telâşlanacak. Sobek küstahça gülecek. Babam, yine on altı yaşındaki İpi'yi şımartacak. Ve hiç bir şey değişmemiş olacak...

Nefes nefese sustu.

Hori içini çekti. Sonra, müşfik bir sesle:

— Anlamıyorsun, Renisenb, dedi, bir kötülük vardır ki dışarıdan gelir, hücumunu herkes görebilir.

Ama bir çeşit kötülük daha vardır ki, bir meyvanın içerden çürümesi gibi, dışarıya hiç bir şey sızdırmaksızın, gün be gün büyür, büyür, sonunda bütün meyva atılacak hale gelir... Hastalık onu mahveder...

Genç kadın korku dolu bir sesle bağırdı:

— Neler söylüyorsun, Hori? Beni korkutma!

— Kendim de korkuyorum.

— Ne demek istedin? Söylemek istediğin kötülük nedir?

Hori, genç kadına baktı. Birden gülümsedi:

— Söylediklerimi unut, Renisenb! dedi, mahsule arız olan hastalıkları anlatmak istiyordum.

Renisenb ferahlamış gibi içini çekti:

— Neyse... dedi, sandım ki... Ne sandığımı bile bilemiyorum, Hori...

NEHRİN TAŞMASI'nın ÜÇÜNCÜ AYI - 4. GÜN

Satipi Yahmos'la konuşuyordu. Sesi yine o hiç değişmeyen tiz perdeden çıkmaktaydı.

— Hakkım aramalısın... İşte ben bunu bilir, bunu söylerim... Hakkını aramazsan kimse sana kıymet vermez! Baban, bu neden böyle yapılmadı, şu neden şöyle yapılmadı demekten başka şey bilmiyor. Sen de kuzu kuzu dinleyip, hep evet diyorsun... Yapılamayan şeyler için karşısına geçip özür dilemen var bir de... Halbuki baban çoğu zaman. Tanrılar da şahittir ki, yapılması imkânsız işler ister insandan... Baban sana küçük bir çocuk muamelesi yapıyor.. Mesuliyetsiz bir delikanlının sanki,,. Bilmeyen de seni İpi'nin yaşında bir şey sanır...

Yahmos, usulca:

— Babam bana İpi'ye yaptığı muameleyi yapar mı hiç, dedi.

Satipi, bu yeni konuya yepyeni bir enerji, taptaze bir şiddetle sarıldı:

— Yapmaz elbette... İpi'yi şımartıp tepesine çıkardı. Piç kurusu için deli divâne oluyor. İpi de gün geçtikçe biraz daha kuduruyor. Âvâre, âvâre orda burda dolaşıyor... Hiç bir işin ucundan tuttuğu yok. Sözde kendisinden hep güç işler isteniyormuş. Ayıp, ayıp... Babasının daima kendisini koruyacağından emin olduğu için yapıyor bunları. Sobek'le bir olup, bu işe bir çare bulmalısınız.

Yahmos omuz silkti.

— Ne faydası olur ki?

— Beni deli mi edeceksin, Yahmos! Ah, nesen sen, nesen! Cesaret denen şeyden zerrece nasip almamış... Bir kadından daha ürkeksin... Babanın her dediğine peki demeye dünden hazırsın...

— Babamı çok severim ben.

— Evet, o da bu sevgiye güveniyor ya zaten. Üstüne atılan kabahatleri, hiç suçun yokken yüklenip, miskin, miskin özür dilemeye devam et bakalım... Bak, Sobek'ten biraz ibret alsana. Nasıl karşılık veriyor... Sobek'in kimseden korkusu yok ki...

— Öyle ama, unutma ki, Satipi, babam giderken, idareyi Sobek'e değil, bana bıraktı. Babam Sobek'e hiç itimat etmez. Herşey benim idarem altında... Sobek'in değil...

— İşte bunun için seni de araziye ortak yapmalı diyorum ya... Baban yokken onu temsilen yerine sen bakıyorsun, Ka Rahipliği görevini sen üzerine alıyorsun, herşey senin elinde kalıyor... Ama yine de sana hiç bir mevki verilmiyor. Makul bir anlaşma yapılmalı. Neredeyse orta yaşlı bir adam sayılacaksın. Çocuk muamelesine lâyık görülmen reva mı?

Yahmos, şüpheli bir edayla:

— Babam işlerin idaresini kendi elinde bulundurmaktan hoşlanır, dedi.

— Kırk yılda bir doğru lâf söyledin... Ev halkının kendi eline bakmalarını, ona muhtaç olmalarını ister hep... Bu huyu gittikçe kötü bir hal alıyor. Bu sefer, eve dönüşünde onun karşısına dikilip, durumunu yazılı bir anlaşma ile tayin etmek istediğini söylersen.

— Dinlemez ki...

— Dinletirsin o zaman... Ah, ben erkek olsaydım ne iyi olurdu! Senin yerinde olsaydım ne yapacağımı bilirdim! Bazan, bir solucanla evli olduğumu sanıyorum...

Yahmos kıpkırmızı kesildi.

— Elimden geleni yapacağım... Evet, belki de babamla konuşabilirim. Ondan ricada bulunurum... .

— Ricada bulunmuş! Şuna bakın hele... Rica değil, karşısına dikilip İSTEYECEKSİN... Elinde kozun var. Kendi yerine bırakacak senden başka kimsesi yok... Sobek çılgının biri... Baban ona güvenemiyor. İpi dersen daha çocuk...

— Ama Hori var.

— Hori ailenin bir ferdi değil... Baban, onun kafasına, düşüncelerine itimat ediyor ama, yerine bırakmaya gelince, mutlaka kendi kanından birini ister. Ama çok iyi görebiliyorum... Sen âciz, sümsük, miskin herifin birisin. Senin damarlarında kan yerine herhalde süt dolaşıyordur. Ne beni düşündüğün var, ne çocuklarını! Demek baban ölmedikçe malî durumumuzun ne olduğunu anlayamayacağız...

Yahmos bıkkın bir sesle:

— Benden nefret ediyorsun, değil mi, Satipi? diye sordu.

— Beni kızdırıyorsun.

— Dinle bak, babam gelince onunla konuşacağım. İşte bak, sana söz veriyorum.

Satipi dişlerinin arasından mırıldandı:

— Evet... ama nasıl konuşacaksın? Bir erkek gibi mi, yoksa bir fare gibi mi?...

Keyt en küçük çocuğu Ank ile oynuyordu. Bebek yeni yeni yürümeye başlamıştı. Genç kadın yere diz çökmüş, kollarını çocuğa doğru uzatmış, onu binbir türlü şaklabanlıklarla yürümeye teşvik ediyordu. Çocuk, sendeleyerek bir kaç adım attı, ve kendisini annesinin kolları arasına bırakıverdi.

Keyt, bu sevimli gösteriyi kocasını eğlendirmek için yapıyordu ama, birden onu kendisine dikkat bile etmediğinin farkına vardı. Genç adam, güzel alnı buruşmuş, kaşları çatılmış; öylece dalıp gitmişti.

— Sobek, bize bakmıyordun, değil mi? Görmüyorsun bile... Küçüğüm, haydi söyle babana, neden senin yürümeni seyretmiyormuş...

Sobek hırsla :

— Düşünecek başka şeylerim var benim, dedi, daha doğrusu endişe edecek başka şeylerim var...

Keyt, doğruldu, geriye yaslandı. Ank'ın küçük eliyle yakalayıp yüzüne indirdiği saçlarını arkaya attı.

— Neden? Bir şey mi oldu?

Keyt, bütün dikkatini vermeksizin konuşuyordu. Âdeta bir makine gibi sormuştu bu sualı. Sobek yine öfkелendi:

— Ne olsun ki... Babam bana itimat etmiyor.

Geri kafalı bir adam... Burada yapılacak en küçük bir hareketi bile kendisi emretmek sevdasında... İşleri bana bırakmıyor.

Keyt başını sallayarak mırıldandı:

— Evet, evet.. Çok kötü bu.

— Yahos biraz cesaretli biri olsaydı da beni destekleseydi, babamın kafasına biraz mantık sokabilirdik. Gelgelelim, Yahos ödleğin biri... Babamın emirlerinden bir adım dışarı çıkmıyor.

Keyt çocuğa bir dizi boncuğu şingırdattı:

— Evet, haklısın.

— Şu kereste işinde, babam gelince söyleyeceğim, kendi görüşüme göre hareket ettim. Kerestenin karşılığını yağ yerine keten olarak almak çok daha fay^ dalı oldu.

— Eminim ki haklısın.

— Ama babam kendi kafasındakileri yaptırmakta o kadar inatçıdır ki... Önce bağıırıp, çağırarak. «Kereste karşılığında yağ alın demiştım size. Ben burada olmayınca bütün işler altüst oluyor. Sen hiç bir şey bilmeyen budalanın birisin!» diye tepinecek. Beni kaç yaşında sanıyor acaba? En olgun çağımda olduğumu anlamıyor galiba. Kendisi devrini tamamlamış. İşleri hiç de iyi bir şekilde yürütemiyoruz. Hep onun emriyle hareket zorundayız. Zengin olmak için bir kaç rizikoyu göze almak lâzımdır. Ben ileri görüşe ve cesarete sahibim. Babamda bunların hiç biri yok...

Keyt gözlerini çocuktan ayırmadan:

— Sen o kadar cesur, öyle akıllısın ki, Sobek, diye mırıldandı.

— Hele bu sefer yaptıklarına kusur bulmaya kalksın, ona gerçeğı anlatacağım... Bana serbestçe hareket etme yetkisi verilmezse, burada duramam. Başımı alır giderim.

Keyt, bir eli çocuğa uzanmış olduğu halde, süratle kocasına doğru döndü:

— Gidecek misin? Nereye gideceksin?

— Başka bir yere... Kendisinden başka kimseye kıymet vermeyen, vesveseli bir adamın emrinde itilip kakılmaktansa, kendi başımın çaresine bakarım...

— Hayır, dedi Keyt sert bir sesle., hayır, Sobek!

Sobek karısına hayretle baktı. Oradaki mevcudiyetini ilk defa farkederek gibi, şaşırarak, inanmayarak baktı... Karısının bütün konuşmaları boyunca kendisini teskin edici bir unsur ödevi görmesine o kadar alışmıştı ki, onun yaşayan, düşünen bir kadın olduğunu çoğı zaman unutuyordu.

— Ne demek istedin, Keyt?

— Şunu demek istiyorum ki, budalalık etmene izin vermiyeceğim. Bütün bu arazi babana ait... Ekili tarlalar, büyük baş hayvan sürüleri, keresteler, keten tarlaları, hepsi, hepsi... Baban ölünce hepsi bizim olacak. Senin, Yahmos'un ve çocuklarımızın... Sen kavga edip başını alır gidersen, baban da mallarını Yahmos ile İpi arasında bölüştürür. Zaten İpi'yi çok seviyor. İpi de bunu biliyor, bu sevgiden domuzcasına

istifadeye bakıyor. İpi'nin oyununa gelme. İmhotep ile bozuşur da buradan gidersen onun ekmeğine yağ sürmüş olursun. Çocuklarımızı düşünmek zorundayız.

Sobek hâlâ hayretle bakıyordu karısına. Şaşkın, şaşkın güldü.

— Bir kadın hep umulmadık şeyler söyler. Senin bu kadar şiddetli bir tabiata sahip olduğunu bilmiyordum, Keyt...

Keyt bir kere daha tekrarladı:

— Babanla kavga etme. Ona karşılık verme. Bir müddet daha sabret, akıllıca davran.

— Galiba haklısın... Ama bu bir müddet dediğin zaman yıllarca da uzayabilir. Babamın yapacağı yegâne şey, bizi de işine ortak almaktır.

Keyt başını iki yana salladı:

— Bunu yapamaz o. Bilirsin ya, hep kendi ekmeğini yediğimizi, hepimizin ona dayandığımızı, onsuz ortalıkta kalacağımızı söylemekten ne kadar hoşlanır. ..

Sobek âdeta merakla karısına baktı:

— Babamı pek sevmiyorsun, Keyt. dedi.

Fakat Keyt bir kere daha yeni yürüyen çocuğuna doğru eğildi.

— Gel, şekerim, bak, bebeğin burada... Gel, haydi gel...

Sobek, genç kadının öne doğru eğilmiş, siyah saçlı başına baktı. Sonra, yüzünde şaşkın bir ifadeyle dışarıya çıktı.

Esa, torunu İpi'yi çağırtmıştı.

Hayatından hiç de memnun görünmeyen, yakışıklı delikanlı, babaannesinin önünde durmuş, ihtiyar kadının tiz sesiyle söylediklerini dinliyordu.

Esa, bir zamanlar baktığı yeri delip geçen fersiz gözlerini torununa dikmişti:

— Nedir bu duyduklarım? Onu yapmak istemiyormuşsun, bunu yapmak istemiyormuşsun... İlle de boğalara bakayım diye tutturmak olur mu? Yahmos'la gidip ekinlerin başında bulunsana... Senin kadar bir çocuk istediğini yapmaya kalkarsa işler nereye varır?

İpi, somurttu:

— Ben çocuk değilim. Büyüdüm artık. Neden hep çocuk muamelesi yapıyorsunuz bana? Hem lâf söylememe müsaade yok.

hem de harçlık filân hak getire... Hep Yahmos emir versin, biz de esir gibi çalışalım. Yahmos kendisini ne sanıyor?

— O senin ağabeyin. Oğlum İmhotep burada olmadığı vakit, o emir verir.

— Yahmos aptalın, salağın biri! Ben ondan çok akıllıyım. O kadar öğünmesine, akıllı olduğunu söyleyip böbürlenmesine rağmen Sobek de aptal! Zaten babam mektup yazıp, istediğimi yapmakta serbest olduğumu bildirmiş.

Esa bağırdı:

— Hiç de öyle değil!

— Bana daha fazla yiyecek, içecek verilmesini yazmış babam... Bana iyi muamele edilmezse çok kızacaktım.

Konuşurken gülümsedi. Kurnaz bir tebessümdü bu.

Esa, şiddetle:

— Sen şımarık bir oğlansın, dedi, İmhotep'e böylece söyleyeceğim.

— Aman, babaanne, yapma kuzum...

Tebessümü değişti. Biraz küstahça olmasına rağmen, okşayıcı bir ifadeye büründü:

— Seninle ben, babaanne, ikimiz ailenin en akıllılarıyız.

— Seni gidi terbiyesiz seni!

— Ama babam hep senin zekâna güvenir. Senin ne akıllı olduğunu o da çok iyi bilir, babaanne.

— Olabilir.. Öyledir de, ama bunu bana söylemene lüzum yok İpi güldü:

— Sen benim tarafımda ol, babaanne.

— Taraf lâfı da nereden çıktı?

— Büyük ağabeyler hayatlarından hiç memnun değiller. Bilirsin, değil mi? Henet gelip sana olup bitenlerin hepsini anlatıyor. Satipi gece gündüz Yahmos'un başının etini yiyor. Sobek, kereste satışında müthiş bir hatâ işledi, babamın kıyametleri koparacağından çok korkuyor. Görüyorsun ya, babaanne, bir iki seneye kadar babamın işlerini ben idare edeceğim... Benim her istediğimi yapacak o.

— Senin mi? Ailenin en küçük oğlunun ha?

— Yaşın ne önemi var ki? Şu anda kuvvetli olan babamdır. Ben de babamı nasıl idare etmek lâzım geldiğini çok iyi bilirim.

— Çok fena konuşuyorsun, sen, dedi Esa.

İpi, usulca:

— Sen budala bir insan değilsin, babaanne, diye devam etti, bütün yukardan atmalarına rağmen babamın zayıf karakterli bir adam olduğunu bilirsin...

Birden sustu. Esa'nın başını geriye çevirip, dikkatle baktığını görmüştü... O da baktı, ve Henet'in omuz başında durduğunu gördü.

— İmhotep zayıf karakterli bir adam, ha? dedi Henet, kendisi için böyle dediğini duyarsa hiç hoşuna gitmez sanırım.

İpi, sinirli bir kakhaha attı:

— Ama ona söylemeyeceksin bunu, Henet... Haydi Henet, söz ver bana, sevgili Henet. Haydi...

Henet, Esa'ya doğru yürüdü. O mızız sesini biraz daha yükseltti:

— Elbette, dedi, ben işleri karıştırmak istemem. Bunu bilirsiniz. Hepinize sadık kalmışımdır. Vazifem olduğuna kanaat getirmedikçe bir yerden bir yere lâf taşımak âdetim değildir.

— Babaannemle şakalaşıyorduk, zaten hepsi bu, dedi İpi, babama da şakalaştığımızı söyleyeceğim. Onun hakkında bu şekilde ciddî bir söz sarfetmiyeceğimi kendisi de bilir.

Henet'e başı ile sertçe bir işaret yaparak, çıktı. Henet, delikanlının ardından baktı ve Esa'ya:

— Güzel çocuk, dedi, iyi yetişmiş, güzel bir çocuk... Ne de cüretkâr konuşuyor.

Esa, öfkeli:

— Tehlikeli sözler ediyor, dedi, kafasındaki fikirler hiç hoşuma gitmedi. Oğlum bu vелеde çok yüz veriyor.

— Kim vermez ki? O kadar yakışıklı, öyle sevimli çocuk ki...

— Güzellik hareketlerden belli olur. dedi Esa,

Bir iki dakika kadar sustu. Sonra başını kaldırdı:

— Henet... ben endişeleniyorum.

— Endişe mi, Esa? neye endişe ediyorsun? "Efendi yakında dönecek, o zaman herşey yoluna girer.

— Girer mi dersin... Acaba? Yine sustu. Neden sonra sordu:

— Torunum Yahmos evde mi?

— Birkaç dakika önce verandaya doğru geldiğini görmüştüm.

— Git çağır, kendisiyle konuşmak istiyorum.

Henet odadan çıktı. Yahmos'u alacalı bulacalı sütunları ile neşeli bir hava taşıyan serin verandada buldu. Esa'nın arzusunu bildirdi.

Yahmos, bu arzuya derhal itaat etti. Esa, torununu karşısında görünce:

- Yahmos, dedi, İmhotep pek yakında burada olacak.
- Evet, babamın gelişi beni de sevindiriyor.
- İşler yolunda mı? Mahsul bereketli mi?
- Babamın emirlerine harfiyen itaat etmek için elimden geleni yaptım.
- İpi için ne düşünüyorsun?

Yahmos içini çekti:

- Babamın bu çocuğa karşı çok büyük bir zaafı var. İpi için hiç de iyi olmayacak.
- Bunu açıkça anlatmalısın İmhotep'e.

Yahmos şüpheyi baktı.

Esa ilâve etti:

- Seni destekliyeceğim.

Genç adam bir kere daha içini çekti:

- Bazan, dedi, güçlükler içinde bunılıyor insan, ama babam gelince herşey düzelecek. O zaman kendi kararlarını kendisi verir. O yokken, onun yerinde hareket etmek çok zor oluyor. Hele insanın elinde istediği gibi davranmak serbestisi de olmayınca.

Esa ağır, ağır:

- Sen iyi bir oğulsun, dedi, itaatkâr, sadık ve şefkatli... İyi bir koca da olabildin. Bizim zamanımızda dedikleri gibi, karını sevdin, ona bir yuva kurdun, karnını doyurdun, sırtını giydirdin, tualeti için pahalı kremler aldın, gönlünü hoş ettin. Yalnız bizim zamanımızda, bu sözleri şöyle bitirirlerdi, «Karının sana tahakküm etmesine asla müsaade etme.» Senin yerinde olsaydım, oğul, bu söze çok iyi kulak verirdim...

Yahmos babaannesine baktı, hafifçe kızardı, dönüp, odadan çıktı.

NEHRİN TAŞMASI'nın ÜÇÜNCÜ AYI -14. GÜN

Her taraf hazırlık faaliyeti ile yerinden kalkıp, kalkıp oturuyordu. Mutfakta yüzlerce somun ekmek pişirilmişti. Şimdi de ördekler kızartılıyordu. Sarmısak ve muhtelif baharat kokuları birbirine karışmaktaydı.

Her tarafta aynı fısıltı duyuluyordu :

— Efendi ...Efendi geliyormuş...

Lotus çiçekleri ile gelinciklerden çelenkler örmekte olan Renisenb içinden sıcak bir heyecanın, tatlı bir sevincin taşıdığını hissetmekteydi. Babası geliyordu! Şu bir kaç haftadır genç, kadın eski hayatına tekrar dönmüştü. Galiba Hori'nin sözleri ile içine düşmüş olan o garip korku, o yabancılık hissi zail olmuştu. Eski Renisenb'di artık... Yahmos, Satipi, Sobek ve Keyt de aynı idiler. İşte tıpkı eski günlerdeki gibi, yine hummalı bir faaliyetle İmhotep'in gelişini karşılamaya hazırlanıyorlardı. Aldıkları habere göre, babası, akşam karanlığı başlamadan evde olacaktı. Hizmetkârlardan birini, efendilerinin gelişini zamanında haber vermek üzere nehir kıyısında nöbete yollamışlardı. Birden kıyıdaki nöbetçinin daha önce kararlaştırılan parolayı haykırdığı duyuldu.

Renisenb, elindeki çiçekleri fırlatıp koşuşanların arasına katıldı. Herkes, nehir kıyısındaki iskeleye doğru koşuyordu. Yahmos ile Sobek, yanlarında köy halkından küçük bir kalabalık olduğu halde oraya varmışlardı bile... Balıkçılar ve çiftlik işçileri bağrıışarak birbirine bir noktayı işaret ediyorlardı.

İşte, dört köşe yelkeni Kuzey rüzgârı ile şişmiş olan tekne gittikçe kıyıya yaklaşıyordu. Onun tam arkasından, erkek ve kadınlarla dolu olan mutfak salapuryası geliyordu. Renisenb elinde bir lotus çiçeği

tutan babasını gördü. Yanında, şarkıcılardan biri olduğunu tahmin ettiği bir silüet daha vardı.

Kıyadaki sesler bir kat daha yükseldi. İmhotep elini sallıyordu. Gemiciler, yelkenlinin atılan halatlarını çekmeye başladılar. Karşılıycıların âvazesi ayyuka çıkıyordu, «Efendimiz, hoş geldiniz...» Ve bunu Tanrılara edilen dualar takip ediyordu. Onu sağ ve salim olarak kıyıya getiren Tanrılara haykırarak şükrediliyordu. Nihayet İmhotep sahile çıktı. Âdet üzere, selâmlara yüksek sesle mukabele etti.

— Neit'in oğlu Tanrı Sobek'e şükürler olsun, seni salimen karaya ulaştırdı. Her iki cihanı aydınlatan RA'ye şükürler olsun...

Renisenb, cereyana kapılarak öne atıldı.

İmhotep, dimdik durdu. Ve birden Renisenb şöyle düşündü: «Babam ufak tefek bir adammış. Ben onu daha iri sanıyordum.»

Genç kadının içinde ümitsizliğe benzer bir his dolaştı.

Babası küçülmüş müydü? Yoksa hafızası mı onu yanıltıyordu. Babasını o muhteşem bir varlık diye hatırlıyordu, sağını solunu kırıp geçiren, mütehakkim, müstebit bir adam... Bazen genç kadının içinden bu hallerine kıkır kıkır gülmek gelmez de değildi ama, yine de babası canavar gibi adamdı... Ama, şimdi bu kısa boylu, tıknaz adam, kendi kendisine önem vermeye, pozlar takınmaya çalışan orta yaşlı adam o muydu?

Merasimin icabettirdiği sözleri söyleyip bitirmiş olan İmhotep, oğullarını kucakladı.

— Ah, benim sevgili Yahmos'um. Hep güleryüzlüdür. Ben yokken iyi çalıştın mı?... eminim, eminim... Sobek, benim yakışıklı oğlum! hâlâ eskisi gibi neşen yerinde mi? İşte, İpi de burada... Benim en sevgili yavrum... dur, sana biraz bakayım... Oo, ne kadar büyümüşsün... Koskoca bir adam olmuşsun... Seni tekrar kucaklayabilmek beni ne sevindirdi, bilsen! Renisenb... sevgili kızım, yuvaya döndün, ha? Satipi, Keyt, kızımdan ayırdetmediğim gelinlerim... Henet.. Benim sadık Henet'ciğim...

Henet, yere diz çökmüş, efendisinin bacaklarına sarılmış, sevinç gözyaşları döküyordu.

— Seni gördüğüme sevindim, Henet. İyisin, mesutsun, değil mi? Her zamanki gibi sadıksın, Henet'ciğim... Bunu görmek içime ferahlık veriyor. Ah, benim mükemmel kâtibim Hori... Hesapta ve yazıda

üstüne yoktur. İşlerimiz muhakkak ki çok daha iyi olmuştur. Bundan eminim.

Selamlaşma faslı bitip, etrafın gürültüsü biraz yatışınca, İmhotep elini kaldırdı. Seslerin kesilmesini istedi. Sonra, berrak ve yüksek bir sesle konuşmaya başladı:

— Oğullarım, kızlarım, dostlarım... Sizlere verilecek bir haberim var. Uzun yıllardan beri, bildiğiniz üzere, bir bakıma yalnız bir erkek olarak yaşadım. Karım (sizlerin anneleriniz, Yahmos ve Sobek) ve kızkardeşim (senin annen, İpi), ikisi de yıllarca önce Osiris'e gittiler. Satipi ve Keyt, sizlere yeni bir kızkardeş getirdim. Evinizi onunla paylaşacaksınız. Bakınız, işte, odalığım Nofret. Onu, benim hatırım için seveceksiniz. Benimle beraber Kuzey'den, Memfis'ten geldi. Burada, sizlerle beraber oturacak... Ben gidince bile o burada kalacak.

Bunları söylerken, bir kadını elinden tutup, öne doğru yürüttü. Genç kadın, İmhotep'in yanında, başını geriye atıp, gözlerini kısarak, öylece durdu. Genç, mağrur ve son derece güzeldi.

Renisenb, şaşkınlık içinde şöyle düşündü: «Ama, bu kadın çok genç... Belki de benim kadar bile yok.»

Nofret, başı dimdik, hâlâ kıınıldamadan duruyordu. Dudaklarında ince bir tebessüm vardı. Hoşa gitmek endişesinden ziyade, meydan okuyan bir istihza okunuyordu bu tebessümde.

Düz, ince kaşları vardı. Bronz rengi cildi taze bir meyvenin derisi kadar gergindi. Kirpikleri o kadar uzundu ki, gözlerini iyice görmek mümkün olamıyordu.

Bütün ev halkı, âdeta dehşet içinde, dilsiz bir sessizlikle, ona bakıyorlardı. İmhotep, sesinde belli belirsiz bir öfke ile tekrar konuştu:

— Haydi gelin, gelin çocuklar, Nofret'e hoşgeldin deyin. Babanızın eve getirdiği hanımı nasıl karşılayacağınızı bilmiyor musunuz?

Tutuk, tutuk, kekeleye kekeleye hoş geldin dediler.

İmhotep, belki de huzursuzluğunu gizlemek için, calı bir neşe içinde:

— Hah, şöyle! diye bağırdı, Nofret; Satipi, Keyt ve Renisenb seni kadınlar dairesine götürecekler. Sandıklar nerede? Onları kıyıya indirmediğiniz mi?

Yuvarlak kapaklı sandıklar yelkenliden indirilmişti. İmhotep, Nofret'e döndü:

— Mücevherlerin ve elbiselerin burada emniyettedir. Gidip yerleştirilmelerine nezaret et.

Kadınlar uzaklaşınca yine oğullarına döndü:

— Çiftlik ne âlemde? diye sordu, işler iyi gidiyor mu?

— Aşağıdaki tarlaları Nakt'a kiraladık... diye başladı Yahmos.

Fakat babası onu susturdu:

— Şimdilik teferruatı anlatmaya kalkışma, iyi kalpli Yahmos'cuğum. Onları sonra dinlerim. Bu gece eğlence gecesi. Yarın, sen, ben, ve Hori iş başına otururuz. Gel, İpi, eve gidelim artık. Boyun da ne kadar uzamış. Başın beni geçiyor.

Sobek, somurtarak İpi ile babasının peşi sıra yürüdü. Yahmos'un kulağına eğilip:

— Duydun mu, dedi, mücevherler ve elbiseler... Kuzey arazisinden elde edilen kârların nereye gittiği şimdi anlaşıldı. Bu para bizim hakkımızdı.

— Suss; dedi Yahmos, babam duyacak.

— Duyarsa ne olur? Ben senin gibi korkmam ondan.

Eve girdikleri sırada, Henet, İmhotep'in odasına koşup, banyosunu hazırlamaya koyuldu. İhtiyar kadının keyfine diyecek yoktu.

İmhotep, kendisini müdafaa taktiğini biraz elden bırakıp sordu:

— Eee, Henet, söyle bakalım, seçtiğim kadın hoşuna gitti mi?

İşleri kendi bildiğince idareye kararlı olmasına rağmen, eve Nofret gibi bir kadını getirmenin, hiç olmazsa kadınlar kısmında bir fırtına yaratacağından emindi. Henet onlardan sayılmazdı. Sadakat timsali olacak bir mahlûktu o. Hiç bir zaman İmhotep'i hayâl kırıklığına uğratmamıştı.

— İnanılmıyacak kadar güzel bir kadın! Harikulade güzel. O ne saçlar, o ne bacaklar... Tam sana lâyı, İmhotep. Başka ne diyebilirim. Ölen karın, günlerini neşelendirmek için böyle bir kadın seçtiğine kimbilir ne kadar sevinmiştir.

— Sahi mi, Henet?

— Bundan eminim, İmhotep. Karının arkasından senelerce yas tuttun, artık hayattan biraz kâm almak hakkın değil mi?

— Karımı çok iyi tanıyorsun, Henet... Şey... artık, bir erkek gibi yaşamamın vakti geldi diye düşündüm. Öhhö... Öhhö, oğullarımın

karıları ile kendi kızım belki de bu hareketimi biraz tuhaf karşılayacaklar. Belki de biraz kızacaklar...

— Hiç de kızmasınlar. Hem ne hakları var, bu evde hepsi senin ekmeğini yemiyorlar mı?

— Çok doğru, çok doğru...

— Onları doyuran, giydiren hep senin cömertliğİN değil mi? Geçimlerini sana borçludurlar.

— Evet, öyle, diye içini çekti İmhotep, hiç durmadan onlar için çalışıyorum. Ama, bazan, bana neler borçlu olduklarından haberleri bile olmadığını düşünmekten kendimi alamıyorum.

Henet başını salladı:

— Bunu onlara daima hatırlatmalısın... Bak ben sana neler borçlu olduğumu hiç aklımdan çıkarıyor muyum? Zavallı, sadık Henet kendisini ömrü boyunca sana hasretti. Evlâttan hayır mı bekliyorsun? Hep böyle düşüncesiz, nankör, hodbın olurlar... Kendilerine bir paye verirler.. Bilmezler ki herşey senin verdiğİN emirlere göre çevriliyor..

— İşte bu çok doğru, dedi İmhotep, her zaman söylerim, sen çok akıllı bir mahlûksun, Henet.

Henet içini çekti:

— Ah, biraz da başkaları senin gibi düşünseler-di, ne olurdu?

— Ne o? Yoksa seni inciten mi oldu?

— Yoo, yoo, yani, şey, isteyerek yapmadıklarından eminim. Benim nefes almaya vakit bulamadan çalışmamı onlar olağan bir durum diye kabulleniyorlar... Hayır, yanlış anlama, ben seve, seve çalışıyorum.. Onu demek istemedim, yani, bir teşekkür sözü, biraz takdir, biraz anlayış bekliyor insan. O zaman nasıl sevinirdim.. Ah, ah...

— Sana daima müteşekkirim, Henet.. Burası kendi evindir, hiç aklımdan çıkarma bunu.

— Sen çok merhametlisin, efendi... Çok iyisin.

Bir an sustu, sonra ilâve etti:

— Banyo odasına sıcak su getirdiler, yıkanıp giyindikten sonra, seni annen görmek istiyor.

— Annem mi? Ah, olur, olur. Tabîi.

İmhotep'in yüzünü birden nahoş bir ifade kapladı. Heyecanlandığını belli etmemek için telâşla:

— Elbette, dedi, ben de onu görmek için odasına gidecektim.. Esa'ya biraz sonra geleceğimi haber ver.

En güzel keten elbisesini giymiş olan Esa, gözlerini kısarak oğluna baktı. Müstehzi, keyifli bir ışıltı vardı bu gözlerde.

— Hoşgeldin, İmhotep. Nihayet geri dönebildin., duyduğuma göre yalnız da değilmişsin.

— Demek haberi aldın?

— Elbette... Ev bu haberle yerinden kalktı oturdu. Kız çok güzelmış,"öyle diyorlar... Çok da gençmiş.

— On dokuz yaşında... Eh, pek de fena sayılmaz.

Esa güldü. İhtiyar bir kadının manalı, alaylı, nisbetçi gülüşüyle:

— Eh, ne yapalım, dedi, yaşlı bir aptaldan daha büyük bir aptal olmaz.

— Sevgili anneciğim... Ne demek istediğini anlamaktan âciz kaldım.

Esa ciddileşti.

— Sen oldum olası aptalsondır, diye kesip attı.

İmhotep, omuzlarını dikleştirdi, başını kaldırdı. Öfkeli, öfkeli bir şeyler mırıldandı. Umumiyetle kendisine paye veren, mağrur pozlar takınmaktan hoşlanan bir adamdı ama, annesi, daima onun bu azamet zırhını delip, içeriye nüfuz edebilmeyi becerirdi. İmhotep, her zaman annesinin karşısında böyle küçüldüğünü hissetmekten kendisini alamazdı. Esa'nın zayıf gözlerindeki o alaylı ışıltı, koskoca adamın elini ayağına dolaştırmaya kâfi gelirdi. Ne diye inkâr etmeli, Esa, hiç bir zaman oğlunun kaabiliyetleri hakkında mübalâğalı bir fikre sahip olmamıştı. Asıl önemli olan bir insanın kendi kendisi hakkındaki kanaati idi ama, böyle olmasına rağmen, ihtiyar kadın, oğlunun kibir ve azametini kırmak hususunda hiç bir zaman başarısızlığa uğramamıştı.

— Bir erkeğin eve bir odalık getirmesi o kadar şaşılacak bir şey mi?

— Kat'iyen. Erkekler umumiyetle aptaldırlar.

— Bu aptallık lâfının nereden çıktığım bir türlü anlayamıyorum.

— Bu kızın mevcudiyeti evdeki ahengın devamına tesir etmiyecek mi sanıyorsun? Satipi ile Keyt öfkeden kuduracaklar, kocalarını doldurmaya başlayacaklar.

— Bunun onlarla ne ilgisi var ki? İtiraz etmek hakkına sahip midir onlar?

— Kat'iyen.

İmhotep, bir aşağı bir yukarı gezinmeye başladı.

— Kendi evimde istediğim gibi hareket etmek hürriyetine sahip değil miyim ben? Oğullarıma, ve onların karılarına ben bakmıyor muyum? Yedikleri ekmeği bana borçlu değil midirler? Bu durumu, durup dinlenmeden onlara hatırlatmaya çalışmıyor muyum?

— Bu konuda konuşmaya bayılıyorsun, İmhotep.

— Hakikat bu, hepsi benim elime bakıyorlar. Hepsi.

— Sen de bunun çok iyi bir şey olduğundan eminsin.

— Bir erkeğin ailesinin geçimini temin etmesinin iyi bir şey olmadığı mı söylemeye çalışıyorsun, anne?

Esa içini çekti:

— Oğulların senin emrinde çalışıyorlar, unutma.

— Onları tembelliğe teşvik etmemi mi istiyorsun? Elbette çalışacaklar.

— Oğulların koskoca adamlar oldular... Yahmos ile Sobek... Koskoca adamlar...

— Sobek muhakeme kaabiliyetinden mahrum. Herşeyi ters yapıyor. Bazan küstahlaşıyor. Hele bu huyuna hiç müsamaha gösteremem. Yahmos, iyi huylu, itaatkâr bir çocuk...

— Çocukluğu çoktan gerilerde bıraktı.

— Yine de bir şeyi kafasına sokmak için bir kaç kere tekrarlamam icabediyor. Herşeyi benim düşünmem gerekiyor, her yerde ben bulunmak zorunda kalıyorum. Burada olmadığım zamanlar kâtibime durup dinlenmeden mektup yazdırmak, oğullarımın işlerini yürütebilmeleri için en ufak teferruat hususunda emirler vermek lüzumu hâsıl oluyor. Rahat huzur yüzü göremiyorum.. Uyku uyuyamıyorum! Biraz kafamı dinlemek hakkını kazanmış olarak eve döndüğüm zaman ise, önüme yeni, yeni güçlükler çıkıyor. Sen bile anne, sen bile, benim başka erkekler gibi bir odalık alma hakkımı inkâr ediyorsun... Kızıyorsun.

Esa, oğlunun sözünü kesti:

— Kızımıyorum, dedi, bilâkis eğleniyorum. Evin içinde büyük bir cümbüş olacak bu günlerde. Ama, yine de hatırlatırım, tekrar Kuzey'e gitmen icabederse kızı da beraber götüresin.

— Onun yeri burasıdır, benim evimdir! Ona kötü muamele etmeye kalkacak olanların vay başlarına gelen!

— Mesele kötü muamelede değil... Unutma ki, kuru çalları tutuşturmak pek kolaydır. «Bulundukları yer iyi değildir.» diye bahsedilen kadınlar vardır.

İhtiyar kadın bir an sustu, sonra ağır, ağır devam etti:

— Nofret çok güzel bir kadın... Şunu aklından çıkarma; kadınların parlak tenli bacakları kolları erkekleri aptala çevirir.. Ve, heyhat, bir kaç dakika içinde renklerini kaybetmiş akik taşlarına benzerler...

Sesi bir dua okur gibi monotonlaştı:

— Biraz eğlenirsin, biraz oyalanırsın, ve bir rüya gibi, sonunda ölüm gelir...

NEHRİN TAŞMASI'nın
ÜÇÜNCÜ AYI -15. GÜN

İmhotep, kerestenin satılışı hususunda Sobek'in verdiği izahatı büyük bir sessizlik içinde dinledi. Yüzü kıpkırmızı olmuş, şakağındaki damar atmaya başlamıştı.

Sobek'in o meydan okuyan, kendinden emin tavrı gittikçe kudretini kaybediyordu. İşleri büyük bir cüretle halletmeye niyetliydi ama, babasının çatılan kaşları karşısında o da tereddüde düşmeye, kekelemeye başlamıştı.

İmhotep, nihayet genç adamın sözünü kesti:

— Evet, evet, evet... Bu işleri benden daha iyi bildiğini sanmışsın. Benim emirlerimden ayrılmışsın. Her zaman böyle olur zaten. Bir adım uzaklaşmama gelmez...

İçini çekti.

— Ben olmasam haliniz neye varacak pek merak ediyorum, doğrusu!

Sobek korka korka:

— Daha fazla kâr ihtimali vardı, dedi, rizikoyu göze aldım. İnsan her zaman temkinle hareket edemez ki...

— Sende temkin ne gezer, Sobek! Telâşlı, sabırsız, üstelik haddinden fazla cüretkârsın... Yaptıkların da hep ters oluyor, tabu.

— Muhakememi çalıştırmak fırsatını hiç bir zaman elde edebildim mi?

İmhotep kuru bir sesle:

— Bu sefer o fırsatı elde ettin işte.. Hem de benim emirlerime karşı gelerek...

— Emirler!... Her zaman emir almak mecburiyetinde miyim? Artık koca adam oldum.

İmhotep birden sinirlerine hâkim olamıyarak, haykırdı:

— Karnını kim doyuruyor? Üstünü başını kim temin ediyor? İstikbalini kim düşünüyor? Geçim derdinizle (hepinizin geçiminizi kastediyorum) kim durup dinlenmeden kafa yoruyor? Nehir kurumaya

yüz tutup da kıtlık tehlikesi başgösterdiği vakit, Kuzey'den yiyeceğinizin gönderilmesini temin eden ben değil miyim? Böyle bir babaya sahip olduğunuz için Tanrılara şükretmelisiniz. Herşeyinizi düşünen bir baba! Karşılığında sizden ne istiyorum? Sadece çok çalışmanızı, elinizden geleni yapmanızı, ve verdiğim emirlere itaat etmenizi...

— Evet, diye bağırdı Sobek, biz senin emrinde esir gibi çalışalım, sen de kazandığın paralarla odalığına mücevher al!

İmhotep, öfkeden kudurmuş bir halde oğlunun üstüne yürüdü:

— Küstah çocuk! Babanla böyle konuşabiliyorsun ha? Dikkatli ol, yoksa daha fazla bu çatı altında barınamıyacağını söylerim sana. O zaman istediğin yere gidebilirsin!

— Sen de dikkatli ol, yoksa sen söylemeden başımı alır giderim! Kafamda bir takım iyi fikirlerim var... Bu fikirler beni servete kavuşturabilir, ne yazık ki, sahte bir tedbir teranesiyle elimi ayağımı bağlamışsınız...

— Bitti mi?

İmhotep'in sesi korkunç bir tona bürünmüştü. Sobek, biraz ürkerek mırıldandı:

— Evet, söyleyeceklerim bu kadar... şimdilik...

— O halde sürülerin başına git. Tembellik edecek zaman değil bu!

Sobek hiddetle yürüdü, gitti.

Nofret biraz ileride durmuş onlara bakıyordu. Genç adam yanından geçerken, şöyle yan gözle bakıp, hafifçe güldü. Bu alaylı gülüş Sobek'in kanını başına çıkarmaya kâfi geldi... Genç kadına doğru öfkeyle bir adım attı... Fakat, Nofret, uzun kirpiklerini yarı yarıya kapattığı gözleriyle, hiç kımıldamadan, dudaklarında aynı tebessümle, durdu.

Sobek, dişlerinin arasından bir şeyler mırıldanarak yoluna devam etti. Nofret tekrar güldü. Ve ağır, ağır İmhotep'in Yahmos'la konuştuğu yere doğru ilerledi.

İmhotep, büyük oğluna çıkışıyordu bu sefer:

— Hangi akıla hizmet ettin de Sobek'in kereste satışında o çılgınlığı yapmasına izin verdin? Buna mâni olman lâzımdı. Bu deli oğlanın alış verişi konusunda hiçbir şey bilmediğinden haberin yok mu? Herşey kendi istediği neticeye varacak sanıyor budala...

Yahmos özür dileyen bir tavırla:

— Uğradığım güçlükleri tahmin edemezsin, baba, dedi. Bana, kereste satışında Sobek'e güvenebileceğimi söylemiştin. Bu sebeple, o işte kendi fikrini tatbik etmesine göz yumdum.

— Fikir, fikir, fikir!.. Hiç bir fikri yok onun! Benim emirlerimi yerine getirmekle mükellef, o kadar. Sen de bu emirleri harfiyen yerine getirmesine göz kulak olacaksın.

Yahmos kızardı:

— Ben mi? Hangi selâhiyetle, baba?

— Ne demek hangi selâhiyet? Sana verdiğim selâhiyetle, tabîî.

— Ama benim de belirli bir durumum yok ki... Seninle aramızda kanunî olarak bir ortaklık mevcut olsaydı...

Nofret'in yaklaştığını görünce sustu. Genç kadın esniyor, ve elindeki gelincik çiçeğini tembel, tembel evirip çeviriyordu.

— Göl kıyısındaki kameriyeye gelsene, İmhotep, dedi, orası çok serin, meyva ile Keda şarabı da söyledim, hazırladılar. Emirlerin hâlâ bitmedi mi?

— Bir dakika, Nofret, bir dakika... Nofret, kadife yumuşakhğındaki, derin, şehvetli sesiyle:

— Ama ben şimdi gelmeni istiyorum, dedi, haydi, gel...

İmhotep bir an keyfinden bayılacak gibi oldu. Aptallaştı. Yahmos babasından evvel davrandı:

— Önce şu meseleyi konuşalım, bu çok önemli.. Senden bazı isteklerim var, baba.

Nofret, sırtını Yahmos'a döndü, İmhotep'e küskün, küskün baktı:

— Kendi evinde istediğini yapmakta serbest değil misin, sevgilim? diye sordu.

İmhotep, sertçe bir sesle Yahmos'a hitap etti:

— Başka zaman konuşuruz, oğlum, başka zaman. ..

Nofret'le beraber yürüdü. Yahmos, yolun üstünde durup, arkalarından baktı.

Satipi, evden çıkmış, kocasının yanına geliyordu.

Yaklaşınca, heyecan ve şevkle sordu:

— Babanla konuştun mu? Ne dedi?

Yahmos içini çekti:

— O kadar sabırsız olma, Satipi. Zamanı değildi... Söyleyemedim...

Genç kadın hiddetle bağırdı:

— Zaten böyle diyeceğini biliyordum... Her zaman böyle dersin sen... Ama aslında babandan ödün kopuyor... Koyun gibi ürkek, korkak bir adamsın.. Babanın karşısında kuzu gibi melemekten başka bir şey yaptığın yok. Şöyle erkek gibi karşısına dikilemiyorsun. Bana verdiğin sözler nereye gitti? Erkeklik konusunda ben senden daha üstünüm... Hani bana ne vaadetmiştin? «Babam gelir gelmez onunla konuşup, isteklerimi bildireceğim» dememiş miydin? Şimdi ne oldu?

Satipi nefes almak için sustu.. Oysa daha söyleyecek çok şeyi vardı. Yahmos, yumuşak, çekingen bir sesle:

— Yanılıyorsun, Satipi, dedi. babamla konuşmaya başlamıştım ama, sözüm yarıda kesildi.

— Sözü yarıda kesilmiş... Kim kesti sözünü?

— Nofret.

— Nofret mi? Ha, şu yeni gelen kadın. Baban, büyük oğlu ile iş konusunda görüşürken, odalığının sözü yarıda kesmesine müsaade etmemeli. Kadın kısmı işten ne anlar?

Yahmos, içinden, Satipi'nin de bu söze bizzat uymasını temenni etti ama, kadının susacağı yoktu.

— Baban, işlerine burun sokmamasını bu kadına açıkça anlatmalı...

— Babam, dedi Yahmos kuru bir sesle, lâfın yarıda kesilmesine içerlediğini belli eden hiç bir harekette bulunmadı.

— Ne büyük rezillik! Baban bu kadının büyüüne iyice kaptırmış kendisini. Kadının istediği gibi hareket etmesine, istediğini söylemesine müsaade ediyor.

Yahmos dalgın, dalgın:

— Çok güzel bir kadın... dedi.

Satipi somurttu:

— Eh, eli, yüzü biraz düzgünce, ama çok terbiyesiz. Aile görgüsü, terbiyesi yok. Hepimize karşı kabalık ediyor da kılı kıpırdamıyor.

— Belki siz de ona karşı kabaca davranınız.

— Benim terbiyem kimselerde yoktur. Keyt ile ona son derece nâzik davrandık. Babana koşup şikâyet edecek hiç bir kusurumuzu bulamayacak. Biz sıramız gelinceye kadar beklemesini biliriz. Keyt ile ben.

Yahmos ters, ters baktı:

— Ne demek sıramız gelinceye kadar?

Satipi manalı, manalı gülerek, yürüdü.

— Kadınlar anlar bunu, dedi, sen anlayamazsın. Biz kadınların kendimize göre usullerimiz vardır.. Kendimize göre silâhlarımız vardır. Nofret, küstahlık derecesini biraz indirse iyi eder. Nihayet bir kadının hayatı nasıl geçer? Evin arka tarafında, öteki kadınların arasında... Satipi'nin sesinde gizli bir mâna seziliyordu.. Dudağını bükerek ilâve etti:

— Baban daima burada kalmıyor ki... Yine Kuzey'deki topraklarına gidecek elbette.. O zaman görüşürüz.

— Satipi...

Satipi güldü. Zalim, haşın bir kahkaha ile güldü. Ve evin kapısından girdi.

Gölün kıyısında çocuklar koşuşup, oynuyorlardı. Yahmos'un iki oğlu, güzel, sıhhatli çocuklardı ve babalarından ziyade annelerine benziyorlardı. Sonra Sobek'in üç çocuğu vardı. En küçükleri daha yeni yürümeye başlayan tombul bir bebektir. Teti de aralarındaydı. Dört yaşlarında, ciddî yüzlü, güzel bir çocuğu o da...

Gülüşerek, bağırışarak top oynuyorlardı. Bazan aralarında anlaşmazlık çıkıyor, o zaman büyük bir gürültü kopuyor, feryatlar ayyuka yükseliyordu.

İmhotep, Nofret'in yanında oturmuş, keyifle şarabını yudumluyordu. Bir ara mırıldandı:

— Şu çocuklar da su ile oynamayı ne kadar severler... Biz de öyleydik. Hatırlıyorum... Ama, Hathor yardımcımız olsun, ne de gürültü yapıyorlar!

Nofret telâşla atıldı:

— Evet... burası öyle sakın bir köşe olabilirdi ki... Onlara sen burada iken başka yerde Oynamalarını söylesene... Evin reisi şöyle biraz kafasını dinlemek isterse ona hürmet göstermeleri icabeder. Aynı fikirde değil misin, İmhotep?

— Şeyy, ben., diye kekeledi İmhotep.

Bu fikir onun için yepyeni bir şeydi ama, doğrusu hoşuna gitmişti. Kararsız bir sesle:

— Çocukların bence bir mahzuru yok, dedi.

Ve yarım ağızla ilâve etti:

— Burada istedikleri gibi oynamaya alıştırlar.

— Sen burada olmadığın zaman, evet, dedi Nofret, oynasınlar, fakat ailen için çektiğin zahmetleri düşününce, onların da sana lââyık bir hürmet hissi beslemeleri icabediyor. Sen haddinden fazla yumuşak, çok müsamahakâr bir adamsın.

İmhotep yavaşça içini çekti:

— Bu zaafımı eskiden beri bilirim. Disiplin üzerinde fazla ısrar etmemişimdir.

— Bu yüzden de, o kadınlar, oğullarının karıları senin merhametinden istifadeye kalkışıyorlar. Buraya dinlenmek üzere geldiğin zaman sükûnet ve sessizlik istediğini onlara anlatmalısın. Dur, ben şimdi gider. Keyfe çocukları alıp başka yere götürmesini söylerim. Sen de biraz huzura, sükûnete kavuşursun.

— Ne düşünceli kızsın, Nofret... Ne iyi kızsın... Hep benim rahatımı, huzurumu düşünüyorsun.

Nofret mırıldandı:

— Senin huzurun benim huzurumdur.

Kalktı. Keyfin, şımarık suratlı ikinci oğlu ile, bir tahta oyuncak kayığı kıyıda yüzdürmeye çalıştığı yere doğru yürüdü.

Sertçe bir sesle:

— Çocukları buradan uzaklaştırır mısın, Keyt? dedi.

Keyt hiç bir şey anlamamış gibi başını kaldırıp baktı.

— Uzaklaştırmak mı? Ne demek istiyorsun? Çocuklar her zaman burada oynarlar.

— Bugün oynamalarına müsaade edilmiyor. İmhotep biraz kafasını dinleyecek. Çocuklarınız çok gürültücü şeyler...

Keyfin yüzüne kan fışkırdı.

— Konuşma tarzına dikkat et, Nofret, dedi, İmhotep torunlarının burada oynamalarından çok hoşlanır. Bunu kaç kere kendi ağzından işittim.

— Bugün oynamıyacaklar, dedi Nofret, gürültü patırdı kafamızı şişirdi. Çocukları alıp başka yere gitmen için İmhotep beni yolladı. İkimiz şurada biraz oturup, dinleneceğiz.

— İkiniz mi?...

Keyt birden ağzından çıkacak söze mâni oldu, yerinden kalktı, İmhotep'in, yarı oturur, yarı yatar şekilde uzandığı kameriyeye doğru yürüdü. Nofret de peşinden geldi.

Keyt, hiç bir mukaddemeye lüzum hissetmeksizin konuştu:

— Odalığın, çocukları buradan uzaklaştırmamı söylüyor? Sebep nedir? Ne yaptılar çocuklar? Neden onları buradan kovuyorsunuz?

Nofret, geriden, usulca:

— Aile reisinin arzusu sorgusuz sualsiz yerine getirilir sanmıştım, dedi.

İmhotep hırçın bir sesle:

— Evet, evet, dedi, sebep göstermeye mecbur muyum? Burası kimin evi?

Keyt döndü, Nofret'i tepeden tırnağa süzdü:

— Buradan gitmemizi isteyen bu kadın, galiba, dedi.

— Nofret benim rahatımı, zevklerimi düşünüyor, diye atıldı İmhotep, Beni düşünen bir de zavallı Henet var. Hepsı o kadar.

— Demek çocuklar artık burada oynayamayacaklar?

— Dinlenmek için kameriyeye geldiğim zaman oynamayacaklar,

Keyt birden şiddetli bir Öfkeyle atıldı:

— Bu kadının sana kendi kanından gelmiş evlâtlarına karşı cephe aldırmaya çalışmasına nasıl göz yumuyorsun? Daha dün geldi buraya, evin kırk yıllık nizamına ne diye burnunu sokuyor?

İmhotep birden hiddetle bağırıp, çağırmaya başladı. Kendisini suçsuz, göstermek, daha doğrusu suçunu örtbas etmek için şiddetli bir ihtiyaç duyuyordu.

— Bu evde ben emir veririm, sen değil! Hepiniz keyfinize göre hareket etmek, işleri bildiğiniz gibi idare etmek hususunda birlik etmişsiniz. Ben, evin reisi ve velinimet, eve döndüğüm zaman, kimse benim arzularıma aldırış etmiyor. Bu evin efendisi ben'im... Kulağını iyi aç! Sizi hiç bir şeyden mahrum bırakmamak uğrunda nefes almadan plânlar yapıyorum, çalışıyorum... Bir parça olsun minnet hissi besliyor, arzularıma hürmet gösteriyor musunuz? Hayır! Önce Sobek küstahlıkta, saygısızlıkta bulundu, şimdi de sen karşıma dikiliyorsun, Keyt! Ne diye bakıp, besliyorum sizi? Dikkat edin, yoksa bu işten vazgeçerim. Sobek buralardan gitmek istediğini söyledi. Defolsun, seni de, çocuklarını da alsın, defolsun!

Keyt bir an olduğu yerde hiç kimildamadan durdu. O bomboş mânâsız yüzünde hiç bir değişiklik olmamıştı. Hissiz, donuk bir sesle:

— Çocukları eve götürüyorum... dedi.

Bir iki adım attı. Nofret'in önüne gelince durdu, dişlerinin arasından, fısıltı halinde :

— Bu senin marifetin, Nofret, dedi, bunu hiç unutmayacağım, hiç unutmayacağım...

NEHRİN TAŞMASI'nın DÖRDÜNCÜ AYI - 5. GÜN

İmhotep, bir rahip olarak vazifesini yerine getirip, icabeden dinî merasimi yaptıktan sonra rahat bir nefes aldı. Âyin bütün inceliklerine, en küçük teferruatına kadar dikkatle ifa edilmişti. İmhotep dürüst, vicdanlı bir adamdı... Mabutların payı olarak ayrılan içki âdet üzere yere dökülmüş, buhur yakılmış, ölülere çeşitli yiyecekler ve içecekler ikram edilmişti.

Dinî işler sona erince, İmhotep, Mezar'ın bitişiğindeki taş odaya, Hori'nin yanına döndü, ve bir kere daha, toprak sahibi bir iş adamı hüviyetine büründü. İki erkek, bir müddet işler üzerinde konuştular, fiatların münakaşasını yaptılar. Mahsul, kereste ve hayvan konularında fikir teati ettiler.

Yarım saat sonra İmhotep memnuniyetini ifade eden bir baş hareketiyle:

— Senin mükemmel bir iş kafan var, Hori, dedi.

Öteki gülümsedi:

— Nasıl olmasın, İmhotep, dedi, yıllardan beri senin yanında çalışıyorum.

— En sadık adamımsın benim. Şimdi görüşmek istediğim bir konu daha var... İpi ile ilgili. Bu çocuk, aile içindeki mevkiinin kendisine lâayık olmadığından şikâyet ediyor.

— Ama henüz çok genç.

— Buna rağmen büyült bir kabiliyeti var. Ağabeylerinin kendisine haksızlık ettiklerini söylüyor. Galiba Sobek biraz haşin davranıyor. Öte yandan Yahmos'un devamlı ürkekliği, tedbiri elden bırakmaması İpi'yi sinirlendiriyor. Çok zeki çocuk İpi. Üstelik şevkli. Başkalarından emir almak hoşuna gitmiyor. Ayrıca, kendisine sadece benim emir vermeye hakkım olduğunu ileri sürüyor.

— Doğru, bu benim de dikkatimi çekti... Çiftlikte bu husus zayıf bir nokta teşkil ediyor. Açık konuşabilir miyim?

— Elbette, Hori. Sözlerin daima düşünce mahsulüdür.

— O halde dinle. Sen buradan uzaklaştığın vakit birinin otoriteyi eline alması lâzım.

— İşlerimi sadece sana ve Yahmos'a emanet edebilirim.

— Biliyorum, sen yokken işleri biz idare ediyoruz ama, bu kâfi değil. Neden oğullarından birini ortak olarak işlere dahil etmiyorsun? Kanunî bir anlaşma yapabilirsin.

İmhotep bir aşağı, bir yukarı dolaşmaya başladı.

— Sen bu ortaklık işine hangi oğlumu namzet gösterebilirsin? Sobek'in otoriter bir görünüşü vardır, ama itaatkâr değildir. Ona güvenemem. Çok huysuz, aksi bir çocuk.

— Ben Yahmos'u düşünüyordum... Senin en büyük oğlun o. İyi tabiatlı, uysal adamdır. Üstelik sana da çok düşkün.

— Evet, Yahmos iyi huyludur, fakat çok korkaktır.. Herkese kolayca boyun eğer. Ah, şu ipi biraz daha büyük olsaydı...

Hori telâşlandı:

— Pek genç birine selâhiyet vermek doğru olmaz.

— Pek doğru, pek doğru. Bu konu üzerinde düşüneneğim, Hori. Evet, Yahmos gerçekten iyi bir evlâttır... İtaatkâr bir evlât...

Hori usulca, fakat kesin bir sesle:

— Akıllıca hareket etmelisin, dedi. İmhotep başını kaldırıp baktı:

— Senin kafanda olan nedir, Hori? diye sordu.

— Demin çok genç birine sorumluluk vermek doğru olmaz demiştim. Bir insanın pek genç bir yaşta mesuliyeti omuzlarına alması da aynı derecede tehlikelidir.

— Yani Yahmos ömrü boyunca emir vermekten ziyade emirlere itaat etmeye alıştı demek istiyorsun, değil mi... Bu da doğru.

İçini çekti:

— Aile idare etmek ne zor şey! Hele kadınlar... Ele avuca sığmıyorlar! Satipi kimsenin boyunduruğu altına girmez. Keyt suratsızın biridir. Fakat onlara açıkça söyledim; Nofret icabeden saygıyı görecektir diye. Diyebilirim ki...

Birden sustu. Dar patikadan bir köle soluk soluğa çıkıyordu.

— Ne var?

— Efendi.. Yelkenli geldi. Mamfis'ten Karneni adında bir kâtip yollamışlar.

İmhotep telâşlandı:

— Dert bitmiyor ki... Güneş mabudu Ra'ran göklerde dolaştığından ne kadar eminsem, başımıza yeni, yeni dertler açılacağından da o kadar eminim. Neyse, işlere nezaret etmek için ben buradayım...

Patikadan aşağıya inmeye başladı, Hori öylece oturmuş, arkasından bakıyordu.

Yüzünde endişeli bir ifade vardı.

Renisenb, kölelerin bağıırarak iskeleye doğru koşuştuklarını gördüğü vakit, âvâre, avare Nü kıyısında dolaşmaktaydı.

Genç kadın da onların peşinden seğirtti. Sahile yaklaşan yelkenlinin içinde bir genç adam duruyordu. Renisenb, onu güneşin altın ışığı üzerine resmedilmiş gibi görünce bir an kalbi duracak gibi oldu.

Kafasına çılgın bir düşünce hücum etti. «Kay...» diye düşündü, «Kay Yeraltı Dünyasından geri geldi...»

Sonra bu bâtil düşüncesiyle alay etti. Kay'i hep, Nil'de bir yelkenli ile dolaşır tahayyül ediyordu. Bu genç adam da Kay'ın yapısında olduğu için, hayalhanesi ona bir oyun oynamıştı. Yelkenlideki adam, Kay'dan daha genç görünüyordu. Hareketleri rahat ve zarifti. Yüzünde neşeli bir gülümseme vardı.

Kendisini karşılayanlara, İmhotep'in Kuzey'deki çiftliğinden geldiğini, adının Karneni olduğunu söyledi.

Bir köle İmhotep'e haber vermek üzere koşturuldu. Karneni eve götürüldü. Önüne yiyecekler, içecekler kondu. Biraz sonra İmhotep de geldi. Konuşmaya başladılar.

Haber, her zamanki gibi, Henet'in yardımı ile Kadınlar dairesine de çarçabuk yayıldı. Renisenb, Henet'in haberleri daima yıldırım hızı ile öğrenmesine bir kere daha şaşıtı.

Karneni, İmhotep'in kuzenlerinden birinin oğluydu ve onun emrinde bir kâtip olarak çalışıyordu. Genç kâtip. Kuzey çiftliğindeki hesaplarda bir hile sezmiş, işi dallandırıp budaklandırmadan, bizzat gelip İmhotep'e anlatmaya karar vermişti.

Renisenb olayla pek ilgilenmedi. Hesaplardaki hileyi keşfetmesi Kamenî'nin zeki olduğunu gösteriyordu. Babası onu kimbilir ne kadar takdir edecekti.

Kamenî'nin verdiği rapor derhal tesirini gösterdi. İmhotep, derhal yol hazırlıklarına başlanmasını emretti. Oysa, burada daha iki ay kalmayı tasarlıyordu. Fakat bu durumda, vakit geçirmeden Kuzey çiftliğine gitmesi lâzımdı.

Bütün ev halkı bir toplantıya çağırıldı. İmhotep herkese yine bir sürü iş yükledi. Şunu şöyle, bunu böyle yapınız diye emirler verdi. Yahmos hiç bir surette şunları, şunları yapmıyacak. Sobek bir başka konuda son derece ketum davranacaktı. Renisenb «İşler yine aynı,» diye düşündü... Yahmos yine dikkatle babasını dinliyor, Sobek bermutat somurtuyordu. Hori her zamanki gibi sakin, ve akıllı görünüyordu. İpi'nin arzuları ise, her seferkinden daha büyük bir kesinlikle bir kenara itilmişti.

— Ayrı bir harçlık almak için henüz çok küçüksün. Yahmos'a itaat et. O benim arzularımı ve emirlerimin neler olduğunu bilir.

İmhotep en küçük oğluna bunları söyledikten sonra, elini en büyük oğlunun omuzuna koydu.

— Sana güveniyorum, Yahmos, dedi. Geri döndüğüm vakit ortaklık işini tekrar görüşeceğiz.

Yahmos sevinçten kıpkırmızı oldu. Omuzlarını biraz daha dikleştirdi. İmhotep devam etti:

— Ben yokken işlerin yolunda gitmesine dikkat et.. Odalığımın icabeden saygı ve itibarı görmesine göz kulak ol. Onu sana emanet ediyorum. Evdeki kadınların hareketlerini kontrol vazifesi de sana aittir. Satipi dilini tutsun. Sobek karısına icabeden talimatı versin. Renisenb, sen de Nofret'e karşı nazik davran. Ayrıca, hiçbirinizin Henet'in kalbini kırmanızı asla affetmiyeceğim. Bilhassa kadınlar, bazan Henet'i fazla müziç buluyorlar. Henet uzun yıllar yanımızda hizmet gördüğü için, bazı hoşla gitmiyen sözleri sarfetmek hususunda kendisini tabîî olarak haklı görüyor. Biliyorum, bu kadın sevimli ve akıllı bir mahlûk değildir ama, bana karşı daima büyük bir sadakatle bağlı kalmış, benim menfaatlerimi korumak için çırpınmıştır. Onun hırpalanmasını istemiyorum.

— Her şey sizin emirlerinize uygun olarak yürüyecektir, dedi Yahmos. Fakat Henet, bazan dili ile başımıza dert oluyor.

— Lâf! Saçma! Bütün kadınlar dilleri ile başımıza dert olmuyorlar mı? Henet'in diğerlerinden ne farkı var? Kameni'ye gelince, o burada kalacak. Zaten Hori'ye yardım edecek birine ihtiyacımız vardı. Yaii denen kadına kiraladığımız topraklara gelince...

İmhotep bundan sonra birtakım iş teferruatına girişti.

Nihayet bütün sözlerini bitirip gitmeye hazır olduğu vakit, İmhotep'in üzerine acaip bir pişmanlık çöktü. Nofret'i bir köşeye çekti... Endişeli bir sesle:

— Nofret, dedi, burada kalmak istiyor musun, yoksa benimle gelmeyi mi tercih edersin?

Nofret başını sallayarak, güldü:

— Sen orada çok kalmıyacaksın ki. dedi.

— Üç ay kalacağım. Belki de dört. Kimbilir?

— Bak gördün mü, üç, dört ay çok sayılmaz. Ben burada hayatımdan memnunum.

İmhotep genç kadının elini tuttu:

— Ben Yahmos'a tembih ettim, bütün oğullarıma da söyledim, sana saygı ve ihtimam gösterecekler. En ufak bir konuda şikâyetini duyacak olursam vay hallerine!

— Senin arzuna uygun olarak hareket edeceklerinden eminim, İmhotep.

Nofret bir an düşündü, sonra:

— Burada en fazla kime itimat edebilirim? diye sordu, sana bütün kalbiyle bağlı olan kim var? Yani aile fertlerinin dışında, demek istiyorum.

— Hori... Benim iyi huylu Hori'm var. Ona her hususta güvenebilirsin. Makul, akıllı başında bir insandır Hori.

Nofret ağır ağır:

— Hori Yahmos'la kardeş gibi. dedi. Acaba...

— Ha, bir de Karneni var. O da kâtiptir. Onu senin emrine veririm. Bir şikâyetin olursa derhal bana yazar, bildirir.

Nofret teşekkür eder gibi başını salladı:

— Bak bu iyi bir fikir, dedi. Karneni Kuzey'den geliyor. Benim babamı da tanır. Hem de senin ailenin tesirinde kalmaz.

— Henet de var! diye bağırды İmhotep, Henet de var!

Nofret, uzun kirpiklerini indirerek, düşündü:

— Eveet, Henet de var, dedi. Ona da tembih etsen, benim yanımda, buraya çağırıp tembih etsen?...

— Mükemmel bir fikir!

İmhotep derhal Henet'i çağırdı. İhtiyar kadın, her zamanki yaltaklığı ile koşup, geldi. Sözde İmhotep'in gidişine çok üzölmüş gibi gözyaşı döküyordu. İmhotep, onu sertçe bir sesle susturdu:

— Evet, evet, Henet, ama ne yapalım işin başında bulunmak zorundayız. Ben rahat, huzur nedir bilmiyen bir adamım. Ailem için didinip duruyorum işte! Varsın onlar nankörlük etsinler! Şimdi seninle ciddî bir şey konuşacağım. Bana ne kadar bağılı olduğunu bilirim. Bu sebeple Nofret'i muhafaza görevini sana veriyorum. O benim en kıymetli varlığımdır.

— Senin nazarında kıymetli olan benim için de kıymetlidir, efendi.

— Güzel. O halde, kendini, Nofret'in menfaatlerini korumaya hasredeceksin.

Henet, göz kapaklarının arasından kendisine bakan Nofret'e döndü:

— Sen lüzumundan fazla güzelsin, Nofret, dedi, işte bütün mesele burada... Ötekiler senin güzelliğini kıskanıyorlar. Ama, göreceksin seni nasıl koruyacağım... Evin içinde olanları, söylenilenleri gelip sana anlatacağım. Bana güvenebilirsin.

Bir an derin bir sessizlik oldu. İki kadın göz göze geldiler.

— Bana güvenebilirsin, diye tekrarladı Henet.

Nofret'in gelincik rengindeki, dolgun dudakları garip bir tebessümle kıvrıldı.

— Evet, dedi, seni anlıyorum, Henet... Sana güvenebileceğim.

İmhotep güröltü ile gırtlaklığını temizledi:

— Öyleyse herşey tamam demektir. Herşey yolunda... İşleri tertibe sokmak öteden beri en büyük başarılarımdan biridir.

Karga sesini andıran, kuru bir kahkaha duyuldu birden. İmhotep süratle döndü. Annesi, kapının eşiğinde duruyordu.

İhtiyar kadın bütün ağırlığını elindeki bastona vermişti. Her zamankinden daha ufak, daha kurumuş, daha zalim bir görünüşü vardı şu anda.

— Benim ne harikulade bir oğlum varmış!

İmhotep, odadan bir an evvel çıkabilmek için:

— Geç kalmıyayım, diye mırıldandı, daha Hori'ye söyleyeceklerim var!

Esa, Henet'e dışarı çıkması için başıyla azametli bir işaret yaptı. Henet, itaatkâr bir tavırla kapıdan süzüldü.

Nofret ayağa kalkmıştı.

Esa ile Nofret birbirlerine bakiştılar.

— Demek oğlum seni burada bırakıyor, dedi Esa, sen de onunla gitsen çok iyi ederdin, Nofret.

— O burada kalmamı istiyor.

Nofret'in sesi uysal, ve yumuşacıktı. Esa yine karga sesini andıran çatlak bir kahkaha ile güldü.

— Gitmek isteseydin çok daha iyi ederdin...

Neden gitmek istemiyorsun, Nofret. Seni hiç anlamıyorum. Ne işin var senin burada? Sen şehirlerde yaşamaya alışık bir kızsın.. Belki de seyahatlere de alışıksın. Burada birbirine benziyen günler geçirip ne yapacaksın... Hele, açık konuşayım, seni sevmiyen, daha doğrusu senden nefret eden insanların arasında ne işin var?

— Demek benden nefret ediyorsunuz?

Esa başını salladı:

— Hayır, ben senden nefret filân etmiyorum. İhtiyarım, gözlerim eskisi gibi görmüyor ama, yine de güzele bakmaktan hoşlanırım. Çok güzelsin, Nofret. Güzelliğin benim fersiz gözlerimi bile okşuyor. Güzel olduğun için sana bir kötülük gelmesini istemiyorum. Sözüme kulak ver. Sana ihtar ediyorum.. Oğlumla beraber sen de git.

Nofret biraz önceki sözünü tekrarladı:

— O burada kalmamı istedi.

Deminki uysal seste şimdi alaylı bir ton seziliyordu.

Esa sertçe :

— Burada kalmanda bir maksat gizli, dedi, ne olduğunu kestiremedim. Pekâlâ, günahı senin boynuna. Dikkatli ol, temkinli hareket et! Ve kimseye güvenme.

Döndü, değneğine dayana, dayana odadan çıktı. Nofret, hiç hareketsiz baktı arkasından. Sonra, gelincik rengi dudaklarının uçları yukarıya doğru kıvrıldı. Yüzüne kedi gibi bir tebessüm yayıldı.

KIŞIN

BİRİNCİ AYI-4 GÜN

Renisenb, Mezar'a çıkmayı âdet edinmişti. Bazan Yahmos'la Hori'yi orada buluyor, hazan sadece Hori'ye rastlıyordu. Çoğu zaman da kimsecikler olmuyordu. Fakat Renisenb orada garip bir sükûna kavuştuğunu hissediyordu. Oraya varınca bir cendereden kaçıp kurtulmuş gibi ferahlıyordu. Hele Hori'yi yalnız bulduğu zamanlar sevincine pâyân olmuyordu. Hori'nin onu her zamanki sakın haliyle karşılaması, sorgusuz, sualsiz kabulü genç kadına tuhaf bir tatmin hissi vermekten geri kalmıyordu.

Taş odanın gölgesinde dizlerini kollarıyla kavrayıp, oturuyor, Nil'in soluk bir parıltı ile akıp gittiği ovalardaki yeşilli, kahverengili, pembeli tarlaları seyre dalıyordu. Aradığı şey sükûnet ve candan bir arkadaştı. İkisini de orada bulabiliyordu. İçinde hâlâ bir kaçma arzusu vardı.. Ama bu, bir evin gürültü patırdısından kaçmaktan daha başka bir arzu idi. Daha şiddetli, daha tehlikeli bir histi.

Bu arzuyu aylarca önce, buraya ilk geldiği vakitler, kadınların gürültüsünden kaçmak istediği an duymuştu.

Bir gün Hori'ye:

— Korkuyorum, dedi.

Genç adam, Renisenb'in yüzüne dikkatle baktı:

— Niçin korkuyorsun? diye sordu.

Renisenb birkaç dakika düşündü. Sonra, yavaşça:

— Hani bir zamanlar bana iki türlü kötülük var demiştin. Biri içeriden biri de dışarıdan gelir demiştin.

— Evet, hatırlıyorum.

— Sonradan, bu sözü hastalıklar hakkında söylediğini izah etmiştin. Mahsule ve meyvelere arız olan hastalıklar. Şimdi düşünüyorum da, insanlar için de söylenebilir bu söz.

Hori ağır, ağır başını salladı:

— Demek nihayet keşfedebildin... Evet, doğru düşünüyorsun, Renisenb.

Genç kadın birden:

— Bu dediğin şimdi bizim evde de oluyor, dedi, bizim eve de dışarıdan bir kötülük, bir şeytanet geldi. Bunu kimin getirdiğini de biliyorum... Nofret getirdi onu.

— Sana öyle mi geliyor, Renisenb?

— Evet, evet, çok iyi biliyorum ben... Buraya ilk geldiğim gün sana, hiç bir şey değişmemiş demiştim.. Satipi ile Keyt'in kavgaları bile yerli yerinde diye gülmüştüm... Ama bu kavgalar sahici değildi, Hori. Satibi de, Keyt de sırf hoşlarına gittiği, eğlendikleri, vakit geçirdikleri için kavgaya tutuşuyorlardı. Aslında birbirlerine karşı içten gelen bir düşmanlıkları yoktu. Ama şimdi iş değişti. Artık birbirlerine sadece hoşla gitmiyen sözler söylemekle kalmıyorlar, karşısındakini incitmek için ellerinden geleni yapıyorlar. Korkunç bir şey bu, Hori; Dün Satipi bir şeye öylesine kızdı ki, uzun, bir altın iğneyi Keyt'in koluna saplayıverdi. İki gün önce de, Keyt, kızgın yağ dolu bir bakır kovayı Satipi'nin ayağına düşürürvermişti, işler kötüye doğru gidiyor. Satipi bütün gece kocasının başının etini yemekle meşgul. Hepimiz sesini işitiyoruz. Yahmos hasta, yorgun, perişan bir halde ayakta sallanarak dolaşıyor... Sobek sık sık köye gidip kadınlarla düşüp kalkıyor, eve gece yarıları sarhoş bir halde dönüyor, kendisinin ne kadar akıllı bir adam olduğunu haykırıyor.

— Evet, dedi Hori bunların bir kısmı doğru, ama bütün bunlardan niçin Nofret'i sorumlu tutuyorsun?

— Çünkü herşey onun başının altından çıkıyor... Bütün gürültü patırtı onun ağzından çıkan ufacık bir lâf yüzünden kopuyor bazan... Kurnazca ortaya atılan bir lâf, kıyametlerin kopmasına sebep oluyor. Nofret'i bazan öküzleri dürttüğünüz üvendireye benzetiyorum. Söyliyeceği sözleri o kadar ustalıkla seçiyor ki... Müthiş zeki bir kadın... Ama galiba Henet de ona yardım ediyor.

— Olabilir, dedi Hori, bak bu doğru olabilir. Renisenb titredi.

— Henet'den hiç hoşlanmıyorum. Onun yılan gibi süzülerek yürümesi sinirimi bozuyor. Bize öylesine sadık ki, onun sadakatini hiç birimiz istemiyoruz. Annem bu kadını ne diye getirmiş buraya, onu neden bu kadar sevmiş sanki!...

— Annenin onu sevdiğini sadece Henet'in ağzından duyduk, dedi Hori.

— Peki Henet neden Nofret'i bu kadar seviyor? Onun peşinden ayrılmıyor, kulağına mütemadiyen bir-şeyler fısıldıyor? Hori, ben korkuyorum... Nofret'den nefret ediyorum... Keşke o da gitseydi! Çok güzel, çok zalim, çok kötü bir kadın.

— Ne çocuksun, Renisenb?

Hori bunu söyler söylemez dikkatle patikaya baktı.

— İşte, Nofret buraya geliyor, dedi.

Renisenb dönüp baktı. İkisi beraber, Nofret'in sarp kayalığa tırmanışını seyrettiler. Kendi kendisine gülümsüyor, bir şarkı mırıldanıyordu. Onların bulundukları yere varınca etrafına bakındı, gülümsedi. Mütecessis, keyifli bir tebessümdü bu.

— Demek her gün buraya kaçırıyorsun sen, Renisenb, dedi, şimdi anlaşıldı.

Renisenb cevap vermedi. Saklandığı yer keşfedilince öfkelenen küçük bir çocuğun haleti ruhiyesi içindeydi.

Nofret tekrar etrafında bakındı:

— Demek meşhur Mezar da bu?

— Evet, Nofret, dedi Hori.

Genç adama baktı. Kedi gibi güldü.

— Doğrusu çok kârlı iş bu, Hori, dedi, sen de duyduğuma göre iyi bir iş adamı imişsin.

Sesinde yine bir nebze istihza seziliyordu. Fakat Hori'nin yüzündeki o sakın, soğukkanlı tebessüm hiç değişmedi.

— Hepimiz için kârlı bir iş, dedi... Ölüm daima kârlıdır.

Nofret gözlerini etrafta gezdirirken titredi. Bakışları Mabet'in kapısındaki bağış masalarının üstünde dolaştı.

Birden haşın bir sesle:

— Ölümünden nefret ederim ben! diye bağırdı.

— Etmemelisin, Nofret, dedi Hori usulca, ölüm Mısır'ın başlıca geçim kaynağıdır. O taktığın mücevherleri sana Ölüm aldı.. Karnını Ölüm doyuruyor.

Genç kadın hayretle baktı.

— Ne demek istiyorsun, Hori?

— Demek istediğim şu ki, İmhotep bir Ka rahibidir, yani bir ölüm rahibi... Bütün toprakları, keresteleri, keten tarlaları, arpası, hayvanları, bu Mezar'a yapılan bağışlardan başka birşey değildir.

Biraz durdu, sonra dalgın, ilâve etti:

— Biz, Mısırlılar garip insanlarızdır. Hayatı çok severiz. Bunun için ölüm hazırlıklarına pek erken başlarız. İşte, Mısır'ın zenginliği Ölüm'den gelir. Mısır'ın zenginliği de Ölüm'e gider. Piramitlere, mezarlara, lâhitlere, ölümlere akar paralar.

Nofret hırsla haykırdı:

— Kes artık bu ölüm lâfını, Hori. Hoşuma gitmiyor!

— Çünkü sen tam bir Mısırlısın, çünkü hayatı çok seviyorsun, çünkü, bazan, ölümün gölgesini pek yakınında hissediyorsun...

— Yeter!

Genç kadın Hori'nin üstüne doğru yürüdü. Sonra, omuzlarını silkerek, yürüdü, patikadan inmeye başladı.

Renisenb derin bir nefes aldı:

— Oh, iyi ki gitti! dedi çocuksu bir tavırla, onu korkuttun, Hori.

— Evet... Sen de korktun mu, Renisenb?

— Yooo...

Renisenb'in sesinde de bir ürküntü vardı, korkmadığından pek emin olmadığı anlaşılıyordu.

— Dediklerin çok doğru, ama ben daha önce hiç bu şekilde düşünmemiştim ölümü... Babam sahiden bir mezar rahibi...

Hori birden acı bir sesle:

— Bütün Mısır ölüm korkusuna yakalanmış, dedi. Sebebi nedir bilir misin, Renisenb? Çünkü, sadece kafamızın dışında gözlerimiz var, zihin gözünden mahrumuz. Dünya yüzündeki hayattan başka bir hayatın mevcut olabileceğini kavrayamıyoruz. Ölüm'den sonra da bir hayat düşünmüyoruz. Ancak, bildiğimiz, yaşadığımız bu hayatın öldükten sonra da devam edeceğini tahayyül edebiliyoruz. Bir Tanrı'ya gerçek bir inançla bağlanmamışız.

Renisenb derin bir hayret ve şaşkınlıkla baktı genç adama:

— Nasıl söyleyebilirsin bunu? Bizim birçok Tanrılarımız var.. O kadar çok ki, bazan hepsini sayamıyorum bile. Daha geçen akşam aramızda konuşuyorduk, hangi Tanrı'yı tercih edersin diye. Sobek Tanrı Sakhmet'i tutuyor, Keyt de daima Meskhant'a dua ediyormuş. Karneni, bir kâtip olduğu için yemin ederken hep Tanrı Thoth'un adını

kullanıyor. Satipi şahin başlı Horus'a, bir de bizim Mereser'e bağlı... Yahmos, herşeyi yapan Ptah'a tapınmalı diyor. Ben, şahsen İris'i severim. Henet de Tanrı Ammon'a inanmış. Rahipler arasındaki kehanetlere göre diyor, Ammon günün birinde Tanrıların en büyüğü olacak... Ona henüz küçük bir Tanrı iken adaklar adıyor, başışlarda bulunuyor ki, ileride Mısır'ın en büyük tanrısı olduğu zaman işine yarasın diye... Sonra Güneş Tanrısı Ra var.. Bir de ölülerin kalblerini tartan Osiris...

Renisenb nefes almak için sustu. Hori genç kadına gülümsiyerek bakıyordu:

— Söyle bakayım, Renisenb, dedi, bir Tanrı ile bir insan arasında ne fark vardır?

Genç kadın şaşkın şaşkın baktı:

— Tanrılar... Tanrılar esrarengizdirler...

— Hepsi o kadar mı?

— Ne demek istediğini iyice anlayamadım, Hori..

— Demek istediğim şu, senin nazarında Tanrılar, alelade kadınların ve erkeklerin yapamadıklarını yapan kadınlar ve erkeklerdir.

— Ne acaip şeyler söylüyorsun sen. Seni anlıyamıyorum.

Renisenb'in güzel yüzü karmakarışık olmuştu. Başını çevirip aşağılara baktı. Birden dikkatini orada başka bir şey çekti:

— Bak, diye bağırdı, Nofret Sobek'le konuşuyor. Gülüyor. Ah!...

Genç kadın birden bir çılgılık atıverdi.

— Oh, neyse, bir şey değilmiş, dedi, bir an Sobek ona vuracak sandım. Nofret eve dönüyor. Sobek de buraya geliyor.

Sobek bir yağmur bulutu gibi gazapla dolu olarak geldi:

— Bu kadını timsah yutsun! diye bağırdı, babam onu almakla hayatının en büyük aptallığını yaptı.

— Ne dedi sana? diye sordu Hori merakla.

— Her zamanki gibi hakaret etti bana! Baban yine kereste satışlarını sana mı havale etti, diye sordu. Yılan gibi sokuyor dili... Onu öldürsem doymam.

Platformun kıyısından yürüdü. Yerden bir kaya parçası alıp, bayırdan aşağıya yuvarladı. Taşın kayalardan sekerken çıkardığı sesi keyifle dinledi. Daha büyücek bir kaya parçasını kaldırdı. Altından çöreklenmiş bir yılan çıkınca bir kaç adım geriye sıçradı. Hayvan başını

kaldırdı, ısıkl almaya başladı... O zaman Renisenb bunun bir kobra olduğunu gördü.

Sobek elindeki kocaman kaya parçası ile yılanın üstüne saldırdı. Tam isabet kaydeden bir darbe hayvanın belkemiğini kırdı. Fakat Sobek kaya parçası ile yılanı vurmaya devam etti... Bağını geriye atmış, gözlerinde çılgın bir pırıltı ile, dişleri arasından Renisenb'in hiç bir şey anlamadığı bir şeyler mırıldanarak habire vuruyordu yılanı...

Genç kadın bir iğlik attı:

— Yeter, Sobek... Yeter... Yılan ld!

Sobek durdu. Elindeki kayayı attı. Güldü:

— Dünyadan bir zehirli yılan daha eksildi, dedi.

Tekrar güldü. Keyfi yerine gelmişti. Yine patikadan indi gitti.

Renisenb kendi kendisine konuşur gibi mırıldandı:

— Galiba... Sobek... ldrmekten zevk alıyor!

— Evet.

Bu kelimede şaşılacak hiç bir şey yoktu. Hori, sadece çok iyi bildiği bir hususu tasdik ediyordu, o kadar. Renisenb ona bir an hayretler içinde kalmış gibi baktı. Sonra ağır, ağır:

— Yılanlar tehlikelidir, dedi, ama şu kobra ne kadar güzeldi.

Yılanın kırılmış, bükülmüş ölüsüne baktı. Bilinmedik bir sebeple ta kalbinde bir sızı hissetti.

Hori, hayallere dalmış gibi, uzaklardan gelen bir sesle:

— Hatırlıyorum, dedi, hepimiz kk ocuklardık. Bir gün Sobek Yahmos'a saldırmıştı. Yahmos ondan bir yaş büyüktü ama, Sobek ağabeyinden daha iri, daha kuvvetli bir ocuktı. Elindeki taşla Yahmos'un kafasına kafasına vuruyordu. Annen gürültüyü duyup, koşmuş, Sobek'in elinden taşı zorla almış, onları ayırmıştı. Orada nasıl durup Yahmos'a baktığını, sonra bağırdığını bugnmş gibi hatırlıyorum. «Böyle şeyler yapma, Sobek, tehlikelidir.. Sana söylüyorum, çok tehlikelidir.» Bir an sustu, sonra dalgın dalgın ilâve etti:

— ok güzel bir kadındı annen... Çocukken ona hayrandım.. Sen de tıpkı annene benziyorsun, Renisenb...

Renisenb bütün vücudunu bir sıcaklığın kapladđını hissetti. Sevindi.

— yle mi? dedi. Peki Yahmos çok ağır mı yaralanmıştı?

— Hayır, yarası göründüğü, kadar ağır değildi. Ertesi günü Sobek çok hasta oldu. Galiba yediği bir şey dokunmuştu, ama, annen, hastalığın

sebebini kızgın güneş altında o kadar öfkelenmesine yordu. Yaz ortasında idik.

— Sobek çok hırslıdır., dedi Renisenb.

Bir kere daha ölü yılanı baktı. Titreyerek başını çevirdi. ,

Renisenb eve döndüğü vakit, Kamenî'yi elinde bir rulo papirüsle ön verandada oturur buldu. Şarkı söylüyordu genç adam. Renisenb bir an durup dinledi.

«Memfis'e gideceğim.

Hakikatler Tanrısı Ptah'a gideceğim
ve diyeceğim ki.

Bana kızkardeşimi ver, bu gece.

Nehir bu gece şarap gibi akıyor..

Ptah onun sazları,

Sekhmet lotus yaprakları...

Orit koncaları,

Nefertiti çiçekleri...

Ptah'a gideceğim, diyeceğim ki

«Bu gece kızkardeşimi ver bana...»

Şafak onun güzelliği için söküyor.

Memfis onun güzelliğine sunulan

bir tabak aşk elmasıdır...

Başını kaldırıp Renisenb'e baktı:

— Şarkım hoşuna gitti mi? diye sordu.

— Ne şarkısı bu?

— Memfis'ten bir aşk şarkısı.

Gözlerini genç kadının yüzünden ayırmadan şarkıya devam etti:

«Kolları çiçeklerle dolu, saçları omuzlarından aşağı dökülmüş... O iki Dünyanın prensesidir...»

Renisenb'in yüzü hafifçe pembeleşti. Eve telaşla girdi... O kadar ki neredeyse Nofret ile çarpışacaklardı.

— Nedir bu telâşın, Renisenb?

Nofret'in sesinde hırçın bir ifade vardı. Renisenb başını kaldırıp baktı. Nofret gülümsemedi. Yüzü sinirli ve gergindi. Renisenb, onun yumruklarını sıkışmış olduğunu farkettiler.

— Özür dilerim, Nofret, görmedim seni. Güneşten içeriye girince insan karanlıkta kalmış gibi oluyor.

— Evet, burası karanlık... dedi Nofret. Dışarısı daha eğlenceli olmalı... Verandada Kameni'nin şarkısını dinlemek... Güzel şarkı söylüyor, değil mi?

— Evet, evet, güzel söylüyor.

— Ama dinlemek için fazla kalmadın orada? Kameni'nin kalbi kırılmıştır.

Renisenb'in yüzü yine kızardı. Nofret'in soğuk, keskin bakışları onu rahatsız ediyordu.

— Sen aşk şarkılarını3 sevmez misin, Renisenb?

— Benim neyi sevip, neyi sevmediğimden sana ne Nofret?

— Demek küçük kedilerin de pençeleri varmış'

— Ne demek istiyorsun?

Nofret güldü.

— Göründüğün kadar aptal değilsin, Renisenb. Demek Kameni'yi yakışıklı buluyorsun? Hiç şüphesiz bu pek hoşuna gidecektir.

Renisenb müthiş bir hiddete kapıldı: — Sen iğrenç bir mahlûksun, Nofret. diye bağırdı.

Genç kadının yanından süratle geçip, evin arka tarafına doğru seğırtti. Nofret'in, arkasından alaylı bir kahkaha attığını duydu. Fakat bu kahkahanın ardında, Kameni'nin sesi yankılanıyordu hâlâ... Gözlerim gözlerine dikip söylediği o sıcak aşk şarkısının aksisedası vardı hâlâ kulaklarında...

O gece Renisenb bir rüya gördü.

Kay ile beraberdi. Ölüler âleminde, bir yelkenli ile geziniyorlardı. Kay/ yelkenlinin burnunda ayakta duruyordu. Renisenb kocasının başının arka tarafını görmekteydi. Tam güneşin doğduğu yere vardıkları zaman Kay başını çevirdi. O zaman genç kadın onun Kay değil. Karneni olduğunu gördü. Bu sırada, yelkenlinin baş tarafından bir yılanın kıvrıla, kıvrıla yükseldiğini farkettiler. Bu canlı bir yilandı. Bir kobra idi. Renisenb şöyle düşündü: «İşte, mezarlara girip ölülerin ruhlarını yiyen yılan bu...» Korkudan bütün vücudu felce uğramış gibiydi. Birden yılanın yüzünü gördü. Bu yüz Nofret'in yüzü idi. Genç kadın çığlık, çığlığa «Nofret, Nofret..» diye haykırarak uyandı.

Hakikatte çığlık filân koparmamıştı. Hepsi rüyada olup bitmişti bunların... Yatağında kımıldamadan öylece yattı, kalbi hızla çarpıyor, kendi kendisine böyle "bir şeyin mümkün olamayacağını tekrarlıyordu.

Birden korkunç bir vuzuhla hatırladı. «Bugün yılanı öldürürken Sobek de aynı kelimeyi söylemişti... Dişlerinin arasından hep aynı sözü tekrarlıyordu.. Nofret, Nofret diyordu...»

KIŞIN

BİRİNCİ AYI - 5. GÜN

Bu rüyadan sonra Renisenb'i uyku tutmadı. Birkaç kere dalar gibi olduysa da sabaha karşı büsbütün uyandı. Karanlık, meçhul, kasvetli bir hissin, kötü bir önsezinin tesirinde kalmıştı.

Erkenden kalktı. Evden çıktı. Adımları, onu yine Nü kıyısına doğru çekti, götürdü. Balıkçılar kayıklarını hazırlamışlar, Teb istikametinde kuvvetle kürek çekerek uzaklaşıyorlardı. Hafif meltemde dalgalanan yelkenleri ile birkaç tekne daha açılmıştı.

Renisenb'in içinde adlandıramadığı bir arzu kıpırdıyordu. Kendi kendisine: «Bir şeyler hissediyorum ama...» diye mırıldandı. Bu hissin ne olduğunu izah edemiyordu. Daha doğrusu, içindeki hissi izah edecek kelime bulamıyordu. «Birşeyler istiyorum, ama nedir?»

İstediği acaba Kay mı idi? Kay ölmüştü. Geri gelemezdi ki... Kendi kendisine «Artık Kay'ı düşünmiyeceğim,» diye söylendi. «Düşünmenin ne faydası var ki... O mesele kapandı, bitti...»

Birden, Teb'e giden kayığı bir başkasının daha seyretmekte olduğunu gördü. Su kenarında hiç hareketsiz duran bu silüette aşına bir ifade sezdi... Ah, evet.. Nofret'ti bu.

Renisenb birden Nofret hakkında pek az şey bildiklerini dehşet içinde kalarak hatırladı. Onu bir düşman olarak kabul etmişlerdi.. Bir yabancı olarak... Genç kadının hayatına dair, geldiği muhite dair hiç bir hususu merak etmemişlerdi...

Nofret'in burada yapayalnız, tek bir dosttan mahrum, kendisini sevmeyen insanların arasında kalması hiç de hoş olmasa gerek, diye düşündü Renisenb.

Ağır, ağır, Nofret'in durduğu tarafa doğru yürüdü. Nofret bir an başını çevirip baktı, sonra yine eski haline dönüp, "İl"i seyre devam etti. Yüzü tamamen ifadesizdi.

Renisenb korka korka:

— Nehirde birçok kayak var. dedi.

— Evet.

Renisenb, içinden kopup gelen dostluk arzusuna itaat ederek tekrar konuştu:

— Senin geldiğin yerler de buralara benziyor mu?

Nofret güldü. Kısa, acı bir kahkaha idi bu.

— Hayır, hiç benzemez, dedi, benim babam tüccardır.. Memfis'te. Memfis çok neşeli, çok eğlenceli bir yerdir. Çalgılar çalınır, şarkılar söylenir, danslar edilir... Babam çok seyahat eder. Onunla ben de çok seyahat ettim. Suriye'ye gittim. Gazel burnundan öteye, Biblos'a... Fırtınalı denizlere açıldık, kocaman bir gemiyle.

Bunları gururla, heyecanla anlatıyordu. Renisenb, sessiz ve hareketsiz durmuş, gittikçe artan bir ilgi ve anlayışla dinliyordu.

— Öyleyse burası senin için çok sıkıcı olmalı, dedi yavaşça.

Nofret sabırsız bir kahkaha daha attı.

— Ölü burası... Her şey ölü burada... Toprak sürmekten, ekin ekmekten, mahsul biçmekten, hayvan otlatmaktan başka bir şey yok... Mahsul hakkında keten fiatları hakkında münakaşa etmekten başka bir şey bilmiyorlar...

Renisenb, yan taraftan Nofret'i seyrederken, hâlâ âşinâ olmadığı bir takım düşüncelerle boğuşuyordu.

«O da benim gibi genç,» diye düşünüyordu, «belki de benden bile genç... Buna rağmen, o telâşlı, merhametli, fakat gülünç ihtiyarın odalığı... Benim babamın odalığı...»

Renisenb bu gencecik kadına dair ne biliyordu? Hiç bir şey... Dün, Nofret için «O çok güzel, çok zalim, çok kötü bir kadın» diye bağırdığı zaman Hori ne demişti? «Ne çocuksun, Renisenb!» Böyle demişti Hori. Genç kadın onun ne demek istediğini biliyordu. Nofret'e vurduğu damga galiba hiç bir önem taşımıyordu. Bir inşam bu kadar kolaylıkla, bu derece ileriye giderek itham etmek doğru değildi. Nofret'in dudaklarından eksik olmayan o zalim tebessümün gerisinde nasıl bir ıstırap, nasıl bir ümitsizlik ve yeis vardı, acaba? Sıcak bir dost kucağı açmak, ona yalnızlığını unutturmak için Renisenb ne yapmıştı, ötekiler ne yapmışlardı?

Renisenb, çocukça bir tavırla, âdeta kekeleyerek konuşmaya devam etti:

— Hepimizden nefret ediyorsun, ben bunun sebebini anlıyorum. Sana karşı iyi davranmadık... Ama henüz geç kalmış sayılmayız. Seninle ben.

birbirimize iki kardeş gibi bağlanamaz mıyız, Nofret? Sen bütün yakınlarından ayrı düşmüşsün. Yapayalnızsın burada.. Ben sana yardım edemez miyim?

Sesi titreyerek sustu. Nofret ağır, ağır ona doğru döndü.

Yüzü birkaç saniye hiç hareketsiz, öylece baktı. Hattâ, Renisenb, bu güzel gözlerde bir an yumuşak bir ifade görür gibi oldu. Sabah vaktinin o derin sessizliği, o garip berraklığı içinde, Nofret bir an tereddüt eder gibi duraladı. Renisenb'in sözleri yüreğindeki şüpheleri sanki bir an dağıtır gibi oldu.

Acaip bir andı bu. Renisenb bu ânı daha sonraları da hatırlayacaktı...

Sonra, Nofret'in yüzündeki ifade değişti. Güzel gözleri hain, kötü bir alevle tutuştu. Renisenb, genç kadının bakışlarındaki nefret ve tiksinti parıltısı karşısında bir adım geriledi.

Nofret, alçak, fakat korkunç bir sesle:

— Defol! dedi, hiç birinizden bir şey istediğim yok! Hepiniz bir sürü ahmaksınız... Hepiniz.

Gözlerinde yanıp sönen parıltı ile genç kadına baktı, sonra döndü, hızlı, çevik adımlarla eve doğru yürümeye başladı.

Renisenb, peşinden ağır, ağır onu takip etti. Tuhaf bir şeydi ama, Nofret'in sözleri genç kadını hiç kızdırmamıştı. Bu sözler gözlerinin önünde simsiyah bir nefret uçuşurumu açmıştı. Renisenb, hiç tanımadığı yepyeni bir hisle, bir insanın böylesine nefret etmesinin müthiş bir şey olduğunu düşünüyordu.

Nofret bahçe kapısından içeriye girdiği sırada. Keyfin çocuklarından biri, oynadığı topun peşinde koşarak genç kadının yolu üstüne çıktı.

Nofret, küçük kızı hiddetle kenara itti. Yürüyüp geçti. Çocuk, yere yuvarlanınca acı bir feryat koparak ağlamağa başlamıştı. Renisenb koşup, çocuğu kaldırdı. Öfkeli bir sesle:

— Böyle yapman doğru değil, Nofret! dedi, canını acıttın çocuğun! Bak, çenesi kanıyor!

Nofret geri dönüp bir kahkaha attı:

— Bu arsız piç kurularının canlan acımasın diye daha dikkatli olmam gerekiyor, öyle mi? Anneleri de benim hislerim rencide olmasın diye aynı dikkati gösteriyorlar mı?

Keyt, çocuğunun feryadını duyunca evden dışarı fırlamıştı. Koşup küçük kızın çenesini muayene etti. Sonra, hiddetle Nofret'e döndü :

— Şeytanın yılanı! diye bağırdı, dur bak, sana neler yapacağız!

Kolunun olanca kuvvetiyle Nofret'in yüzüne bir tokat aşketti. Renisenb, haykırarak atıldı, ikinci tokadı indirmesine vakit bırakmadan genç kadının kolunu yakaladı.

— Keyt... Keyt, yapma böyle!

— Sen karışma. Nofret kendi yaptıklarına baksın. Bu kadar insanın içinde yabancı o!

Nofret hiç kımıldamadan duruyordu. Keyt'in elinin izi, yanağında kıpkırmızı bir pençe halinde belirmişti. Keyt'in bileğindeki bilezik, gözünün tam kenarını yaralamış, şakağından aşağıya ince bir kan şeridi inmişti.

Fakat Renisenb'i en çok şaşırtan şey Nofret'in yüzündeki ifade oldu. En çok şaşırtan ve en çok korkutan.. Evet, Renisenb genç kadının yüzündeki mânadan korkmuştu! Çünkü Nofret'in çehresinde öfkeden eser yoktu! Öfke yerine yüzünü acaip bir sevinç kaplamıştı... Dudakları bir kere daha o kedi gibi, keyifli, memnun tebessümle kıvrıldı.

— Teşekkür ederim, Keyt. dedi usulca.

Sonra döndü, eve girdi.

Nofret, dudakları arasında ince, tatlı bir sesle bir şarkı mırıldanarak, Henet'i çağırırdı. Uzun kirpikleri yine yanaklarına inmişti.

Henet telâşla girdi içeriye, ve birden duraladı, bir feryat kopardı. Nofret, kadını susturdu:

— Bana Kameni'yi çağır! Gelirken kalem takımını, mürekkebin, papirüsünü de beraber getirsin. Efendi'ye bir mektup yazılacak.

Henet'in gözleri Nofret'in kanlı yanağına dikilmişti.

— Efendi'ye... evet, anlıyorum...

Sonra kendisini daha fazla tutamayıp, sordu:

— Kim yaptı bunu?

Nofret manalı, manalı gülümsedi:

— Keyt. dedi.

Henet başını salladı, dilini birkaç kere şaklattırken,

— Çok kötü bu... Çok kötü... Elbette, Efendi'nin haberi olmalı.

Nofret'e yan gözle şöyle bir baktı:

— Elbette, diye tekrarlardı, İmhotep'in bundan haberi olmalı.

Nofret yumuşak bir sesle:

— Senin kafalarımız aynı şekilde işliyor, Henet, dedi. Ona haber vermeyi ben de uygun buldum.

Keten esvabının kıvrımları arasından mor yakut taşlı bir yüzük çıkarıp Henet'in eline tutuşturdu.

— Oh, bu... Benim için çok fazla... Nofret. Çok cömertsin. Ne güzel bir yüzük...

Nofret hâlâ, gözleri kısılmış, kedi gibi gülüyordu.

— Kameni'yi getir, dedi bir kere daha, sen de onunla gel. Olanların şahitleri seninle ben'im.

Karneni biraz isteksiz, kaşları hafifçe çatılmış bir halde içeriye girdi.

Nofret mağrur bir eda ile:

— İmhotep'in buradan giderken verdiği emirleri biliyorsun, dedi.

— Evet.

— İşte, şimdi sırası geldi, diye devam etti, genç kadın. Şuraya otur, mürekkebin kalem al, söyleyeceklerimi yaz.

Kameni'nin biraz tereddüt ettiğini farkedince, sabırsızlandı.

— Yazacağın şeyler, gözlerinle gördüğün, kulaklarınla işittiğin şeyler olacak, dedi, söyleyeceklerime Henet de şahittir. Bu mektup büyük bir gizlilik ve süratle gönderilmelidir.

Karneni yavaşça:

— Benim böyle şeyler hoşuma gitmiyor, diyecek oldu.

Nofret, genç adama hışımla, bağırdı:

— Benim Renisenb'e sözüm yok... Renisenb uysal, zavallı, budala kızın biri. Bana da bir kötülüğü dokunmadı. Şimdi için rahat etti mi?

Kameni'nin bronz yüzü kıpkırmızı kesildi:

— Ben onu düşünerek konuşmadım, dedi.

Nofret, kadife yumuşaklığında bir sesle:

— Pekâlâ da düşünüyordun, diye gülümsedi, haydi şimdi vazifeni yap... Yaz, bakalım...

— Yaz, bakalım, diye tekrarladı Henet, bu işe o kadar içerledim ki... İmhotep'in elbette haberi olman bundan. Haberi olması lâzım. Pek hoş olmasa da insan vazifesini yerine getirmek zorundadır. Ben hep böyle düşünürüm.

Nofret usulca güldü:

— Böyle düşündüğünden eminim, Henet. Sen vazifeni yaparsın. Karneni de vazifesini yapacak. Böylece ben de keyfimin dilediğini yapmak fırsatını elde edeceğim...

Karneni hâlâ tereddüt ediyordu. Yüzü asılmış, âdeta öfkeli bir hal almıştı.

— Bu işten hoşlanmıyorum, dedi bir kere daha, Nofret, biraz düşünsen de öyle harekete geçsen...

— Bana sen mi akıl veriyorsun?

Karneni yine kızardı. Gözlerini Nofret'in yüzünden kaçırdı. Lâkin öfkesi zail olmadı.

— Dikkatli ol. Karneni, dedi Nofret, benim İmhotep'in üzerindeki nüfuzum çok kuvvetlidir. Benim sözümünden bir adım dışarı çıkmaz. Bugüne kadar senden memnundu ama...

Sustu, manalı bir tebessümle genç adama baktı.

— Beni tehdit mi ediyorsun, Nofret? diye sordu Karneni hırsla.

— Belki...

Genç adam bir iki saniye Nofret'in yüzüne hiddetle baktı, sonra, başını önüne eğdi:

— Dediğini yapacağım, Nofret, dedi usulca, ama, pişman olacaksın.

— Beni tehdit mi ediyorsun. Karneni?

— Seni ikaz ediyorum...

KIŞIN

İKİNCİ AYI -10. GÜN

Günler birbirini takip etti. Renisenb, bazan kendisini bir rüyada sanıyordu.

Nofret'e yaklaşmak için bir daha. öyle ürkek teşebbüslerde bulunmamıştı. Artık Nofret'ten korkuyordu. Nofret'te anlıyamadığı bir şeyler vardı.

O gün bahçede geçen olaydan sonra Nofret tamamen değişmişti. Genç kadında Renisenb'in mâna veremediği bir sevinç, bir coşkunluk göze çarpıyordu. Bazan, Nofret'in bedbaht olduğunu düşünmekle ne büyük hatâ etmiş olduğunu düşünüyordu. Oysa, Nofret hayatından ve etrafından pek memnun görünüyordu.

Aslında ise, son günlerde etrafı genç kadına daha da haşın davranmaya başlamıştı. İmhotep'in ayrıldığı günden beri, Renisenb dikkat ediyordu, Nofret aile fertleri arasına nifak sokmak için elinden geleni yapma ya başlamıştı.

Fakat aile, kendisini yenmeğe çalışan bu istilâcıya karşı, bütün cephelerini kapamış, açık vermemeğe gayret ediyordu. Satipi ile Keyt bile artık eskisi gibi hırçın münakaşalara tutuşmuyorlardı. Satipi kocasının başının etini yemekten vazgeçmişti. Sobek eskiye nazaran daha sakindi ve daha az övünüyordu. İpi, ağabeylerine karşı daha terbiyeli, daha itaatkâr davranıyordu. Kısacası aile içinde göze görünür bir ahenk teessüs etmişti ama, bu ahenk ve huzur Renisenb'e hiç de gönül rahatlığı vermiyordu. Zira aile fertleri arasındaki bu yeni ahenkle beraber Nofret'e karşı ısrarlı, acaip bir kötü niyet akımı da saman altından akmaya başlamıştı.

Satipi ile Keyt artık Nofret'le kavga etmek şöyle dursun, onunla karşılaşmamak için bucak, bucak kaçıyorlardı. Onunla tek kelinle konuşmuyorlar, toplu bir halde otururlarken, Nofret geldiği zaman, çocuklarını alıp başka bir tarafa gidiyorlardı.

Bu arada küçük küçük, garip kazalar da olmaya başladı. Bir defasında Nofret'in keten elbiselerinden biri fazlaca kızmış bir ütü ile yandı, bir diğer elbisesine boya döküldü. Bir başka elbisesini asıldığı yerde her nasılsa bir takım dikenler bulup yırttı. Bir defasında yatağının yanibaşında kocaman bir akrep bulundu. Genç kadının odasına götürülen yiyecekler ya haddinden fazla baharatlı, ve tuzlu oluyor, ya da hiç tuzsuz, baharatsız, saman gibi yiyeceklerden ibaret kalıyordu. O kadar ki bir gün genç kadına götürülen ekmeğin içinden ölü bir fare bile çıktı.

Bütün bunlar sessiz, gürültüsüz, fakat amansız bir öç alışı. Elle tutulacak, gözle görülecek hiç bir delil, hiç bir iz yoktu. Bir kadının sinsi tertibinden ibaretti bu küçük, bu nahoş kazalar...

Sonra, bir gün, Esa Satipi'yi, Keyt'i ve Renisenb'i odasına çağırttı. Henet zaten oradaydı. Başını sallayarak, ellerini oğuşturarak bir köşeye sinmişti.

Esa, o her zamanki alaylı tavrı, küçümseyen ifadesiyle:

— Benim akıllı, kurnaz kızlarım! dedi, ne yaptığınızı sanıyorsunuz siz, bakayım? Kulağıma gelenlere ne buyuracaksınız? Nofret'in elbiseleri mahvolmuş, yemeği yenecek halde değilmiş...

Satipi ile Keyt gülümsediler. İkisinki de hoş bir gülümseme değildi.

— Nofret şikâyet mi etti? diye sordu Satipi.

— Hayır, dedi Esa.

Ve, evin içinde bile başından çıkarmadığı perukasını bir eliyle şöyle yana itti.

— Hayır, Nofret şikâyet etmedi. Asıl canımı sıkan da bu ya, zaten.

Satipi güzel başını geriye attı:

— Benim hiç de canım sıkılmıyor, dedi.

— Çünkü sen aptalın birisin! diye bağırdı Esa, Nofret yüzünüzden de daha akıllı.

— Onu zaman gösterecek, dedi Satipi.

Genç kadının son derece keyifli, muzip bir görünüşü vardı şu anda...

— Ne yaptığınızı sanıyorsunuz, budalalar? Diye sordu Esa.

Satipi'nin yüzü birden sertleşti.

— Sen ihtiyar bir kadınsın, Esa. Sana karşı hürmetsizlik etmek istemem, ama, sen olayları bizler gibi görebilmek çağını çoktan geçirmişsin... Bizim kocalarımız, çocuklarımız var. Bu olayı kendi kendimize halletmek kararını verdik. Sevmediğimiz, aramıza kabul

etmek istemediğimiz bir kadınla uğraşmak için bizim de kendimize göre birtakım usullerimiz olacak, elbette.

— Güzel lâflar, diye kıkır, kıkır güldü Esa, ama, bazan değirmen'de güzel lâflar eden köle kızlara da rastlanır.

Henet, büzüldüğü köşeden başını sallayarak, içini çekti:

— İşte, tam yerinde bir darbimesel...

Esa, bu sefer ona döndü:

— Gel, bakalım, Henet, dedi, bütün bu olup bitenlere Nofret ne diyor? Sen bilirsin bunu. Nofret'in peşinden ayrılmıyorsun.

— Nofret'e göz kulak olmamı bana İmhotep tembih etti. Doğrusu böyle bir vazife pek hoşuma gitmiyor ama, efendimin emrinden dışarı çıkamam. Benim kötü bir niyetle...

Esa kamçı gibi bir sesle kadının sözünü kesti:

— Seni hepimiz çok iyi tanırız, Henet, daima sadık, daima nankörlükle karşılanmış bir kadınsındır.

Nofret bu olanlara ne diyor? Sana bunu soruyorum.

Henet başını salladı:

— Hiç bir şey dediği yok... Sadece gülümsüyor.

— Tamam.

Esa yanibaşındaki tabaktan bir iğde alıp ağzına attı. Sonra hırçın bir sesle:

— Hepiniz budalasınız, diye bağırdı. Kuvvetli olan Nofret'tir. Siz değilsiniz. Yaptığınız saçmalıklarla her an biraz daha onun avucuna düşüyorsunuz. Yemin ederim ki bu yaptıklarınız onu bilâkis keyiflendiriyor.

Satipi bağırarak cevap verdi:

— Hiç de değil... Nofret aramızda yapayalınızdır. Ne gibi kuvveti olabilir?

Esa, ciddî ve ağır bir tonla:

— Yaşlı bir adamla evli bulunan genç ve güzel bir kadın daima kuvvetlidir, dedi.

Hışımına Henet'e baktı:

— Ne demek istediğimi Henet de çok iyi bilir, diye ilâve etti.

Henet bir an irkildi, içini çekti, ellerini oğuşturdu:

— Efendi, Nofret'i çok sever, tabîî, diye kekeleydi, evet, sever., tabîî...

— Haydi, mutfağa git, bana birkaç hurma ile Suriye şarabı getir, diye emretti Esa, biraz da bal al...

Henet çıkınca, yaşlı kadın karşısındakilere baktı:

— Evin içinde fitne kazanı kaynamağa başladı, dedi, kokusu benim burnuma kadar geliyor. Bütün bu işlerin elebaşısı sensin. Satipi. Kendini pek kurnaz sanıp bir takım işler çevirirken, dikkatli ol, Nofret'in kuyusuna düşmeyesin!

Öne doğru eğilip, gözlerini kıstı:

— İşte benden söylemesi. Şimdi, gidebilirsiniz.

Dışarı çıkıp, göle doğru yürürlerken, Satipi başını geriye silkip, öfkeyle söylene:

— Kuvvet Nofret'te imiş! Hıh... Esa da ihtiyarladıkça beyni sulanıyor. Asıl biz Nofret'i avucumuza aldık. Yaptıklarımızı o kadar kurnazca tertipliyoruz ki, delil bulup, kocasına bildirmesine imkân yok... Yakında onu buraya geldiğine pişman edeceğiz, göreceksiniz.

— Çok hainsiniz, diye bağırdı Renisenb, çok hainsiniz!

Satipi keyfinden bayılacak gibi oldu:

— Nofret'i seviyormuşsun gibi yapma, kuzum, Renisenb, dedi.

— Sevmiyorum onu, ama, siz, o kadar kötüsünüz ki...

— Ben çocuklarımı düşünüyorum, Yahmos'u düşünüyorum... Âciz, miskin bir kadın değilim ben... Hakarete tahammülüm yoktur. Gayeme ulaşmak istiyorum. Bu kadının boynunu büyük bir zevkle burabilirdim. Fakat ne yazık ki, mesele bu kadar kolay değil... İmhotep'in gazabını celbetmemek lâzım. Ama, yine de, sonunda, bir şeyler becermek icabediyor...

Mektup, bir balığın karnına saplanan mızrak darbesi gibi geldi.

Hori, Papirüs tomarını açıp okurken, Yahmos, Sobek ve İpi, dilleri tutulmuş gibi korku ve merakla dinlediler.

«Odaliğıma her hangi bir zarar geldiği takdirde, bundan Yahmos'u sorumlu tutacağımı söylememiş miydim? Hayatımın sonuna kadar ben size karşıyım, siz de bana! Madem ki odaliğim Nofret'e karşı saygı göstermediniz, bundan böyle sizinle aynı çatı altında yaşayamam! Artık benim oğlum, canımdan, etimden kopmuş evlâdım değilsin. Sobek ile İpi de öyle. Buna Karneni ile Henet de şahittirler. Sizi evimden atacağım. Hepinizi. Bugüne kadar size baktım, ama bundan sonra bakmıyacağım...»

Hori bir an sustu, sonra okumaya devam etti: «Ka hizmetkârı İmhotep, Hori'ye hitap ediyor. Benim sadık dostum, hayatın, emniyetin ve sıhhatin nasıl? Benim tarafımdan annem Esa'yı, kızım Renisenb'i ve Henet'i selâmla! Oraya gelinceye kadar işlerimi dikkat ve ihtimamla yürüt. Odalığım Nofret'in, karım olarak, bütün emlâkime ve topraklarıma ortak olduğunu bildiren bir mukavele hazırla. Ne Yahmos, ne de Sobek artık benimle ilgili, benim işlerime ortak değildirler. Bundan böyle onlara bakmıyacağım gibi, odalığıma saygı göstermedikleri için, kendilerini evlâtlıktan reddediyorum. Ben oraya varıncaya kadar herşey sana emanettir. Bir erkeğin ailesi, odalığına karşı kötülük yaparsa işte sonu budur. İpi'ye ihtar et, Nofret'e karşı o da saygısızlıkta bulunacak olursa onu da evimden uzaklaştırmakta bir an tereddüt etmiyeceğim.»

Derin, korkunç bir sessizlik kapladı her yanı. Sonra, Sobek, çılgın bir öfkeyle yerinden fırladı:

— Nasıl oldu bu iş! diye bağırdı, babam ne duymuş? Ona kim bir sürü masal okumuş? Bu duruma göz yumacak mıyız? Babam bizi nasıl mirasından mahrum eder de her şeyini odalığına verir?

Hori, yumuşak bir sesle:

— Bu duruma karşı itiraz sesleri yükselir, doğru bir hareket olarak kabul edilmez ama. malını istediği şekilde kullanmakta veya bağışlamakta İmhotep kanunî hakka sahiptir. Bu konuda istediği anlaşmayı yapabilir.

— Nofret onu büyüledi. Bu zehirli kara yılan onu büyüledi!

Yahmos, şaşkınlıktan konuşma kabiliyetini kaybetmiş gibi:

— İnanılır şey değil... diye mırıldandı, olamaz bu!

— Babam çıldırmış, aklım oynatmış! diye haykırdı İpi, bu kadının sözleri ile bana karşı bile cephe almış!

Hori soğukkanlılığı elden bırakmadı:

— İmhotep, dediği gibi yakında buraya dönecek, belki o zamana kadar öfkesi yatışmış olur. Bu mektubu bir öfke ânında yazmış olacak. Kısa, alaylı bir kahkaha duyuldu. Gülen Satipi idi. Kadınlar dairesinin kapısında durmuş onlara bakıyordu.

— Demek böyle yapacağız, saygı değer Hori, oturup, elimizi kolumuzu bağlayıp, bekliyeceğiz?

Yahmos yavaşça söze karıştı:

— Başka ne yapabiliriz ki?

— Ne mi yapabiliriz?

Satipi korkunç bir sesle haykırıyordu artık:

— Damarlarınızda kan yerine ne dolaşıyor sizin? Süt mü? Bilirim, Yahmos'un erkeklikten nasibi yoktur! Ama, sen, Sobek... Sen bu duruma bir çare bulamıyor musun? Kalbine bir bıçak saplanınca, bu kadının artık bize ne zararı dokunabilir?

— Satipi! diye bağırdı Yahmos, babam bizi asla affetmez o zaman!

— Öyle mi sanıyorsun? Ölü bir odalık, yaşayan "bir odalıkla aynı kudrete sahip değildir. Nofret ölünce, İmhotep'in kalbi evlâtlarına yönelecektir. Hem, odalığının NASIL öldüğünü nereden bilecek? Meselâ Nofret'i bir akrep soktu diyebiliriz, pekâlâ... Bu işte hepimiz birlik değil miyiz?

Yahmos, ağır ağır:

— Babam anlar, dedi, Henet hemen yetiştirir ona!

— Ah, temkinli Yahmos, temkinli, iyi kalpli, nâzik Yahmos! Evin arka tarafında yemek pişirip, çocuklara bakmak için yaratılmışsın sen! Tanrılar yardımcın olsun! Erkeklikten nasibi olmayan bir adamla evlenmişim! Ya sen, Sobek, o kadar böbürlenmene rağmen ne kadar cesaretin var? Güneş Tanrısı adına yemin ederim ki, ben sizden daha erkeğim!

Sûratle dönüp, uzaklaştı.

Onun bir adım gerisinde durmakta olan Keyt, öne doğru yürüdü.

— Satipi doğru söylüyor, dedi, hakikaten o sizden daha erkek! Yahmos, Sobek, İpi, kollarınızı bağlayıp, hiç bir şey yapmadan oturacak mısınız? Çocuklarımız ne olacak, Sobek? Açlıktan ölecekler mi? Pekâlâ, madem ki sen bir şey beceremiyorsun ben bir şeyler yapacağım! Erkeğiz diye böbürlenmekten utanın!

Genç kadın dışarıya çıkarken, Sobek ayağa fırladı:

— Dokuz Tanrı adına yemin ederim ki Keyfin hakkı var! Bu iş erkek işi! Biz de burada oturmuş, çene çalıp, kafa sallamaktan başka bir şey yapamıyoruz.

Kapiya doğru yürüdü. Fakat Hori arkasından seslendi:

— Sobek, Sobek, nereye gidiyorsun? Ne yapacaksın?

— Bir şeyler yapacağım... Yapacağım şeyin de bana büyük bir zevk vereceğinden eminim!

KIŞIN

İKİNCİ AYI -10. GÜN

Renisenb verandaya çıktı, güneşin keskin ışığından eliyle gözlerini koruyarak, durdu.

Kendisini hasta gibi hissediyordu. Müthiş sarsılmış, yüreğini adlandıramadığı bir korku kaplamıştı. Kendi kendisine mütemadiyen tekrarlıyordu... Âdeta makineleşmiş gibi mütemadiyen tekrarlıyordu:

— Nofret'e haber vermeliyim... Nofret'e haber vermeliyim!...

İçeriden erkek sesleri geliyordu. Birbirine karışan sesler. Yahmos'la Hori'nin sesleri... Sonra İpi'nin çocuksu, berrak sesi...

— Satipi ile Keyfin hakkı var. Bu ailede erkek yokmuş, meğer! Benim yaşım büyük değil ama, tam mânasiyle erkeğim ben! Nofret benimle alay etti, bana güldü, beni çocuk yerine koydu! Babamın gazabı vız gelir bana! Bu kadının büyüüne kapılmış, zavallı! Nofret'i ortadan kaldıracak olursak, kalbi yine bana dönecektir. Evet, bana dönecektir... Çünkü, en çok sevdiği oğlu ben'im. Hepiniz, beni çocuk yerine koyuyorsunuz, ama, göreceksiniz... Pek yakında göreceksiniz...

Dışarıya o kadar büyük bir süratle fırladı ki, Renisenb'e çarptı, onu yere düşürecek gibi oldu. Genç kadın, delikanlının koluna yapıştı:

— İpi, İpi, nereye gidiyorsun?

— Nofret'i bulacağım... Bana gülmenin, benimle alay etmenin ne demek olduğunu göreceksin!

— Dur biraz! Sakin ol, İpi... Elimizden kötü bir şey çıkmasın...

— Kötü bir şey mi? diye güldü İpi acı, acı Sen de Yahmos'a benziyorsun... Tedbir, temkin, sükûnet! Aman telâşa, aceleye kapılmayalım! Yahmos ihtiyar kadınlara benziyor. Sübek ise lâftan ibaret! Bırak beni, Renisenb!

Kolunu Renisenb'in elinden kurtardı.

— Nofret nerede? diye bağırdı.

Telâşla evden çıkmış olan Henet, koştu:

— Ah, işler çok kötü, çok... Halimiz neye varacak? Sevgili hanımım ne diyecek?

— Nofret nerede, Henet? Renisenb bir feryat kopardı:

— Söyleme, Henet.

Fakat Henet cevap vermeye başlamıştı bile:

— Arka tarafa doğru gitti. Keten tarlalarına doğru.

İpi, tekrar eve girdi. Renisenb Henet'e çıkıştı:

— Sana söyleme dedim, Henet, neden çeneni tutmadın?

— İhtiyar Henet'e güveniniz yok. Hiç bir zaman da olmadı. Ama, ihtiyar Henet ne yaptığını bilir. Çocukcağızın öfkesini yatıştırmaya ihtiyacı vardı. Nofret'i keten tarlalarında bulamıyacak ki...

Pis, pis sırttı:

— Nofret burada, diye ilâve etti. Karneni ile beraber...

Başı ile bahçe tarafım işaret etti. Ve bir kere daha, kelimelerin üstüne bastıra, bastıra tekrarladı:

— Karneni ile beraber...

Renisenb, o tarafa doğru koşmaya başlamıştı bile.

Teti, elindeki tahta aslanı çeke çeke, annesinin karşısına çıktı. Renisenb eğilip, küçük kızı kucağına aldı. Çocuğunu göğsüne bastırdığı an, Satipi ile Keyfi tehlikeye iten kuvvetin ne olduğunu anlamıştı. Bu kadınlar evlâtları için çırpıyorlardı.

Teti ürkmüş gibi sızlandı:

— O kadar sıkma beni, anne, dedi, canımı acıtıyorsun!

Renisenb çocuğu yere bıraktı. Küçük kız, avlunun karşı tarafına geçti. Kameriyenin öbür ucunda Karneni ile Nofret yanyana duruyorlardı. Renisenb'in yaklaştığını görünce, döndüler.

— Nofret, sana haber vermeye geldim. Çok dikkatli olmalısın. Kendini koruman icabediyor.

Nofret'in yüzünden nefret dolu bir tebessüm gelip geçti:

— Demek köpekler havlamaya başladı, dedi.

— Çok kızdılar. Sana kötülük yapmaya kalkışabilirler.

Nofret başını iki yana salladı:

— Bana kimse kötülük yapamaz! dedi büyük bir güvenle, en küçük hareketlerini bile babana bildireceğim. İmhotep intikam almasını bilir. Şöyle durup bir an düşünecek olurlarsa ne büyük budalalık yaptıklarını anlayacaklar. O münasebetsiz, beceriksiz

oyunları ile benim OYUNUMA geldiler.. Tâ başındanberi benim tertiplediğim oyunu oynadıklarının farkında bile değiller...

Renisenb usulca:

— Demek bütün bunları sen tertipledin? dedi. Ben de sana acıyordum! Sana karşı merhametsizce hareket ettiğimizi düşünüyordum! Artık acımıyorum sana, Nofret! Sen hain bir kadınsın! Hüküm saati gelip de, kırk iki günahı itiraf etmen istendiği vakit, «Ben kötülük yapmadım!» diyemiyeceksin. «Ben açgözlülük etmedim» demeye dilin varmayacak. Kalbin, hakikatler terazisinde, tüylerle tartıldığı vakit, bulunduğu kefeyi çökertecek...

Nofret ters bir edayla:

— Ne de çabuk dindar kesildin! dedi. Benim sana bir zararım dokunmadı, Renisenb, senin aleyhinde hiç bir şey söylemedim. İstersen Kameni'ye sor.

Sonra, bahçeyi geçti, verandanın basamaklarına doğru yürüdü. Henet genç kadını karşıladı, ikisi beraber içeriye girdiler.

Renisenb ağır, ağır Kameni'ye döndü:

— Demek bu oyunu bize oynamasına yardım eden sensin, öyle mi. Karneni?

Karneni heyecanlandı:

— Bana çok mu kızdın, Renisenb? Ama elimden ne gelirdi? İmhotep buradan ayrılırken, Nofret'in arzusu veçhile istediklerini kendisine yazacağıma dair benden söz almıştı. Suçu bana yükleme, Renisenb, başka ne yapabiliyordum?

— Seni suçlamıyorum, dedi genç kadın, babamın emrini yerine getirdin.

— Bu işi yapmak hiç de hoşuma gitmemişti. İnan bana, Renisenb, senin aleyhinde tek bir kelime yazmadım.

— Vız gelir bana!

— Nofret yaz deseydi bile senin aleyhinde hiç bir şey yazmıyacaktım Renisenb, yalvarırım bana inan!

Renisenb şaşkın, şaşkın başını salladı. Kameni'nin izaha çalıştığı noktanın onun nazarında hiç önemi yoktu. Fakat, genç adama, emniyetini, güvenini sarstığı için kızıyordu. Ne de olsa bir yabancı idi Karneni. Aralarında bir kan bağı bulunmasına rağmen, babası onu memleketin tâ bir ucundan getirmişti. Patronu tarafından kendisine verilen vazifeyi yerine getirmekle mükellef bir kâtipti nihayet.

— Hakikatlerden fazla bir şey yazmadım, diye ısrar etti Karneni, yemin ederim ki, hiç bir yalan yazmadım. ..

— Yok, dedi Renisenb, Nofret yalana yer vermez... Çok akıllı bir kadın...

İhtiyar Esa'nın hakkı vardı. Satipi ile Keyt'in münasebetsiz hareketleri yine kendilerine tepmişti. Sonunda yine herşey Nofret'in istediği şekle dökülmüştü. Tevekkeli dudaklarında o kedi gibi tebessümle dolaşmamıştı ortalıkta!

— Kötü bir kadın, dedi Renisenb, evet, çok kötü bir kadın... Karneni bu sözü tasdik etti:

— Evet, kalbsiz bir mahlûk...

Genç kadın dönüp, merakla Kamenî'ye baktı:

— Sen onu buraya gelmezden evvel de tanıyordun, değil mi? Memfis'te iken tanıyordun onu?.

Karneni birden kıpkırmızı kesildi, şaşaladı:

— Pek iyi tanımazdım... yalnız duymuştum. Çok kibirli bir kız, derlerdi. Aksi huylu, haris, mağrur bir kız...

Renisenb birden başını dikleştirdi:

— İnanmıyorum, dedi, babam savurduğu tehdidi yerine getirmez. Öfkesine kapılıp yazdı o sözleri... Bu kadar haksızlık edemez. Buraya gelince herşeyi affedecektir.

— Baban buraya gelince, dedi Karneni, Nofret bu konudaki fikrini değiştirmemesini temin için elinden geleni yapacaktır. Sen Nofret'i bilmezsin, Renisenb. Çok akıllı, çok inatçı, ve unutma, çok da güzel bir kadındır...

— Evet, diye itiraf etti Renisenb, çok güzel...

Yürüdü. Nofret'in güzelliği, bilinmedik bazı sebeplerle, Renisenb'in yüreğini ince, ince sızlatıyordu.

Renisenb, bütün öğleden sonrayı çocuklarla oynayarak geçirdi. Onların oyunlarına katıldığı zaman, kalbindeki o müphem sızının azaldığını hissediyordu.

Güneş neredeyse batacaktı. Genç kadın, elbisesinin kırışan plilerini düzelterek ayağa kalktı. Saçlarını alnından geriye çekti, ve birden Satipi ile Keyt'in, her zamankinin aksine bugün dışarı çıkmadıklarını farketti.

Karneni bahçeden gideli bir hayli oluyordu. Renisenb tembel adımlarla eve girdi. Oturma odasında kimsecikler yoktu. Ordan evin arka tarafına, kadınlar dairesine geçti. Esa, kendi odasının bir köşesinde uyukluyor, küçük köle kız keten yatak çarşaflarını katlayıp, üst üste yerleştiriyordu. Mutfaktaki köleler, üçgen biçimi somunlar yapmakla meşguldüler. Etrafta başka hiç kimse görünmüyordu. . Renisenb'in içinde garip bir boşluk hissi dolaş ti. Ev halkı nereye gitmişti?

Hori, mutlaka Mezar'a gitmiş olacaktı. Yahmos ya Hori'nin yanında idi yahut da tarlaya kadar uzanmıştı... Sobek ile İpi hayvanlarla meşgul oluyorlardı belki de. Yahut da anbarların yanında çalışıyorlardı. Peki ama, Satipi ile Keyt nereye gitmişlerdi? Nofret neredeydi?

Nofret'in odası, saçlarına ve vücuduna sürdüğü tuvalet yağının keskin parfümü ile dolmuştu. Renisenb, kapının eşiğinde durup, odaya baktı. Yataktaki küçük tahta yastığı, mücevher kutusunu, bir yığın halindeki boncuk bilezikleri, mavi renkli mukaddes Masır böceğinden yapılmış yüzüğü bir müddet seyretti. Parfüm şişeleri, tuvalet yağları, esvaplar, keten örtüler, sandallar, hep sahiplerinin güzelliğini aksettiriyorlardı... İçlerinde yaşayan ve hepsine düşman olan Nofret...

Renisenb bir kere daha düşünüp, dudağını büktü; Nofret nereye gitmiş olabilirdi?

Yavaş adımlarla evin arka giriş kapısına gitti. Henet'in kapıdan girdiğini görünce seslendi.

— Nereye gitti bunlar, Henet? Babaannemden başka kimsecikler kalmamış evde...

— Ne bileyim, Renisenb'ciğim, ben kaç saattir çalışıyordum. Dokumacılarla yardım ettim. Bin bir tane iş var başımda... Şöyle çıkıp biraz hava almaya bile vakit bulamıyorum.

Renisenb bu sözlerden birinin «şöyle hava almak için» çıktığını anladı. Belki de Satipi, Yahmos'un başının etini biraz daha yemek için onun peşi sıra Mezar'a kadar gitmişti. Peki, Keyt nerelerdeydi? Keyt'in çocuklarını bu kadar uzun zaman bırakıp bir yere gittiği görülmüş şey değildi.

Genç kadının yüreğinde yine huzur kaçıracı, müphem bir sıkıntı belirdi. Bir kere daha yüreğinden acı bir feryat koptu:

— NOFRET NEREDE?

Henet sanki, Renisenb'in kopardığı bu sessiz feryadı duymuş, kafasından geçenleri okumuş gibi, cevabı yapıştırdı:

— Nofret epeyce evvel Mezar'a çıktı. Vallahi bana sorarsan, Hori'yi Nofret'e çok yakıştırıyorum.

Başını sallayarak, pis, pis güldü:

— Hori'nin akli da Nofret'ten aşağı kalmaz.

Renisenb'e yaklaştı, kulağına eğildi:

— Ne kadar üzüldüğümü bir bilsen, Renisenb, dedi yavaşça, o gün doğruca bana koştı zavallı Kız... Yanağından aşağıya kan akıyordu. Hemen Kameni'yi çağırttı. Bana şahitlik yapmamı söyledi. Yanağından akan kanı gördükten sonra nasıl görmedim diyebilirdim... Ah, çok akıllı kız, çok... Hep zavallı anneciğini düşünüyorum da...

Renisenb kadını kenara itip, dışarıya koştı. Akşam güneşi her yanı altın yaldıza boyamıştı. Kayaların bazı yerlerine koyu gölgeler düşmüştü. Bu garip gurup vaktinde Dünya bambaşka görünmekteydi. Renisenb, adımlarım hızlandırarak tepeye çıkan patikaya tırmanmaya başladı. Mezar'a çıkıp Hori'yi bulacaktı. Evet, Hori'yi bulacaktı. Küçük bir çocukken de, oyuncağı kırıldığı, bir şeyden korktuğu vakit hep böyle Hori'ye koşardı. Hori, tıpkı şu sarp kayalara benzerdi. Onlar kadar sağlam, onlar kadar değişmez, onlar kadar emin...

Renisenb perişan zihninde mütemadiyen aynı şeyi tekrarlıyordu; Hori'ye vardığım zaman herşey düzelecek. ..

Adımlarını biraz daha açtı... Artık hemen, hemen koşarcasına tırmanıyordu patikayı...

Sonra, birden bire Satipi'nin karşıdan gelmekte olduğunu gördü. Demek Satipi de Mezar'a çıkmıştı.

Satipi Renisenb'i görünce olduğu yerde durdu. Bir eli göğsüne gitti. Renisenb yaklaştı... Aman Ya Rabbi! Satipi'nin yüzü perişan bir haldeydi!

— Ne oldu, Satipi, hasta mısın?

Satipi'nin gırtlığından boğuk bir hırıltı yükseldi. Dehşetle irileşmiş gözlerini etrafta dolaştırdı...

— Hayır, hayır, hasta değilim...

— Sapsarısın... Korkmuş gibi bir halin var! Ne oldu, kuzum?

— Ne olabilir ki? Hiç... hiç bir şey... olmadı...

— Neredeydin sen?

— Mezar'a kadar çıkmıştım... Yahmos'u bulmak için... Yahmos orada değilmiş... Kimsecikler yok orada...

Renisenb hâlâ şaşkın, şaşkın bakıyordu. Karşısındaki kadın hiç tanımadığı bir Satipi idi. O her zamanki cesur halinden, inatçı ve huysuz tavırlarından artık eser yoktu.

— Gel. Renisenb... gel eve dönelim...

Satipi hafifçe titreyen elini Renisenb'in koluna uzattı, tutup, onu yolundan alıkoymak ister gibi çekiş tirdi. Bu hareket, Renisenb'i birden garip bir isyana sevketmişti.

— Hayır, ben Mezar'a çıkacağım...

— Orada kimsecikler yok, dedim sana...

— Tepeden nehri seyretmek hoşuma gidiyor. Biraz oturacağım...

— Ama güneş neredeyse batacak. Çok geç oldu.

Satipi'nin parmakları Renisenb'in koluna sımsıkı yapışmıştı. Genç kadın bu demir pençeden kurtulmak için kolunu hızla çekti.

— Bırak beni, Satipi!

— Hayır, gel diyorum sana... Gel beraber dönelim. ..

Renisenb kolunu kurtarmıştı. Satipi'yi kenara itip, yürüdü, bir şeyden kaçarcasına bayırı tırmanmaya başladı...

Evet... Mutlaka bir şeyler olmuştu... Bir garip önsezi bir şeylerin olduğunu haber veriyordu...

Adımları biraz daha hızlandı... Sarp kayaların üstünde âdeta koşuyordu...

Birden gördü... Kayanın tam ucuna gelince aşağıda uçurumun dibinde, dağılmış bir bohça gibi yatan karaltıyı gördü...

Döndü... Uçurumun yan tarafından aşağı kıvrılan keçi yolundan yuvarlanırcasına indi... Dağılmış bir bohça gibi yere serilmiş olan karaltının yanma yaklaştı...

Gördüğü manzara onu kafiyen şaşırtmadı. Böyle bir manzara ile karşılaşacağından o kadar emindi ki...

Nofret sırtüstü yatıyordu... Kırılmış, parçalanmış vücudu büküle kalmıştı... Artık görmeyen güzel gözleri aralıktı...

Renisenb yavaşça eğildi, buz kesilmiş, katılaşmış yanağa parmaklarının ucu ile dokundu. Doğruldu. Gözleri hâlâ cesette, öylece durdu. Satipi'nin arkasından usulca yaklaştığını farketmedi bile.

— Düşmüş olacak... diyordu Satipi, kayalardan aşağı düşmüş... Uçurumun tam kenarında yürüyordu...

Başı dönüp düşmüş olacak...

Evet, diye düşündü Renisenb, mutlaka böyle olmuştur. Nofret kayalardan aşağı düşmüş olmalı... Kayaların üstünden bir top gibi seke, seke...

— Belki bir yılan görmüştür, diyordu Satipi, ürkmüştür. Bu yolun üstünde uyuyan çok yılanla tesadüf ediliyor...

Yılanlar... Evet... Yılanlar ve Sobek... Sobek ve yılanlar... Belkemiği kırılmış, güneşin altında ölmüş yatan bir yılan... Gözleri korkunç bir ışıltı ile yanıp, sönen Sobek...

Çılgın bir düşünce zihnini altüst etti, «Sobek... Nofret..»

Birden Hori'nin sesini duyunca yüreğine tarifsiz bir rahatlık çöküverdi.

— Ne oldu? Ne var orada?

Bir kâbustan kurtulmuşçasına sevinçle döndü. Hori ile Yahmos geliyorlardı. Satipi, dönmüş, heyecanla onlara Nofret'in kayalardan aşağı düşmüş olduğunu anlatıyordu.

— Buraya bizi bulmak için gelmiş olacak, dedi Yahmos, ama biz Hori ile sulama kanallarını dolaşmaya gitmiştik. Bir saatten beri burada değildik. Dönünce sizi gördük.

Renisenb hiç tanıyamadığı bir sesle:

— Sobek nerede? diye sordu.

Bu suali duyar duymaz Hori'nin süratle başını çevirdiğini görür gibi oldu. Yahmos şaşkınlıkla,

— Sobek mi? diyebildi, onu bütün gün görmedim... Hiddetlenip evden çıktığından beri ortalarda görünmedi...

Fakat Hori Renisenb'e bakıyordu. Genç kadın başını kaldırdı. Göz göze geldiler. Sonra, genç adam gözlerini Renisenb'den kaçırıp, dalgın bir bakışla Nofret'in cesedine döndü. Renisenb onun, o anda kafasından geçenleri tahmin edebileceğine dair yemin edebilirdi.

Hori, mırıldandı:

— Sobek mi?

Renisenb âdeta kendi kendisine konuşur gibi:

— Hayır, olamaz... dedi, olamaz... Hayır, olamaz, olamaz!

Satipi bir kere daha aynı ısrarla:

— Uçurumdan yuvarlandı, diye tekrarladı, uçurumun kenarından daracık bir yol geçiyor... Orası çok tehlikeli bir yer...

Sobek öldürmekten hoşlanıyordu. «Bir şeyler yapacağım,» demişti, «Yapacağım şeyin de bana büyük bir zevk vereceğinden eminim.»

Yılanı öldüren Sobek...

Daracık yolda Nofret'le karşılaşan Sobek...

Renisenb yine mırıldandı:

— Bilemeyiz.. Bilemeyiz...

Birden Hori'nin sesi ile omuzlarından müthiş bir yük kalkmış gibi hafiflediğini hissetti. Zira Hori, Satipi'nin deminden beri tekrarlayıp durduğu iddiaya iştirak ederek şöyle diyordu:

— Uçurumdan aşağı yuvarlanmış olacak...

Genç adamın bakışları bir kere daha Renisenb'in gözleri ile karşılaştı. Renisenb'in zihninden yıldırım hızı ile şu düşünce geçti: 'O da biliyor benim gibi... Bunu ömrümüzün sonuna kadar bileceğiz...'»

Sesini yükselterek titrek ve kırık dökük, o da aynı iddiaya iştirak etti:

— Uçurumdan yuvarlanmış olacak...

Ve nihayet, bütün bu titrek, perişan seslerin son bir aksi sedası gibi Yahmos'un munis sesi duyuldu:

— Evet, uçurumdan aşağı yuvarlanmış olacak.

KIŞIN

DÖRDÜNCÜ AYI - 6. GÜN

İmhotep, Esa'nın tam karşısında oturuyordu.

— Hepsi aynı hikâyeyi anlatıyorlar, dedi sinirli bir sesle.

— Böylesi hiç olmazsa insana bir rahatlık veriyor, dedi Esa.

— Rahatlık mı? Rahatlık ha? Ne de acaip kelimeler kullanıyorsun!
Esa çatlak bir kahkaha ile güldü:

— Ben ne dediğimi bilirim, oğul.

İmhotep hışımla bağırdı:

— Doğruyu mu söylüyorlar, işte bunu anlamaya mecburum!

— Doğruluk ilâhı mısın sen? İnsanların kalblerini tartmaya muktedir olabilir misin?

İmhotep başını salladı:

— Ne biçim kaza bu böyle! Ailemin nankör fertlerine karşı tutumumu değiştireceğimi yazmam üzerine bana öfkelenmiş olabilirler.

— Elbette, dedi Esa, öfkelenmesine öfkeleniler. Oturma odasında öyle bir bağıışıtlar ki, ne dediklerini benim odamda bile duydum. Ha., neydi senin niyetin, kuzum? Tutumunda ne gibi bir değişiklik yapacaktın?

İmhotep rahatsız olmuş gibi oturduğu yerde kıpırdadı.

— Hiddete kapılarak yazmıştım, canım, dedi usulca, hiddetlenmekte de pekâlâ haklıydım. Ailemin sert bir derse ihtiyacı vardı.

— Yani, açıkçası onlara bir gözdağı vermek istemiştin, öyle mi? diye sordu Esa.

— Sevgili anneciğim, artık bunların bir önemi kaldı mı?

— Anlıyorum... Ne yapacağını kendin de bilemiyordun.. Her zamanki gibi kafan sersemlemişti.

İmhotep öfkelenişini belli etmemeğe çalıştı.

— Artık bu noktanın önemi kalmadı demek istedim, anne. Şimdi üzerinde durmamız gereken şey Nofret'in ölümüdür. Ailem içinde

birinin öfkelenince zavallı kıza bu derece kötülük yapacak kadar işi ileri götüreceğini tahmin etseydim, ne yapardım bilmem ki...

— Hepsinin aynı hikâyeyi anlatmaları çok huzur veriyor insana doğrusu, dedi Esa, şimdiye kadar hiç biri bir şey hissetmedi, değil mi?

— Kafiye.

— O halde neden bu olayı kapanıp gitmiş olarak kabul etmiyorsun? Kızı giderken beraberinde götürecektin. Sana bunu ben de söylemiştim o zaman.

— Demek inanıyorsun ki...

Esa, kuvvetle kelimelere basarak:

— Kendi gözlerimle gördüğümün aksi olmazsa ben bana anlatılanlara inanırım. Zaten şu son zamanlarda gözlerim iyice zayıfladı. Henet'i sorguya çekmişindir, değil mi? O ne diyor bu işe?

— Çok üzgün... Çok perişan.. Benim namıma tabii.

Esa kaşlarını kaldırdı:

— Yaa.. Beni şaşırtıyorsun.

— Henet, dedi İmhotep şefkatle, çok yufka yüreklidir.

— Öyle, dedi Esa, ama dili de hiç durmaz. Bu meselede Henet'in gösterdiği reaksiyon sadece üzüntü olduysa, olaya kapanmış gözleriyle bakabilirsin. Dikkatini vermen gereken bir sürü başka iş var.

— Evet,

İmhotep ayağa kalktı. Kendisine önem veren bir telâş ve endişe ile:

— Yahmos çok önemli bir kaç meseleyi benimle görüşmek üzere büyük salonda bekliyor. Benim vereceğim kararı bekleyen sürü ile iş var. Dediğin gibi şahsî kederler, üzüntüler hayatın akışını değiştirmemeli...

Telâşla odadan çıktı.

Esa bir an kendi kendisine gülümsedi... O her zamanki müstehzi tebessümü yüzünden süratle kayboldu... Endişeli bir ifadeyle içini çekerek başını salladı.

Yahmos babasını, yanında Karneni de hazır olduğu halde bekliyordu. Genç adam, babasını görünce, Hori'nin cenaze hazırlıkları ile meşgul olduğunu, mumyacılar, mezarcılar nezarət ettiğini haber verdi. İmhotep, Nofret'in ölümünü haber aldıktan ancak birkaç hafta sonra dönebilmiş, bu arada cenaze hazırlıkları da son safhalarına ulaşmıştı.

Nofret'in cesedi, mumyalama usullerine göre, önce on beş gün kadar tuzlu suda yatırılmış, vücuduna hayatta iken sahip olduğu normal şekli verilmiş, çeşitli yağlar ve tuzlarla uzun uzun oğulduktan sonra, bu iş için hazırlanmış ensiz keten bantlarla sımsıkı sarılmış, nihayet tabutuna konmuştu.

Yahmos izahat veriyordu; Kayalara oyulmuş, mukaddes Mezar'ın yanında küçük bir mezar odası düşünmüştü. İleride İmhotep öldüğü zaman da karısının yanına konulabilirdi.

İmhotep'in emretmiş olduğu teferruat hakkında malûmat verdikçe, babası muvafakatini gösteren baş hareketiyle oğlunu dinliyordu. Sonunda:

— İyi yapmışsın, Yahmos, dedi, bu meselede kafanı iyi kullandın, bir kargaşalığa yol açmadın. Aferin.

Yahmos babasının bu beklenmedik takdiri karşısında hafifçe kızardı.

— İpi ile Montu pek pahalı mumya işi yapıyorlar, diye devam etti İmhotep. Mezar odasına konacak küpler bence lüzumundan fazla pahalı. Böyle büyük masraflara girmek abes. Bazı hususlarda çok yüksek ücret istiyorlar. Valinin ailesi tarafından işe alındıktan sonra bu mumyacılar da adamakıllı sunardılar. Onlardan daha az tanınmış kimseleri tutabilirdik.

— Sen yokken, dedi Yahmos, bütün bu konularda karar vermek bana düştü. Büyük bir sevgi ile bağlı olduğun odalığına karşı saygıda kusur etmemek icap ettiğine karar verdim.

İmhotep başını salladı, Yahmos'un omuzunu okşadı.

— Bu kadarcık bir kusuru bağışlayabilirim. Odalığının şerefi ile uygun olarak kaldırılmasını düşünmüşsün. Para işlerinde senin ne kadar temkinli olduğunu bilmez miyim? Beni memnun etmek için başka masrafları kısmışsın işte. Eh, ben de para kesmiyorum ya... Hem nihayet bir odalık bir odalıktır... Şimdi, dur bakayım, ha, mezara konacak muska ve tılsımların pek pahalılarını almayalım. Masrafları azaltmak için birkaç şey daha düşünebiliriz... Sen tuttuğun hesapları bana okuyuver, bakayım. Karneni...

Karneni elindeki papirüs tabakalarını hışırdatarak açtı.

Yahmos, omuzundan büyük bir yük kalkmış gibi derin bir nefes aldı.

Evden çıkıp, göle doğru yürüyen Keyt, çocuklarla annelerinin bulundukları yere varınca durdu.

— Sen ne kadar haklıymışsın, meğer Satipi, dedi, ölü bir odalık hiç de yaşayan bir odalıkla aynı değilmiş.

Satipi başını kaldırıp baktı. Gözleri sanki baktığı yeri görmüyormuş gibi bulanık ve buğulu idi. Renisenb telâşla:

— Ne demek istiyorsun, Keyt? diye sordu.

— Yaşayan bir odalık uğrunda hiç bir şey esirgenmiyordu... Elbiseler, mücevherler... Ve hattâ İmhotep'in kendi canından kopmuş evlâtlarının hakları olan miras... Gel gör ki, şimdi, İmhotep, cenaze masraflarını kısmak için çırpınıp duruyor, öyle ya, ölmüş bir kadın için ne diye o kadar masrafa girmeli? Vallahi hakkın varmış, Satipi.

Satipi mırıldandı:

— Ne demiştin ben, unutmuşum.

— Unut gitsin, dedi Keyt, ben de unuttum... Reniseb de.

Renisenb hiç bir şey söylemeden Keyfe baktı. Keyt'in sesinde, hoşuna gitmeyen bir melanet hissetmişti. Halbuki, Keyt'i daima biraz aptalca, yumuşak başlı bir kadın olarak bilirdi. Şu anda ise, ona, Satipi ile Keyt yer değiştirmişler gibi geldi. Satipi'nin o kendinden emin, kavgacı, mütehakkim edası tamamen kaybolmuş, âdeta ürkek bir kedi halini almıştı. Şimdi, Keyt Satipi'ye yukarıdan bakıyor gibiydi.

Ama, diye düşündü Renisenb, insanlar karakterlerini öyle kolay, kolay değiştirmezler... Zihni karmakarışık olmuştu. Keyt ile Satipi, şu son birkaç haftadır sahiden değişmiş miydiler, yoksa sadece biri değişmişti de, ötekiindeki değişiklik de onun neticesi miydi? Keyt sahiden mütehakkim bir tavır mı takınmıştı, yoksa, Satipi'nin birden bire kınlan cesareti ve ataklığı karşısında mı böyle görünüyordu?

Ne olursa olsun, Satipi hakikaten değişmişti. Sesi artık o eski tiz, şirret hırçın tonunu kaybetmişti. Evin içinde, bahçede sinirli, çekingen, ürkek adımlarla dolaşıyordu. Renisenb ondaki bu hali Nofret'in ânî ölümüne yoruyordu ama, Satipi gibi bir kadının hele de arzuladığı bir ölüm karşısında bu derece derin bir üzüntü duymasına imkân göremiyordu. O kadar ki, Nofret'in adı anıldığı zaman, Satipi uğursuz bir şey işitmiş gibi ürküyor, bir kenara büzülüyordu. Yahmos bile karısının ezeli ve ebedî dırdırından biraz nefes almış, hayatında ilk defa erkek olduğunu hissetmiş gibi görünüyordu. Her ne halse, Satipi'deki bu değişiklik iyi olmuştu, doğrusu. Renisenb böyle düşünüyordu ama, yine de içinde garip bir huzursuzluk eksik değildi.

Birden, Keyt'in dikkatle kendisine bakmakta olduğunu farkedince irkildi. O zaman anladı ki. Keyt, biraz önce söylediği bir sözün kendisi tarafından da desteklenmesini istiyordu. Keyt, bir kere daha:

— Renisenb de unuttu, gitti. dedi.

Renisenb birden bütün kanının bir isyan dalgası halinde tepesine hücum ettiğini hissetti... Ne Keyt, ne Satipi, ne de bir başkası ona, unutmaması veya hatırlaması gereken hususlar hakkında emir veremezdi. Keyfin bakışlarına âdeta meydan okuyan, sertçe bakışlarla mukabele etti. O zaman Keyt:

— Evin kadınları, dedi, birbirlerini tutmalıdırlar.

Renisenb öfkeden kısılan sesini tekrar bulunca, berrak ve mağrur bir tonla sordu:

— Niçin?

— Çünkü menfaatlerimiz ortaktır.

Renisenb şiddetle başını salladı. İçinden: «Ben bir kadın olmama rağmen bir insanım da... Ben Renisenb'im.» diye geçirdi.

Ve yüksek sesle:

— İş o kadar basit değil, dedi.

— Başımıza dert çıkarmak niyetinde misin, Renisenb?

— Yoo, dert lâfı ile neyi kasdetmek istedin?

— O gün, mektubun geldiği gün, büyük odada söylenilen sözlerin hepsi unutulmak

Renisenb güldü.

— Ne de aptalsın, Keyt! O günkü konuşmaları, hizmetkârlar, köleler, babaannem, ve daha birçok kimse işitmiş olacak. Neden olmuş şeyleri hiç olmamış gibi göstermeye çalışıyorsun?

Satipi donuk bir sesle söze karıştı:

— O gün çok hiddetlenmiştik, ne dediğimizin farkında değildik.

Sonra, hırçın bir edayla ilâve etti:

— Bu bahis üzerinde ısrar etmesene, Keyt, bırak, Renisenb canı istiyorsa başımıza dert açsın.

— Benim dert filân açmak istediğim yok, dedi Renisenb, ama olmuşu olmamış göstermeye çalışmak bönlüktür.

— Hayır, dedi Keyt, akıllılıktır bilâkis. Senin de düşünmen gereken Teti'n var.

— Teti hayatından memnun.

— Neyse artık herkes hayatından memnun... Nofret öldükten sonra... diye gülümsedi Keyt.

Bu sakin, yumuşak, memnuniyet belirten bir tebessümdü. Renisenb bir kere daha damarlarındaki kanın isyan ettiğini hissetti.

Fakat Keyt doğruyu söylüyordu. Nofret ölüp, gittikten sonra ortada can sıkacak hiç bir durum kalmamıştı.

Satipi, kendisi, Keyt, çocuklar... Hepsi emniyet ve huzur içindeydiler... Artık istikbalden endişeleri yoktu. Dağdan gelip bağdakini kovan, pişmiş aşı su katan kötü kalbli yabancı bu Dünyadan ebediyen uzaklaşmıştı...

Peki ama neden Nofret'in nâmı hesabına bu kadar heyecanlanıyor. Öfkeleniyordu? Neden, hiç sevmediği bu kıza karşı içinde bir garip dostluk hissi besliyordu? Nofret kötü ruhlu bir kadındı. Nofret ölmüştü. İş burada kesip, her şeyi unutmak en iyisi değil miydi? Neden durup dururken yüreğine bir merhamet, hattâ merhametten ziyade garip bir korku hissi saplanıyordu?

Renisenb ne düşüneceğini şaşırılmış bir halde başını salladı. Ötekiler içeri girdikten sonra o, kafasındaki dağınıklığı toparlamak gayesiyle uzun bir müddet daha suyun kenarında oturdu.

Güneş batmak üzereyken, Hori bahçe kapısından girdi, genç kadının göl kenarında oturduğunu görünce, yanma geldi.

— Geç oldu, Renisenb, güneş batıyor, dedi, içeriye girsene artık.

Genç adamın ciddî, munis sesi her zamanki gibi Renisenb'in sinirlerini yatıştırmaya kâfi gelmişti. Dudaklarında bir sualle ona döndü:

— Biz ev kadınları birbirimizi tutmalı mıyız?

— Bunu sana kim söyledi, Renisenb?

— Keyt... Satipi ile Keyt...

Genç kadın birden sustu.

— Ya sen, sen ne düşünüyorsun?

— Ah, düşünmek mi? Ben ne düşüneceğimi bilemiyorum ki, Hori. Kafamın içi karmakarışık oldu. Etrafımdaki insanları bile tanıyamaz hale geldim. Herkeste bir garip değişiklik var... Ben Satipi'yi daima cüretkâr, inatçı dik kafalı bir kadın diye bilirdim. Ama, şimdi, ürkek, korkak, miskin bir insan oldu çıktı. Hangisi gerçek Satipi idi? İnsanlar bir günde bu kadar değişebilirler mi?

— Bir günde değil...

— Ya Keyt? O da her zaman uyuşuk, yumuşak başlı, çekingen bir kadın değil miydi? Şimdi hepimize kafa tutar gibi bir hali var. Sobek bile ondan korkar oldu. Öte yandan Yahmos da değişti. Artık kendi başına emirler veriyor, emirlerine itaat edilmesini istiyor.

— Bütün bunlar seni şaşırtıyor mu, Renisenb?

— Tabii... Çünkü olup bitenlerden hiç bir şey anladığımı yok. Henet bile eski Henet değil...

Renisenb bu son sözüne kendisi de güldü. Ama, Hori onun gülüşüne iştirak etmedi. Yüzü aynı ciddî ve ağırbaşlı ifadeyi muhafaza etti.

— Daha önce insanlar üzerinde fazla düşünmezdin, değil mi, Renisenb? diye sordu. Düşünmüş olsaydın anlardın ki...

Biraz durdu, sonra devam etti:

— Bilirsin, her mezarda bir yalancı kapı vardır.

Renisenb hayretle baktı:

— Evet, bilirim...

— İşte insanlar da böyle yalancı bir kapı icad ederler.. Etraflarını aldatmak için... Şayet zayıf karakterli, kabiliyetsiz kişilerse, dışarıya karşı dediği dedik, cüretkâr, müteahkim görünmek için çabalarlar. Ve bir müddet sonra bu sahtekârlıklarına kendileri de inanırlar. Hem kendileri, hem de etrafındakiler onların böyle cüretkâr, şedit, inatçı olduklarını sanırlar. Fakat dışarıya kapadıkları bu sahte kapının ardında, Renisenb, sadece çıplak bir kara vardır. Ve nihayet, hakikat kapıya dayanıp o incecik tüyü ile dokununca, onların gerçek hüviyetleri meydana çıkar. Meselâ Keyt'i ele alalım... Bu kadının uysal ve yumuşak mizacı kendisine bütün istediklerini kazandırıyordu... Bir koca, sevimli çocuklar... Saf ve bönce hareketleri ise hayatım kolaylaştırıyordu. Fakat hakikat, bir tehlike halinde kapısını tehdit ettiği anda Keyfin gerçek hüviyeti meydana çıktı. Aslında, hiç değişmiş değildir. Renisenb. O kuvvet ve cürete zaten sahipti.. Kapalı kapının ardında bu iki vasfı da mevcuttu,

Reniseb çocuksu bir safiyetle :

— Ama ben bundan hiç hoşlanmadım, dedi, bu durum beni korkutuyor, Hori. Demek herkes benim düşündüğümünden başka imiş. Ya ben, ben nasılım, acaba? Ben hep aynıyım, değil mi?

— Öyle mi? diye gülümsedi Hori, o halde neden, alnını karıştırıp, burada saatlerce tek başına oturup düşündün? Eski Renisenb, Kay ile beraber buradan giden Reniseb böyle bir şey yapar mıydı?

— Oh, hayır... O zaman buna ihtiyaç yoktu ki...

— Gördün mü bak? Sualinin cevabını kendin vermiş oldun. Gerçeğin tam kelimesidir bu... İhtiyaç. Artık sen de herşeyi görendüğü gibi kabul eden, düşüncesiz, serazat çocuk değilsin. Evin kadınlarından birisin. Kendi kendine düşüncelere dalmak, insanlar hakkında hükümlere varmak isteyen yeni bir Renisenb'sin...

— Ben, dedi genç kadın, asıl Nofret'i düşünmek istiyordum...

— Ne düşünüyordun Nofret hakkında?

— Neden onu bir türlü unutamadığımı... Kötü kalbli, hain, bize zarar vermeğe çalışan bir kadındı. Öldü, gitti. Neden işi burada kesip atamıyorum?

— Atamıyor musun sahiden?

— Hayır, imkansız bir şey bu.. O kadar çalışıyorum, olmuyor. Ama...

Elini gözlerinin üstünden geçirdi.

— Ama, diye devam etti, galiba ben Nofret'e dair bir şeyler biliyorum, Hori.

— Ne biliyorsun?...

— İzah edemem. Arasına Nofret'i yanibaşımda hissediyorum. Sanki ben o imişim gibi, onun hissettiklerini duyuyorum. Çok bedbaht bir insandı o, Hori... Bunu o zamanlar anlamamıştım amma, şimdi çok iyi biliyorum. Bizleri üzme, kırmak istemesinin sebebi, kendisinin mesut olamayışı idi.

— Bunu bilemezsin, Renisenb.

— Belki tam manasıyla bilemem ama, hissediyorum, Hori. Bir defasında bütün hislerini çehresinde görmüştüm. O perişanlık, o pişmanlık, o kapkara nefret... Fakat anlayamamıştım. Galiba birine aşıkta, işleri ters gitti... Belki de sevdiği adam öldü... Ya da onu terkedip uzaklara gitti. Onu öylesine yaralı, öğlesine bedbaht bıraktı ki... sonunda o da başkalarını yaralamak,, bedbaht etmek, intikamını almak sevdasına düştü... Ah.. Ne dersen de, Hori.. doğru düşündüğüme inanıyorum ben. Zavallı Nofret ihtiyar bir adama, babama odalık oldu. Buraya geldi. Onu sevemedik. İstemedik. O da hepimizi bedbaht etmeye kalkıştı. Kendisi gibi... Evet, evet" eminim ki böyle oldu bu.

Hori merakla genç kadına bakıyordu.

— Ne kadar emin konuşuyorsun, Renisenb, dedi. Üstelik Nofret'i hiç tanı mıyordun.

— Buna rağmen yan ılmadı ğımdan eminim, Hori. Onu ta içimde hissediyorum. Bazan onun yan ıbaşıma gelip oturdu ğunu sanıyorum.

— Anlıyorum, Renisenb.

Aralarında derin bir sessizlik oldu. Etraf iyice kararmıştı.

Hori yavaşça:

— Nofret'in bir kazaya kurban gitmedi ğine inan ıyorsun, de ğil mi? Onu uçurumdan aşı ğı biri attı, de ğil mi?

Renisenb kendi kafasındaki düşün cenin yüksek sesle söy lendi ğini duyunca büyük bir heyecana kap ıldı :

— Hayır, hayır.. Söyleme bunu!

— Söylesek daha iyi olur diye düşünüyorum, Renisenb. Madem ki sen de böyle düşünüyorsun... Öyle de ğil mi?

— Ben... Evet.

Hori baş ını önüne eğ di, usulca sordu :

— Sence onu Sobek mi öldür dü?

— Baş ka kim olabilir? Yılan ı nasıl öldür dü ğünü hat ırlıyor musun? O gün ne dedi ğini hat ırlıyor musun? Odadan çık ıp giderken...

— Hat ırlıyorum... Ama ağı zları kalabalık olanlar fazla becerikli insanlar de ğildirler.

— Nofret'in öldür ülmüş oldu ğuna inan mıyor musun sen?

— Evet, Renisenb, inan ıyorum. Ama yine de bir düşün ceden ileriye gidemiyor bu inancım. Elimde hiç bir delil yok. Hiç bir zaman da bir delil bulabilece ğimizi san mıyorum. İşte bu sebeple, İmhotep'i olay ı bir kaza olarak kabullenmeye teş vik ettim. Biri Nofret'i uçurumdan aşı ğıya itti. Bu meç hul kimsenin hüviyetini asla öğrenemeyece ğiz.

— Demek bu iş i Sobek'in yap mış oldu ğuna ihtimal vermiyorsun?

— Sanmam. Fakat yine de tekrarlıyorum, bilemeyiz. En iyisi bu meseleyi artık hiç düşün memek.

— Peki, Sobek de ğildi de kimdi? Baş ka kim olabilir, Hori?

Hori baş ını salladı:

— Hiç bir fikrim yok. Yan lış bir fikre saplanabiliriz. İyisi mi hiç düşün meyelim.

— Öyleyse hiç bir zaman öğrenemeyece ğiz.

Renisenb'in sesinde derin bir ümitsizlik vardı.

— Belki, dedi Hori, belki de öğrenememek en iyisi...

— Öğrenememek mi?

— Evet, öğrenememek..

Renisenb titredi:

— Ama ben... diye kekeledi, ben korkuyorum Hori.

YAZIN

İLK AYI -11. GÜN

Cenaze merasiminin son safhası da tamamlandı. Gereken ayin icra edildi. Hathor Mabedinin rahibi Montu, eline mukaddes otlardan yapılmış bir süpürgeyi alarak. Mezarın kapısı ebediyen kapanmadan evvel, kötü ruhların ayak izlerini yok etmek maksadıyla, tılsımlı bir dua okuyarak odayı süpürdü.

Sonra mezar odasının kapısı kapandı. Mumyalama ameliyesi sırasında kullanılan tuz dolu küpler, cesetle temas etmiş bulunan paçavralar, keten şerit artıkları toplanıp bitişikte başka bir odaya kondu, onun kapısı da kapandı.

İmhotep omuzlarını dikleştirip, derin bir nefes aldı. Cenaze töreni ve âyinleri sırasında takındığı o kederli ifadeyi bıraktı. Herşey matluba uygun şekilde yapılmıştı. Nofret, bütün dinî âyinler yerine getirilmek, masraftan kaçınılmamak suretiyle gömülmüştü. Eh, fazla lüks masrafları biraz kısmışlardı, o kadarı da zaten normaldi.

İmhotep, mukaddes görevlerini tanıladıktan sonra dinî hüviyetlerinden sıyrılmış bulunan rahipleri selâmladı. Sonra hep birlikte, eve inip, kendileri için hazırlanmış bulunan çeşitli meşrubatı içmeye koyuldular. İmhotep Baş Rahip'le son siyasî değişikliklerin münakaşasına daldı. Tep şehri süratle büyüyor, kuvvetleniyordu. Çok geçmeden Mısır'ın tek bir hükümdar altında birleşmesi mümkündü. Ehramların Altın Devri yeniden gelebilirdi.

Montu, Neb hepet Re'den derin bir saygı ve sitayişle bahsediyordu. Kral Re, birinci sınıf bir asker ve-din adamıydı. Ahlaken düşmüş ve cesaretini kaybetmiş-olan Kuzey onun karşısında daha fazla dayanamayacaktı. Mısır'ın birleşmesi lâzımdı. Ve şüphesiz ki bu birleşme, Teb şehri için büyük ümitler getirecekti.

Erkekler bu minval üzere, Mısır'ın istikbali hakkında konuşuyorlardı.

Renisenb başını çevirip, kayalık tepeye, biraz önce kapısı ebediyen mühürlenene mezar odasına baktı.

— İşte herşeyin sonu bu, diye mırıldandı.

Ferahlamaya benzer bir his vardı içinde... Günlerdenberi sebebini bilmediği bir korkuyla titremiştı. Son dakikada birinin bir itirafta bulunacağından, yoksa birinin içlerinden birini itham edeceğinden mi korkmuştı, neydi? Fakat herşey inanılmaz bir pürüzsüzlükle olup, bitmişti. Nofret, nihayet, bütün dinî törenler yerine getirilerek ebedî uykusunu uyuyacağı odasına bırakılmıştı.

İşte, herşeyin sonu idi bu.

Henet, dişlerinin arasından Renisenb'in sözlerine cevap verdi:

— İnşallah sonu olur, Renisenb... Genç kadın ona baktı:

— Ne demek istedin, Henet? Henet gözlerini kaçırdı:

— Sadece herşeyin sonu olur bu dedim, o kadar... Zira bazan, insanın son zannettiği şey bir başlangıç oluyor.

Renisenb öfkeli bir sesle :

— Neler söylüyorsun, Henet, dedi, neyi imâ etmeye çalışıyorsun?

— Ben hiç bir zaman imâli lâf etmem, Renisenb, Nofret gömüldü, herkes de hayatından memnun... Herkesin istediği oldu.

Renisenb sordu:

— Babam sana Nofret'in ölümü hakkında ne düşündüğünü sordu mu?

— Sordu tabî... Hem de sıkı, sıkı sordu... Ona düşündüğüm şeyi söyledim ben de...

— Ne söyledin, Henet?

— Bu işin bir kaza olduğunu söyledim tabu... Başka ne olabilirdi, zaten? Ailenden birinin bu kıza zarar verebileceğini bir dakika olsun düşünebiliyor musun, dedim ona. Buna hiç biri cesaret edemezdi, dedim. Sana karşı besledikleri saygı çok derindir, belki biraz homurdanırlar, ama bundan öte bir şey yapamazlar, dedim. Benim sözüme inan, dedim. Aklına gelen şey olmamıştır, dedim.

— Babam da senin sözlerine inandı mı?

Henet yine memnun memnun başını salladı:

— Baban benim ne kadar sadık, ne kadar menfaatlerini düşünen bir kadın olduğumu bilir. İhtiyar Henet'in ağzından çıkan her söze inanır. Hiç biriniz beni takdir etmezsiniz ama, o beni çok sever.

Kendimi sizlere hasretmiş olmamın mükâfatı bundan duyduğum saadettir. Başka bir şey beklemiyorum ben...

— Nofret'e de çok bağlıydın, dedi Renisenb.

— Bu fikre nereden kapıldığını bilmiyorum, Renisenb, ben emirlere itaat etmekle mükelleftim.

— O senin kendisine sadık ve bağlı olduğunu sanıyordu.

Henet yine kıkır, kıkır güldü:

— Nofret sandığı kadar akıllı değildi. Kendisini beğenmiş bir kızdı. Bütün dünya'ya sahip olduğunu sanıyordu. Şimdi Yeraltı Dünyasındaki hakimlere de kendisini beğendirsın, bakalım. Hem orada güzel bir yüz işe yaramaz. Her neyse, ondan kurtulduk.

Eliyle boynundan sarkan muskalara dokunup, yavaşça mırıldandı:

— İnşallah kurtulmuşuzdur...

— Renisenb seninle biraz Satipi hakkında konuşmak istiyorum.

— Söyle, Yahmos?.

Renisenb, başını kaldırıp ağabeyinin endişeyle kırıışmış, munis ifadeli yüzüne acıyarak baktı.

Yahmos, her zamanki yumuşak sesiyle :

— Satipi'ye bir şeyler oldu, dedi, hiç bir şey anlamıyorum.

Renisenb üzgün bir tavırla başını salladı. Ağabeyini teselli edecek bir söz bulamamanın aczi içinde dudaklarını kıstı.

— Ondaki bu değışikliğı çoktanberi seziyordum, diye devam etti Yahmos, en ufak bir gürültü olsa yerinden sıçırıyor, titremeye başlıyor. Yemeden içmeden kesildi... Sanki kendi gölgesinden bile korkuyormuş gibi âdeta sürünerek dolaşıyor. Sen de dikkat ettin mi bu hale, Renisenb?

— Ettim dedi genç kadın, edilmeyecek gibi değil ki...

— Sordum kendisine, hasta mısın, dedim, seni muayene ettirelim mi? dedim. Hiç bir şeyim yok dedi.

— Biliyorum.

— Sen de mi sordun yoksa? Sana da hiç bir şey söylemedi mi?

Renisenb ağabeyinin derin bir keder içinde kıvrandığını anlıyordu ama, ona yardım etmek elinde değildi.

— Bana da hiçbir şeyi olmadığını söyledi.

Yahmos kendi kendisine mırıldanır gibi:

— Geceleri uyku uyuyamıyor, diye devam etti, bazan haykırarak yataktan fırlıyor. Acaba bizim bilmediğimiz bir derdi mi var, dersin?

Renisenb başını salladı:

— Bizden saklı ne derdi olabilir? Çocukların sıhhati yerinde. Üzücü hiçbir durum yok... Sadece Nofret'in ölümü... Ama, Satipi'nin bu ölüm için kendisini bu derece üzeceğine hiç ihtimal vermem...

Yahmos hafifçe gülümsedi:

— Ben de vermem, dedi, tam tersine... Hem Satipi'nin bu hali Nofret'in ölümünden sonra başladı galiba...

Genç adamın sesinde şüpheli bir ton seziliyordu. Renisenb başını kaldırıp baktı. Yahmos sözünü tekrarladı :

— Nofret'in ölümünden önce başladı onun bu hali, sana öyle gelmiyor mu?

— Bilmem, ben Nofret'ten sonra dikkat ettim.

— Demek sana da hiçbir şey söylemedi?...

Renisenb hayır makamında başını salladı:

— Bana kalırsa Satipi hasta, filân değil. Anlaşılmaz bir korkuya kaptırılmış kendisini... Korkuyor...

Yahmos şaşırdı.

— Korkuyor mu? diye bağırdı, ama niçin korksun? Neden korksun, Satipi? Çok cesur kadındı o.... Hiç bir şeyden korkmazdı...

— Biliyorum, dedi Renisenb, biliyorum. Hepimiz öyle sanırdık. Ama insanlar değişiyor... Garip bir şey...

— Benden ziyade Keyfe açılması muhtemeldir. Ama sanmıyorum.

— Keyt ne diyor?

— Keyt mi? O hiç bir konuda kafasını yormaz ki...

Renisenb düşündü; Keyt'in bütün yaptığı şey, son zamanlarda Satipi'nin üstüne arz olan çekingenlikten istifade edip, yeni dokunan ketenlerin en iyilerini kendisine ve çocuklarına ayırmak olmuştu. Satipi'nin normal hali olsaydı buna hiç bir zaman fırsat bulamayacaktı. O zaman ev, keten münakaşasıyla yerinden kalkıp kalkıp otururdu. Oysa Satipi, dudaklarının arasında bir şeyler mırıldanarak bütün keteni Keyfe bırakmıştı.. Genç kadının bu kayıtsızlığı Renisenb'e en ziyade tesir eden hal olmuştu.

— Esa ile konuştun mu? diye sordu Renisenb, babaannemiz kadınlara dair çok şey bilir.

Yahmos acı bir tebessümle :

— Esa, dedi, Satipi'nin bu hali için şükür etmem gerektiğini söylüyor. Onun böyle munis, yumuşakbaşlı bir kadın olarak kalamayacağını iddia ediyor.

Renisenb biraz tereddütten sonra, sordu:

— Henet'e bir şey dedin mi?

— Henet mi? diye kaşlarım çattı Yahmos, yok, canım, böyle şeyleri Henet'e söyler miyim? Kendisini bir şey sanıyor. Babam onu adamakıllı şımartmış.

— Orası öyle... Müz'ich bir kadın! Ama yine de (Renisenb tereddüt ediyordu) bilmediği yoktur onun...

— Sen sorar mısın, Renisenb? dedi Yahmos, sonra bana ne söylediğini anlatırsın.

— Nasıl istersen.

Renisenb bir punduna getirip Henet'i tek başına yakaladı. Beraberce dokuma tezgâhlarının bulunduğu barakalara gidiyorlardı. Fakat, Satipi hakkında sorduğu sual, Henet'in bütün huzurunu bir anda kaçırmıştı... Her zamanki dedikodu iştiyakı bu konuda kendisini gösterememişti.

Boynundaki muskallardan birine dokundu, omuzu üzerinden şöyle bir baktı:

— Beni hiç ilgilendirmez, dedi, etrafımdaki insanların değişip değişmedikleri beni hiç ilgilendirmez. Ben kendi isime bakarım. Başımı derde sokmaya hiç niyetim yok.

— Dert mi? Ne derdinden bahsediyorsun, Henet?...

Henet genç kadına yan gözle baktı:

— Dert filân demek istemedim canım, lâfın gelişi... Bizim ne derdimiz olacak ki... Sen de ben de, Renisenb, etliye sütlüye karışmayız... Bunu düşündükçe içim rahatlıyor.

— Acaba sence, Satipi... Yani şey...

— Benim bir şey bildiğim yok. Kuzum ağızımdan lâf almaya çabalama. Ben bu evde hizmetçiden bir gömlek üstün durumdayım! Olaylar hakkında fikrimi belirtmek benim ne haddime düşmüş! Yalnız, Satipi'nin bu şekilde değişmesi iyi oldu. İşler bu kadarla kalırsa öpüp de başımıza koymamız gerekir. Ben ketenlere bakmaya gidiyorum... İşçi kadınlar o kadar dikkatsiz, öyle tembel şeyler ki, başlarında durmayınca hiç bir şey yolunda yapılmıyor. Gülüşüp, konuşmaktan baş kaldıramıyorlar...

Renisenb ihtiyar kadının hızlı adımlarla keten dokuma barakalarına doğru gidişini bir müddet seyretti. Kendisi ağır, ağır eve döndü. Sessiz adımlarla Satipi'nin odasına girdi. Genç kadının omuzuna dokundu yavaşça... Satipi bir çılgılık kopararak ayağa fırladı.

— Oh, korkuttun beni... Sandım ki...

— Satipi, dedi Renisenb, nedir senin bu halin? Bana derdini anlatsana. Yahmos da çok üzülmüyor bu duruma...

Satipi parmağını dudağına götürdü. Gözleri iri, iri açıldı. Âdeta kekeliyerek :

— Susss, dedi, Yahmos ne dedi sana?

— Çok üzülmüyor. Uykunda bağılıyor muşsun! Satipi Renisenb'in koluna yapıştı:

— Renisenb... Ben ne söyledim... Gözleri korkuyla yuvalarından uğramıştı:

— Yahmos ne dedi sana?

— İkimiz de senin hasta olduğuna kanaat getirdik. Ya sahiden hastasın, ya da bir şeye üzülmüyorsun...

Satipi, soluk soluğa:

— Üzülmek mi? dedi.

— Seni üzen bir şey mi var, Satipi? Bedbaht mısın?

— Belki... Bilmiyorum... Hayır...

— Korkuyorsun, değil mi?

Satipi, birden genç kadına nefretle baktı:

— Neden sordun bunu? Niçin korkacaktım? Beni korkutacak ne olabilir?

— Bilmiyorum, dedi Renisenb, ama, korkuyorsun, değil mi?

Satipi büyük bir gayretle o eski mağrur halini takınabildi. Başını geriye attı:

— Ben hiçbir şeyden korkmam, dedi, hiç kimseden korkmam! Bana böyle bir sual sormak cüretini nereden alıyorsun, Renisenb? Hem Yahmos'la benim hakkımda konuşmanıza da müsaade etmiyorum. Yahmos'la ikimiz çok iyi anlaşıyoruz.

Biran sustu, sonra ilâve etti:

— Nofret öldü! Kurtulduk ondan! İşte bu kadar. Onun ölümü hakkında benim fikrimi soranlara böyle dediğimi söylersin.

— Nofret mi?

Satipi birden tıpkı eski günlerdeki gibi şiddetli bir öfke nöbetine tutuldu.

— Nofret, Nofret, Nofret.... diye haykırdı. Bu ismi duymaktan bıktım, usandım... Artık midem bulanıyor... Bu evde bu adı anmaya artık hiç kimsenin ihtiyacı yok, Allaha şükürler olsun!

Yahmos'un içeriye girmesiyle eski tiz perdesinden yükselen sesi birden kesiliverdi. Yahmos, kendisinden beklenmeyen bir sertlikle karısına bağırdı:

— Sakin ol. Satipi. babam sesini duydu. Neden bu kadar çocukluk ediyorsun. Başımıza iş mi çıkaracaksın?...

Yahmos'un bu yeni huşuneti ne kadar gayri tabiî idiyse, Satipi'nin süt dökmüş bir kedi gibi bir köşeye büzülmesi de o kadar acaipti.

— Kusura bakma, Yahmos... diye mırıldandı, düşünemedim...

— Bundan sonra daha dikkatli ol, dedi genç adam, zaten başımıza ne geldiyse seninle Keyfin yüzünden geldi... Kadınlarda beyin ne gezer! Satipi tekrar mırıldandı:

— Kusurumu affet!...

Yahmos omuzlarını dikleştirerek dışarı çıktı. Nüfuzunu kullanan bir erkeğin rahatlığı içinde kendinden emin, sert adımlarla yürüdü.

Renisenb, ağır, ağır Esa'nın odasına geçti. Babaannesine akıl danışmak hiç de fena olmayacaktı.

Büyük bir iştiha ile üzüm atıştırmakta olan Esa, önüne serilen konu üzerinde ciddî bir tartışmaya girişmek istemedi.

— Satipi mi? Satipi ha? Neden bu kadın için bu kadar gürültü koparıyorsunuz, canım? Bu kadının etrafa emirler savurup, önüne geleni kırıp geçirmesine o kadar çok mu alıştınız da, şimdi huyu düzelince bu halini yadırgıyorsunuz?

Üzümlerin çekirdeklerini yere tükürdü.

— Her ne halse, zaten bu hali pek uzun sürmez. Yahmos aklını başına toplarsa bir diyeceğim yok..

— Yahmos mu?

— Tabiî. Yahmos erkek olduğunu hatırlar da karısına şöyle güzel bir dayak çekerse işler yoluna girer diyordum hep. Satipi gibi kadınlar dayağa bayılırlar. Yahmos gibi miskin, uyuşuk bir ardamin karısı olmak Satipi'nin eminim ki hiç hoşuna gitmiyordu.

Renisenb elinde olmayarak, bağırdı:

— Yahmos çok iyi insandır. Kimsenin kalbini kırmaz. Kadınlar bile ondan daha hırçın...

Esa kıkır, kıkır güldü:

— İyi söyledin, torunum... Kadınlarda kadınlıktan eser mi kaldı! Hepsi canavar oldu çıktı. Ay Tanrıçası yardımcıları olsun! Yumuşak başlı, nâzik bir kocadan hiç biri hoşlanmıyor. Sobek gibi yakışıklı, huysuz, haşın, kaba. Tanrıların belâsı biriyle evlenmek için can atıyorlar. Yahut da Karneni gibi akıllı, genç bir adamla, ha, ne dersin, Renisenb? Aşk şarkılarında da üstüne yok... Ha, değil mi? Hee, he heee...

Renisenb yanaklarının kızardığını hissetti:

— Ne demek istediğinizi anlıyamıyorum, babaanne, dedi, mağrur bir sesle.

— Hepiniz ihtiyar Esa'nın etrafından habersiz olduğunu sanıyorsunuz. Ben her şeyi bilirim.

İyi görmeyen gözleri ile Renisenb'e baktı:

— Belki de sen daha farkına varmadan ben anladım her şeyi, yavrum, kızma, ne yapalım, hayat bu... Kay senin için iyi bir koca idi, ama şimdi Tanrılar Denizinde yelken açtı. Kendine, mızrağını bizim nehrimizdeki balıkların karnına saplayan bir erkek kardeş bulman gerekiyor. Karneni bu işi pek iyi beceremez ya, neyse. Onun bütün elerdi günü bir tomar papirüsle bir kaleme sahip olmak... Şahsiyet sahibi bir genç... Aşk şarkılarında da çok usta. Ama yine de, tam sana göre bir erkektir diyemem. Pek iyi tanımıyorum kendisini. Buraya Kuzey'den geldi. İmhotep çok beğeniyor, fakat İmhotep'in her zaman aptallık ettiğini de düşünmek lâzım. Onu biraz pohpohlayan herkes takdirini kazanabilir. Henet'e baksana!...

— Yanılıyorsun, babaanne, dedi Renisenb.

— Pekâlâ, yaralıyorum. Baban aptalın biri değil.

— Ben onu demek istemedim.

— Ne demek istediğini bilmiyorum, yavrum, diye güldü Esa, hayatın bize oynadığı büyük şakadan henüz haberin yok. Benim gibi, kocalardan, aşktan ve nefretten elini eteğini çekip, bir köşede rahatça oturmanın ne demek olduğunu bilmiyorsun daha. Tombul bir bildircini, yahutta tavuğu gövdeye indirip, üstüne ballı bir pasta yuvarlamanın, yumuşacık pişmiş sebzelerle Suriye şarabı yudumlamamanın. Dünya yansa aldırış etmemenin zevkine varamamışsın henüz. İnsan benim yaşıma gelince vurdum duymaz oluyor. Oğlun bir

kadın yüzünden divâneye dönmüşmüş, bu kadın bütün evi alt üst etmişmiş, güler geçersin, benim yaşıma gelince... Hem biliyormusun, ben bu Nofret kızı seviyordum bir bakıma. .. Evet, içine şeytan girmişti etrafındakilerin yarasına tuz ekiyordu... Sobek'i delinmiş, zehir akıtan bir safra kesesine döndürmüştü. İpi şaşkın bir çocuk olup çıkmış, Yahmos karısından bir dayak yemediği kalan bıçare bir koca haline dönmüştü. Tıpkı bir gölün parlak sathında insanın yüzünü görmesi gibi, Nofret onların asıl hüviyetlerini meydana çıkarmıştı.. Ama, senden niçin nefret ediyordu bu kadın? Bana cevap verebilir misin, Renisenb?

Renisenb şaşaladı:

— Benden de mi nefret ediyordu? diye sordu, ben, onunla arkadaş olmaya çalışmışım.

— Bu arkadaşlığı istememişti, değil mi? Senden nefret ediyordu işte.

Esa bir an düşündü, sonra sertçe bir sesle sordu :

— Bu nefretin sebebi Karneni miydi? Renisenb'in çehresi yine kıpkırmızı kesildi:

— Karneni?... Anlayamadım.

— Karneni de, Nofret de Kuzeyden gelmişlerdi, dedi Esa, ama Karneni bahçede hep seni seyrediyordu.

Renisenb yerinden kalktı:

— Gidip Teti'ye bakayım, dedi telâşla.

Esa'nın alaylı, tiz kahkahasını peşinden sürükleyerek odadan çıktı. Yanakları alev, alev, bahçeyi geçti, göle doğru koştu:

Kameni'nin arkasından seslendiğini duydu.

— Yeni bir şarkım var, Renisenb! dinlemek istemez misin?

Genç kadın başını sallayarak, koşup, geçti. Kalbi öfkeyle çarpıyordu. Karneni ile Nofret. Küçük bir çocuk gibi muziplikten hoşlanan Esa bu fikri nereden de kafasına sokmuştu? Ne diye aldırış ediyordu sanki?

Ne önemi vardı bunun? Kameni'ye karşı hiç bir şey hissetmiyordu ki... Sadece güzel sesli, omuzları ile Kay'ı hatırlatan genç bir adamdı Karneni...

Kay... Kay...

ölmüş kocasının adını bir kaç kere tekrarlardı. Fakat Kay'ın hayâli bir kerecik olsun gözlerinin önüne gelmedi. Kay şimdi başka bir âlemdeydi. Tanrıların Deniz'ine gitmişti Kay.

Verandadan Kameni'nin sesi geliyordu. Sıcak bir aşk şarkısı söyleyen sesi...

«Hakikatler Tanrısına gidip diyeceğim ki, bu gece bana sevgilimi ver...»

— Renisenb!

Hori, Nil'e dalmış olan genç kadına sesini duyurabilmek için iki defa seslenmeye mecbur oldu.

— Ne kadar dalgınsın, Renisenb, ne düşünüyordun?

Renisenb kendisini müdafaa eder gibi:

— Kay'ı düşünüyordum, dedi.

Hori bir müddet genç kadının yüzüne baktı. Gülümsedi :

— Anlıyorum...

Renisenb genç adamın bu anlayışı karşısında rahatsız olmuş gibi, konuyu değiştirmek istedi. Sonra damdan düşer gibi sordu:

— İnsan ölünce ne olur? Bunu bilen var mı? Bütün o yazılar, tabutların üstüne yazılan yazılar... Ben hiçbir şey anlamıyorum. Bildiğimize göre Ölüler Tanrısı Oziris, öldürülmüş... Sonra, vücudunun parçaları bir araya getirilmiş. Başına beyaz bir taç giydirilmiş... İşte, Oziris'in sayesinde bizim için ölüm yok. İşte bunlar benim aklımı çok karıştırıyor, Hori, inanamıyorum...

Hori, başını salladı yavaşça.

— Ama insan öldükten sonra sahiden ne oluyor? diye direndi genç kadın, bunu bilmek istiyorum ben.

— Sana anlatamam ben, Renisenb, bir rahibe sormalısın bunu!...

— Rahip bana bilinen şeyleri söyleyecek yine. Ben işin aslını öğrenmek istiyorum...

— İşin aslını, ölünceye kadar hiç birimiz bilemeyeceğiz, dedi Hori usulca.

Renisenb titredi...

— Aman, söyleme böyle şey!

— Senin yine sinirlerin bozuk.

— Esa'nın yüzünden... Söylesene bana, Hori, Karneni ile Nofret birbirlerini iyi tanırılar mıydı? Yani buraya gelmezden önce demek istiyorum.

Hori biran öylece durdu... Sonra, Renisenb'in yanısıra eve doğru, ağır, ağır yürümeğe başladı.

— Şimdi anlıyorum... Demek böyle oldu, dedi.
— Neyi anlıyorsun, Hori. Ne böyle oldu? Sana bir sual sormuştum.
— O sualin cevabını bilmiyorum, Renisenb, Nofret ile Karneni birbirlerini Kuzey'den tanıyorlardı. Ama, ne dereceye kadar? Bilemem...

Sakin bir sesle ilâve etti:

— Bunun o kadar önemi var mı?
— Hayır, yok, tabî... Hiç bir önemi yok.
— Nofret öldü.
— Öldü, mumyalandı ve mezarına kondu. İşte, hepsi bu kadar!...
Hori, usulca :

— Ya Karneni? diye sordu, o çok mu kederli?
— Hayır.

Genç kadın birden birşey keşfetmiş gibi, Hori'ye baktı:

— Sahiden, dedi. Oh, Hori, sen insanı ne güzel teselli etmesini biliyorsun.

Hori gülümsedi:

— Bir zamanlar küçük Renisenb'in oyuncaklarını tamir ederdim... Onun şimdi başka oyuncakları var.

Eve vardıkları halde Renisenb içeriye girmek istemedi.

— Canım içeriye girmek istemiyor, dedi, hepsinden nefret ediyorum. Yok, yok, öyle değil, ama, küskün olduğum için hepsi bana acaip görünüyorlar. Seninle Mezar'a kadar çıkalım mı? Orası o kadar güzel ki. Her şeyin üstüne çıkmış gibi oluyorum orada!...

— İyi akıl ettin, Renisenb, bana da öyle geliyor. Tepeye çıkınca, aşağıda uzanan tarlalar, ev, çiftlik insana pek manasız görünüyor. Bunların hepsini geride bırakıp daha uzaklara baktığını sanıyor insan... Sanki bütün Mısır ayaklarının altına serilmiş gibi oluyor. Mısır pek yakında yine tek bir ülke haline gelecek... Yine eskisi kadar büyük ve kuvvetli olacak... Renisenb mırıldandı:

— Bu o kadar önemli bir şey mi?

Hori müşfik bir tebessümle :

— Küçük Renisenb'in nazarında pek önemli değil tabî... Renisenb için sadece oyuncak aslanı önemlidir.

— Benimle alay ediyorsun... Demek senin için bu çok önemli...

— Yok canım... Neden olsun. Ben, bir Ka Rahibinin hizmetinde çalışan bir kâtibim. Mısır'ın büyük veya küçük oluşu benim neme gerek!

Renisenb birden doğruldu:

— Bak, dedi, Yahmos ile Satipi de Mezar'a çıkmışlar, dönüyorlar.

— Evet, dedi Hori, cenazeden artan bir takım keten topları filân vardı. Yahmos, Satipi'yi oraya götürüp, onları nereye koyması gerektiğini soracaktı.

Yanyana durup, karı kocanın tepeden inişlerini seyrettiler.

Renisenb bir an, onların Nofret'in uçurumdan yuvarlandığı noktaya yaklaştıklarını gördü.

Satipi önden yürüyordu. Yahmos birkaç adım gerisindeydi.

Birden Satipi, bir şey söylemek üzere Yahmos'a döndü. Belki de, diye düşündü Renisenb, Nofret'in işte buradan yuvarlandığını söylüyor kocasına...

Birden Satipi'nin olduğu yerde donmuş gibi kalakaldığını gördüler. Dönmüş arkasına bakıyordu. Kollarım kaldırmış, korkunç bir manzaradan kendisini korumak ister gibi öne uzatmıştı. Bu hareketi pek kısa sürdü. Bir şeyler söyleyerek haykırdı, sendeledi, başı dönmüş gibi düşecek oldu ve Yahmos ona doğru atılırken, korkunç bir çığlık kopardı, ve uçurumun kenarından aşağıdaki kayalara doğru balıklama atladı...

Renisenb, eli gırtlığında, bu müthiş düşüşü, gözlerine inanamayarak seyretti.

Şimdi, Nofret'in yattığı yerde, kırık, dökük bir yığın halinde Satipi yatıyordu.

Renisenb koştu. Yahmos bir şeyler haykırarak tepeden aşağı inmeye başlamıştı.

Renisenb yengesinin yanına vardı, eğildi. Satipi'nin gözleri aralıktı. Kırpikleri titriyordu. Bir şey söylemek ister gibi dudakları kıpırdamaktaydı. Renisenb ona biraz daha yaklaştı. Satipi'nin gözlerinde gördüğü dehşet ifadesi genç kadını titretti.

Nihayet, ölmek üzere olan kadının dudaklarından ince, mecalsiz bir ses yükseldi... Boğuk bir inilti halinde :

— Nofret dedi.

Başı geriye kaydı. Çenesi düştü. Hori, Yahmos'u karşılamak üzere geri dönmüştü. İki erkek beraber yetiştiler.

Renisenb ağabeyine baktı:

— Orada, düşmeden evvel ne diye bağırırmıştı? diye sordu.

Yahmos nefes nefeseydi. Konuşacak halde değildi...

— Benim arkamda bir noktaya baktı, dedi, omuzumun üstünden... Sanki yoldan biri geliyormuş gibi... Ama hiç kimse yoktu. Bizim arkamızda hiç kimse yoktu...

Hori tasdik etti:

— Evet, hiç kimse yoktu. Yahmos'un sesi dehşet dolu bir fısıltı halini aldı:

— Sonra bağırdı

Renisenb soludu:

— Ne diye bağırdı?

— Bağırdı... Şey dedi... Nofret... Nofret, diye bağırdı...

YAZIN

BİRİNCİ AYI -12. GÜN

— Demek bunu kastetmiştin?...

Renisenb bu sözleri bir sualden ziyade bir itham kuvvetiyle savurmuştu Hori'nin yüzüne.

Birden korkmuş gibi, fısıldadı:

— Nofret'i öldüren Satipi imiş...

Mezar'ın bitişindeki taş odanın önünde, çenesini ellerine dayamış oturuyordu genç kadın.

Dün konuştukları şey meğer ne kadar doğruymuş... Ne kadar da az zaman geçmişti aradan... Evet, buradan bakınca ne evin, ne tarlaların ne çiftliğin hiç bir mânası kalmıyordu. Hepsi, bir karınca yuvası kadar ehemmiyetsizleşiyordu.

Şu sabah ışığında gökte ışıldayan muhteşem güneş, gümüş bir çizgi halinde akıp giden Nü ebedî idiler. Kay ölmüştü. Nofret de, Satipi de... Günün birinde kendisi de ölecekti... Hori de... Fakat Güneş Tanrısı ebediyen göklerin hâkimi olarak kalacak, gece karanlığı bastırdığı zaman yelkenlisine binip, ertesi güne kadar Yeraltı Dünyasına gidecekti. Ve Nil ebediyen böyle akıp duracaktı. Teb şehrini geçecek, köyü geçecek, bir zamanlar Nofret'in aşk ve şevkle yaşadığı aşağı Mısır'a varacak, oradan büyük sulara karışacak, Mısır'dan böylece uzaklaşmış olacaktı.

Satipi ile Nofret...

Hori sualine cevap vermediği için Renisenb, düşüncelerini yüksek sesle söylemek istedi:

— Gördün ya, ben o kadar emindim ki Sobek'in

Sustu. Hori dalgın:

— Peşin hükümler, dedi.

— Ben de az budalalık etmedim, dedi Renisenb, o gün Henet bana söylemişti. Satipi'nin bu tarafta yürüyüşe çıktığını. Nofret'in de bu yana geldiğini söylemişti. Satipi'nin Nofret'i takibettiğini anlamalıyım. Hadiseden biraz evvel kendisinin pek çok erkekten daha erkek olduğunu söylemişti.

Renisenb, titreyerek sustu.

— Sonra ona yolda rastladığım zaman... diye devam etti, o zaman anlamam gerekmez miydi? Bambaşka bir hali vardı... Korkmuş gibiydi... Beni geri döndürmek için uğraştı. Nofret'in cesedini bulmamı istemiyordu galiba. Hakikati görmemek için bir insanın kör olması lâzımdı. Ben ise, Sobek'in katil olacağı fikriyle o kadar doluydum ki, gözlerim hiçbir şeyi farkedemedi.

— Biliyorum... Onun yılanı öldürdüğünü gördükten sonra tesir altında kalmış olacaksın.

Genç kadın heyecanlandı:

— Evet, mutlaka onun tesiri... Sonra bir de rüya görmüştüm... Zavallı Sobek... Onu yanlış anlamışım. .. Tehdit savurmak bir işi gerçekten yapmak demek değildir ki... Sobek zaten mübalâğacı bir çocuktur. Gözünü budaktan sakınmayan, korku nedir bilmeyen Satipi idi. Evin içinde bir hayalet gibi dolaştığı sıralarda nasıl da anlayamadık bu işi onun yapmış olduğunu...

Birden başını kaldırıp erkeğe baktı:

— Ama sen anlamıştın, değil mi?

— Bir müddet için öyle düşünmüştüm, dedi Hori. Nofret'in ölümüne ait ipucunu Satipi'nin değişen karakterinde bulmak istemişim. Bu değişiklik o kadar göze batıyordu ki, mutlaka bir sebebi olmalıydı.

— Kimseye bir şey söylemedin ama?...

— Ne söyleyebilirdim, Renisenb? Ne ispat edebilirdim? ..

— Doğru.

— İspatlar, tuğladan yapılmış duvarlar kadar sağlam olmalı!..

— Bir keresinde insanların gerçekte değişmediklerini söylemiştin. Şimdi de Satipi'nin değişmiş olduğunu kabul ediyorsun!...

Hori, genç kadına gülümsedi:

— Sen mahkeme huzurunda bile kalkıp münakaşa edebilirsin... Evet, Renisenb, dediğim doğrudu. İnsanlar daima aynıdırlar. Satipi de, tıpkı Sobek gibi kuru gürültüden ibaretti. Belki de cüretkâr

sözlerini tatbik sahasına kadar götürebilirdi ama, bir fikri tatbik etmenin neticelerinden hiç haberi yoktu. Hayatında o güne kadar korku nedir bilmemişti. Yaptığı hareketin sonunda korku onu ağına düşürdü. Gafil avladı. Gerçek cesaretin netice ile karşılaşıldığı zaman elzem olduğunu anladı ama, onda böylesine gerçek cesarettten eser yoktu.

Renisenb usulca

— Korkunun ağına düşünce... dedi, evet, Nofret'in ölümündenberi hepimiz korkunun ağındayız... Satipi korkusunu yüzünde taşıyordu, öldüğü zaman bile korku hâlâ gözlerindeydi... «Nofret...» dediği an, sanki onu görüyormuş gibiydi.

Renisenb gözlerinde sual dolu bir bakışla Hori'ye döndü:

— Hori, dedi. Satipi ne görmüştü acaba? Yolun üstünde ne görmüştü. Biz hiçbir şey görememiştik. Yolda hiç kimse yoktu.

— Biz göremeyiz...

— Ya o? O, Nofret'i görmüştü... Nofret intikamını almaya gelmişti. Ama Nofret'in mezarı kapandı, mühürlendi... Peki, Satipi ne görmüştü?

— Nofret'in hayâli zihnine nakşedilmişti. İşte Satipi bu hayali gördü.

— Emin misin, Hori? Değilsen...

— Evet, değilsem... Renisenb?...

— Hori...

Renisenb ellerini uzattı.

— Herşey sona ermiş değil, Hori, dedi. Satipi de öldükten sonra herşey sona erdi mi?!...

Hori, genç kadının ellerini avuçları arasına aldı:

— Herşey sona erdi yavrum, dedi. Artık korkmana lüzum yok...

— Ama Esa, Nofret'in benden nefret ettiğini söylüyor!...

— Nofret, senden nefret mi ediyormuş?...

— Esa öyle diyor...

— Nofret herkesten nefret ederdi. Sen onun aleyhinde değildin ki...

— Hiç de aleyhinde değildim.

— O halde hüküm gününde karşına çıkacak bir günah işlemiş değilsin...

— Yani, ben güneş batarken, Nofret'in öldüğü o kayalıklara çıksam, başımı geriye çevirsem, hiçbir şey görmem değil mi?... Bana Nofret'in hayali görünmez değil mi?! Yani ben tehlikede değilim, öyle mi?!...

— Değilsin, Renisenb, çünkü güneşin battığı saatte oraya çıkacak olsan, ben de arkandan gelirim, seni bütün tehlikelerden korurum.

Renisenb, çocuksu bir tavırla kaşlarını çatı:

— Yooo, olmaz, dedi. Ben oraya yalnız çıkacağım.

— Neden, küçük kızım, korkmaz mısın?!...

— Korkarım, dedi Renisenb, çok korkarım hem de... Ama yapılacak başka şey yok... Evdekilerin hepsi korkudan titreşip duruyorlar. Mabetlere koşup, tılsımlı muskalar yazdırıyorlar. Güneş batarken bu yolun üstüne çıkmayın diye birbirlerine sıkı sıkı tembihatta bulunuyorlar. Ama, Satipi'nin başına döndürüp uçurumdan aşağı yuvarlayan şey, büyü filân değildi ki... Korkudan düştü o... Yaptığı kötülüğü anlayınca yüreğine bir korku düşmüştü. Hayatı seven, genç, güzel birinin canını elinden almak çok kötü bir şey... Ben böyle bir kötülük yapmadım. Nofret benden nefret etse bile, bana bir kötülüğü dokunamaz. Buna inanıyorum ben. Yalnız bir insan korku içinde yaşamaktansa, ölmeli daha iyi. Korkumu yeneceğim.

— Çok cesursun, Renisenb!...

— Sözlerim benden daha cesur, diye gülümsedi genç kadın.

Ayağa kalktı:

— Böyle cesurâne lâflar etmek hoş oluyor...

Hori de kalktı... Genç kadının yanında durdu:

— Bu sözlerini hiç unutmıyacağım, Renisenb dedi. Başını geriye atıp cesur bir edayla konuşman gözlerimin önünden ebediyen silinmeyecek. Bu sözler, kalbinde bulunduğundan emin olduğum cesaret ve hakikat hislerini bir kere daha gösterdi...

Renisenb'in elini tutup, yavaşça sıktı:

— Bak, Renisenb, dedi. Buradan şu nehre, şu vadiye bak... İşte burası Mısır'dır. Bizim ülkemiz. Uzun yıllar harpler ve sefaletle sahne oldu. Birçok kiralıklara bölündü. Fakat yakında, pek yakında bir kere daha tek bir ülke halinde yükselecek. Yukarı Mısır, Aşağı Mısır, yine yekvücut olacaklar. Ve, inşallah yine eski büyüklüğünü, ihtişamını kazanacak. O günlerde senin gibi yürekli kadınlara ve erkeklere

ihtiyacı olacak Mısır'ın. İmhotep gibi sadece kendi küçük hesaplarına, menfaatlerine düşkün, İmhotep gibi tembel ve geveze, İpi gibi menfaatperest insanlar, hattâ Yahmos gibi temkinli ve ürkek kişiler olmayacak Mısır'ı kalkındıracak olanlar...

Ben burada, ölümler arasında oturup, kazançları ve zararları hesaplarken, hiç bir servetle ölçülemeyecek kadar büyük kazançların, bütün bir mevsim mahsulünün kaybindan daha büyük zararların mevcut olduğunu keşfettim. Mısır'ın hayatî kan damarı olan şu nehre bak... O bizden evvel de vardı, bizden sonra da yaşayacak... Hayat ve ölüm, Renisenb, o kadar önemli şeyler değildir aslında. Ben sadece mütevazî Hori'yim. İmhotep'in işlerine bakan kâtip... Fakat "İl"i seyrederken, bu bölgenin valisi olsam bile duyamayacağım bir sevinç, bir coşkunluk kaplıyor yüreğimi... Neler anlatmak istediğimi anlıyor musun, Renisenb?...

— Galiba, Hori, biraz anlıyor gibiyim. Sen aşağıdakilerin hiç birine benzemiyorsun. Bunu çoktanberi seziyordum. Bazan senin yanında otururken, neler hissettiğini anlar gibi oluyorum. Çok vazih değil... Buraya çıktığım vakit, aşağıda olup bitenler bütün önemini kaybediyor. Kavgalar, kinler, gürültüler, o bitip tükenmek bilmeyen telâş... Burada hepsinden kaçmış gibi hissediyorum kendimi...

Biraz durdu... Kaşlarını çatarak devam etti:

— Bazan... Onlardan kaçtığıma o kadar seviniyorum ki... Ama, yine de, bilmem, beni aşağıya çağıran bir şey var!...

Hori genç kadının elini bıraktı, bir adım geriledi. Çok munis bir sesle :

— Evet, anlıyorum, dedi. Karneni bahçede şarkı söylüyor!...

— Neyi kastetmek istedin, Hori? Ben Kamenî'yi düşünmüyordum ki...

— Belki düşünmüyorsun ama, Renisenb, farkında olmadan onun şarkılarını duyuyorsun!

Renisenb alnını kırıştırarak şaşkın, şaşkın baktı :

— Ne acaip şeyler söylüyorsun, sen Hori? Dedi. Kamenin'in şarkısı tâ buradan duyulur mu? Çok uzakta kalıyor...

Hori, her zamanki müşfik ifadesiyle başını salladı. Gözlerindeki alaylı ışıltı Renisenb'i kızdırdı. Bu ışıltıya bir mâna veremediği için şaşkın ve öfkeli yerinden kalktı...

YAZIN

BİRİNCİ AYI - 23. GÜN

— Seninle bir dakika görüşebilir miyim, Esa?...

Esa, kapının eşiğinde durup, yüzünde yaltaklanan bir ifadeyle kendisine bakan Henet'e süratle döndü. Sert bir sesle:

— Ne istiyorsun? diye sordu.

— Pek önemli birşey değil ama, yine de sana danışayım dedim.

Esa, kadının lâfını kısa kesti :

— Gel, içeriye, gel...

Önünde oturmuş, bir ipliğe boncuk dizen esmer kölenin omuzuna dayneği ile dokundu.

— Hadi, sen mutfağa git, dedi. Bana biraz zeytin getir. Bir kap da nar suyu al...

Küçük kız uçarak çıktı. Esa eliyle Henet'e işaret etti.

— Şunu soracaktım, dedi Henet.

Esa, Henet'in uzattığı şeye gözlerini kısarak baktı. Kapağı kayarak açıp kapanan küçük bir mücevher kutusuydu bu.

— Nedir bu?...

— Onun kutusuydu... Şimdi buldum... Odasında!...

— Kimden bahsediyorsun? Satipi'den mi?

— Hayır, hayır. Esa... Ötekenden...

— Nofret mi? Ne olmuş?...

— Bütün mücevheratı, tuvalet yağları, kremleri, parfüm kavanozları, her şeyi kendisiyle beraber gömüldü.

Esa, kutunun iki küçük düğmeyle kapanan kapağını açtı. İçinde, küçük akik boncuklardan yapılmış bir dizi kolye ile, ortasından ikiye kırılmış, yeşil, parlak bir muskanın yarısı vardı.

— Pöh... dedi Esa, burada bir şey yok ki... Unutulmuş olacak.

- Mumyacıların adamları odasından bütün eşyalarını almışlardı.
- Mumyacıların adamlarına o kadar fazla güvenme... Unutmuşlar bunu işte.
- Esa, dinle beni, son defa odaya baktığım zaman bu kutu orada yoktu.
- Esa, sert bir bakışla ihtiyar kadını süzdü:
- Ne söylemeye çabalıyorsun demindenberi? Yani Nofret Yeraltı Dünyasından geri döndü de evin içinde mi? Bazan aptal numarası yaptığın halde pek aptal değilsindir sen Henet. Böyle münasebetsiz masalları etrafa yaymakla eline ne geçecek?... Henet, manalı manalı başını sallıyordu
- Satipi'ye olanları hepimiz gördük... Neden geldi bu felâket kadıncağızın başına sanıyorsun?
- Gördük, dedi Esa, kimbilir, bazılarımız olacakları önceden de tahmin etmişlerdi. Ha, Henet? Bana öyle geliyor ki, Nofret'in ölümüne dair sen hepimizden çok şey biliyorsun!...
- Esa, ah... Biran olsun düşünebilir misin ki...
- Esa yine kadının sözünü yarıda kesti:
- Neyi düşünemez misim? Ben düşünmekten hiç korkmam, Henet. Satipi'nin şu son iki aydır evin içinde ürkek bir fare gibi kaçacak delik arayarak dolaştığını ben de gördüm. Ve dünkü olaydan sonra şuna kanaat getirdim ki, biri Satipi'yi tehdit ediyordu. Nofret'in ölümüne dair bildiklerini Yahmos'a veya İmhotep'e söylemekle tehdit ediyordu Satipi'yi!...
- Henet sesinin olanca gücü ile bağıırıp çağırmaya, böyle bir ithamı şiddetle reddetmeye koyuldu. Esa gözlerini yumup, arkasına yaslandı.
- Böyle bir suçu itiraf edeceğini bir an bile aklıma getirmem, dedi. Zaten etmeni de beklemiyorum.
- Olmayan bir şeyi nasıl itiraf ederim? Ne diye edeyim?...
- Bilmem, dedi Esa. Öyle işler yaparsın ki sen, Henet. Hiç birine makûl bir sebep bulamam çoğu zaman. ..
- Galiba Satipi'den sus payı almak için onu tehdit ettiğimi düşünüyorsun, Esa... Dokuz Tanrı adına yemin ederim ki!...
- Tanrıları rahat bırak... Kâfi derecede dürüst sayılırsın. Nofret'in nasıl öldüğünü sahiden bilmeyebilirsin. Ama bu evin içinde dönen şeylerin çoğundan haberin vardır!... Yemin etmek sırayla olsaydı, ben de yemin ederdim ki, bu kutuyu Nofret'in odasına sen koydun.

Sebebini sorarsan bilemiyeceğim... Mutlaka gerisinde bir sebep mevcuttur. Desiselerine İmhotep'i kandırabilirsin ama beni aldatamazsın. Karşıma geçip sızlanma! Ben ihtiyar bir kadını, insanların karşımda ağlayıp, sızlanmalarına tahammül edemem... Git, İmhotep'e ağla! Onun böyle şeyler hoşuna gider... Neden hoşlandığını bir Güneş Tanrısı Ra bilir!...

— Kutuyu İmhotep'e götürüp diyeceğim ki...

— Ona kutuyu kendi elimle vereceğim. Defol karşımdan, Henet... Böyle saçma hurafeleri etrafa yaymaktan da vazgeç. Satipi gidince ev biraz sâkinledi. Zaten Nofret'in ölüsü dirisinden çok üzmüştü bizi. Şimdi borcumuzu ödedik, bırak da herkes günlük hayatına dönsün.

Birkaç dakika sonra İmhotep Esa'nın odasına telâşla girdi ve :

— Ne oluyor yine, kuzum diye sordu, Henet çok üzgün... Bana hüngür hüngür ağlayarak geldi. Evin içinde hiç kimse bu zavallı, sadık kadına biraz olsun merhamet göstermiyecek mi?...

Esa, istifini bozmadan kıkır kıkır güldü. İmhotep, devam etti:

— Onu, anladığıma göre bir kutuyu çalmakla itham etmişsin... Bir mücevher kutusunu.

— Öyle mi dedi sana?!... Ben böyle bir şey yapmadım. İşte, kutu burada. Nofret'in odasında bulunmuş sözde!...

İmhotep kutuyu annesinin elinden aldı.

— Aaa... evet, bunu Nofret'e ben vermiştim, dedi.

Kapağını açtı:

— İçinde kıymetli bir şey yok ki... Mumyacıların ihmalciliği, bunu da öteki zâti eşyalarla beraber mezara koymaları gerekirdi. İpi ile Montu'ya verdiğim avuç dolusu parayı düşündükçe böyle dikkatsizlikleri hiç affedesim gelmiyor. İncir çekirdeği doldurmayan bir şey için neden bu kadar gürültü kopardınız?

— Doğru söylüyorsun!

— Kutuyu Keyfe vereyim... Yok, yok, Renisenb'e versem daha iyi olur. O Nofret'e karşı daima nâzik ve terbiyeli davranmıştı.

İçini çekti:

— Bir erkeğin şöyle doğru dürüst rahata kavuşması ne mümkün? Ah, şu kadınlar!... Ne göz yaşları biter, ne dırdırları...

— Neyse, İmhotep, evin içinden bir kadın daha eksildi.

— Sus, sus... Zavallı Yahmos! Biliyor musun, Esa... Şeyyyy, bir bakıma fena da olmadı hani... Evet, Satipi sıhhatli, gürbüz çocuklar dünyaya getirdi ama, pek çok bakımlardan hiç de memnuniyet verici bir zevce değildi. Yahmos da yularları fazlaca onun eline vermişti. Neyse, artık herşey sona erdi. Ne saklıyayım, Yahmos'un son zamanlardaki tutumu bayağı hoşuma gidiyordu. Kendisine güveni geldi... Birçok konularda kafası mükemmel denecek kadar iyi işliyor.

— Zaten itaatkâr, iyi bir çocuktu.

— Öyle ama, biraz ağır kanlı, sorumluluktan ürken bir adamdı. Esa kuru bir sesle :

— Ona sorumluluk yerdiğin mi vardı sanki? dedi.

— Simden sonra herşey değişecek. Yahmos'u kendime ortak yapmak üzere hazırlıklara giriştim. Birkaç güne kadar anlaşılmayı imzalayacağız. Öteki iki oğlumu da alacağım ortaklığa...

— İpi'yi de mi?!...

— Onu bırakırsam kalbi kırılır. Öyle sıcakkanlı, öyle sevimli kerata ki... Hem kanı da ağır değildir, zekâsı da... diye fikrini bildirdi Esa...

— Öyle, öyle... Sobek'i de dahil edeceğim bu ortaklığa Bir zamanlar o da beni çok kızdırmıştı ama, artık o da hayatında yepyeni bir sayfa çevirdi. Tembellikten sıyrıldı. Yahmos'dan ziyade benim sözlerime önem veriyor.

— Oh, oh... oğulların için neredeyse methiye okuyacaksın!... Onları ortak yapmakla çok yerinde bir iş yapmış oluyorsun, İmhotep. Oğullarının memnuniyetsizliğini kazanman hiç de iyi bir şey değildi. Fakat İpi'nin böyle bir mesuliyet için henüz çok genç olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. O yaşta bir çocuğa kesin bir mevki vermek doğru olur mu?... Sonra çocuğa kendini saydırabilir misin?... İmhotep biran daldı:

— Bu noktada haklısın... dedi yavaşça.

Sonra yerinden kalktı:

— Gideyim artık... Yapılacak bin bir tane iş var. Mumyacılar geldiler. Satipi'nin cenazesi için hazırlık yapılıyor. Bu ölümler insana ne de pahalıya patlıyor, canım. Bu sefer de iki cenaze üst üste geldi.

Esa teselli verici bir sesle :

— Neyse, dedi... bunlar inşallah son olur... Sıra bana gelinceye kadar...

— Sevgili anneciğim, inşallah daha uzun yıllar yaşarsın... Öyle deme.

— Böyle düşündüğünden eminim, diye güldü Esa, ama, kuzum benim cenazem için masrafları kısmaya kalkışma, yakışık almaz!... Öteki Dünya'da beni oyalayacak türlü türlü öteberi isterim ben... Bol miktarda yiyecek, içecek, bir çok manken köle kızlar bir kumar tahtası, koku ve tuvalet takımları, su mermerinden yapılmış küpler isterim. Hepsi de en pahalı cinsinden olmalı!...

— Tabii, tabii, dedi İmhotep...

Ağırlığını bir ayağından öteki ayağına verdi:

— O acı gün geldiği zaman, elbette ki icabeden herşey yapılacak, saygıda kusur edilmemeğe çalışılacaktır. Ama, açıkça söyleyeyim ki, Satipi için hiç de böyle düşünmüyorum. İnsan bir skandala yol açmak istemiyor, yoksa, bu şartlar altında...

İmhotep cümlesini tamamlamadan süratle odadan çıktı.

Esa, yine o alaylı tebessümü ile oğlunun arkasından baktı. Sevgili odalığının bir kazaya kurban gitmemiş olduğu hususundaki inancını ilk defa olarak «Bu şartlar altında» ibaresiyle belli etmişti.

YAZIN

BİRİNCİ AYI - 25. GÜN

Ailenin ilgili fertleri mahkeme huzurunda ortaklık anlaşmasını imzalayıp döndükleri vakit, evin içinde neşeli bir hava esmeye başladı. Bu sevince iştirak etmeyen tek bir kişi vardı. O da İpi idi, zira son dakikada, fazla genç olduğu ileri sürülerek ortaklığın dışında bırakılmıştı. Delikanlının suratından düşen bin parça oluyordu. Nitekim biraz sonra evden çıkıp, gitti.

İmhotep, o kadar keyifliydi ki, verandaya bir sürahi şarap getirtti.

Yahmos'un omuzuna sevgi dolu bir hareketle vurarak:

— Hepiniz içeceksiniz bugün, oğullarım... dedi. Ayrılık acısını unut, artık Yahmos, bundan sonra hepimiz önümüzdeki güzel günleri düşünelim...

İmhotep, Yahmos, Sobekve Hori, kupalarını kaldırdılar, içtiler. Tam bu sırada, bir öküzün kaybolduğu haberi geldi. Dört erkek de işi tahkik etmek üze^A re yerlerinden fırlayıp koştular.

Bir saat sonra Yahmos bahçeden içeri girerken, kanter içinde kalmış, müthiş yorulmuştu. Doğruca, şarap sürahisinin hâlâ durduğu verandaya gitti. Geniş ağızlı sürahiye bronz bir kupayı daldırıp şarap aldı, sonra bir kenara oturup, yavaş yavaş yudumlamaya koyuldu. Biraz sonra, Sobek de araştırmadan döndü. Sevinçli bir sesle:

— Oh, şarap bitmemiş, diye bağırdı. Haydi, artık garanti altına alman istikbalimizin şerefine içelim, bu bizim için hakikaten pek mesut bir gün, Yahmos!...

Yahmos kardeşinin sözlerini tasdik etti:

— Elbette... Bundan sonra hayatımız her bakımdan daha rahat olacak!...

— Sen bütün hislerinde temkini elden bırakmazsın, Yahmos...

Sobek, gülerek, elindeki kupayı şaraba daldırdı, bir dikişte hepsini gövdeye indirdi. Dudaklarını şapırdatarak kupayı yerine bıraktı.

— Bakalım, dedi, babam bundan sonra eski görüşlerine devam edecek mi? Onu yeni metodlara yöneltmeye muvaffak olabilecek miyim?

— Biraz ağır gitmeni tavsiye ederim, dedi Yahmos, haddinden fazla heyecanlı ve telâşlısın!...

Sobek ağabeysine sevgiyle gülümsedi:

— Sen daima ağır ve emin adımlarla yürürsün...

Yahmos, sevimli sevimli gülümsedi:

— Sonuca varmak için en iyi usul budur, hem babam, doğrusu bizim için çok iyi hareket etti. Onu üzecek şeyler yakmaya kalkışmamalıyız...

Sobek, hayretle baktı Yahmos'a :

— Sen babamı sahiden çok mu seviyorsun? Ne yufka yürekli şeysin, sen Yahmos... Yooo, bana herkes vız gelir... Herkes bir yana... Yaşasın Sobek!...

Şarap kupasını bir kere daha daldırdı sürahiye... Dudaklarına götürdü. Uzun bir yudum aldı.

— Dikkatli ol, diye ihtar etti Yahmos... Bugün fazla bir şey yemedin. Aç karnına şarap içince!...

Birden dudaklarını acıyla büzerek sustu...

— Ne oldun, Yahmos?...

— Hiç, birden bir sancı geldi... Bir şey değil, geçer şimdi...

Fakat birdenbire boncuk, boncuk ter damlaları: beliren alnını silmek için elini kaldırdı...

— Hasta gibisin, Yahmos!...

— Biraz önce... hiç bir şeyim yoktu...

— Yoksa biri şarabı mı zehirledi, diye gülerek,, elini bir kere daha kupasına uzattı Sobek. Ve aynı anda kolu havada kazık kesilmiş gibi kalakaldı. Sonra bütün vücuduyla beraber öne doğru yıkıldı, iki büküm kaldı...

— Yahmos... diye inledi, Yahmos... Ben de Yahmos da aynı hareketle öne yıkılıp, iki kat olmuştu. Onun gırtlığından da boğuk bir feryat yükseldi!...

Sobek artık korkunç sancılarla kıvranıyordu. Can havliyle sesini yükseltti:

— İmdat... Bir hekim... çağırın... Bir... hekim!...

Henet evden koşarak fırladı:

— Siz mi çağırıdınız?... Ne dediniz? O ne?... Ne oluyorsunuz?... İhtiyar kadının korku dolu çığlıkları bütün ev halkını ayağa kaldırdı... İki kardeş yerde kıvrım, kıvrım kıvranıyorlardı...

Yahmos, moraran dudaklarıyla:

— Sarar», diyebildi... Zehir... Hekim çağırın...

Henet dehşet dolu bir feryat kopardı.

— Al bir felâket daha!... Bu ev lanetlendi... Lanetlendi!... Çabuk acele edin... Çabuk mabede haber salın, hekim Mersu gelsin... Tecrübeli bir hekimdir o...

İmhotep, büyük salonda bir aşağı bir yukarı dolaşıyordu. O güzelim keten elbisesi kirlenmiş, buruşmuştu. Ama ne elini yüzünü yıkamayı, ne üstünü değiştirmeyi canı istiyordu. Yüzü korku ve endişeyle gerilmişti.

Evin arka tarafından kadınların ağlaşan sesleri duyulmaktaydı... Neydi üzerlerine çöken bu felâket bulutu?!...

Henet'in sesi bütün öteki sesleri bastırıyordu.

Yandaki odadan, hekim ve rahip olan Mersu'nun sesi geliyordu. Yarı ölü gibi bir kalıp yatan Yahmos'un üstüne eğilmiş, bütün maharetini göstermek için çabalıyordu Mersu... Kadınlar dairesinden usulca dışarı süzülen Renisenb, hekimin sesini duyunca o tarafa doğru yürüdü. Aralık oda kapısının önünde durup. Rahibin monoton bir sesle okuduğu duaya kulak verdi:

«Ey kudretli Ay Tanrıçası, beni kurtar, beni bütün kötü ruhlardan, bütün Tanrı ve Tanrıçaların gazabından, bütün ölü erkeklerin ve kadınların lanetinden, bütün erkek ve kadınların düşmanlığından koru...

Yahmos'un dudaklarından ince bir soluk yükseldi...

Renisenb, bütün kalbiyle rahibin duasına iştirak etti:

— Ey Ay Tanrıçası, onu kurtar... Ağabeyim Yahmos'u kurtar... Sen ki o kadar kudretlisin...

Zihninden bin bir düşünce bir anda geçti. Dua bir kere daha kulaklarına çarptı:

— Bütün kötü ruhlardan, bütün Tanrı ve Tanrıçaların gazabından koru... diye tekrarladı. Evet, bizim; ev kötü ruhların gazabına uğradı. Ölü bir kadının gazabı sardı bizi...

Gözlerinin önünde beliren bir hayalle konuşur gibi, kendikendisine mırıldandı:

— Sana zarar veren Yahmos değildi ki, Nofret. Evet, Satipi onun karısıydı ama, bir insanı karısının hareketleri için sorumlu tutamazsın. Yahmos karısına söz geçiremiyordu zaten... Ona kimse söz geçiremiyordu. Seni öldüren Satipi de öldü... Bu kâfi değil mi? Sobek de öldü. Evet, Sobek senin aleyhinde konuşurdu ama, sana bir zararı dokunmamıştı. Ey, kudretli Ay Tanrıçası, ne olur, Yahmos ölmesin. Onu Nofret'in intikamından koru...

Salonda bir aşağı bir yukarı dolaşan İmhotep başını kaldırıp kızını gördü. Yüzü derin bir şefkatle aydınlandı :

— Gel buraya, Renisenb, sevgili yavrum, dedi.

Genç kadın babasına koştu. İmhotep, onu göğsüne bastırdı.

— Babacığım, ne diyorlar?...

— Yahmos'un kurtulması için biraz ümit varmış, dedi İmhotep boğuk bir sesle. Sobek... biliyorsun değil mi?...

— Evet, evet... Ağlaşmamızı duymadın mı?...

— Şafak vaktinde öldü Sobek, dedi yaşlı adam. Benim kuvvetli, benim yakışıklı oğlum...

Sesi titreyerek, sustu...

— Bu haince, vahşice bir şey... Hiçbir şey yapılamadı mı?...

— Yapılması gereken her şey yapıldı, dedi İmhotep... Onu kusturmak için türlü ilâçlar yutturuldu. Çeşitli otların suları içirildi. Boynuna muskalar takıldı. Dualar okundu. Hiçbiri para etmedi. Mersu çok mahir bir hekimdir. Oğlumu kurtaramadıysa bu sırf Tanrıların onun kurtulmasını istemeyişleri yüzünden oldu...

Rahip-Hekimin sesi son bir defa daha yükseldi... Biraz sonra alnındaki ter damlalarını silerek, odadan çıktı.

— Nasıl?... diye atıldı İmhotep...

Hekim ciddî bir sesle:

— Ay Tanrıçasının yardımı ile oğlunuz yaşıyacak, dedi. Çok mecalsiz kaldı, fakat zehirin tesirinden kurtuldu. Kötü ruhun nüfuzu kırıldı.

Sesini günlük tonuna çevirip devam etti:

— Yahmos, bir şans eseri olarak zehirli şaraptan az miktarda içmiş. Şarabını ağır, ağır yudumlamış, halbuki oğlunuz Sobek kupayı bir dikişte gövdeye indirmiş...

İmhotep inledi:

— İşte ikisinin arasındaki fark! Yahmos daima temkinli, tedbirli ve ağır kanlıdır. Yemesi ve içmesi bile öyledir, öte yanda Sobek daima telâşlı, heyecanlı, hareketlerinde ölçüsüz, ve cüretkârdı. Yazık! Çok küstahtı. ..

Birden hatırlamış gibi sordu :

— Şarabın zehirli olduğu kesinleşti mi?

— Bundan hiç şüphenez olmasın, İmhotep. Geride kalan şarap, asistanlarım tarafından hayvanlar üzerinde tecrübe edildi. Hayvanların hepsi süratle öldüler.

— Aynı şaraptan bir saat kadar önce ben de içmiştim. .. Hiç bir kötü tesiri olmadı.

— Demek ki o sırada şarap zehirli değildi. Zehir sonradan ilâve edilmiş olacak!...

İmhotep yumruğunu avucuna vurdu :

— Benim çatımın altında hiç kimse oğullarımı zehirlemeye cüret edemez. Böyle bir şey imkânsızdır. Hayatta olan hiç kimse buna cüret edemez!...

Mersu, başını hafifçe yana eğdi. Yüzüne anlaşılmaz güç bir ifade geldi...

— Bu hususta senden daha doğru hüküm verecek biri yoktur, İmhotep, dedi.

İmhotep sinirli bir hareketle kulağının arkasını kaşıdı:

— Öğrenmek istediğim bir nokta var, dedi. Ellerini çırpı. İçeriye giren köleye:

— Bana çoban çocuğu çağır, dedi. Tekrar Mersu'ya döndü:

— Bu çocuk, dedi. Biraz böncedir. Kendisine söylenenleri biraz güçlkle anlar. Bütün melekelerine sahip değildir. Yalnız gözleri çok kuvvetlidir. Kendisine karşı daima yumuşak bir tarzda muamele etmiş olan Yahmos'a büyük bir sadakatle bağlıdır.

Köle, sıksa, rengi hemen hemen siyahlaşmış, sadece bacak arasını bir bezle örtmüş, çıplak bir delikanlıyı elinden sürükleyerek içeriye soktu. Çocuk aptal manalı suratında korkuyla açılmış gözlerle bakıyordu.

— Haydi, dedi, İmhotep, söyle, biraz önce bana anlattıklarını tekrarla!

Çocuk başını önüne eğdi. Beline sarılı bezle oynamaya başladı:
İmhotep bir kere daha emretti:

— Konuş!...

Bu sırada Esa, dayneğine dayanarak içeriye girdi, donuk, fersiz bakışlarla hepsinin yüzlerine baktı.

— Çocuğu korkutuyorsun, dedi. Al, Renisenb şu içdeleri ver çocuğa, haydi, oğlum, şimdi gördüklerini bize anlat, bakayım...
Çocuk odadakilerin yüzlerine baktı... Esa, onu bir kere daha teşvik etti:

— Dün, bahçe kapısının önünden geçerken ne görmüştün?...
Çocuk, yan yan bakarak başını salladı. Mırıldandı :

— Efendim Yahmos nerede?...

Rahip otoriter, fakat müşfik bir sesle söze karıştı :

— Efendin Yahmos da senin bize gördüklerini anlatmam istiyor.
Hiç kimsenin sana bir zararı dokunmayacak...
Çocuğun yüzünde bir ışık dolaştı.

— Efendim Yahmos bana çok iyilik etti, dedi.
Onun istediğini yaparım...

Bir an sustu. İmhotep yine bağırarak için ağzını açtıysa da. Rahibin bir bakışı onu susturmaya kâfi geldi.

Çocuk birden, sinirli, telâşlı bir tempoyla konuşmaya başladı.
Konuşurken sanki görünmeyen birinin kendisini gözetlemesinden korkuyormuş gibi iki tarafına ürkek nazarlar atfediyordu.

— Huysuz merkebin peşinden koşuyordum... Elimde sopam vardı.
Merkep bahçe kapısından içen kaçtı. Onu yakalamak için ben de girdim bahçeye. Kimsecikler yoktu. Fakat verandada sehpanın üstünde bir sürahi şarap duruyordu. Sonra bir kadın, evin kadınlarından biri çıktı, sürahiye yaklaştı, biran elini sürahinin üzerine uzattı... Sonra... yine eve girdi. Galiba eve girdi, iyi bilmiyorum...
Çünkü o sırada ayak sesleri duydum, uzaktan efendim Yahmos'un gelmekte olduğunu gördüm. Tekrar küçük merkebi aramaya koyuldum. Efendim Yahmos bahçeye girdi.

— Ona ihtar etmedin mi? diye bağırdı İmhotep, hiçbir şey söylemedin mi?...

Çocuk da bağırarak cevap verdi:

— Kötü birşey olacağını bilmiyordum ki... Sadece kadının sürahinin başında durup, gülümseyerek elini şarabın üstüne uzattığını gördüm. İşte bu kadar!

— Kimdi bu kadın, çocuğum? diye sordu Rahip.

Çocuk bomboş bir çehreyle başını salladı:

— Bilmiyorum. Ev kadınlarından biri olacaktı. Ben onları tanımam ki... Sürülerimi tâ tarlaların ötesinde gezdiririm. Kadının üstünde boyalı ketenden bir entari vardı.

Renisenb irkildi:

— Hizmetçilerden biri olacak... dedi Rahip,

Çocuk katî bir tavırla başını salladı:

— Hizmetçi değildi, diye cevap verdi. Başında peruka vardı... Mücevherler takmıştı. Hizmetçiler mücevher takar mı?...

— Mücevher mi? diye bağırdı İmhotep, ne mücevheri?!...

Çocuk nihayet korkusunu yenip, kendinden emin olanlara has bir güvenle konuştu :

. — Üç sıra boncuktan yapılmış, ön kısmında altın aslanlar bulunan bir kolye vardı boynunda...

Esa'nın değneği yerde hafif bir tıkırtı yaptı. İmhotep gırtlğından yükselmek isteyen feryadı bastırdı.

Mersu, tehdit eden bir tavırla :

— Şayet yalan söylüyorsan, oğlum... dedi...

— Doğruyu söylüyorum... Yemin ederim ki doğruyu söylüyorum, diye haykırdı oğlan...

Yandaki odadan Yahmos'un mecalsiz sesi duyuldu :

— Ne oluyorsunuz? Nedir bu gürültü? Çocuk, süratle koştu, odadan içeri girdi, Yahmos'un yattığı döşegın yanında diz çöktü:

— Efendim, bana işkence yapacaklar... Yahmos tahtadan yapılmış yastıkta başını güçlkle döndürdü:

— Hayır, dedi kısık bir sesle, çocuğa eziyet etmeyin... zavallı sâf, fakat dürüst bir çocuktur.

— Elbette, elbette, diye cevap verdi İmhotep, eziyete ne hacet, çocuk bütün bildiklerini anlattı bize... Bu şekilde yalan uyduracak bir insan değil ki... Haydi, git oğlum, ama sürülerinin başına dönme, evin yakınlarında kal. Belki, ihtiyaç olursa seni yine çağırırız.

Çoban çocuk ayağa kalktı. Yahmos'a üzgün bir bakışla başını eğdi:

— Sen hastasın, efendi, dedi...

Yahmos, solgun bir tebessümle:

— Korkma, ölmeyeceğim... diye cevap verdi.

Haydi git, sana söylenilenlere itaat et...

Çocuk sevinerek odadan çıktı. Rahip-hekim Yahmos'un gözlerini muayene etti. Derisinin altından geçen kanın süratini ölçtü. Sonra ona uyumasını tavsiye ederek ötekilerle beraber dışarıya çıktı.

İmhotep'e bakarak sordu:

— Çocuğun verdiği tariften kadının kim olduğunu çıkarabildiniz mi? diye sordu.

İmhotep evet der gibilerden başını salladı. Bronz yüzü şimdi mosmor bir renk almıştı... Renisenb usulca:

— Sadece Nofret renkli ketenden elbise giyerdi, dedi. Kuzey şehirlerinden getirmişti bu yeni modayı. Fakat, bütün elbiseleri kendisiyle beraber gömülmüştü.

İmhotep,

— Altın aslan başlarıyla süslü üç sıra altın yuvarlaklardan yapılmış gerdanlığı da ona ben hediye etmiştim, dedi. Evde başka hiç kimsenin böyle bir ziynet eşyası yoktu. Pahalı ve görülmemiş bir şeydi bu kolye. Akik boncuklardan yapılmış bir dizi gerdanlıktan mâada, bütün mücevherleri kendisiyle beraber gömüldü. Mezarı da sımsıkı mühürlendi.

Birden kollarını havaya kaldırarak bağırdı

— Bu ne biçim ceza, ne korkunç bir kin, ne müthiş bir intikam!... Odalığımı daima el üstünde tuttum, ona büyük bir saygı gösterdim, öldüğü zaman da icabeden bütün âyin ve törenleri yerine getirerek gömdüm onu. Hiçbir masraftan kaçınmadım. Onunla daima sevgi içinde yedim, içtim. Buna herkes şahittir. Şikâyet edecek hiçbir şeyi yoktu. Kendisine lüzumundan fazla yakınlık gösterdim, cömert davrandım. Onun uğrunda kendi öz evlâtlarımı reddetmeye kadar vardırımdı işi... Bütün bunlara rağmen ne diye mezarından kalkıp bana ve aileme bu cezayı vermeyi reva gördü?

Mersu, ciddî bir sesle :

— Ölü kadının senin şahsına karşı kötü bir niyeti olmadığı anlaşılıyor, dedi, sen şaraptan içtiğin zaman zehirli değildi. Aile içinde kim odalığına bir zarar vermişti?...

— Şimdi ölmüş bulunan bir kadın, dedi İmhotep...

— Anlıyorum... Oğlun Yahmos'un karısını kastetmek istiyorsun...

— Evet.

İmhotep biraz düşündü. Sonra isyan dolu bir haykırıyla:

— Ne yapmamız lâzım. Muhterem Peder? Bu kötü ruha nasıl karşı koyabiliriz? Ah... onu eve getirdiğim gün ne uğursuz bir günmüş!...

Kadınlar dairesinin kapısından çıkan Keyt bu sözü tasdik etti:

— Sahiden de ne uğursuz günmüş!...

Gözleri ağlamaktan şişmiş, yüzüne kararlı, kuvvetli bir mâna çökmüştü. Boğuk sesi öfkeden kısılmıştı.

— Nofret'i buraya getirdiğin gün meğer uğursuz bir günmüş, İmhotep, dedi. Oğullarının en akıllısını, en yakışıklısını mahvetti... Nofret Satipiye ölüm getirdi, sonra benim Sobek'imi ölümün kucağına fırlattı. Yahmos canını zor kurtardı. Sıra şimdi kimde acaba? Çocukları da alacak mı dersiniz?... Benim küçük Ank'ımı da alacak mı? Bir şeyler yapmalıyız, İmhotep!... İmhotep bir aksisada halinde :

— Bir şeyler yapmalıyız, dedi...

Ve yalvaran bir bakışla Rahib'e döndü. Beriki, sakın bir anlayışla başını salladı:

— Bazı usuller ve yollar vardır, İmhotep. Bir kere gerçeği emin olarak öğrendikten sonra işe koyulabiliriz. Ölen karın Asayet'i düşünüyorum. Nüfuzlu bir aileye mensup olması bakımından, Aşayet Ölüler ülkesinde sözünü geçirebilir. Senin namına işe koyulup, Nofret denen kadının tesirini hiçe indirebilir. Bu işi görüşelim.

Keyt, kısa bir kahkaha attı:

— Fazla beklemeyin... Erkekler hep birbirinize benziyorsunuz. Rahip olsanız bile. Herşey kanun ve nizamlara göre yapılmalı... Ama ben acele etmenizi istiyorum... Bu çatının altından başka cenazeler çıkmadan kollarınızı sıvayın...

Hışım la odadan çıktı...

— Harikulade bir kadın, diye mırıldandı İmhotep, çocuklarına son derece düşkün, vazifeşinas bir kadın... Yalnız pek nâzik değildir. Büyüklere karşı biraz saygısızlık eder. Yine de böyle acılı bir sırasında onu affetmek gerekir. Hepimiz şaşkına döndük. Ne yaptığımızı bilemiyoruz...

Ellerini başına götürdü. Esa, söze karıştı:

— Bazılarımız çoğu zaman ne yaptığını bilmiyor...

İmhotep annesine sert bir nazar attetti. Rahip gitmeye hazırlanmıştı. İmhotep de, hasta hakkında verilen talimatı dinleyerek onunla beraber dışarı çıktı.

Renisenb, geride kalmıştı. Babaannesine sual dolu nazarlarla baktı...

Esa, hiç kımıldamadan oturuyordu. Kaşları çatılmıştı. Yüzünde öyle acaip bir mâna vardı ki... Renisenb ürkerek, sordu:

— Ne düşünüyorsun, babaanne?...

— Düşünmek lâfı tam yerine oturdu, Renisenb. Bu evin içinde öyle garip şeyler dönüyor ki... insanın hakikaten oturup düşünmesi lâzım.

— Korkunç şeyler oluyor, diye titredi Renisenb, korkuyorum ben. Her zamanki el hareketiyle perukasını yana itti.

— Ama Yahmos ölmeyecekmiş! dedi Renisenb, Yaşayacakmış... Esa, başını salladı:

— Evet, usta bir hekim tam zamanında yetişti. Aksi halde Yahmos da bu kadar şanslı olmayabilirdi.

— Acaba... Buna benzer başka hâdiseler de olacak mı dersin, babaanne?...

— Bana kalırsa Yahmos, sen ve İpi, belki de Keyt de, bundan böyle yediğimize, içtiğimize çok dikkatli olmalısınız. Yiyeceklerinizi önce kölelere tattırınız.

— Ya sen, babaanne?...

Esa, o müstehzi tebessümüyle torununa baktı:

— Ben ihtiyar bir kadını, Renisenb, dedi. Hayatı ancak ihtiyarların sevebileceği gibi seviyorum... Geride kalan her saatin, her dakikanın lezzetine varmak istiyorum. Hepinizin içinde yaşama şansı en kuvvetli olan ben'im. Zira bu hususta hepinizden daha dikkatli davranacağım.

— Peki, babam? Her halde Nofret babama bir kötülük yapmaz?

— Baban mı? Bilmem... Hiç bilemem. Şimdilik bir şey bilemiyorum. Yarın, meseleyi iyice düşünüp taşındıktan sonra, o çobanla bir kere daha konuşacaktım. Anlattığı hikâyede bir tuhafılık vardı...

Kaşlarını çatarak, sustu. Sonra, içini çekip, ayağa kalktı, değneğine dayanarak, ağır, ağır odadan çıktı.

Renisenb ağabeyinin yattığı odaya geçti. Uyuyordu Yahmos. Genç kadın tekrar usulca dışarıya süzüldü. Biran nereye gideceğini düşünür

gibi duraladıktan sonra Keyfin odasına doğru yürüdü. Kapının eşiğinde durup. Keyfin çocuklarından birini şarkı söyleyerek uyutmasını seyretti. Keyfin yüzü şimdi öylesine sakin ve endişesizdi ki, Renisenb son yirmi dört saat zarfında olup biten korkunç olayların bir rüyadan ibaret bulunduğunu sanmaktan kendisini alamadı.

Yavaşça döndü, kendi dairesine gitti. Masalardan birinin üzerinde, kendi tuvalet kutularının arasında Nofret'e ait olan mücevher kutusu duruyordu.

Renisenb kutuyu aldı, baktı. Ona Nofret'in parmakları da dokunmuştu. O da, kendisine ait olan bu kutuyu böyle elinde tutmuştu.

Renisenb'in yüreğini yine bir acıma hissi kapladı. Yine o garip hissi duydu. Nofret mesut değildi. Bu kutuyu elinde tuttuğu bir sırada belki de bu bedbahtlığının kötülük, kin ve nefrete inkılâp etmesi için kendisini zorlamıştı... Bu korkunç kin ve nefret hâlâ olanca kudretiyle kendisini göstermekteydi... Nofret'in kini hâlâ intikam diye haykırıyordu. Hayır, hayır, yeter artık, yeter...

Genç kadın âdeta makineleşmiş parmaklarla kutunun kenarındaki iki düğmeyi çevirdi. Kapağı yavaşça itti. Akik kolye ile ortasından kırılmış muska kutunun içindeydi... Ama, bunlara ilâveten bir şey daha vardı orada...

Renisenb kalbi şiddetle çarparak, ön kısmında altın aslan başları sallanan, altın boncuklardan yapılmış kolyeyi tutup, usulca kutudan çıkardı...

YAZIN

BİRİNCİ AYI - 30. GÜN

Kolyeyi bulmak, Renisenb'i müthiş bir korkuya saldı.

Âni bir hareketle kolyeyi tekrar kutuya koydu, kapağını kapadı, düğmelerin etrafına sarılan ipliği doladı. İlk içgüdüğü kutuyu saklamak telâşu oldu. Yaptığım kimsenin görüp görmediğinden emin olmak için korkuyla arkasına bakındı.

O geceyi yatağında bir yandan bir yana dönerek, uykusuz geçirdi. Başına tahta yastığın üstünde rahat bir pozisyon bulamadı.

Sabahleyin artık birine açılmaya karar vermiş bulunuyordu. Böylesine huzur kaçıracı bir keşfin yükünü tek başına taşıyamazdı. Gece birkaç kere, Nofret'in hayalini yatağının yanı başında dikilmiş bulacağını umarak yerinden fırlamıştı. Ama hiçbir şey görememişti.

Aslanlı kolyeyi kutudan çıkarıp, elbisesinin kıvrımları arasına sakladı. Saklama ameliyesini henüz tamamlamıştı ki, Henet'in telâşla odadan içeriye girdiğini gördü. İhtiyar kadının gözleri, verilecek taze haberlere sahip olmanın sevinciyle parlıyordu.

— Aman Renisenb, müthiş bir şey oldu... O çocuk, çoban çocuk, biliyorsun, bu sabah mısır ambarlarının yanında uyur bulunmuş... Zavallıyı dürtmüşler, kulağına bağırmışlar... Uyanmamış bir türlü. Bir daha da uyanacağa benzemiyormuş... Sanki haşhaş suyu içmiş gibiymiş. Belki de içmiştir... Ama bunu ona kim vermiş olabilir? Bizden biri olamaz. Kendisi de gidip alamazdı. Ah, dün başımıza gelecekleri tahmin etmeliydik!

Eli kournunda asılı muskalara gitti.

— Güneş Tanrısı korusun bizleri!!... diye bağırıldı. Ölülerin kötü ruhlarından bizleri Ulu Güneş Tanrısı korusun! Çocuk gördüklerini anlatmıştı. O'nu nasıl gördüğünü söylemişti. O da mezarından kalktı, çocuğa haşhaş suyu içirip, gözlerini ebediyen kapadı. Ah, ne kudretli

bir ruhmuş bu Nofret! Mısır'dan dışarılara da seyahat ettiğini söylüyordu. Yemin ederim ki gittiği yerlerde akla hayale gelmeyen büyüler öğrenmiş olacak.

Bu evde artık emniyette değiliz. Hiç birimiz emniyette değiliz! Baban, Güneş Tanrısına birkaç boğa kurban etmeli. Hattâ icabederse koca' bir sürüyü kurban etmekten kaçınmamalı... Masrafları kısacak zamanda değiliz. Kendimizi korumak zorundayız. Sevgili annene yalvarmalıyız! İmhotep de bunu yapmaya hazırlanıyor. Rahip Mersu de öyle dedi... Ölümüze bir Mektup yazmalıyız. Hori mektubun hazırlıklarıyla uğraşüyor şimdi.

Baban mektubu Nofret'e hitaben yazalım dedi. Ona yalvaralım, dedi. Meselâ şöyle birşey yazılabilir: «Saygıdeğer Nofret, ben sana ne kötülük ettim ki...» falan, filân... Ama Büyük Rahip Mersu işi daha sıkı tutmalıyız, diye konuştu. Senin annen, Aşayet büyük bir kadındı. Annenin ağabeyi Baş Hakim idi. Öteki ağabeyi de Teb vezirinin baş uşağı idi. Durumu annene bildirecek olursak, o derhal harekete geçer, bir odalık parçasının kendi evlâtlarını mahva sürüklemesine mâni olur. İnşallah, adaletin yerine gelmesini sağlayacağız. Dediğim gibi, Hori mektubun nasıl yazılacağını düşünüyor şimdi.

Renisenb de Hori'yi bulmayı, aslanlı kolyeyi nasıl bulduğunu ona anlatmayı tasarlıyordu zaten. Fakat Hori Ay Tanrıçasının Mabedinde rahiplerle mektup yazmak işine girişmiş idiyse onu ele geçirmesi mümkün olamayacak demektir.

Acaba babasına mı gitseydi? Bu fikri beğenmedi, kendi kendisine başını salladı. Çocukluğunda babasının herşeye muktedir olduğunu düşünürdü ama, bu düşüncesi çoktan sarsılmıştı. Buhranlı anlarda babasının nasıl kendisini kaybettiğini, telâş ve şaşkınlıktan serseme döndüğünü kaç kere görmüştü. Yahmos hasta olmasaydı ona derdini anlatabilirdi. Hoş o da derde deva olacak kabiliyette değildi ya, neyse... Kendisini vakit geçirmeden babasına yollamaya kalkardı mutlaka.

Renisenb ne pahasına olursa olsun babasına meseleyi açmak istemiyordu. İmhotep, o gürültücü tavrıyla işi her zamanki gibi velveleye verecekti. En iyisi bu sırrı saklamaya devam etmekte.

Hayır, o Hori'nin vereceği nasihati istiyordu. Hori, her zamanki sakın haliyle bu işe de bir çare bulurdu muhakkak. Elinden kolyeyi alacak.

yüreğindeki endişeyi bir iki lâfla zail ediverecekti. Hori'nin o ciddî, sıcak bakışları içine her zaman derin bir güven aşılıyordu.

Renisenb bir an Keyt'e açılmayı da düşündü. Ama Keyt ne gibi bir yardımda bulunurdu ki... İnsanı doğru dürüst dinlemesini bile bilmiyordu. Ancak biri çocuklarını elinden almaya yeltendiği zaman harekete geçiyordu bu kadın... Hayır, Keyt iyiydi, hoştu ama, aptaldı.

Renisenb düşündü, «Karneni var... Sonra babaannem...»

Karneni ? Derdini Kameni'ye açmak fikrinde hoşla giden bir taraf vardı. Kameni'nin yüzünü gözlerinin önünde olanca canlılığı ile hayal edebiliyordu. O neşeli çehresi değişecek, ilgilenecek, kendisi için belki de korkacaktı... Yoksa bu korkusu sadece kendisi için olmaz mıydı?...

Karneni ile Nofret'in eskiden arkadaş oldukları lâfı da ne diye ortaya çıkmıştı sanki? Kameni'nin Nofret'e, İmhotep'in ailesine karşı cephe almasında yardım etmiş bulunması mı uyandırmıştı bu şüpheli yoksa?... Genç adam, yardım etmemenin elinde olmadığını söylemişti. Acaba doğru muydu bu? Yardım etmemek elimde değildi demek gayet kolay bir şeydi! Kameni'nin ağzından çıkan sözler hep kolay, tabîî ve doğru imişler gibi geliyordu insana. Gülüşü o kadar neşeliydi ki, siz de onunla beraber gülmeye başlıyordunuz. Vücudunun hareketleri öyle çevik, öyle zarifti ki... Bronz omuzları üzerinden başını çevirip bakması -sana bakması, Reninsenb- öyle... Reninsenb'in düşünceleri burada darmadağın oldu, zihni karıştırdı. Kameni'nin gözleri Hori'ninkiler gibi müşfik ve güven verici değildi.

Renisenb'in düşünceleri yanaklarını pembeleş-tirmiş, gözlerine garip bir pırıltı vermişti. Fakat, genç kadın Nofret'in gerdanlığım bulduğundan Kameni'ye bahsetmemeğe karar verdi. Hayır, Esa'ya gidecekti o... Esa, dün ona çok tesir etmişti. İhtiyar olmasına rağmen, evin içinde başka kimsede olmayan bir görüş kuvvetine sahipti bu kadın...

Renisenb şöyle düşündü: «İhtiyar ama, herşeyi biliyor.»

Aslanlı gerdanlığın daha adı anılır anılmaz, Esa süratle etrafına bakındı, parmağını dudaklarına götürdü, elini uzattı. Renisenb elbisesinin kıvrımlarını araştırdı, kolyeyi çıkardı, Esa'nın avucuna bıraktı. Esa, gerdanlığı bir an gözlerine yaklaştırdı, dikkatle baktı, aceleyle elbisesinin içine sakladı. Alçak, sert bir sesle :

— Bu konuda konuşmak yeter artık, dedi, bu evde konuşulan şey bir anda yüz kulağa birden gider.

— Babamla Hori, Rahip Mersu ile görüşmek üzere Ay Tanrıçasının Mabedine gittiler. Annemin ruhu bu işe el koysun diye mektup yazacaklar.

— Biliyorum. Bırak, baban ölülerin ruhları ile uğraşsın dursun. Benim düşüncelerim ise bu Dünya'da-kilerle meşgul oluyor. Hori döndüğü zaman onu buraya getir. Konuşulup, görüşülecek işler var. Hori'ye güvenirim ben...

— Hori ne yapmamız gerektiğini bilir, dedi Renisenb sevinçle.. Esa, tecessüsle baktı, genç torununa...

— Onu görmek için sık, sık Mezar'a çıkıyorsun, değil mi? Orada neler konuşuyorsunuz onunla?...

Renisenb, hafifçe başını salladı:

— Hiç, dedi nehirден, Mısır'dan, güneş döndükçe kayaların ve kumların aldığı renklerden filân konuşuruz... Çoğu zaman da hiç konuşmadan otururuz, öylece... etraf öyle sakin olur ki bazan... Ne azar seslerine çocuk vaveylası, ne gürültü, ne patırtı... Ben kendi düşüncelerime dalarım... Hori benim dalgınlığıma hiç müdahale etmez... Bazan başımı kaldırır bakarım, beni seyretmekte olduğunu görürüm. Gözgöze geliriz. Gülüşürüz... Orada çok mesut oluyorum.

Esa, usulca :

— Şanslısın, Renisenb, dedi, sen, herkesin kalbinde gizli kalan saadeti bulmuşsun. Bir çok kadınlar için saadet, oradan oraya koşuşmak, küçücük işler üzerinde didinmektir. Çocuklara bakmak, gülmek, konuşmak, başka kadınlarla kavga etmek, bir erkekle aşkını ve öfkesini paylaşmak da onlar için bir nevi saadettir. Bir gerdanlığa dizilen küçücük boncuklar gibi, ufak ufak hadiselerden meydana gelir bu saadet.

— Senin hayatın da böyle mi geçti, babaanne?

— Büyük bir kısmı böyle geçti. Artık ihtiyarladım, bir köşeye çekildim. Günlerim tek başıma odamda pineklemeyle geçiyor. Gözlerim iyi görmüyor, dizlerim beni taşıyor. Ama artık kendi kendime düşünmekle anladım ki, bir insanın dışarıda olduğu gibi içinde de bir hayatı vardır. Ne yazık ki bu iç âlemin yolunu aramak için artık çok yaşlıyım. Ben de günlerimi küçük hizmetçimi azarlayarak, mutfaktan getirilen sıcacık yemekleri yiyerek, pişirilen çeşit çeşit

ekmeklerin, çöreklerin tadına bakarak, üzüm ve nar suyu içerek hayattan kâm almaya bakıyorum. İnsanın öteki zevkleri elinden uçup gidince geride yalnız bunlar kalıyor. Çok sevdiğim çocuklarımın çoğu bugüne kadar ölüp gittiler. Senin baban, Güneş Tanrısı yardımcısı olsun, ilk yıllarındanberi aptal bir çocuktü. Yeni yürümeye başlayan küçük bir bebekken onu da severdim, ama, şimdi takındığı o kendini beğenmiş tavırlar sinirime dokunuyor. Torunlarımın içinde de bir seni severim, Renisenb... Torunlar dedim de aklıma geldi, İpi nerede? Onu ne dün gördüm, ne de bugün.

— Hububatın ambara konmasına nezaret ediyor, çok işi var. Babam işleri ona bıraktı.

Esa, güldü:

— Bu iş bizim küçük erkek kazın kimbilir ne hoşuna gitmiştir?... Artık kendisini mühim bir adam yerine koyup etrafa emirler yağdırır. Yemeğe gelince onu da bana yolla...

— Peki, babaanne...

— Öteki meselede de Renisenb, çenenı tut!..

— Beni mi görmek istedin, babaanne?.

İpi, gülümseyerek, mağrur bir edayla ihtiyar kadının karşısında duruyordu. Beyaz dişlerinin arasına bir çiçek sıkıştırmıştı. Hayatından ve başardığı işlerden pek memnun görünmekteydi.

— Kıymetli vaktinden bir dakika ayırabilirsen... dedi Esa, çocuğu tepeden tırnağa kadar dikkatle süzerek.

İpi, babaannesinin kullandığı o acı, ters ses tonuna aldırış etmedi.

— Evet, bugün vaktim çok kıymetli, işim başımdan aşkın, dedi, babam Mabede gittiği için herşey bana kaldı.

— Genç çakallar yüksek sesle ulurlar, dedi Esa...

İpi, yine istifini bozmadı.

— Haydi babaanne, çıkar baklayı ağzından, bana söyleyecek başka şeylerin de olacak.

— Elbette var... Herşeyden önce, burası matemli bir ev. Ağabeyin Sobek'in cesedi daha mumyacıların elinde. Senin suratın ise, sanki bayram yapıyormuşsun gibi keyifli.

İpi, sırttı:

— Sen riyakâr bir kadın değilsindir, Esa, dedi. Benim riyakâr olmamı ister misin? Sobek'le benim aramda öyle büyük bir sevgi

olmadığını sen de pekâlâ bilirsin. İşimi bozmak, canımı sıkmak için elinden geleni ardına koymamıştı. Beni küçücük bir çocuk gibi tehdit etmişti. Tarlada bana hep çocuksu, küçümseyici işler verirdi. Benimle mütemadiyen alay eder, yaptıklarına gülerdi. Babam işlerine beni de ortak olarak almak istediği zaman büyük ağabeyimi de kandırarak, bu işten babamı vazgeçiren Sobek olmuştu.

— Babanı caydırmanın Sobek olduğunu nereden biliyorsun? diye sordu Esa sert bir sesle...

— Karneni söyledi bana.

— Karneni mi?!...

Esa, kaşlarını kaldırdı, perukasını bir yana itip başını kaşıdı.

— Karneni ha? İşte bu çok merak uyandırıcı bir şey!...

— Karneni de Henet'ten duymuş. Henet'in her şeyden haberi olan, kulağı delik bir kadın olduğunu da hepimiz biliriz, değil mi ya!...

— Buna rağmen, dedi Esa, kuru bir sesle, He-net bu sefer yanılmış. Hiç şüphesiz ki, Yahmos ile Sobek de senin ortaklığına alınmana muhalefet ettiler ama, babanı bu işten asıl caydıran ben oldum. Evet, ben oldum!...

— Sen mi, babaanne?!...

Çocuk samimî bir şaşkınlıkla baktı ihtiyar kadına. Sonra çehresini kapkaranlık bir öfke kapladı, dudakları arasındaki çiçek düştü.

— Bunu niçin yaptın? Senin ne üstüne vazifeydi?...

— Ailemin işleri benim işlerimdir.

— Babam da seni dinledi, ha?...

— O anda dinlemiş görünmedi, dedi Esa, sertçe, ama sana bir ders vereceğim, benim güzel çocuğum. Kadınlar (şayet doğuştan akıllı değillerse bile) eninde sonunda erkeklerin zaafı üzerine oyunlar oynamasını öğrenirler. Hatırlıyor musun? O akşam, serinlik çıkınca, Henet'in eline kumar tahtasını verip verandaya yollamıştım.

— Hatırlıyorum, babamla beraber oynamıştık... Eeee, ne olmuş bundan?

— Olan şu... Babanla üç el oynadınız. Ve her seferinde, sen daha akıllı bir oyuncu olduğun için babanı yendin.

— Evet.

— Hepsi bu kadar, dedi Esa gözlerini yumarak. Baban da, kendisinden pek emin olmayan bütün oyuncular gibi, yenilmekten hoşlanmıyordu. Hele senin gibi bir piç kurusu tarafından yenilmek hiç

mi hiç hoşuna gitmedi. Ve hemen oracıkta, senin ortaklığa alınamıyacak kadar genç olduğuna kanaat getirdi.

İpi, biran hayretler içinde kalarak babaannesine baktı. Sonra güldü... Sevimli bir gülüş değildi bu...

— Çok zekisin, Esa, dedi. Evet, ihtiyar olabilirsin ama, müthiş zekisin. Hiç ötesi yok, ailenin bütün zekâsını sen ve ben almışız. Oyun tahtasında ilk eli sen kazandın ama, ikinci de seni alt edeceğim, göreceksin. Dikkatli ol, babaanne...

— Dikkatli olmaya zaten niyetliyim, dedi Esa. Sözlerine mukabele olarak şu kadarını söyleyeyim ki, sen de dikkatli ol! Ağabeylerinden biri öldü, biri de ölüme kadar yaklaşıp, geri döndü. Sen de aynı babanın oğlusun, sen de aynı yola gidebilirsin. İpi, hiddetle güldü:

— Bu bakımdan benim için korku yok...

— Neden yokmuş? Sen de Nofret'i tehdit ettin, ona hakaretler yağdırdın.

— Nofret! dedi İpi, hırsla!...

— Ne var senin ağzında? diye sordu Esa, sertçe...

— Hiçbir şey yok, babaanne. Yalnız emin ol ki ne Nofret ne de ruhu bana bir şey yapamaz. Elindeyse yapsın!...

Arkasında tiz bir çığlık duydu. Henet korkulu bir sesle bağıarak içeriye girdi :

— Budala çocuk! Küstah çocuk! Ölümlere dil mi uzatıyorsun! Hele de Nofret'in sillesini tattıktan sonra... Şuna bakın, üstünde kendisini koruyacak kâfi muskası bile yok!...

— Korunmak mı? Ben kendimi korumasını bilirim. Çekil yolumdan, Henet. O tembel köylülere hakikî bir efendi nasıl olurmuş göstereceğim...

Henet'i bir kenara itip, yürüdü.

Esa, Henet'in haykırımlarını kısa kestirdi.

— Dinle beni, Henet, İpi için bağırap çağırma öyle! Belki de ne yaptığını biliyor, belki de bilmiyor. Tavırları biraz acaip... Ama, sen bana şunu söyle, İmhotep'i, İpi'yi ortaklığa almamak hususunda ikna edenin Hobek olduğunu gidip Kamenî'ye sen mi söyledin?

Henet'in sesi birden yine halinden şikâyet eden bir vızıltı tonuna büründü:

— Bu evde benim kulaktan kulağa dedikodu yetiştirecek zamanım mı var? İşim başımdan aşmış... Evde başka kimse kalmadı da

Kameni'ye mi lâf yetiştireceğim? Kendisi gelip benimle konuşmasa benim ona tek kelime bile söyleyeceğim yok. Nazik, hoş çocuk...

Onun böyle olduğunu düşünen yalnız ben değilim... Genç bir dul yeni bir arkadaşlık kurmak isterse, elbette ki yakışıklı, genç bir adamı seçer. Buna İmhotep ne diyecek bilemem ama, ne de olsa Karneni daha mesleğinin başlangıcında bulunan küçük bir kâtiptir.

— Kameni'nin ne olduğu veya ne olmadığı bizi ilgilendirmez. İpi'yi ortaklığa aldırılmamak için ayak direyenin Sobek olduğunu ona söyledin mi, söylemedin mi?...

— Esa, söyleyip söylemediğimi şimdi hatırlayamıyacağım. Yalnız kimseye birşey söylemediğimden de eminim... Ama kazara ağızdan kaçan bir lâf dönüp dolaşıp kulaktan kulağa geçiyor... Hem Sobek de İpi'nin ortaklık sorumluluğunu üzerine alamayacak kadar genç olduğunu söylemedi mi yani? Hattâ Yahmos bile söyledi bunu. Fakat Yahmos, hiç bir zaman Sobek kadar gürültücü değildir... Karneni de onlar konuşurken duymuştur bunu. Ben ömrümde dedikodu nedir bilmem. Lâkin, Tanrı şu dili insana konuşmak için vermiştir, ben de sağır ve dilsiz değilim, nihayet...

— Sağır ve dilsiz olmadığın muhakkak, Henet, muhakkak... dedi Esa. Bir dil bazan bir silâh olabilir, Henet. Bir dil bazan birinin ölümüne sebebiyet verebilir.. Bir değil, birkaç kişinin ölümüne bile sebebiyet verebilir... İnşallah senin dilin bir ölüme sebebiyet vermemiştir, Henet..

— Aman, Esa, neler söylüyorsun sen! Dilinin altındaki bakla nedir, kuzum? Ben kimseye gizli birşey söylemedim. Söylediklerimi bütün Dünya işitebilir. Korkum yok benim... Bu aileye öylesine bağlanmışım ki, içinizden herhangi birinin uğruna ölümü bile göze alırım. Ah, yazık, yazık... İhtiyar Henet'in kıymetini bilen yok! Yavrucakların ölen analarına söz vermişim ki...

— Oooo, dedi Esa, kadının sözünü keserek, işte benim nefis bildircinlar geliyor, pırasa ve maydanozla pişirildi... Kimbilir ne lezzetli olmuştur. Madem ki o kadar bağlısın bize, Henet, şu bildircinların bir kenarından bir lokma al, bakalım, kimbilir belki biri benim yemeğime de zehir koymuştur...

Henet acı bir feryat kopardı:

— Esa! Zehir mi dedin? Nasıl böyle şeyler söylüyorsun? Bu yemek kendi mutfağımızda pişirildi.

— Olsun, dedi Esa, yine benden önce birinin tatması lâzım. Ailemizin herhangi bir ferdi için madem ki ölümü göze alıyorsun, yemeğimi senin tatman daha iyi olacak. Zehirlenerek ölürken fazla acı çekileceğini hiç sanmıyorum... Haydi, Henet, bak, bıldırcınlar ne tumbul, ne yağlı, ne lezzetli görünüyor... Yooo, hayır, ben küçük kölemi kaybetmek istemem... Pek genç, pek neşeli bir kızcağızdır o. Sen hayatının en iyi günlerini geçirmişsin zaten, Henet, bundan sonra başına geleceklerin o kadar önemi yoktur. Haydi, aç ağzını... Nasıl, nefis, değil mi?Aaa, yüzün yemyeşil kesildi! Korkudan mı? Benim küçük şakam hoşuna gitmedi, galiba! Hoşuma gitti desen de inanmam... Ha, ha... he... he

Esa, keyfinden kıkır kıkır güldü, güldü... Sonra birden kendisini toparlıyarak, önüne konan nefis yemeği büyük bir iştihâ ile yemeğe başladı...

YAZIN

İKİNCİ AYI - 1. GÜN

Mâbeddeki görüşme sona ermişti. Ölüye gönderilecek arzuhal yazılıp, üzerinde gereken tashihat yapılmış, Hori ile iki kâtip, nefes almadan çalışmışlardı. Nihayet böylece, ilk adım atılmış, arzuhal kaleme alınmıştı.

Baş Rahip, arzuhalı imzalayıp, yüksek sesle okunmasını emretti...

«Yüksek ve Muhterem ruh Aşayet'e;

Bu mektup sana kardeşin ve kocandan geliyor. Kızkardeş, erkek kardeşini unuttu mu? Ana, doğurduğu çocukları unuttu mu? Yüksek ve muhterem ruh Asayet, kötü bir ruhun çocuklarını taciz etmekte olduğunu bilmiyor mu? Oğlun Sobek, zehirlenerek Ölüler Tanrısına kavuştu.

Hayatta iken sana şeref ve itibarla muamele etmiştim. Sana mücevherler, elbiseler, bacaklarına, kollarına sürmek için kokulu yağlar, parfümler vermiştim. Beraberce, huzur ve neşe içinde zengin sofralara oturmuş, nefis yiyecekler yemiştik. Hastalandığın zaman senden hiç bir masrafı esirgememişim. Sana bakması için usta bir doktor çağırmıştım. Ölünce, şerefine lâayık bir şekilde, bütün gerekli törenler yerine getirilerek gömülmüş, ölümden sonraki hayatın için lüzumlu herşey yanma bırakılmıştı. Kukla hizmetkârlar, yapma bir öküz, yiyecek içecek ve üst-baş koymuştuk mezarına... Senin için yıllarca matem tutmuştum. Ancak aradan uzun yıllar geçtikten sonra, fazla ihtiyarlamamış bir erkek olarak Dünya nimetlerinden istifade için kendime bir odalık aldım.

İşte bu odalık şimdi çocuklarına kötülük etmeye çalışıyor. Bundan haberin var mı? İhtimal ki haberin yok. Zira, durumu bilmiş olsaydın.

Aşayet, eminim ki, canından kopmuş olan oğullarının yardımına koşmak için elinden geleni yapardın.

Aşayet, bu odalığın kötü büyülerde çok kuvvetli olduğunu biliyor musun? Yapılan kötülük senin arzularına aykırıdır, muhterem Aşayet... Bu sebeple, düşün. Ölüler âleminde senin çok nüfuzlu akrabaların, kudretli yardımcıların vardır. Meselâ büyük ve asıl İpi var... Vezirin baş uşağı idi kendisi. Onun yardımını iste! Sonra bölgemizin hâkimi olan Büyük Meriptah da senin akrabandır. Ona bu acı hakikati anlat. Meseleyi yüksek mahkemesinde mütalâa etsin! Şahitler çağrılсын, Nofret'in kötülük yaptığı meydana çıksın! Nofret'i mahkûm etsinler, bir daha bize kötülük yapmasına mâni olsunlar.

Ey muhterem Aşayet, şayet bu odalığın tahriklerine kandı, senden doğmuş olan çocuklarına karşı haksızlık etti diye kardeşin İmhotep'e kızılırsan, düşünki, bu durumdan zarar gören sadece o değildir. Asıl çocukların ıstırap çekiyorlar. Kardeşin İmhotep'i affet!...

Başkâtip mektubu okumayı bitirdi. Mersu, beğenmiş gibi başını salladı:

— Çok iyi ifade edildi. Söylenmedik hiçbir şey kalmadı.

İmhotep ayağa kalktı:

— Teşekkür ederim. Muhterem Peder. Bağışlarım yarın güneş batmadan elinize ulaşacaktır. Büyük baş bir sürü, yağ ve keten. Ondan sonra, Mezar'ın bağış odasında yazılı tasın bırakılması törenini ne zaman yapacağımızı kararlaştırırız.

— Bundan üç gün sonra yapacağız o töreni. Tasın üzeri hakedilecek. Tören için gereken hazırlıklar yapılacak.

— Nasıl isterseniz. Başımıza daha başka felâketler gelmesinden korkuyorum...

— Korkunu anlıyorum, İmhotep. Ama müsterih ol. İyi ve yüksek ruh Aşayet, bu ricamıza cevap verecektir. Akrabaları kudret ve nüfuz sahibi ruhlardır. Adaletin yerini bulmasını elbette ki sağlayacaklardır.

— Ay Tanrıçası yardımcımız olsun! Teşekkür ederim, Mersu... Oğlum Yahmos senin ihtimamın sayesinde iyileşti. Gel, Hori, yapılacak bir sürü işimiz var. Eve dönelim. Oh, şu arzuhal içime ferahlık verdi. Muhterem Aşayet kardeşinin arzusunu kırmayacaktır, eminim. ..

Hori elinde papirüs tomarları olduğu halde bahçeye girdiği zaman Renisenb onu beklemekteydi. Göl kenarından koşarak genç adama yaklaştı:

— Horu...

— Söyle, Renisenb?...

— Benimle Esa'nın odasına gelir misin? Seni görmek istiyor. Gelmeni bekliyor.

— Tabii... Bakayım İmhotep...

Fakat İmhotep'i İpi bir kenara sıkıştırmış, baba oğul alçak sesle hararetli bir konuşmaya dalmışlardı.

— Şu elimdekileri bırakayım, geliyorum, Renisenb...

Hori ile Renisenb içeriye girdikleri vakit, Esa âdeta sevindi.

— İşte, Hori geldi, babaanne, gelir gelmez alıp sana getirdim.

— İyi ettin. Dışarıda hava güzel mi?...

— Ga... galiba!...

Renisenb bu sual karşısında şaşalamıştı.

— Öyleyse bana sopamı verin. Biraz bahçede gezineceğim.

Esa evden pek nâdir çıktığı için Renisenb büsbütün afalladı. İhtiyar kadını kolundan tutup ,yürümesine yardım etti. Büyük salondan geçip verandaya çıktılar.

— Şuraya oturur musun, babaanne?

— Hayır, yavrum, göle kadar yürüyeceğim.

Esa, ağır, ağır yürüyor, biraz da topallıyordu ama, yine de bacakları kuvvetliydi. Hiç bir yorgunluk emaresi göstermiyordu. Etrafına bakınıp, göl kenarında Firavun incirinin gölgesinde, çiçek tarhlarının bulunduğu köşeyi seçti.

Oturduktan sonra, gayet memnun bir tavrıyla:

— Oh, dedi, şimdi burada rahatça konuşabiliriz. Bizi kimse duymaz.

Hori, büyük bir takdir ve hayranlıkla:

— Ne kadar akıllısın, Esa... dedi.

— Konuşacağımız şeyleri sadece üçümüzün bilmemiz gerekiyor. Sana itimadım var, Hori. Tâ çocukluğundan beri bizim yanıımızdasın. Her zaman akıllı, vefakâr, ketum bir çocuktun. Renisenb de torunlarım arasında en çok sevdiğimdir. Ona hiç kimsenin zarar vermesini istemem.

— Ona hiçbir zarar gelmeyecek, Esa...

Hori, sesini en alçak perdeden çıkarıyordu. Fakat bu alçak sesteki azim ve irade Esa'nın hoşuna gitti.

— Bu lâfını beğendim, Hori, dedi. Sakin ve soğukkanlı bir tavırla söyledin ama, dediğini yapacak olanlara has bir kuvvet taşıyordu. Şimdi anlat bana, bugün nelere karar verdiniz, neler yaptınız?

Hori ölüye yazılan arzuhali anlattı. Esa dikkatle dinledi.

— Şimdi beni dinle Hori, dedi. Hele şuna bir göz at, bakalım. Elbisesinin kıvrımları arasından aslanlı gerdanlığı çıkarıp uzattı.

— Renisenb, bunu nerede bulduğunu anlat ona... Renisenb anlattı...

— Söyle bakalım, ne düşünüyorsun? diye sordu, Esa...

Hori, bir müddet cevap vermedi. Sonra ihtiyar kadına döndü:

— Sen yaşlı ve akıllı bir kadınsın, Esa, dedi. Sen ne düşünüyorsun?...

— Sen de akıllısın, Hori. Hakikatlere uymayan sözler etmekten kaçırırsın. Tâ başındanberi Nofret'in nasıl öldüğünü biliyordun, değil mi?

— Şüpheleniyordum, Esa... Benimki sadece bir şüpheden ibaretti...

— Tamam. Şimdi sadece bir şüphe var elimizde. Fakat burada, şu gölün kenarında üçümüz bu şüphemizden rahatça bahsedebiliriz. Buradan ayrılınca bir daha bu konuda kimseye tek lâf etmeyiz. Evin içinde vukubulan olayların üç şekilde izahını yapabiliriz; Birincisi, çoban çocuk hakikati söylüyordu, ve gördüğü şey gerçekten de Nofret'in mezardan dönen hortlağı idi. Ve hakikaten Nofret intikamını almak için bu ailenin başına daha uzun müddet belâ olacaktır. Bu doğru olabilir, zira rahipler ve bazı kişiler ölülerin geri gelebileceklerini iddia etmektedirler. Zaten hastalıkların kötü ruhlar tarafından aşılandığını da biliyoruz. Fakat ben,, rahiplerin sözlerine inanmak istemeyen bir ihtiyar kadın olarak, ortada başka sebepler bulunabileceğini de düşünüyorum...

— Ne gibi? diye sordu Hori!...

— Farzedelim ki, Nofret Satipi tarafından öldürüldü ve daha sonra, onu öldürdüğü yerde Nofret'in hayalini gördü, korku ve suçluluk hissi içinde kendisi de aynı yerden düştü, öldü. Buraya kadarı gayet vazıh. Lâkin gelelim bir başka faraziye... Bu olaydan sonra, henüz kim olduğunu bilemediğimiz biri, İmhotep'in iki oğlunu

öldürmeye teşebbüs etmiştir. Bu meçhul şahıs da kendisini kurtarmak için, Nofret'in ruhuna atfedilen kin ve intikam hissinden istifadeye kalkışmıştır. Yani, bu işi Nofret yapmış gibi göstermek istemiştir. Bu da akla yakın bir faraziye...

— Ama Yahmos ile Sobek'i kim öldürmek isteyebilir? diye bağırdı Renisenb.

— Hizmetçilerden biri olamaz bu, dedi Esa... Böyle bir şeye cesaret edemezler onlar. O halde katili seçmek için elimizde bir avuç insan kalıyor.

— Yani İÇİMİZDEN biri mi demek istedin, babaanne?... Bu imkânsız!...

— Hori'ye sor, dedi Esa kuru bir sesle. Dikkat ettinse o hiç; itirazda bulunmadı.

Renisenb genç adama döndü

— Hori... sahiden...

Hori ciddî bir edayla başını salladı:

— Renisenb sen çok genç, çok toy bir kızsın. Tanıdığın ve sevdiğin insanları gördükleri gibi kabul ediyorsun. İnsan kalbinin taşıyabileceği kin ve kötülükten haberin yok...

— Ama kim... Hangimiz?!...

Esa kesin bir sesle söze karıştı:

— Şimdi, çoban çocuğun anlattığı hikâyeye dönelim. Çocuk, renkli keten elbiseli, Nofret'in gerdanlığını takmış bir kadın görmüş. Şimdi, bu bir hortlak değil idiyse, çocuğun gördüğü kadın gerçektir. Yani, Nofret gibi görünmeye çalışan bir kadınla karşılaşmıştı. Bu, Keyt olabilirdi... Henet olabilirdi. Aynı zamanda SEN de olabilirdin, Renisenb!... Susss!... Bırak devam edeyim. Herhangi bir kadın Nofret'in elbisesini giyip, perukasını takınca uzaktan tıpkı ona benzeyebilir. İkinci ihtimal ÇOBAN çocuğun yalan söylemiş olmasıdır. Yani belki de kendisine ÖĞRETİLEN bir hikâyeyi anlatmıştı. Ona emir verebilecek durumda olan bir kimsenin arzusuna riayet ediyordu. Zaten pek akıllı bir şey olmadığı için bu hikâyenin hangi maksada hizmet edeceğini tabî ki anlayamamıştır. Eline sıkıştırılan rüşvet onu bülbul gibi konuşturmaya kâfi gelmiş olabilirdi. Bunun aslını hiç bir zaman öğrenemeyeceğiz, zira çoban çocuk da öldü. Çocuğun ölmüş olması da başlı başına bir fikir verebiliyor insana. Yani, ben, çocuğun kendisine ÖĞRETİLEN bir masalı okuduğuna neredeyse inanacak gibi

oluyorum. Onu biraz sıkıştırırsaydık, masalının yalan olduğunu meydana çıkarabilirdik. Bir çocuğun yalan söyleyip söylemediğini anlamak pek kolaydır.

— Demek aramızda insanları zehirleyerek öldürmeye çalışan bir katil var sence, öyle mi? diye sordu Hori.

— Evet, dedi Esa... Buna sen inanmıyor musun?...

— Galiba, dedi Hori...

Renisenb perişan bir bakışla bir ona, bir ötekine bakıyordu!...

— Fakat bu meselede bir maksat görebilmek çok zor, dedi Hori.

— Haklısın, diye başını salladı Esa... İşte ben de bu yüzden huzursuzum ya... Bundan sonraki kurbanın kim olacağını tahmin edemiyorum.

Renisenb kendisini tutamadı:

— Ama... içimizden biri mi?!...

Sesinde hâlâ çocuksu bir hayret ve şaşkınlık seziliyordu.

Esa, emin bir sesle :

— Evet, Renisenb, dedi içimizden biri... Ya Henet, ya Keyt, ya Karneni, ya İpi... Yahut da İmhotep'in kendisi... Evet, Esa ile Hori'yi de katmamız lâzım...

Gülümseyerek torununa baktı:

— Yahut da Renisenb... diye ilâve etti. Renisenb dehşet içinde titreyerek :

— Fakat niçin? diye bağırdı, niçin?...

— Bunu bilseydik, bütün öğrenmek istediklerimizi kolayca bulabilirdik, dedi Esa, şimdi sadece hücumla maruz kalanlar yoluyla meseleyi çözmeye çalışacağız. Hatırlarsanız, Yahmos şarap içmeye koyulduğundan biraz sonra Sobek de ona katılmıştı. Bu hale göre, bu işi her kim yaptıysa, daha ziyade Yahmos'u öldürmek istiyordu. Yani Sobek'ten çok Yahmos'un ölmesini arzu ediyordu.

Renisenb hiçbir şey anlamadığını ifade eden perişan bir tavırla :

— Ama kim Yahmos'u öldürmek isteyebilirdi? dedi, içimizde en az düşmanı olan Yahmos'dur. Kimsenin kalbini kırmaz, herkese iyi muamele eder.

— Şu halde, öldürme arzusu şahsî bir kinden doğmuyor demektir, dedi Hori, Renisenb'in de dediği gibi Yahmos düşman kazanacak bir adam değildir.

— Hayır, dedi Esa, sebep şahsî bir kinden daha kuvvetli olmalı. Ya, bütün aileye karşı bir husumet karşısındayız veya her olayda bir kin ve garez aramak zorundayız.

— Zihninin hangi yönde çalıştığını anlar gibi oluyorum, Esa, dedi Hori. Fakat bir neticeye varmak için istikbale ait bazı tahminlerde bulunmamız gerekiyor...

Esa, başını öyle şiddetle salladı ki, perukası bir yana kaydı. Bu haliyle gülünç bir manzara teşkil ediyordu ama, kimsede gülecek mecal yoktu.

— Haydi, birkaç tahminde bulun, bakalım, Hori...

Hori birkaç dakika dalgın düşündü. İki kadın onun ağzından çıkacak sözleri sabırsızlıkla bekliyorlardı. Nihayet konuştu genç adam :

— Yahmos, plân gereğince ölmüş olsaydı, bundan İmhotep'in geride kalan oğulları Sobek ile İpi faydalanacaklardı. Hiç şüphesiz ki mallardan bir kısmı Yahmos'un çocukları için ayrılacaktı ama, idare yine onların elinde kalacaktı. Daha ziyade Sobek başa geçmiş olacaktı. Yahmos'un ölümünden en ziyade kazanç temin etmiş olan Sobek olacaktı. İmhotep'in yokluğu sırasında Ka Rahibi görevini de Sobek yapacak ve ihtimal babasının ölümünden sonra bu görev tamamen kendisinin olacaktı. Lâkin, bütün bunlara rağmen Sobek suçlu olamaz, zira zehirli şaraptan kendisi de içti ve öldü. Şu halde, bu iki kardeşin ölümleriyle arkada kalan bir üçüncü şahıs faydalanacaktı. Şu anda bu şahıs İpi'-den başkası değildir...

— Tamam, dedi Esa. Sadece tahminde bulunduğunu bir kere daha hatırlatırım, Hori, «Şu anda» demekle sen de bunu kastediyordun. Şimdi İpi'yi ele alalım. Pek genç, pek sabırsız bir çocuk. Bir çok yönlerden huysuz sayılır... Arzularının yerine getirilmesinden başka şeye metelik vermeyen bir yaşta. Ortaklığa alınmadığı zaman bunu ağabeylerinin yapmış olduğunu sanarak müthiş öfkelenirdi. Ayrıca kendisine Karneni tarafından da galiba bir takım nahoş şeyler söylenmiş.

— Karneni mi?...

Bu suali soran Renisenb idi. Fakat kelimeler ağzından çıkar çıkmaz kıpkırmızı kesildi. Dudağını ısırды. Hori başını çevirip genç kadına baktı. Bu uzun, içe işleyen, munis bakış genç kadının kalbim yaralamaya kâfi geldi. Esa, boynunu uzatarak torununa baktı.

— Evet, dedi. Karneni. Onu da Henet mi doldurdu, bilemiyorum. Neyse, İpi haris, kendisini beğenmiş, ağabeylerine içerleyen bir çocuktur. Bundan çok önce bana ailede kendisinden daha zeki kimsenin bulunmadığını söylemişti.

Esa'nın sesi kuru ve haşındı.

— Neyse ki, diye devam etti, zekâ bahsinde beni de kendi ayarı olarak görmek lûtfunda bulundu.

Renisenb inanmayan bir sesle, dehşet içinde:

— Yani, Yahmos ile Sobek'i İpi mi zehirledi, demek istiyorsun?...

— Sadece bir ihtimal olarak düşünüyorum bunu. Hepsi bu kadar. Burada şüphelerimizi konuşmak üzere toplandık. Henüz bunları ispat edecek durumda değiliz. Dünyanın kuruluşundanberi insanlar kardeşlerini öldürmüşlerdir. Tanrıların böyle bir şeyden hoşlanmadıklarını bile bile, kin ve nefretlerinin, kıskançlıklarının ağma düşerek kardeşlerinin canlarına kıymışlar-dır. Şayet İpi böyle bir şey yaptıysa, suçunu ispat etmek için delil bulmak biraz güç olacak, zira İpi gerçekten çok zeki bir çocuktur.

Hori başıyla tasdik etti:

— Dediğim gibi, burada, şu Firavun incirinin altında sadece şüphelerimizden söz ediyoruz. Şimdi sırasıyla ailenin bütün fertleri üzerindeki görüşlerimizi belirteceğiz. Biraz evvel de söylemiştim bu işten hizmetçileri dışarıda bırakmamız lâzım, çünkü onlardan birinin böyle bir cinayet işlemeye cüret edebileceğini bir an olsun düşünemiyorum. Yalnız Henet'i olay dışında bırakamayacağım.

— Henet mi? diye bağırdı Renisenb, ama Henet bize sâdıktır. Her fırsatta da vefasından dem vurur.

— Hakikatler kadar yalan söylemek de kolaydır. Ben Henet'i yıllardan beri tanırım. Annenle buraya geldiği zaman genç bir kadındı. Annenin uzak ve fakir akrabalarından birinin kızınıymış. Kocası onu genç yaşında terketmiş... Zaten gençliğinde de yüzüne bakılacak tarafı yoktu. Çocuğu da doğar doğmaz ölmüş. Kocasından boşanınca annenin peşine takılıp buraya geldi. Sözde annene çok bağlı imiş. Fakat, çok defalar annen bahçede dolaşırken Henet'in onu seyrettiğini görürdüm... Bu bakışlarda hiçbir zaman sevgiden eser yoktu, Renisenb. Sadece kıskançlık ve hasetle parlardı gözleri... Sizleri sevdiğine de pek ihtimal veremem.

— Sen, Renisenb, dedi Hori, Henet'i sever misin sen?

Genç kadın isteksiz bir tavırla:

— Yooo, dedi, onu bir türlü sevedim. Hattâ bazan onu sevedim için kendime kızdığım bile olur.

— Bunun sebebini ona güvenmediğinde, sözlerine inanmadığında aramadın mı hiç? Bugüne kadar size olan sevgisini neyle isbat etti? Aileyi birbirine katmak: için onun lâflarım ötekine taşıdı, durdu. Aranıza nifak sokmak için elinden geleni yaptı.

— Evet, evet, hepsi doğru...

Esa güldü:

— Doğrusu kafanda hem gözlerin hem kulakların varmış, saygıdeğer Hori.

Renisenb ısrar etti:

— Ama babam Henet'e inanır, hem de onu çok sever.

— Benim oğlum oldu olası aptalın biridir, dedi Esa, bütün erkekler pohpohtan hoşlanırlar. Henet babam, bir ziyafete giderken kadınların süründükleri tuvalet yağları kadar bol miktarda pohpohluyor. Belki de gerçekten babana karşı bir vefası vardır. Bazan böyle olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. Galiba Henet'in babandan başka kimseye karşı sevgisi ve bağlılığı yok.

Renisenb yine itiraz etti:

— Ne olursa olsun Henet birini öldüremez... Öldüremez... Hem ne diye birimizi zehirlemeye kalksın? Eline ne geçer bundan?

— Hiç birşey... Hiç birşey... Sebebine gelince, Henet'in kafasından geçenlerin ne olduğuna dair hiç bir şey bilmiyorum. Ne düşünür, ne hisseder? Bilemem. Fakat bazan o yaltaklanan, sırıtan suratın ardında birtakım acı şeylerin döndüğünü hisseder gibi olurum. Böyle bir suçu işlemişse, sen ve ben, Hori, bunun sebebini hiç bir zaman öğrenemeyeceğiz demektir.

Hori başıyla tasdik etti.

— İçten doğan kötülükler vardır, dedi, bundan Renisenb'e de bahsetmişim.

— Ben de ne demek istediğini anlayamamıştım, dedi genç kadın. Şimdi daha iyi aklım ermeğe başlıyor. Nofret'in gelişiyiyle başlamıştı herşey. O zaman hiç birimizin eski benliğimize sahip olmadığımızın farkına varmıştım. Bu beni korkutmuştu... Şimdi ise... (ellerini çaresizlik içinde açtı) herşey korkudan ibaret...

— Korku tam bilgiye sahip olamamaktan doğar, dedi Hori. Meselenin iç yüzünü öğrendiğimiz zaman korkacak hiç bir şeyimiz kalmıyacak, Renisenb!

— Sonra, bir de Keyt var, dedi Esa.

— Oo, Keyt olamaz! diye bağırdı Renisenb, Keyt Sobek'i nasıl öldürür. İnanılır şey değil bu!

— Yer yüzünde inanılmayacak hiç bir şey yoktur, dedi Esa. Hayatım boyunca hiç bir şey öğrenmedimse bu kadarını öğrenmiş bulunuyorum. Keyt aptal bir kadındır.. Benim aptal kadınlara hiç mi hiç güvenim yoktur. Böyleleri çok tehlikeli olurlar. Sadece kendi etraflarındakileri görürler bunlar. Birkaç şeyi bir arada mütalaa edemezler. Keyt, çocuklarından, ve çocuklarının babası olan Sobek'ten müteşekkil küçücük bir âlemde yaşıyordu. Belki de, Yahmos'u ortadan kaldırmakla kendi çocuklarını daha büyük bir mirasa kavuşturmak imkânına sahip olmayı düşünmüştür. Sobek eskiden beri İmhotep'in nazarında pek makbul değildi. O en ziyade Yahmos'a itimat ediyordu. Keyfin muhtemel nazariyesine göre, Yahmos ortadan kalkınca İmhotep Sobek'e güvenmek, işlerinin başına onu geçirmek zorunda kalacaktı. Keyt, o basit kafacığı ile böyle düşünmüş olabilir.

Renisenb titredi. Elinde olmıyarak, bu sözlerde Keyfin hayat görüşüne ait kesin ve doğru bir izah bulmuştu. Bu kadının bütün sevgisi, bütün şefkat ve ihtimamı sadece çocuklarına yönelmiş bulunuyordu. Onun nazarında kendisinin, çocuklarının ve Sobek'in dışında bir dünya mevcut değildi. Dış âleme kayıtsız, meraksız bakışlarla bakıyordu.

Renisenb kendi kendisine konuşur gibi:

— Ama, dedi, Sobek'in de susamış ve yorgun bir halde dönüp o şaraptan içeceğini tahmin etmesi gerekmez miydi?

— Hayır, dedi Esa, edemezdi, zira, dediğim gibi, Keyt aptal bir kadındır. Sadece görmek istediğini görür. Kafası daha fazlasına işlemez. Yahmos şarabı içecek, ölecek, bütün suç da bizim kötü ve güzel Nofret'imizin büyüüne atfedilecek... İşte Keyt ancak bu kadarını düşünebilirdi. Sobek'in ölmesini istemediği için o daracık kafasında muhtelif ihtimal ve imkânları ölçüp biçecek kabiliyeti gösterememişti.

— Şu hale bakın hele, Yahmos yaşıyor, Sobek öldü! Dediklerinde yanılmıyorsan, babaanne, bu iş Keyt için müthiş bir darbe olmuştur.

— Böylesi ancak aptalların başına gelir, dedi Esa. Yaptıkları plân istediklerinin tamamen tersine sonuç verir.

Biraz düşündü. Devam etti:

— Gelelim Kameni'ye...

— Karneni mi?

Renisenb bu kelimeyi sakın bir sesle, heyecanlanmadan söylemeye çalışmıştı ama, Hori'nin bakışlarını bir kere daha yüzünde hissetti.

— Evet, Kameni'yi bu meselenin dışında bırakamayız. Bize bir zarar vermek için elinde hiç bir sebep olmasa da, kendisini pek iyi tanımadığımızı göz önünde bulundurmamız icabeder. Nofret gibi o da, Kuzey'den geldi. İstiyerek veya istemiyerek Nofret'e yardım etti. Yani, İmhotepti çocuklarına karşı cephe almaya sevk etmek hususunda Nofret'e yardımcı oldu. Arasına Kameni'yi uzaktan seyrettim, fakat, doğrusunu söylüyeyim ki hakkında fazla bir fikir edinemedim. Umumî olarak her yerde rastlanan, zeki, yakışıklı, kadınların bakışlarını üstüne çekecek kadar cazip bir genç adam.

Evet, kadınlar Kameni'den hoşlanıyorlar. Fakat, belki de yanıliyorum ama. bu genç, kadınların kalblerini uzun zaman elinde tutabilecek kabiliyete sahip değil. Neşeli, serazat bir adam. Nofret'in ölümüne karşı hiç de büyük bir üzüntü duymadı. Lâkin bütün bunlar dış görünüşten elde edilmiş intihallerdir. Bir insanın kalbinden geçenleri bilmemize imkân var mı? Kararlı ve azimkar bir insan pekâlâ istediği rolü oynayabilir... Acaba, Karneni Nofret'in ölümü üzerine büyük bir yeise kapılıp, onun intikamını almak sevdasına mı düştü? Nofret'i Satipi öldürdüğüne göre. Karneni, onun kocasını öldürmek arzusuna kapılarak bir nevi intikam almaya mı kalkıştı? Evet, Sobek'i de bu arada ortadan kaldırmak istemiş olması mümkündür. Zira Sobek de Nofret'i tehdit edenler arasında idi. Bunlara Keyt ile İpi'yi de dahil etmeliyiz. İnanılır şey değil ama, kimbilir, değil mi? Hori'ye baktı.

— Kimbilir, Esa? diye tekrarladı genç adam.

— Belki de sen bilirsin, Hori. Biliyorsun, değil mi?

Hori, bir müddet cevap vermedi. Sonra:

— Evet, dedi, şaraba kimin tarafından zehir karıştırılmış olduğuna dair bir fikrim var, ama henüz pek berrak değil... Hem, böyle bir ihtimale inanasım gelmiyor, doğrusu.

Kaşlarını çatarak başını salladı:

— Hiç kimseyi kesin olarak itham edemem.

— Burada sadece şüphelerimizden bahsediyorduk. Haydi, anlat bize de düşündüğünü, Hori.

Hori başını şiddetle iki yana salladı:

— Hayır, Esa. Bu çok bulanık, vukuu âdetâ imkânsız bir ihtimal... Zaten doğru olduğuna inansam bile sizin bilmenizi istemezdim. Zira bilmeniz sizler için de tehlikeli olabilirdi.

— O halde onu bilmen senin için de bir tehlike teşkil ediyor, Hori?

— Evet, tehlikeli doğrusu. Zaten hepimiz tehlike içindeyiz, Esa. Belki sadece Renisenb biraz masun bu tehlikeden.

Esa bir müddet hiç bir şey söylemeden Hori'ye baktı.

— Kafandan geçenleri bilmek uğruna neler feda etmezdim, dedi usulca.

Hori bu sözlere hemen cevap vermedi. Derin bir düşünceye dalmıştı. Nihayet:

— İnsanların kafalarından geçenlere dair bir ipucu elde edilmek isteniyorsa onların hareketlerini gözetlemek lâzımdır, dedi. Bir insan acaip, garip hareketler yapıyorsa, kendisine malik değil demektir.

— Demek ondan şüphe ediyorsun? diye sordu Renisenb.

— Hayır, dedi Hori, ben de bunu kasdetmek niyetindeydim. Bir adam bir kötülük işlemek niyetinde ise, kafasında kötü düşünceler bulunuyorsa, bunları gizlemek gayesiyle hareket eder. Yani, kendisinden beklenmiyen hareketlere kalkışmaz.

— Bir adam diyorsun? dedi Esa.

— Bir adam veya bir kadın... Aynı şey...

— Anlıyorum...

Esa, Hori'ye keskin bir bakışla baktı. Sonra:

— Ya biz, dedi, bizim üçümüz hakkında ne gibi şüpheler varit?

— Bunu da açıkça konuşalım, dedi Hori. Bana fazlasiyle itimat ediliyor. Mukaveleleri imzalamak, mahsulü satmak gibi işlerin hepsi benim elimde. Bir kâtip olarak bütün hesapları ben tutuyorum. Bu hesaplarda bir takım hileler yapmış olabilirim. Kamenî'nin Kuzey çiftliğinde ortaya çıkardığı cinsten bir takım sahtekârlıklar... Yahmos, bu hususta şüpheye düşüp, işi tahkik yoluna sapmış olabilir. Ve ben, Yahmos'u susturmak: için onu öldürmeye kalkışabilirim.

Kendi sözlerine kendisi de gülerek, sustu.

— Hori! diye bağırdı Renisenb, nasıl söylüyorsun böyle şeyler! Seni tanıyan hiç kimse inanmaz bunlara!

— Hiç kimse hiç kimseyi tam mânasiyle tanıyamaz, Renisenb. Bu noktayı derhal tasrih etmeliyim.

— Ya ben? dedi Esa. Bana dair olan şüpheler ne merkezde? İhtiyar bir kadını ben. İnsan ihtiyarlayınca beyni de gençliğindeki sağlam düşünceleri kaybedip, bir takım sakat düşüncelere saplanabilir. Çocuklarımdan usanıp onları ortadan kaldırmak gibi bir fikre saplanmış olmam pekâlâ mümkündür. İhtiyarlar bazan böyle hasta düşüncelere, kötü fikirlere kapılabilirler.

— Ya ben? diye sordu Renisenb? Çok sevdiğim ağabeylerimi ben hangi sebeplerle öldürmeye kalkışabilirim?

Bu suallere Hori cevap verdi:

— Yahmos, Sobek, ve İpi ortadan kalkınca, İmhotep'in bütün servetine sen konacaktın. Sen yeniden evlenecektin, kocan da Yahmos'la Sobek'in geride kalan çocuklarına vasi tayin edilecekti. Böylece herşey senin elinde kalacaktı.

Genç kadına bakarak gülümsedi:

— Ama, Firavun ağacının altında, biz, senden hiç şüphelenmiyoruz, Renisenb, dedi.

— Firavun ağacının altında olsak da, olmasak da, dedi Esa, biz seni seviyoruz, Renisenb.

YAZIN

İKİNCİ AYI -1. GÜN

Esa değneğine dayanarak içeriye girdiği vakit, Henet onu karşıladı:

— Ooo, dışarıya mı çıkmıştın, Esa? diye telâşlandı, bir yıldan beri bahçeye adımım atmamıştın...

Sual dolu bakışları Esa'nın yüzünde bir şeyler araştırıyordu.

— İhtiyarların, dedi Esa, akla gelmedik kaprisleri olur.

— Demin gördüm seni... Hori ve Renisenble beraber gölün kenarında oturuyordun.

— Bu çocukların sohbetinden hoşlanıyorum. Senin gözünden kaçan HİÇ bir şey olmaz mı, kuzum Henet.

— Ne demek istediğini anlayamadım Esa. Orada oturduğunu herkes görebilirdi...

— Ama konuştuklarımızı duymak için hiç kimse yanımıza yaklaşmazdı.

Esa güldü. Henet sinirlendi:

— Bana karşı neden bu kadar haşinsin, bilemiyorum, Esa. Hep şüpheleniyorsun benden. Bu evde bana düşen işleri lâıkiyle yapmak için çırpınıp dururken başkalarının konuşmalarını dinleyecek vaktim mi var benim! Hem istiyen istediğini konuşsun, bana ne!

— Ekseriya ben de böyle düşünürüm.

— Bu evde beni takdir eden İmhotep olmasaydı...

Esa sert bir sesle kadının sözünü kesti:

— Keşke olmasaydı," dedi, ona güvenip başımıza çıkıyorsun. İmhotep'e bir şey olacak olursa...

Bu sefer söz kesmek sırası Henet'e geldi:

— İmhotep'e hiç bir şey olmayacak! diye bağırdı.

— Sen nereden biliyorsun, Henet? Bu evde emniyet denen şeyden eser kaldı mı ki? Yahmos ile Sobek'in başına gelenlerden sonra...

— Orası öyle... Sobek öldü. Yahmos da ölümün eşiğinden geri döndü.

— Henet, diye öne eğildi Esa. Neden bu sözleri söylerken gülümsedin?

— Ben mi? Gülümsedim mi?

Henet irkilmmişti.

— Sen ayakta rüya görüyorsun, Esa! Böyle acı şeylerden bahsederken nasıl gülebilirim?

— Gözlerim çok iyi görmüyor ama, henüz kör de değilim. Bazan ışığın tesiriyle, veya göz kapaklarımı fazla açınca, etrafımda olup bitenleri pekâlâ da iyi görüyorum. İnsanlar, gözlerinin iyi gördüğünden şüphe ettikleri biriyle konuşurken pek dikkatli olmazlar. Gözlerinin iyi gördüğünden emin bulundukları biriyle konuşurken yapmaktan çekindikleri yüz hareketlerini rahatça yaparlar. Bu sebeple sana bir kere daha soruyorum. Neden o sözleri söylerken, sanki gizli bir memnuniyet duyuyormuşsun gibi gülümsedin?

— Çok insafsızsın, Esa. Çok zalimsin.

— Şimdi de korktun!

— Bu evde olup bitenlerden kim korkmaz? diye bağırdı Henet. Hepimiz korkudan titriyoruz. Mezarlarından dönen kötü ruhların içinde kaldık. Ama anlıyorum, yine Hori'nin lâflarını dinlemişsin sen... Benim için neler söyledi yine?

— Hori senin hakkında ne biliyor, Henet?

— Hiç birşey... Hiç birşey... Sen bana onun hakkında bildiklerimi sor!

Esa'nın bakışları keskinleşti:

— Pekâlâ, ne biliyorsun .bakalım?

Henet başını dikleştirdi:

— Ah, ah, hepiniz ihtiyar Henet'i hor görüyorsunuz. Çirkin, aptal bir kadın diye geçiyorsunuz. Ama ben dönenlerin hepsinden haberdarım. Bildiğim çok şeyler var. Bu evde olanların ancak pek azını bilmiyorum. Aptal olabilirim ama, bir sıraya kaç fasulya dikilmesi gerektiğini bilirim. Belki de Hori gibilerinden daha akıllıyım ben. Hori beni gördüğü yerde görmemezliğe geliyor. Beni delip geçiyor

bakışları. Sanki arkamda bir şey varmış da ona bakıyormuş gibi... Benim yüzüme baksa daha iyi eder. Beni bön, budala bir kadın yerine koyuyor. Herşeyi, her zaman sadece akıllı olanlar bilmez. Satipi de kendisini akıllı bir şey sanıyordu. Nerede şimdi? Sorarım sana, nerede? Henet muzaffer bir edayla sustu. Fakat birden yüzünde derin bir pişmanlık ifadesi belirdi. Omuzları çöktüverdi. Ürkek bir bakışla Esa'ya baktı.

Lâkin Esa kendi düşüncelerine dalıp gitmiş gibi görünüyordu. Yüzünde korkmuş, şaşkına dönmüş gibi bir mâna vardı. Ağır, ağır, gözleri bir noktaya takılı kalmış gibi:

— Satipi... dedi.

Henet yine çoğu zaman kullandığı o iniltili, vızıltılı sesiyle:

— Kusura bakma, Esa, dedi, birden sinirlerime hâkim olamadım. Ne olduğumu anlayamadım. Ne söylediğimin farkında olmadım...

Esa başını kaldırdı, kadının sözünü kesti:

— Git buradan, Henet. Söylediklerinin farkında olup olmaman önemli değil. Söylediklerin arasında bir cümle bende yeni düşünceler uyandırdı... Haydi, git. Ama aklında bulunsun, BU EVDE BAŞKA ÖLÜM İSTEMİYORUZ. Anladın mı?

HERŞEY KORKUDAN İBARET...

Renisenb, göl kenarında konuştukları sırada, bu kelimelerin, elinde olmiyarak dudaklarına kadar yükseldiğini hissetmişti.

Keyt ile çocuklarının bulunduğu kadınlar kısmına doğru yürürken, birden ayaklarının geri geri gittiğini, oraya girmemek için âdeta iradesinin dışında direndiklerini farkettiler.

O zaman anladı ki. Keyfin yanına gitmekten,, onun o sakın, ifadesiz yüzüne bakmaktan korkuyor. Bu çehrede insanları fütursuzca zehirlemekten çekinmiyen bir canının ifadesini göreceğinden korkuyor...

Henet'in bir ara telâşla verandaya çıkıp, tekrar içeriye girdiğini görünce, içindeki tikslenme hissi daha da arttı. Gayri ihtiyarî ayakları bahçe kapısına doğru yöneldi. Biraz sonra, başı havada, dudaklarında memnun bir tebessümle gelmekte olan İpi'ye rastladı.

Orada, öylece durup, erkek kardeşine baktı... Hayretle, şaşkınlıkla, biraz da korkuyla... Kay ile buradan giderken henüz küçük bir çocuk olan, yakışıklı, şımarık, kendini beğenmiş İpi...

— Ne o, Renisenb? Neden bana öyle acaip, acaip bakıyorsun?

— Ben mi?

İpi güldü:

— Yüzünde şu anda Henet kadar aptal bir mâna var.

Renisenb başını salladı:

— Henet aptal değil ki... Çok kurnazdır o...

— Çok kötü bir kadın olduğunu bilirim. Evin baş belâsı... Onu başımızdan atmayı düşünüyorum.

Renisenb'in ağız bir açıldı bir kapandı. Adeta fısıldar gibi:

— Başımızdan atmayı mı? dedi.

— Sevgili kardeşim, neyin var senin? Yoksa sen de o budala çoban gibi kötü ruhları mı görmeye başladın?

— Sen de herkese budala diyorsun!

— Herkesi bilmem ama, o çocuk sahiden budalanın biriydi. Benim aptallığa, budalalığa hiç tahammülüm yoktur, bilirsin. Yapılan aptallıklar şurama kadar geldi. Burunlarının ötesini görmekten âciz iki ağabeyinin elinde oyuncak olmaktan bıktım, usandım. Neyse şimdi ikisi de ortadan çekildiler. Uğraşacak kala kala bir babam kaldı. Göreceksin işler nasıl değişecek. Babam artık benim sözümünden bir adım çıkmıyacak...

Renisenb başını kaldırıp kardeşine baktı. Şu anda inanılmıyacak derecede yakışıklı ve mağrur görünüyordu İpi. Hayat doluydu. Gözlerinden, yüzünden, insanı şaşırtan bir canlılık, bir zafer coşkunuğu taşıyordu... Ona bu taşkın canlılığı veren şey, muhakkak ki, şuur altından fıskırmaya çalışan bir zafer sarhoşluğu idi...

Renisenb sertçe:

— Ağabeylerimin ikisi de ortadan kalkmış değil... dedi. Yahmos hayatta.

İpi ablasına alaylı bir meydan okuyuşla baktı:

— Onun bir daha eski sıhhatine kavuşacağını mı umuyorsun?

— Neden kavuşmasın?

İpi bir kahkaha attı :

— Nedenmiş! Seninle aynı fikirde değilim, kızım. Yahmos'un işi bitmiştir artık. Defteri kapanmıştır. Bundan sonra güneşin altında

sürünerek dolaşacak, orada inleye, sızlaya sürünecek... Güçlü, kuvvetli bir erkek sayılamaz artık. Zehirin ilk tesirlerinden kurtuldu ama, doğru dürüst kendisine gelememi...

— Neden gelemesin? diye sordu Renisenb, hekim, bir müddet sonra kendisine geleceğini, kuvvetleneceğini söyledi.

İpi omuz silkti:

— Hekimler her şeyi bilmezler. Uzun uzun kelimeler söylerler, akıllıca lâflar ederler. İstersen sen de kabahati kötü ruhlu Nofret'e yükle, ama, sevgili ağabeyin Yahmos'un işi bitmiştir, bunu da böylece bil...

— Sen kendinden korkmuyor musun, İpi?

— Korkmak mı? Ben ha! Delikanlı bir kakhaha daha attı.

— Nofret seni de hiç sevmeydi ama, İpi.

— Ben müsaade etmedikçe bana kimsenin zararı dokunamaz, Renisenb! Henüz çok gencim ama, ben hayatta başarıya ulaşmak için doğan insanlardan biriyim. Sana gelince, Renisenb, benim tarafımı tutarsan akıllılık etmiş olursun. Çoğu zaman bana çocuk muamelesi yapıyorsun. Artık çocukluğu çok gerilerde bıraktım. Her geçen ay bir yenilik getirecek. Ve pek yakın bir gelecekte, bu evde, sadece benim arzularıma riayet edilecek. Emirleri yine babamın sesi verecek ama, bu emirleri veren beyin aslında benim beynim olacak!

Bir iki adım attı, durup, döndü. Omuz başı üzerinden:

— Bu sebeple dikkatli ol, Renisenb, dedi, sana karşı içimde bir memnuniyetsizlik uyanmasın!

Renisenb âdeta donmuş gibi kardeşine bakarken arkasından bir ayak sesi duydu. Başını çevirince Keyt'le karşılaştı.

— İpi ne diyor, Renisenb? diye sordu Keyt.

Renisenb yavaşça:

— Yakında bu evin efendisi olacağını söylüyor, dedi.

— Öyle mi? diye dudak büktü Keyt, ben de tam aksini düşünüyordum.

İpi verandanın merdivenlerini koşarak çıktı, eve girdi. Divanda yatan Yahmos'u görünce âdeta keyiflenmişti.

— Nasılsın, ağabey? Seni bir daha tarlaların başında göremiyecek miyiz, yoksa? Ama hayret doğrusu sen olmayınca bütün işler aksayacak, herşey altüst olacak sanmıştım... Hiç bir şey olmadı.

Yahmos mecalsiz bir sesle:

— Bu işten bir şey anladığım yok, dedi, vücudumdan zehiri attım, ne diye kuvvetlenemiyorum? Bu sabah biraz yürümeye çalıştım, bacaklarım gövdeyi taşıyamadı. Çok halsizim... Çok kuvvetsizim. İşin kötüsü her gün biraz daha halsiz düşünüyorum.

İpi, merhametli ve müşfik bir ifadeyle:

— Çok fena bu... dedi, hekimlerin hiç bir faydası olmuyor mu?

— Mersu'nun yardımcısı hergün geliyor. O da durumuma bir mâna vermekten âciz kaldı. Türlü otlardan yapılmış kuvvet ilâçları içiyorum. Tanrılara hergün niyazda bulunuyorlar, törenler yapıyorlar. Benim için hususî yemekler hazırlanıyor. Hekimin söylediğine bakılırsa süratle kuvvetlenip kendime gelmemem için hiç bir sebep yok.

— Çok kötü, diye mırıldandı İpi.

Dudakları arasından bir şarkı mırıldanarak çıktı. Salondan geçerken, birtakım hesaplar üzerinde baş-başa çalışan babası ile Hori'yi gördü. Endişe ve üzüntü ile âdeta birkaç gün içinde çökmüş gibi görünen İmhotep, sevgili küçük oğlunu karşısında bulunca çocuk gibi sevindi:

— İşte benim aslan İpi'm geldi, dedi. Eee, işlerden ne haber, İpi?

— Herşey yolunda, baba. Çavdarı biçiyoruz, zengin bir mahsul aldık.

— Güneş Tanrısına şükürler olsun... Dışarıdaki işlerimiz iyi gidiyor. Evin içinde de biraz huzura kavuşsak, ne olurdu. Hâlâ Aşayet'in bize yardım etmesini bekliyorum. Ümidimi kesmedim. Yahmos'un durumu da beni çok üzüyor. İyileşmesinin neden bu kadar geciktiğini bir türlü anlıyamıyorum... Neden bu kadar halsiz bu çocuk...

İpi bıyık altından güldü:

— O her zaman miskindi zaten.

— Hiç de değil, diye atıldı Hori, sıhhati pekâlâ da yerindeydi.

İpi inatçı bir tavırla:

— Bir insanın sıhhati ruhuna bağlıdır. Yahmos'un hiç bir zaman, canlı bir ruhu yoktu ki... Emir verirken bile sesi ürkek ürkek çıkardı.

— Son zamanlarda bayağı değişmişti, dedi Hori, son aylarda kendisine karşı bir güven gelmişti. Hattâ bu değişikliğe şaşıyordum. Halsizliğinin ısrarla devam etmesi beni de endişelendirmeye başladı. Mersu, zehirin tesirleri zail olur olmaz, süratle iyileşeceğini söylemişti. Önündeki papirüsleri eliyle kenara iterek, ilâve etti:

— Başka zehirler de vardır.

İmhotep süratle dönüp genç adama baktı:

— Ne demek istiyorsun, Hori?

Hori dalgın, yumuşak bir sesle:

— Sratle ve şiddetle tesirini göstermeyen zehirler de vardır, dedi. Bunlar sinsice tesir ederler insana. Her gün alman cz'ı bir miktar, vücutta birike birike öldürücü bir hal alır. Uzun aylar mecalsiz ve bitap bıraktıktan sonra öldürür insanı... Bu gibi şeyleri daha ziyade kadınlar bilirler. Bazan kocalarını öldürüp, onun tabiî bir ölümle öldüğü zehabını uyandırmak için böyle sinsi tesirli zehirler kullanılır. İmhotep sapsarı kesildi.

— Yani... Yahmos'a da, böyle bir şey mi yapıldı demek istiyorsun?

— Bir ihtimal olarak öne sürüyorum bu fikri. Hoş, yiyeceğini kendisinden evvel bir köle tadıyor ama, tesiri yavaş olan zehirlerde bunun hiç bir faydası olmaz.

İpi hırsla bağırdı:

— Saçma.. Tamamen saçma bir fikir! Böyle zehirlerin olduğuna inanmam ben. Şimdiye kadar hiç duymadım.

Hori başını kaldırıp İpi'ye baktı :

— Sen daha çok gençsin, İpi, dedi, henüz bilmediğın çok şey var.

İmhotep haykırdı:

— Peki ama, ne yapabiliriz? Ölen karım Aşayet'e baş vurduk. Mabede bağışlar yolladık. Aslını sorarsan ben mabetlere pek bel bağlamam. Böyle şeylere daha ziyade kadınlar inanır. Başka ne yapabiliriz?

Hori hâlâ dalgındı:

— Yahmos'un yiyeceğini bundan sonra güvenilir bir köle hazırlasın, o yemekleri yaparken de biri başında dursun.

— Ama bu demek oluyor ki, bu evin içinde bir...

— Saçma, diye haykırdı İpi, saçma... Mnasebetsizlik!

Hori kaşlarını kaldırdı:

— Bir kere tecrübe edilsin, dedi, saçma olup olmadığının pek yakında anlarız.

İpi hısımla odadan ıktı. Hori, yüzünde şaşkın, çaresiz bir ifadeyle delikanlının arkasından bakakaldı.

İpi evden öyle bir hiddet ve şiddetle çıktı ki neredeyse Henet'e toslayacaktı.

— Çekil yolumdan, Henet... Hep ayak altında dolaşırsın sen de...

— Ne hainsin, İpi, kolumu acıttın.

— İyi olmuş! Burnunu oraya buraya sokmandan bıktım artık. Bu evden defolup gitsen çok rahatlayacağız. Göreceksin, seni defedeceğim.

Henet'in gözleri kin ve nefretle yanıp, söndü:

— Beni evden atacaksın, ha? Sana gösterdiğim onca ihtimam ve sevgiden sonra beni evden atacaksın, öyle mi? Bütün aileye saçımı süpürge ettim... Baban neler çektiğimi çok iyi bilir.

— Kulağının dibinde durmadan kendini methetmişsindir de ondan... Bıktık, usandık! Benim nazarımda zehir dilli, insanları birbirine düşüren bir yılanısın sen! Nofret'e de yardım ettin. Bize karşı olan plânlarını tatbik etmek için... Çok iyi biliyorum. O ölünce yine bize döndün. Ama, gör bak, sonunda babam beni dinleyecek, senin yalanlarını değil!

— Çok hiddetlisin, İpi, bir şeye mi canın sıkıldı?

— Sana ne!

— Yoksa bir şeyden mi korkuyorsun, İpi? Bu evde pek acaip işler oluyor.

— Beni korkutamazsın, ihtiyar kedi!

Kadını kenara itip, dışarıya fırladı.

Henet, ağır adımlarla içeriye girdi. Yahmos'un inlediğini duyunca o tarafa yöneldi. Genç adam divandan kalkmış, yürümeye çalışıyordu. Fakat, bacakları bükülüverdi, Henet yetişip, tutmasaydı, oracığa yığılıp kalacaktı.

— Gel, gel, Yahmos, yatağına yat!

— Ne kadar kuvvetlisin, Henet. Seni gören bu kadar kuvvetli olduğunu hiç tahmin edemez.

Yatağa uzandı, başını tahta yastığa dayadı.

— Teşekkür ederim... Bana ne oluyor, kuzum? Adalelerim erimiş, su kesilmiş gibi geliyor.

— İşin aslını sorarsan bu ev lanetlenmiş... Hepsi, Kuzey'den gelen o dişi şeytanın işi... Zaten Kuzey'den ne beklenir ki...

Yahmos âni bir ümitsizlik içinde:

— Ben ölüyorum... diye inledi, evet, ölüyorum...

— Senden daha önce ölecekler var, dedi. Henet, kesin bir sesle...

— Ne? Ne dedin? Ne demek istedin?...

Hasta dirsekleri üzerinde doğrulmaya çalışarak ihtiyar kadına baktı.

Henet bir kaç kere başını salladı:

— Ne demek istediğimi ben biliyorum, dedi, ölüm sırası sende değil. Hele sabret, göreceksin!

— Benden niçin kaçıyorsun, Renisenb?

Karneni genç kadının karşısına dikilmiş, bu suali soruyordu. Renisenb kızardı, verilecek münasip bir cevap bulamadı. Kameni'yi görünce, kasten başka yöne saptığı doğruydı.

— Niçin, Renisenb, sebebini söyler misin?

Sahiden de genç adama verilecek cevabı yoktu.

Sessizce başını salladı.

Sonra genç adamın yüzüne baktı. Kameni'nin yüzünde de bambaşka bir ifade görmekten o kadar korkuyordu ki... Fakat genç adamın yüzünde hiç bir değişiklik göremeyince âdeta sevindi. Gözlerinde ciddî bir ifadeyle, ve ilk defa olarak gülümsemeden bakıyordu Karneni.

Genç kadın, bu bakışlar altında gözlerini indirdi. Karneni hep böyle huzurunu kaçırıyor, zihnini altüst ediyordu, işte... Onun fizikî yakınlığından rahatsız oluyordu. Kalbi yine hızlı, hızlı çarpmaya başlamıştı.

— Benden niçin kaçtığını biliyorum, Renisenb.

Genç kadın kaybolur gibi olan sesine yeniden kavuştu:

— Ben.. Şey, ben senden kaçmıyordum.. Geldiğini göremedim...

— Yalan bu.

Karneni yine gülüyordu. Güldüğünü sesinden anlamak mümkündü.

— Renisenb, güzel Renisenb.

Genç kadın erkeğin kocaman, sıcak elini kolunun üstünde hissetti. Birden kendisini kurtarmak için silkindi.

— Dokunma bana.. Dokunulmaktan hoşlanmam!

— Niçin bana karşı nefsinle mücadele ediyorsun, Renisenb?.

Aramızdaki şeyin sen de farkındasın. Gençsin, sıhhatlisin, güzelsin. Tabiata karşı koyup, ömrün boyunca bir kocanın ardından yas mı tutacaksın. Seni bu evden uzaklara götüreceğim. Burası büyüler, lanetler, kötü ruhlarla dolu. Benimle gelip, emniyete kavuşacaksın.

Renisenb birden heyecanla:

— Ya gelmek istemezsem? diye sordu.

Karneni güldü. Beyaz dişleri göz kamaştıran bir pırıltı ile yanıp söndü.

— Benimle gelmek için can atıyorsun, ama bunu itiraf etmek istemiyorsun. Bir erkek kardeşle bir kızkardeş bir araya geldikleri zaman, Renisenb, hayat çok tatlıdır. Seni seveceğim, seni mesut edeceğim. Sen de benim için, efendin için bereketli bir tarla olacaksın. Bak, artık hakikatler Tanrısına şarkı söyleyip: «Bu gece sevgilimi bana ver» diye yal varmıyorum. Bunun yerine İmhotep'e gidip: «Bana kızkardeşim Renisenb'i ver» diyeceğim. Artık burası senin için emin bir yer değil. Seni buradan götüreceğim. Usta bir kâtibim ben. Teb şehrinde, bir zenginin evine girebilirim. Yoksa, buraları, çiftlik hayatını, tarlaları, hayvan sürülerini, nehirdeki kayıkları çok seviyorum. Giderken Teti'yi de yanımıza alırız. Güzel, sevimli, sıhhatli bir çocuk. Onu seveceğim, ona iyi bir baba olmaya çalışacağım. Haydi, Renisenb, cevap ver bana...

Renisenb, sessizce duruyordu. Kalbinin süratle çarpmasına rağmen bütün vücuduna tatlı bir baygınlığın yayılmakta olduğunu hissetmekteydi. Bu ılık teslimiyete, bu tatlı hisse rağmen içinde hâlâ yıkılmayan bir mukavemet vardı.

«Eliyle koluma dokununca kendimi koyuverdim...» diye düşünüyordu, «Kuvvetli olduğu için... Omuzlarını beğendiğim için... Gülen ağzım... Ama kafasının içinden geçenlerin hiç birini bilmiyorum... Kalbindekilerden haberim bile yok... Aramızda bir huzur, bir tatlı anlayış olamaz... Ne istiyorum ben? Bilmem... Ama böylesini değil... böylesini değil...»

Sesi kendi kulaklarına bile bir zayıf, bir kuvvetsiz mırıltı halinde çarptı:

— Ben başka bir koca istemiyorum... Yalnız kalmak istiyorum ben... Kendi kendime...

— Hayır, Renisenb, yanılıyorsun. Sen yalnız yaşamak için yaratılmamışsın! Avucumun içinde titreyen elin bile bunu söylüyor... Bak..

Renisenb elini genç adamın avucundan kurtardı:

— Seni sevmiyorum. Karneni, dedi. Galiba senden nefret ediyorum.

Genç adam gülümsedi:

— Benden nefret etmene aldırış etmem, Renisenb, zira nefretin aşka çok yakın bir his olduğunu bilirim. Bu konuda yine konuşacağım seninle.

Genç kadını oracıkta bıraktı, genç bir gazel çevikliği ve zarafeti ile yürüyüp, gitti.

Renisenb, Keyt ile çocuklarının oynadıkları göl kenarına doğru yürüdü.

Keyt ona bir şeyler söylüyordu ama, Renisenb'in cevapları kısa ve tek heceliydi. Fakat bütün benliği çocukları ile meşgul bulunan Keyt'in buna dikkat ettiği yoktu.

Birden Renisenb sessizliği bozarak:

— Ben acaba yeniden evlensem mi? diye sordu, ne dersin, Keyt?

Keyt o kayıtsız, ilgisiz sesiyle cevap verdi:

— Fena olmaz. Sıhhatlisin, gençsin, Renisenb, daha bir çok çocuk doğurabilirsin.

— Bir kadının hayatı sadece çocuk doğurmaktan mı ibarettir, Keyt? Evin arka tarafında oturup, çocuklara bakarak, öğleden sonraları gölün kenarında. Firavun ağaçlarının altında tembellik ederek mi geçecek bütün ömrüm?

— Bir kadını bundan fazlası ilgilendirmez. Sen de bilirsin bunu. Cahil bir köle gibi konuşma. Mısır'da kadınlar nüfuzludur. Veraset onlara çocukları vasıtasıyla intikal eder. Mısırın kan damarıdır kadınlar.

Renisenb, bebeğine harıl harıl çiçekten bir gerdanlık örmekle meşgul olan Teti'ye baktı. Küçük kız, kaşlarını çatarak, işe dalmıştı. Bazı halleriyle Kay'a ne kadar benziyordu! Dalınca alt dudağını sarkıtması, başını yana eğerek konuşması... Renisenb'in kalbi acı ve sevgiyle burkuldu. Fakat Kay'ın çehresini artık hayalinde iyice canlandıramıyordu bile. Teti de babası gibi dudağını sarkıtmak, yan yan bakmak huyunu unuttur gibi olmuştu. Genç kadın bazan çocuğunu göğsüne bastırıyor, onu, sanki vücudunun bir parçası gibi hissederek, bu küçük kıza sahip olmanın derin tahassüsü içinde : «Bu benim yavrum, benim çocuğum» diyordu.

Şimdi, Teti'ye bakarken aynı şeyleri duyuyordu:

— «O benim çocuğum.. O Kay'ın bir parçası, Kay'ın ta kendisi...»

Teti başını kaldırp, baktı. Annesini görünce gülümsedi.

Renisenb yine düşündü: «Hayır, Kay'ın ta kendisi değil... Teti sadece kendisi... Teti o... Hayatta yapayalnız... Ben de yalnızım... Yapayalnız. İkimiz de yalnızız. Hayatımız boyunca onunla arkadaş olacağız. Ama

aramızda bir sevgi kurulmazsa, o büyüyecek, birbirimize karşı iki yabancı gibi olacağız.

Keyt merakla Renisenb'e bakıyordu.

— Sen ne istiyorsun hayatta, Renisenb? Seni hiç anlamıyorum.

Genç kadın cevap vermedi. Kendisinin bile anlamakta gecikmediği şeyleri Keyfe nasıl anlatabilirdi? Etrafına, bahçenin duvarlarına, rengârenk sütunlarla süslü verandaya, gölün durgun sularına, küçük, zarif kameriyeye, muntazam çiçek tarhlarına, papirüs yığınlarına baktı. Herşey emniyet verici bir mahrumiyet içindeydi. Korkulacak hiçbir şey yoktu. Evden gelen âşinâ sesler, çocukların tatlı cıvıltıları, tâ uzaklardan akseden gürültüler...

Kendi kendisine konuşur gibi:

— Buradan nehir görünmüyor, dedi. Keyt şaşırılmış gibi baktı:

— İlle de görmek mi lâzım? Renisenb, usulca:

— Aptalım ben, dedi, bilmem...

Gözlerinin önünde yemyeşil tarlaların, ufukta pembe ve akik rengi bulutlar arasında kaybolan dağların ve bütün bunların ortasında ağır ağır, gümüşü bir mavilikle akıp giden Nil'in panoraması canlanmıştı...

Bu manzarayı nefesini tutarak seyreder gibi oldu. Zira, şu anda kulaklarından bütün sesler, bütün manzaralar silinmiş, onların yerini bir zenginlik, bir sessizlik, derin bir tatmin hissi kaplamıştı.

Kendi kendisine: «Başımı çevirirsem, Hori'yi göreceğim.» diye söylendi. «Papirüs'ünden başını kaldırıp bana bakacak, gülümseyecek. Sonra güneş batacak, her yer kapkaranlık olacak, ben uyuyacağım... İşte bu ölümdür...»

— Ne dedin, Renisenb?

Renisenb irkildi. Yüksek sesle konuştuğunun farkında değildi. Daldığı hayâlden uyandı. Keyt şimdi daha büyük bir ilgi ve merakla bakıyordu kendisine.

— Ölüm dedin, Renisenb. Ne düşünüyordun?

Renisenb başını salladı:

— Bilmiyorum. Bir şey düşünmüyordum...

Etrafına bakındı yine. Ne güzeldi bu sıcak, samimi hava... Suda oynaşan çocuklar... Kıyıda oturan anneler... Derin bir nefes aldı.

— Ne sakın yer burası, dedi yavaşça, insan burada korkunç şeylerin vukubulacağına inanmıyor!

Fakat ertesi sabah İpi'nin cesedini bu sakin, güzel gölün kıyısında buldular. Başı yüzükoyun suyun içindeydi. Bir el, başını suya daldırıp, ölünceye kadar orada tutmuş olacaktı.

YAZIN

İKİNCİ AYI -10. GÜN

İmhotep yığılırcasına oturdu. Birdenbire yaşlanmış, çökmüş, kurumuş, buruşmuş bir ihtiyar gibi görünüyordu. Yüzünde acınacak kadar şaşkın bir ifade vardı.

Henet yemeğini getirdi, yemesi için bir çocuğa yalvarır gibi bin bir dalkavuklukla önüne koydu:

— Yemen lâzım, İmhotep. Kuvvetini muhafazaya mecbursun.

— Ne diye mecbur olayım? Kuvvet dediğin de nedir? İpi kuvvetli değil miydi? Genç, güzel, kuvvetli değil miydi? Şimdi tuzlu suyun içinde yatıyor... Benim oğlum. Benim en sevgili oğlum. Oğullarımın sonuncusu.

— Hayır, öyle deme, İmhotep. Yahmos sağ, senin iyi yürekli Yahmos'cuğun Tanrılara şükür henüz sağ...

— Ne kadar müddet sağ kalacak ki? O da ölüme mahkûm... Hepimiz ölüme mahkûmuz. Üstümüze çöken bu lanet, şeamet nedir? Evime bir odalık almakla başımıza bunların geleceğini nereden bilirdim? Odalık almak Tanrıların ve insanların kanunlarına uygun bir şey değil mi? Ona onca ihtimam, onca itibar göstermişim. Neden bu felâketler geldi başımıza? Yoksa ölen karım Aşayet mi benden intikam alıyor? Beni affetmeyen o mu? Bak, arzuhalime de cevap vermedi. Felâketler devam edip gidiyor...

— Yok, yok, İmhotep, öyle deme. Yazılı tası bağış odasına bırakalı ne kadar oldu ki? Adalet ve kanunun yerini bulması için aradan epey geçmesi lâzım. Üstelik Ölüler âleminde işler daha da uzayabilir. Bir kere Vezirin huzuruna çıkacak Aşayet. Adalet nerede olsa adalettir. Bu Dünya'da da, ötekinde de yerini bulması için epey zaman ister. Sonunda hak yerini bulur.

İmhotep şüpheyle başını salladı. Henet devam etti

— Hem unutma ki, İmhotep, İpi Aşayet'in oğlu değildi. O senin ikinci karın Ank'dan olmuştu. İpi için Aşayet ne diye kendisini zahmete soksun... Ama iş Yahmos'a gelince değişir. Yahmos iyileşecek, çünkü onun işi ile bizzat Aşayet' meşgul olacak.

— Senin sözlerin içime su serpiyor, Henet... Dediklerin doğru. Yahmos zaten gün geçtikçe iyileşmeye başladı. Eski kuvvetine kavuşuyor artık. Ama, ah, benim güzel oğlum İpi... Ne güzellikti o... İmhotep yine acıyla inledi. Henet o vızıltılı sesiyle :

— Yazık, çok yazık... diye sızlandı.

— Nofret'in güzelliğine de, kendisine de lanet olsun! Onu görmez olaydı şu gözlerim...

— Keşke, efendim, keşke... Şeytanın kızıydı o. Türlü büyüler, akla hayâle gelmedik sihirler öğrenmişti.

Bir baston tıkrırdısı duyuldu. Esa topallayarak salondan içeriye girdi. Müstehzi bir bakışla

— Bu evde kimsede akıl kalmadı mı? dedi, aptal oğullarının aptal karıları yüzünden kin ve garaza sevkedilen, kadınlık cazibesini ve aklını kullanmaya yeltenen, bahtsız bir kıza lanet yağdırmaktan başka işiniz yok mu sizin?

— Ne diyorsun, Esa? diye bağırdı İmhotep. Üç oğlumdan ikisi öldü, biri de ölüm döşeğinde yatar. Buna sadece kin ve garaz mı diyorsun... Ah, kendi anamın ağzından mı duyacaktım bu sözleri?

— Hakikatleri kendin göremediğin müddetçe birinin onları sana göstermesi lâzım. Ölü bir kadının kötü ruhudur bu felâketleri başımıza getiren diye düşünüyorsan, çabuk bu fikri kafandan çıkar. İpi'nin başını suya daldırıp, boğuluncaya kadar orada tutan el, canlı bir insanın eliydi. Yahmos ile Sobek'in içtikleri şaraba zehir katan el canlı bir insanın eliydi. Senin bir düşmanın var İmhotep, hem de bu evin içinde... Hori'nin verdiği akıla göre, Yahmos'un yemeğini itimada lâıyk bir köle hazırladığından, Renisenb de yemek hazırlanıncaya kadar onun başında durduğundanberi Yahmos günden güne sıhhatini kazanmaya başladı. Yaptığın budalalıklar yetişir artık İmhotep. Saçını başını yolup, yanıp yakılmaktan da vazgeç. Sen ağlayıp sızlayınca, Henet de başına geçip, yangına körükle gidiyor.

— Ah, Esa, beni ne kadar yanlış anlıyorsun.

— Henet senin sızlanmaların karşısında yangına körükle gidiyorsa, bu, onun ya senin kadar aptal olduğunu veya bir maksada hizmet ettiğini gösterir.

— Güneş Tanrısı RA seni affetsin, Esa! Benim gibi zavallı, kimsesiz bir kadına bu kadar hücum ediyorsun.

Esa elindeki değneği hırsıyla salladı:

— Kendini topla, İmhotep, ve DÜŞÜN! Pek güzel ve Tanrılar şahittir ki pek akıllı bir kadın olan Aşa-yet sana öteki dünyadan belki yardım edebilir ama, bu dünyadaki işleri senin yerine düşünemez. Harekete geçmek zamanı geldi, İmhotep! Aksi halde evden başka ölümler de çıkacak.

— Yani benim bu evde yaşayan bir düşmanım mı var? Sen buna inanıyor musun, Esa?

— Elbette inanıyorum, zira akla en yakın gelen ihtimal bu.

— O halde hepimiz tehlikedeyiz.

— Tehlikedeyiz zahir... Ama kötü ruhların, büyülerin, sihirlerin tehlikesinde değil, yaşayan insanların kurdukları tehlikeli tuzaklara maruzuz. Yiyeceklere zehir katan canlı, kanlı parmakların, köyden geç saatte dönen bir delikanlının ardından gölge gibi yaklaşıp, başını gölün sularına zorla daldıran ellerin tehlikesine maruz bulunuyoruz. İmhotep dalgın bir tavırla :

— Bu iş için kuvvetli olmak gerekirdi, dedi.

— Dış görünüşe bakarsan, öyle, dedi, ama bence lüzumsuz. İpi köyde şarabı fazlaca kaçırmış olacak. Çok keyifli, memnun bir haldeydi kaç gündür. Belki de eve ayakları dolaşarak geldi. Kendisini takip eden gölgeyi ya göremedi, veya gördüyse de korkmadı. Yüzünü yıkamak üzere göle eğildi. O sırada onun başını suya daldırıp, orada tutmak o kadar güç bir iş olmasa gerekti.

— Ne söylemek istiyorsun, Esa? Yani İpi'nin başını suya daldıran bir kadın mıydı? İmkânsız bir şey bu. Tamamen imkânsız... Bu evde bir düşman olamaz.. Olsa bile benim haberim olurdu.

— Kalblerin kötülüğü yüzlerden belli olmaz, İmhotep.

— Yani hizmetkârlardan veya kölelerden biri mi?...

— Ne hizmetkâr, ne de köle, İmhotep.

— Bizden biri mi? Yoksa Hori veya Karneni mi? Hori de aileden biri -sayılır. Bize karşı daima sadık ve vefakâr davranmıştır. Kameni'ye gelince, yabancı olmasına rağmen o da bizim kanımızı taşıyor.

çalışkanlığı, dikkati sayesinde itimadımı kazandı. Dahası var. Bu sabah bana gelip, Renisenb'le evlenmesine muvafakat etmemi istedi.

— Yaa, öyle mi? dedi Esa ilgiyle, sen ne cevap verdin?

— Ne cevap vereyim, dedi İmhotep meyus bir tavırla, düşündün dernekten bahsedecek zaman mı bu? Bu kadar söyledim ona da.

— O ne dedi?

— Asıl böyle zamanda evlilikten bahsedilir, dedi, Renisenb bu evde emniyette değil, dedi.

— Acaba? diye mırıldandı Esa, acaba... değil mi? Ben Renisenb'in emniyette olduğunu sanıyordum. Hori de benim fikrimdeydi...

İmhotep hırslandı:

— Düşünle cenaze merasimi bir arada yapılır mı, canım? diye bağırdı. Yakışık alır mı? Bütün köyde çalkalanırız.

— Örf ve âdetleri düşünecek zamanda değiliz, dedi Esa, mumyacılar bizim eve temel atıldılar gibi bir şey... Montu ile yardımcısı İpi epeyce kâr ettiler bu mumya işinden.

— Ücretlerini de yüzde on arttırdılar, dedi İmhotep, fırsat düşünleri! İşçilik pahalıymış sözde...

Esa acı, acı güldü:

— Bu evden çıkan cenaze sayısını göz önüne alarak bize tenzilâtı tarife tatbik etmeleri lâzım gelirken!

İmhotep annesine dehşet dolu nazarlarla baktı:

— Sevgili anneciğim, şakanın sırası mı?

— Bütün hayatımız bir şakadan ibarettir. Ve en sonunda ölüm son kahkahayı atar. Bunu her ziyafette duymaz mısın?... «Ye, iç, eğlen, zira yarın öleceğiz.» İşte bizim evde de aynı oldu. Yalnız bir sual sormaya hakkımız var. Sıra kimde?

— Korkunç şeyler söylüyorsun, çok korkunç.. Ne yapabiliriz ki?

— Kimseye itimat etme, dedi Esa. İşte en basta gelen şey bu. **KİMSEYE İTİMAT ETME!**

Henet ağlamaya başladı:

— Niçin bana bakıyorsunuz?... İtimada lâıyk biri varsa o da benim. Bunu yıllardan beri ispat etmedim mi? Onun sözlerini dinleme, İmhotep.

— Ağlama, ağlama, benim iyi kalbli Henet'ciğim. Sana elbette ki itimat ederim. Kalbinin ne kadar vefakâr olduğunu bilmez miyim?

— Hiç bir şey bildiğin yok senin, dedi Esa, hiç bizim birşeycikler bilmiyoruz. İşte en büyük tehlike burada.

— Sen beni itham ettin, diye sızlandı Henet.

— Kimseyi itham edemem. Elimde ne malûmat var, ne de delil. Sadece bir şüphe...

İmhotep süratle başını3 kaldırdı:

— Şüphe mi var? Kimden şüpheleniyorsun?

Esa ağır, ağır cevap verdi:

— Bir kere şüphelendim, iki kere şüphelendim... Bu da üçüncüsü... Açıkça konuşacağım. Birincisinde İpi'den şüphelenmiştim. Ama İpi öldü. Şüphem de beraber. Sonra bir başka şahıstan şüphelendim. Lâkin, İpi'nin öldüğü gün içime bir şüphe daha girdi. Sustu.

— Hori ile Karneni evdeler mi? diye sordu. Onları buraya çağırın. Renisenb de mutfaktan gelsin. Keyt ile Yahmos'u da getirin. Söylemek istediğim şeyi bütün ev halkının duymasını istiyorum.

Esa etrafında toplananların yüzlerine teker, teker baktı. Yahmos'un munis, ciddî bakışlarıyla, Kameni'nin hiç eksilmiyen tebessümü ile, Renisenb'in gözlerindeki korkulu suallerle, Keyt'in kaygısız, sakin gözleri ile, Hori'nin hiç değişmeyen düşünceli, dalgın nazarları ile, İmhotep'in sinirden seyiren yüzünde merak ve hayretle açılmış gözleri ile, ve nihayet, evet, nihayet, Henet'in bakışlarındaki keyifli ışıltı ile teker, teker karşılaştı.

Düşündü: «Yüzlerinden hiç bir şey belli olmuyor. Bana sadece dış hislerini gösteriyorlar. Ama, eminim yanılmıyorsam, içlerinden biri mutlaka yüreğinde gizli kalanları belli edecek...»

Yüksek sesle:

— Sizlere söylemek istediğim bir şey var, dedi, fakat, önce Henet'le konuşacağım. Hepinizin huzurunda, burada.

Henet'in yüz ifadesi derhal değişti. O keyifli mâna kayboluverdi. Korktu. Tiz, cırlak bir sesle itiraz etti:

— Sen benden şüpheleniyorsun, Esa. Bunu biliyordum! Beni itham edeceksin. Ben, zavallı, âciz, aptal bir kadın kendimi nasıl müdafaa edebilirim? Sözlerimi dinletmeden mahkûm olacağım... Dinletmeden...

Esa alaylı bir sesle:

— Dinletemeden değil, dedi.

Ve Hori'nin gülümseyen bakışları ile karşılaştı. Henet, her an sesini biraz daha yükselterek devam etti:

— Ben hiç bir şey yapmadım... Masumum ben... İmhotep, benim sevgili efendim, kurtar beni...

Kendisini İmhotep'in üstüne attı. Bacaklarına sarıldı. İmhotep ağzının içinde bir şeyler geveleyerek, Henet'in başını okşadı.

— Esa, hakikaten, olmaz böyle şey... Yakışık almaz bu...

Esa oğlunu susturdu:

— Ben henüz kimseyi itham etmedim. Kulaklarımla duyduğum bazı sözler var. Gözlerim artık pek iyi görmüyorsa da, kulaklarım pekâlâ işitiyor. Henet, sen bana Hori hakkında bazı bildiklerin olduğunu söylemiştin. Şimdi söyle bakalım, Hori hakkında neler biliyorsun?

Hori biraz şaşırdı.

— Öyle mi, Henet? dedi, neler biliyormuşsun, söyle de duyalım, bakalım.

Henet yere oturdu. Gözlerini sildi. Meydan okuyan bir somurtkanlıkla:

— Bir şey bildiğim yok benim, dedi, ne bileceğim ben?

— Biz de bunu bekliyoruz, Henet. Haydi konuş, dedi Hori.

Henet omuz silkti:

— Lâf olsun diye konuşmuştum. Hiç bir kastım yoktu.

Esa sözü aldı:

— Sana söylediğin sözleri tekrar edeceğim. Hepimizin senden nefret ettiğimizi, ama bu evde dönenlerin hepsinden haberdar olduğunu, pek çok akıllıların bile bilmediklerini bildiğini söylemiştin. Sonra, Hori'nin sana, sanki seni görmüyormuş gibi, senin arkanda bir şey varmış da ona bakıyormuş gibi baktığını söylemiştin. Sanki mevcut olmayan bir şeye bakar gibi.

Henet somurttu

— Hori hep böyle bakar, dedi, sanki ben bir sinekmişim gibi... Hiç önemi olmayan bir şeymişim gibi...

Esa, ağır, ağır devam etti:

— «Sanki arkamda bir şeye bakar gibi, mevcut olmayan bir şeye bakar gibi» sözleri sana bir şey hatırlatmıştı, Henet. Derhal Satipi'den bahsetmeye başlamıştın. Evet, Satipi'den. Onun kendisini akıllı sandığını, şimdi nerede olduğunu filân söylemiştin.

Esa etrafındakilerin yüzlerine baktı:

— Bu size bir şey söylemiyor mu? diye sordu, Satipi'yi düşünün. Şu anda ölü olan Satipi'yi... Ve hatırlayın ki, insan karşısında bulunan insana bakar, orada mevcut olmayan bir şeye değil...

Bir an derin bir sessizlik kapladı odayı. Sonra Henet tiz, canhıraş bir feryat kopardı. Korkulu bir çığlık...

— Bu... bu sözler... Beni kurtar, efendim... Ben bir şey söylemedim... Hiç bir şey söylemedim...

İmhotep hiddetle bağırdı:

— Olur şey değil bu! Bu zavallı kadıncağızı korkutmana müsaade edemem. Onun aleyhinde ne gibi deliller var elinde? Bu sözler hiç şeyi ispatlamıyor.

Yahmos her zamanki çekingenliği ile söze karıştı:

— Babamın hakkı var, dedi, Henet'in aleyhinde kesin bir delil varsa açık, açık ortaya çıkar.

— Ben Henet'i itham etmiyorum, dedi Esa.

Değneğine dayandı. Âdeta küçülmüş, büsbütün ufalmış gibi görünüyordu şu anda. Ağır, ağır, tane, tane konuşmuştu.

Yahmos bu sefer Henet'e döndü. Daha mütehakkim bir tavırla:

— Esa'nın seni itham ettiği filân yok, dedi, onun ne demek istediğini ben anladım, evimizde olup biten kötü hâdiseler hakkında bir bildiğin var mı diye sormak istiyor. Şayet Hori, veya bir başkası hakkında bir şeyler biliyorsan, saklama, söyle. Şimdi konuşma sırası geldi. Hepimizin huzurumuzda söyle. Neler biliyorsun?

Henet başını iki yana salladı:

— Hiç bir şey!

— Bundan emin misin, Henet? Bazan bir şey hakkında bilgi sahibi olmak çok tehlikelidir.

— Ben hiç bir şey bilmiyorum... Yemin ederim. Dokuz Tanrı adına, Güneş Tanrısı RA adına yemin ederim. ..

Henet titriyordu. Sesi o her zamanki vızıltılı tonundan sıyrılmıştı. Samimî bir korku ve dehşet ifadesi gizliydi bu seste.

Esa içini çekti. Öne doğru eğildi, mırıldandı:

— Odama gitmeme yardım ediniz.

Hori ile Renisenb yerlerinden fırlayıp koşular.

İhtiyar kadın Hori'nin koluna dayanarak kendi odasına doğru yürüdü. Bir ara başını kaldırıp Hori'ye bakınca, genç adamın yüzünde ciddi ve endişeli bir mâna gördü.

Usulca mırıldandı:

- Ne dersin, Hori?
- Çok akılsızlık ettin, Esa, çok...
- Bilmeye mecburdum.
- Evet... Ama çok tehlikeli bir rizikoya girdin.
- Anlıyorum... Demek sen de aynı şeyi düşünüyordun?
- Bunu uzun zamandır düşünüyordum ama, hiç bir delil yoktu. Şimdi bile Esa, hâlâ hiç bir delil yok. Sadece kafanın içinde kalmaya mahkûm bir düşünceden ibaret hepsi...
- Benim bilmem kâfi.
- Fazla bilgi zararlıdır.
- Ne demek?., ha, evet, tabî.
- Kendini koru, Esa. Bundan böyle sen de tehlikesdesin.
- Çabuk harekete geçmeliyiz.
- Öyle, ama ne yapabiliriz?. Delil lâzım.
- Biliyorum.

Fazla konuşamadılar. Esa'nın küçük hizmetçisi yardımına koştu. Hori yaşlı kadını küçük kızın ihtimamkâr ellerine teslim ettikten sonra, oradan uzaklaştı. Yüzü gergin ve şaşkındı.

Küçük hizmetçi kız, Esa'nın etrafında pervane gibi dolaşıyordu. Fakat Esa'nın ona dikkat edecek hali yoktu. Kendisini çok ihtiyar, çok hasta, çok üşümüş gibi hissediyordu... Bir kere daha etrafına halka olmuş çehreleri gördü...

Sadece bir anlık bir korku ve idrâk ifadesi gelip geçmişti o çehreden... Acaba yanılıyor muydu? O bir anlık ifade değişikliğini sahiden görmüş müydü? Gözleri ö kadar iyi görmüyordu, nihayet.

Evet, emindi gördüğünden. Bir yüz ifadesinden ziyade, bütün vücudun bir an tetikte kaskatı kesilmesi idi bu, zaten. Bir an kaskatı kalakalmıştı... Bir an, bir saniye bile değil... Sözlerini, orada bulunanlar arasında tek bir kişi anlamıştı. Hakikatin o yanılmayan, öldürücü darbesi bir tek kişinin kalbine saplanmıştı.;

YAZIN

İKİNCİ AYI -15. GÜN

— İşte mesele önüne kondu artık, ne düşünüyorsun, Renisenb?
Renisenb bir babasına, bir Yahmos'a baktı. Kafası durmuş gibiydi.
Dudaklarından tek bir kelime çıktı:

— Bilmem.

— Normal şartlar altında olsaydı, diye devam etti İmhotep, bu konuda istediğimiz kadar münakaşa edecek vaktimiz bulunurdu. Benim başka akrabalarım da var. Uzun uzun görüşüp, danışarak onlar içinde en münasibini sana koca olarak seçerdik. Fakat, hayat güvenilmez bir hal aldı.. Evet hayata hiç güven yok, artık...

Sesi titreyince biraz durdu. Yine konuşmaya başladı:

— İşte mesele bu durumda, Renisenb. Bugün, üçümüz de ölümle karşı karşıyayız. Yahmos, sen ve ben. Acaba ölüm sillesini yemek sırası hangimizde? Bunu bilemediğim için işlerimi hayatta iken yoluna koymak istiyorum. Yahmos'a bir şey olacak olursa, sen, benim biricik kızım, bir kadının tek başına beceremeyeceği işleri yapmak, mirası bölüştürmek için bir erkeğe ihtiyaç duyacaksın. Benim sizden ne zaman koparılıp götürüleceğimi kim bilebilir? Sobek'in çocuklarının vasiliğini, şayet Yahmos hayatta bulunmazsa, Hori üzerine alacak. Vasiyetnamemde bu noktayı da tasrih ettim. Yahmos'un çocukları da aynı şekilde Hori tarafından gözetilecek... Kendisi de böyle istedi, değil mi, Yahmos? Yahmos başını salladı

— Hori her zaman için benim yakın dostum olmuştur. Onu kendi ailemden biri sayıyorum.

İmhotep:

— Tabîî, tabîî, dedi, yalnız gerçekte aileden biri değildir. Kameni'yi dersen, bak ona bir diyeceğim yok. Bu bakımdan Karneni şu

anda Renisenb için en münasip kocadır. Eee, sen ne diyorsun, Renisenb?

— Bilmiyorum, diye tekrarladı genç kadın. Müthiş bir yorgunluk, bir bitkinlik hissediyordu.

— Yakışıklı, hoş bir genç, aynı fikirde değil misin?

— Ah, evet.

— Ama onunla evlenmek istemiyorsun, öyle mi? diye sordu Yahmos yavaşça.

Renisenb ağabeyine minnettar bir bakış attı. İstemediği bir izdivaca alelacele fırlatılıp atılmayı arzu etmediğini Yahmos hissetmiş olacaktı.

— Ne istediğimi ben de pek iyi bilmiyorum, diye konuştu genç kadın, pek aptalca bir şey bu, ama bugün aptallığım üstümde. Galiba geçirdiğimiz heyecan ve üzüntünün tesiri olacak...

— Karneni yanında olunca kendini daha emniyette hissedeceksin, dedi İmhotep.

Yahmos babasına dönüp sordu:

— Hori'yi Renisenb için eş olarak hiç düşündün mü, baba?

— Eh, o da mümkündür...

— Karısı henüz pek genç bir delikanlı iken ölmüştü. Renisenb Hori'yi daha yakından tanır ve sever.

Renisenb iki erkeğin konuşmalarını dinleyerek, âdeta bir rüyada gibi, hiç kımıldamadan oturuyordu. Kendi evlenmesi konusunda yapıyordu bu münakaşa, ama o Teti'nin tahta oyuncağı kadar hissiz ve cansızdı şu anda.

Birden, babasıyla ağabeyinin ne dediklerini bile işitmeden, onların sözlerini kesti:

— Madem ki siz münasip görüyorsunuz. Karneni ile evleneceğim. İmhotep memnuniyetini belirten bir nida kopardı. Yerinden fırlayıp salondan çıktı. Yahmos kız kardeşine yaklaştı. Elini omuzuna koydu:

— Bu izdivacı sahiden istiyor musun, Renisenb? Mesut olacak mısın?

— Neden mesut olmayayım? Karneni yakışıklı, neşeli, iyi huylu bir genç.

— Öyle.

Yahmos'un çehresinde hâlâ bir hoşnutsuzluk, bir şüphe izi seziliyordu.

— Ama senin saadetin bahis konusu, Renisenb, dedi, babamın arzusu ile istemediğin bir işi yapmaya kalkışma. Babamı bilirsin ya...

— Evet, evet, aklına koyduğu şeyi ille de yapmak ister. Hepimiz onun karşısında boyun eğmek zorunda kalırız.

— Boyun eğmek zorunda değilsin, dedi Yahmos kesin bir sesle, sen istemedikçe ben bu işe boyun eğmiyeceğim.

— Oh, Yahmos, sen hiç babamın arzularına karşı gelmezdin.

— Bu sefer geleceğim. Bana zorla kendi fikrini kabul ettiremez. Kabul etmiyeceğim.

Renisenb başını kaldırıp ağabeyine baktı. Her zamanki mütereddit ifadeli çehresinde şimdi ne derin bir azim, ve irade okunuyordu!

— Bana iyilik yapmaya çalışıyorsun, Yahmos ama, dedi genç kadın minnet dolu bir sesle, ben bu işi sırf babamın zoru ile yapmıyorum ki... Burada eski hayatı bulamadım. Eve döndüğüm zaman herşeyi olduğu gibi bulduğumu sanmıştım ama, yanılmışım. O eski; sıcak, tatlı aile yuvası dağıldı. Karneni ile kendimize yeni bir hayat kurar, birbirimizi mesut etmeye çalışırız.

— Bundan eminsen...

— Eminim, dedi Renisenb.

Ve ağabeyisine bakıp, sevgiyle gülümsedikten sonra, odadan, verandaya çıktı.

Oradan bahçeye geçti. Gölün kıyısında Karneni Teti ile oynuyordu. Renisenb usulca yaklaştı, kendisini onlara göstermeden bir müddet seyretti. Karneni yine her zamanki gibi neşeli, ve keyifliydi. Oyundan o da, Teti kadar zevk alıyor olacaktı... Renisenb'in kalbi genç adama karşı sıcacık bir hisle doldu. «Teti'ye iyi bir baba olacak» diye düşündü. Bu sırada Karneni döndü, genç kadını gördü. Gülerek ayağa kalktı.

— Teti'hin bebeğini bir KA Rahibi yaptık, dedi, şimdi Mezar'ın başında bağışlar ve törenler yapıyor...

— Adı da Meriptah, dedi Teti, son derece ciddî bir sesle.

Karneni güldü:

— Teti çok akıllı, dedi, hem de sıhhatli ve güzel.

Bakışları çocuktan Renisenb'e kaydı. Ve Renisenb bu okşayan bakışlarda genç adamın kafasından geçenleri okuyabildi. Karneni, ileride kendisi için doğuracağı çocukları düşünüyordu.

Bu düşünce gene kadının içinde tuhaf bir heyecan dalgası yarattı. Ve aynı anda garip bir pişmanlık duydu. Şu anda onun gözlerinde sadece kendi hayalini görmek isterdi. «Neden yalnız Renisenb'i göremiyor?» diye düşündü.

Sonra bu his zail oldu. Genç adama gülümsedi.

— Babam benimle konuştu, dedi.

— Razi oldun mu, Renisenb?

Genç kadın cevap vermezden evvel bir an tereddüt etti:

— Razi oldum.

İşte son söz söylenmişti. Herşey kararlaştırılmıştı. Kendisini bu kadar yorgun ve uyuşuk hissetmenin âlemi var mıydı?

— Renisenb?

— Evet, Karneni.

— Benimle nehirde sandal gezintisine gelir misin? Hep seninle gezeceğimiz günün hayaliyle yaşardım.

Bunun söylenmesi ne garipti! Onu ilk gördüğü an, Nil'de dört köşe bir yelkenli ile Kay'ın gülen çehresini hatırlamıştı. Şimdi Kay'ın yüzünü unutmuştu, onun yerinde artık, Kameni'nin gülen çehresi bulunacaktı... Nil'de yelkenle dolaştıkları sırada...

İşte bu ölümdü, ölüm böyle yapardı işte... «Şunu hissettim» derdiniz, «bunu hissettim» derdiniz, ama bunlar hep söz olarak kalırdı. Sonunda hiç bir şey hissetmezsiniz. Ölen ölür giderdi. Geride hâtıra diye bir şey kalmazdı...

Evet ama, Teti vardı... Hayat boyuna yenilenip duruyordu... Tıpkı, Nil'in her yıl eski toprakları sürükleyip, yeni mahsul için taze toprakları hazırlaması gibi...

Keyt ne demişti, «Evin kadınları birbirlerine t>ağlı olmalılar...» Kendisi de neydi, nihayet, ev halkından bir kadın... Renisenb olmuş veya olmamış ne çıkardı?...

Kameni'nin biraz endişeli, biraz telâşlı sesi çarptı kulağına:

— Ne düşünüyorsun, Renisenb? Bazan öyle uzaklara gidiyorsun ki... Benimle Nehre gelecek misin?

— Evet, Karneni, seninle geleceğim.

— Teti'yi de alalım yanımıza...

Tıpkı bir rüyaya benziyor, diye düşündü Renisenb, Kayık, Yelken, Nehir, Karneni, kendisi ve Teti. Ölümünden, ölüm korkusundan kaçmışlardı. Bu, yepyeni bir hayatın başlangıcı idi.

Karneni konuştuğuça, bir rüyada gibi cevaplar veriyordu...

«Bu benim hayatım», diye geçirdi içinden. «Bundan kurtuluş yok...»

Sonra şaşkın, düşünüyordu. «Neden 'kurtuluş' dedim... Nereye kaçıp, kurtulabilirim ki...»

Gözlerinin önünde birden, kayalara oyulmuş Mezar'ın bitişiğindeki taş oda canlandı. Orada, kollariyle dizlerini kavramış, oturduğunu gördü. Düşündü, «Ama HAYATIN dışında da bir şeyler vardı... İşte bu Hayat, ölünceye kadar bundan kurtuluş yok...»

Karneni kayığı kıyıya yanaştırdı. Genç kadın atladı. Karneni Teti'yi kucaklayıp sahile bıraktı. Bu sırada çocuk, genç adamın boynuna yapışmış, orada asılı duran muskanın ipini koparmıştı. Muska Renisenb'in ayakları dibine düştü. Genç kadın eğilip, aldı. Bu, altın ve gümüş karışımı ile som altından yapılmış bir Tanrı işareti idi.

Renisenb küçük bir feryat kopardı:

— Ah, muska eğrildi. Dikkatli ol, büsbütün kırılmasın!

Karneni muskayı genç kadının elinden aldı. Kuvvetli parmakları ile ikiye kırdı.

— Ah, ne yaptın. Karneni?

— Yarisını sen al, yarısı bende kalsın, dedi Karneni, bu aramızda bir işaret olsun. İkimiz de bir bütünün parçalan değil miyiz?

Genç kadın elini uzatmış, kırık muskayı alırken birden, zihninde bir ışık yanmış gibi irkildi. İçini çekti.

— Ne oldu, Renisenb?

— NOFRET.

— Ne demek istiyorsun... Nofret nereden aklına geldi?

Renisenb emin ve kararlı bir sesle cevap verir

— Nofret'in mücevher kutusundan da yarısı kırılmış bir muska çıkmıştı. Onu Nofret'e SEN vermiştin... SEN ve NOFRET... Şimdi anlıyorum her şeyi... Onun niçin o kadar bedbaht olduğunu ...Mücevher kutusunu benim odama kimin bıraktığını... Herşeyi biliyorum artık... Bana yalan söyleme. Karneni... Her şeyi biliyorum... Karneni hiç bir itirazda bulunmadı. Gözlerini genç kadının yüzüne dikmiş, öylece bakıyordu. Nihayet konuştu... İlk defa ciddî, ağır bir tonla konuşuyordu.

— Sana yalan söylemeyeceğim, Renisenb.

Kafasındaki düşünceleri intizama sokmaya çalışır gibi, bir an düşünerek, bekledi.

— Bir bakıma, Renisenb, her şeyi öğrenmene memnun oldum. Ama, tahmin ettiğin gibi değil...

— Kırık muskayı ona sen vermiştin... Tıpkı bana verdiğin gibi... Bir bütün parçaları olduğunuzu söyleyerek... Aynı kelimeleri kullanarak...

— Kızıyorsun, Renisenb... Buna sevindim, zira bu hiddetin beni sevdiğini gösterir. Fakat şu kadarını kafana koy ki, kırık muskayı Nofret'e ben vermedim. Onu, kendisi BANA verdi.

Bir an sustu, sonra:

— Belki bana inanmıyacaksın ama, hakikat bu. Yemin ederim ki, doğruyu söylüyorum.

— Sana inanmadığımı söyleyemem, dedi genç kadın, belki de hakikati söylüyorsun...

Nofret'in bronz renkli, meyus çehresi gözlerinin önünde canlandı.

Karneni, bir çocuk heyecaniyle konuşmaya devam ediyordu...

— Anlamaya çalış, Renisenb, Nofret çok güzel bir kadındı. Bana gösterdiği ilgi ruhumu okşamış, hoşuma gitmişti... Kimin gitmezdi ki? Ama, hiç bir zaman onu gerçekten sevmedim...

Renisenb içinde yine bir acıma hissi duydu. Hayır, Karneni Nofret'i sevmemişti. Nofret Kamen'i'yi seviyordu. Bu genç adamı ümitsizce, kahrolarak sevmişti. O sabah, Nofret'le, tam bu noktada konuşmuşlardı. Ona dostluğunu, ve sevgisini buracıkta teklif etmişti Renisenb. Nofret'in gözlerinden taşan nefreti ve kini burada olanca dehşetiyle görmüştü. Sebebini şimdi ne kadar iyi anlıyordu. Zavallı Nofret!. Kalbi, neşeli, yakışıklı, sıcak kanlı bir erkek için çarparken, yaşlı, huysuz,, çirkin bir erkeğin odalığı olan zavallı Nofret! Karneni hâlâ konuşuyordu.

— Anlamıyor musun, Renisenb, buraya gelip de seni görür görmez sana âşık olduğumu anlamıyor musun? Seni gördüğüm andan itibaren hiç kimseyi düşünemediğimi anlamıyor musun? Bu hissimi Nofret de anlamıştı.

Evet, diye düşündü, Renisenb, Nofret de anlamıştı. O andan itibaren Nofret ondan nefret etmişti. Renisenb bunun için Nofret'i itham edemiyordu.

— Babana yazdırmak istediği mektubu bile yazmak istememiştim, artık Nofret'in plânlarına karışmak niyetinde değildim. Ama, ona karşı koymak güçtü. Bu, işin ne kadar güç olduğunu anlamaya çalış...

Renisenb sabrı tükenmiş gibi:

— Evet, evet, dedi, artık bunların hiç bir önemi kalmadı. Önemli olan sadece Nofret... Çok bedbahttı. Seni çok seviyordu, zannedersem.

— Ama ben onu sevmiyordum, diye bağırdı genç adam.

— Çok hainsin, dedi Renisenb.

— Hayır, sadece bir erkeğim ben. Bir kadın benim için kendisini ıstıraba sürüklerse, bu canımı sıkır. Nofret'i istemiyordum seni istiyordum, Renisenb. Ah, Renisenb, seni sevdiğim için de bana kızamazsın ya!

Genç kadın elinde olmayarak gülümsedi.

— Çoktan ölüp gitmiş olan Nofret'in aramıza girmesine müsaade etme, seni seviyorum, Renisenb. Sen de beni seviyorsun, artık önemli olan bu.

Evet, diye düşündü Renisenb, artık önemli olan bu...

Başını yana eğmiş, yüzünde yalvaran bir ifadeyle kendisine bakmakta olan Kameni'ye döndü. Şu anda o kadar genç görünüyordu ki Karneni...

«Hakkı var» diye düşündü, «Nofret ölüp, gitti, biz yaşıyoruz. Nofret'in benden niçin hoşlanmadığını anlıyorum. İstirap çektiğine üzülüyorum. Ama bu benim suçum değil ki... Onun yerine beni sevdiği için Kameni'yi de kabahatli bulamam. Böyle şeyler sık, sık olur.» Kıyıda oyuna dalmış olan Teti gelip, annesinin elini çekti:

— Artık eve gidelim... Eve gitmiyecek miyiz, anne?

Renisenb derin, derin içini çekti:

— Evet, eve gideceğiz...

Yürümeye başladılar. Teti biraz önlerinde koşuyordu. Karneni rahatlamış gibi derin bir nefes aldı.

— Güzel olduğun kadar da iyi kalblisin, Renisenb, dedi, aramızda hiç bir şey değişmedi, değil mi?

— Hayır, Karneni, hiç bir şey değişmedi.

Genç adam sesini alçalttı:

— Orada, nehirde dolaşırken, çok mesut oldum, sen de aynı şeyi hissettin mi? Sen de mesut muydun, Renisenb?

— Evet, mesuttum.

— O kadar neşeli görünüyordun ki... Ama benden çok uzaklarda gibiydin... Bambaşka bir şeyler düşündüğünü sanmıştım.

— Seni düşünüyordum.

Karneni genç kadının elini avuçları arasına aldı. Renisenb elini çekmedi.

— Benim .«sevgilim leylâk ağacına benzer...

Avucundaki elin titrediğini hissetti genç adam.

Kalbinin hızlı, hızlı çarptığını farketti. Nihayet yüreği derin bir saadetle doldu.

Renisenb Henet'i odasına çağırdı. Henet telâşla içeriye girince, bir an olduğu yerde duraladı. Renisenb, içinde kırık muska bulunan mücevher kutusunun yanında duruyordu. Renisenb'in yüzü öfkeli ve ciddiye.

— Bu mücevher kutusunu benim odama sen koydun, değil mi, Henet? Benim kırık muskayı bulmamı istiyordun. Günün birinde benim...

— Muskanın öteki yarısını araştıracağını düşünmüştüm. Bakıyorum ki, öğrenmişsin. Bilmek daima iyidir, öyle değil mi, Renisenb?

Henet pis, pis güldü.

— Hakikati öğrenince üzüleceğimi tahmin etmiştin, diye bağırdı Renisenb, insanları üzmekten zevk alıyorsun, sen, Henet. Hiç bir şeyi açık açık konuştuğun yok. Bekliyorsun ki, etrafmdakileri perişan etmek için eline fırsat geçsin. Hepimizden nefret ediyorsun, söyle, yalan mı?

— Neler söylüyorsun, Renisenb? Ağzından çıkanların ne demek olduğunu düşünemiyorsun galiba.

Henet'in sesi tuhaf bir zaferle, kuvvetli ve emin bir tonla çıkıyordu...

— Karneni ile aramı açmaya çalıştın, ama haberin olsun, açılmadı aramız.

— Sen iyi kızsın, etrafmdakileri affedebiliyorsun, Renisenb. Nofret'e hiç benzemiyorsun...

— Nofret'ten bahsetmiyelim.

— Evet, evet, bahsetmesek daha iyi olur. Karneni yakışıklı olduğu kadar da şanslıymış. Nofret'in tam vaktinde ölmesi de Kameni'nin işine yaradı. Yoksa onun başına epeyce dert açabilirdi. Babanı doldururdu yine. Kameni'nin seninle evlenmesine mâni olmaya kalkıştırdı.. Bir yolunu da bulurdu, hani. Bundan eminim.

Renisenb Henet'e âdeta iğrenerek baktı.

— Dilinden zehir akıyor, Henet, dedi. İnsanı akrep gibi sokuyor senin dilin. Ama ne dersen de, saadetimi bozamazsın.

— Oh, oh, mükemmel! Onu çok sevdiğin belli oluyor. Yakışıklı çocuk Karneni... Çok da güzel sesi var. Korkma, hayatta her istediğini elde eder böylesi. Ona hayranım, doğrusu. Öyle basit, öyle açık yürekli ki...

— Ne demek istiyorsun, Henet?

— Kameni'yi ne kadar beğendiğimi anlatmaya çalışıyorum sana... Eminim ki basit, açık yürekli bir çocuk. Saklısı, gizlisi yok... Tıpkı pazar yerlerinde meddahların anlattıkları masallara benziyor bu. Fakir, genç kâtip, efendisinin kızı ile evlenir, onun mirasına konar, ve onlar ermiş muradına... Yakışıklı gençlerin şansları çok açık oluyor vesselam...

— Verdiğim hükümde haklıymışım, dedi Renisenb, sen bizden nefret ediyorsun.

— Annen öldüğünden beri saçımı süpürge edip size baktığım halde bunu nasıl söylebiliyorsun, Renisenb?

Fakat, yine de, Henet'in sesinde o şikâyet dolu vızıltılı sestten eser yoktu bugün... Âdeta muzaffer bir edayla konuşuyordu.

Renisenb mücevher kutusuna bir kere daha baktı, ve aklına bir şey daha geldi.

— Aslanlı, altın gerdanlığı bu kutuya koyan da sendin, dedi, inkâr etme, Henet. Biliyorum.

Henet'in o gizli meydan okuyuşu birden sönüverdi. Yüzüne bir korku ifadesi yayıldı:

— Elimde değildi, Renisenb, dedi, usulca, korkuyordum...

Genç kadına yaklaşıp, sesini biraz daha alçalttı:

— Gerdanlığı bana o vermişti. Nofret, demek istiyorum. Ölümünden biraz evvel... Birkaç hediye daha vermişti. Cömertti Nofret, biliyor musun... Ah, evet, çok cömertti.

— Demek ücretini bol keseden ödüyordu.

— Yine çirkin sözler ediyorsun, Renisenb. Sana her şey anlatıyorum, işte. Nofret bana o aslanlı, altın gerdanlığı vermişti. Bir akik broş ile bir iki şey daha vermişti... Nihayet, o çoban çocuk, boynunda aslanlı gerdanlıkla verandada bir kadını gördüğünü anlatınca, korktum. Belki de Yahmos'un şarabına zehir atanın ben olduğumu sanırlar diye düşündüm. Gerdanlığı o kutunun içine bıraktım.

— Doğru mu söylüyorsun, Henet? Sen hiç doğruyu söyler misin?
— Yemin ederim ki doğruyu söylüyorum, Renisenb? Çok korkmuştum.

Renisenb merakla baktı ihtiyar kadına.

— Titriyorsun, Henet, dedi, şimdi de korkuyor gibisin.
— Evet, korkuyorum, korkacak sebep var çünkü...
— Neymiş, söyle, bakayım...

Henet ince dudaklarını diliyle yaladı. Yanına, arkasına bakındı. Gözleri pusuya düşmüş bir hayvanın kiler gibi parladı.

— Söylenecek hiç bir şey yok, dedi.
— Sen çok şey biliyorsun, Henet. Her zaman çok bilirsin zaten. Bu senin hoşuna gidiyor belki ama, çok bilmek çok tehlikelidir. Öyle değil mi?

Henet başını iki yana salladı. Sonra, hain, hain güldü.

— Sabret, Renisenb, dedi. Günün birinde, bu evde kamçıyı ben elime alacağım... Ve şaklatacağım... Hele sabret, göreceksin.

Renisenb başını dikleştirdi, omuzlarını kaldırdı:

— Bana senin hiç zararın dokunmıyacak, Henet, dedi. Annemin ruhu buna müsaade etmez.

Henet'in yüzü birden değişti. Bakışları alev, alev yandı:

— Annenden nefret ederdim ben... dedi, daima nefret etmişimdir ondan... Sen de onun gözlerine, onun sesine, onun güzelliğine, ve gururuna sahipsin... SENDEN de nefret ediyorum, Renisenb.

Renisenb güldü:

— Nihayet, dedi, nihayet, bunu söyletebildim sana!

YAZIN

İKİNCİ AYI -15. GÜN

İhtiyar Esa, yorgun adımlarla, topallaya, topallaya odasına girdi.

Şaşkın, ve yorgundu. Yaş, diye düşündü, nihayet hükmünü yapıyor... Şimdiye kadar, vücut yorgunluğundan şikâyet etmişti ama, zihin yorgunluğu nedir bilmezdi. Zihnini uyanık tutmaya çalışması, bedenî kuvvetini de tüketiyordu artık. Bunu itiraf etmek gerekirdi.

Şimdi tehlikenin hangi yönden geleceğini biliyordu ama, bunu bilmesi, yüreğine hiç de bir ferahlık temin edemiyordu. Tam aksine, her zamankinden daha uyanık, daha temkinli olması lâzımdı... Dikkati kendi üzerine çektiği günden beri... Delil bulmalıydı... delil... delil... Ama nasıl?

Delil mevcuttu mutlaka... Ama ah şu yaşlılık... Kımıldayamıyacak kadar yorgundu... Yaratıcı bir zihin faaliyeti gösteremiyordu ki... Yapabileceği bütün şey, tetikte durmak, uyanık olmak, kendisini koruyabilmektir...

Zira kaatil (artık bu hususta hiç bir hayalî düşünceye yer vermiyecek kadar emindi) yeni bir cinayet işlemeye hazırды.

Doğrusu, kaatilin sonuncu kurbanı olmaya hiç de niyeti yoktu. Bu iş için vasıta olarak yine zehir kullanacağından emindi. Odasında daima hizmetçileri ile oturduğu için, kaatilin şiddete baş vurmak gibi bir aptallıkta bulunmıyacağını biliyordu. Evet, yine zehir kullanacaktı. Buna karşı koyabilirdi... Yemeklerini Renisenb pişirip getirecekti artık. Şarap küpünü, bir hizmetkâra tattırdıktan sonra odasına almıştı. Ve şarabın her hangi bir kötü tesiri olacak mı diye yirmi dört saat beklemişti. Renisenb için henüz bir korkusu yoktu ama, yiyeceğini ve içeceğini onunla paylaşıyordu. Belki de Renisenb için hiç bir zaman bir

korku mevcut olmayacaktı. Ama bundan da o kadar emin olmak doğru değildi.

Bazan, küçük hizmetçisinin elbiselerini kolalayıp, plilerini düzeltmesini, kolyelerini yeniden dizmesini seyrederek, oturuyor, hakikati ispat için bir delil bulmak gayesiyle yorgun zihnini zorluyordu. Bu akşam her zamankinden- çok bitkindi. İmhotep'in arzusu üzerine, Renisenb'in izdivacı konusunda görüşmek üzere onların yanına gitmişti. Kameni'nin talebini Renisenb'e açmadan önce, İmhotep onun da fikrini almak istemişti.

Ufak tefek vücudu, endişeli çehresi ile İmhotep yine eski benliğine dönmüştü. O kendini beğenmiş hallerden, o cakalı hareketlerden artık eser yoktu. Artık annesinin mağlûp olmaz iradesine ve görüşlerine terketmişti kendisini...

Esa'ya gelince... İhtiyar kadın korkuyordu.. Müthiş korkuyordu. Ağzından yanlış bir söz çıkacak diye ödü kopuyordu. Zira, hayatlar tek bir kelimeye bağlıydı şu anda...

Nihayet, evet, demişti. Renisenb'in evlendirilmesi fikri akıllıca bir işti. Ailenin daha önemli kişileri arasından ona bir koca arayıp seçmek için vakit yoktu. Zaten asıl olan kadının sülâlesiydi. Erkek, sadece, Renisenb'e ve çocuklarına kalacak olan mirasın idaresi ile uğraşacaktı. Ortaya bir de Hori'nin adı atılmıştı. Akıllı, dirayetli bir gençti Hori... Aralarında uzun yılların verdiği bir güven, bir dostluk vardı. Babasından kalan küçük arazisini de kendilerininkine katmıştı. Uzak bir kuzen olan genç Karneni ile Hori arasında bir mukayese yapıldı.

Esa söze karışmadan evvel, durumu zihninde iyice ölçüp, biçmişti. Yanlış sarfedilmiş bir kelime felâkete sebebiyet verebilirdi.

Sonunda, Esa, kuvvetli şahsiyetinin bütün gücü ile, cevabını vermiş, Kameni'nin Renisenb'e daha uygun bir koca olacağını büyük bir ısrarla öne sürmüştü. Karşılıklı sözleşmeler, ve ailenin matemi göz önünde tutularak asgariye indirilmesi kararlaştırılan eğlenceler bir haftaya kadar başlayacaktı. Tabî, Renisenb de bu izdivaca muvafakat edecek olursa... Karneni yakışıklı, sıhhatli bir gençti. Beraberce sıhhatli çocuklar yetiştirebilirlerdi.. Üstelik iki genç birbirlerini seviyorlardı da...

Esa, ölüm fermanını çoktan imzaladığını biliyordu. Hayatını kumar tahtasına koymuştu bir kere... Artık hayatı kendi ellerinde değildi.

Renisenb için Ka-meni'yi namzet göstermekle bir hata işlemediğini hissetmekteydi.

İpi'nin yaptığı gibi, Esa da hayatını kumar tahtasına sürmekten büyük biz zevk duyuyordu. Hayat denen şey hiçbir zaman emniyet içinde geçmezdi. Oyunu kazanmak uğrunda bazan hayatı bile tehlikeye atmak gerekirdi.

Esa, odasına dönünce şüpheyle etrafına bakındı. Bilhassa kocaman şarap küpünü gözden geçirdi. Bıraktığı gibi kapalı, mühürlü duruyordu. Ne zaman odadan çıkarsa, küpü mühürlüyor, mühürü de boynuna asıyordu.

Evet, bir rizikoya girmiyordu... Esa, hınzırca güldü. Bir ihtiyar kadını öldürmek o kadar kolay değildi. İhtiyar kadınlar hayatın kıymetini daha iyi bilirlerdi. Hayatın hilelerini de... Yarın...

Küçük hizmetçi kızı çağırdı.

— Hori nerede, biliyor musun?...

Köle, Hori'nin yukarıda, Mezar'da olduğunu söyledi.

— Çabuk oraya git. Yarın sabah, Yahmos ile İmhotep, yanlarına Kamenî'yi alıp tarlalara çıktıkları, Keyt çocuklarını göl kenarına indirdiği zaman, bana gelsin. Anladın mı? Tekrar et bakayım...

Küçük kız Esa'nın emrini yerine getirdi. İhtiyar kadın gitmesine müsaade etti.

Evet, plâni mükemmeldi. Henet'i de dokuma tezgâhlarının bulunduğu yere gönderdikten sonra, Hori ile tam bir mahremiyet içinde görüşebilirdi. Olacaklardan Hori'yi haberdar edecek, ona aklını basma toplamasını söyleyecek, beraberce rahat, rahat konuşabileceklerdi.

Küçük, siyahî köle geri dönüp de Hori'nin ertesi sabah geleceğini söylediği vakit, Esa derin bir nefes aldı.

Bu işi de yerine getirince, yorgunluk bütün vücudunu bir sel gibi. istilâ etmişti. Hizmetçisine, güzel kokulu merhemi getirip, bacaklarına masaj yapmasını söyledi.

Oğulmanın monoton ritmi sinirlerini yatıştırmış, merhem kemiklerinin sızısını biraz olsun dindirmiştir.

Nihayet başını tahta yastığa dayayıp, yatağına uzandı. Ve uyudu... Artık o anda onu hiçbir korku rahatsız etmiyordu.

Neden sonra üşür gibi olarak uyandı. Ayakları, elleri buz kesilmiş, âdeta uyuşmuştu... Ölmüş gibi... Bütün vücuduna yayılan tuhaf bir

uyuşukluk hissediyordu. Beyni de uyuşmuş gibiydi... Vücudu felce uğruyor, kalbinin atışı yavaşlıyordu...

«İşte bu ölüm...» diye düşündü... . Garip bir ölüm, teşrifata lüzum görmeden gelen, insanı gafil avlıyan bir ölüm!...

İşte böyle, diye düşündü, ihtiyarlar böyle ölür...

Birden aklı başına geldi. Bu TABİİ bir ölüm değildi. Karanlıklar içinden hücum eden DÜŞMAN'dı bu...

Zehir!

Ama nasıl? Ne zaman?... Bütün yedikleri, bütün içtikleri tadılmış, denenmiş, emniyete alınmıştı. Hiç bir yerde bir hatâ işlenmemişti.

O halde nasıl?... Ne zaman?!...

Sönmekte olan zekâsının son kıvılcımları ile Esa, bu esrarı çözmiye çalıştı. Bunu öğrenmeliydi... Mutlaka... Bu sırrı çözmeliydi... Ölmeden önce.

Kalbindeki ağırlığın arttığını, vücudunun gittikçe soğumağa başladığını hissediyordu... Donuyordu sanki... Teneffüsü de güçleşmişti.

Düşman bu işi nasıl yapmıştı?...

Birden, mazinin tâ derinlerinden bir hatıra canlandı kafasında... Bir kuzunun yünleri kırkılmış beyaz derisi... Bir avuç güzel kokulu merhem... Babasının yaptığı bir tecrübeydi bu... Bazı zehirlerin cilde nüfuz ettiğini göstermek için yapılan bir tecrübe... Yünden çıkarılan bir yağla yapılıyordu bu merhemler. İşte düşman ona bu yağ vasıtasıyla saldırmıştı. Her Mısır'lı kadının sahip olduğu bir kavanoz merhem... Zehiri, merhemin içine karıştırmıştı... Düşman...

Yarın... Hori... tahmin edemeyecekti bunu... Ona kendisi de söyleyemeyecekti ki... Artık çok geçti...

Ertesi sabah, korkudan sararmış küçük hizmetçi kız, odadan fırlayıp, hanımının gece uykusunda öldüğünü haykırarak haber verdi...

İmhotep, durmuş, öylece, Esa'nın cesedine bakıyordu. Yüzünde derin bir yeis vardı. En ufak bir şüphe dahi mevcut değildi.

Annem ihtiyarlıktan öldü, diyordu.

«Evet, ihtiyardı... çok ihtiyardı. Oziris'e gitme zamanı hiç şüphesiz ki gelmişti, artık. Bütün bu üzüntüler, acılar da ihtiyar kadının biran evvel gitmesine yardım etti... Fakat, görünüşe bakılırsa ölüm, sessizce, ıstırap vermeden gelmiş... Tanrı Ra'ya şükürler olsun ki, bu ölümde hiç

bir insanın, hiçbir kötü ruhun parmağı yok. Esa'ya karşı şiddet kullanan olmamış... Ne kadar da sakın görünüyor...»

Renisenb ağlıyor, Yahmos onu teselliye çalışıyordu. Henet içini çekerek, başını sallayarak dolaşüyor, bir yandan Esa'nın ne büyük bir kayıp olduğunu, kendisinin ona karşı nasıl vefakâr ve müşfik davrandığını anlatıyordu. Karneni şarkılarını kesmişti. Fakat fazla bir üzüntü duyduğuna dair yüzünde hiçbir emare yoktu.

Nihayet Hori geldi... İhtiyar kadının başında durup, baktı. Onunla buluşacakları saati bu... Genç adam düşünüyordu; acaba Esa ona ne söyleyecekti?!...

Mutlaka ona söylemek istediği bir şey vardı.

Artık bunu hiç bir zaman öğrenemeyecekti.

Ama, belki de, diyordu Hori, belki de tahmin edebilirim.

YAZIN

İKİNCİ AYI -16. GÜN

— Hori, Esa öldürüldü mü dersin?

— Galiba öyle, Renisenb...

— Nasıl?!...

— Bilmiyorum.

— O kadar da dikkatli davranıyordu ki...

Genç kızın sesi şaşkınlık ve korkuyla titriyordu.

— Heran tetikteydi. Bütün tedbirleri almıştı. Yediği, içtiği her şey önceden tadılıyor, zararsız olduğu deneniyordu.

— Biliyorum, Renisenb, ama yine de Esa'nın öldürülmüş olduğuna inanıyorum.

— Hepimizden akıllıydı... İçimizde en zekimiz oydu. Kendisine kimseden zarar gelmeyeceğinden emindi. Hori, bu işte mutlaka bir büyü var!... Kötü bir ruhun büyüü... Sen böyle şeylere inanıyorsun, zira bu gibi şeylere inanmak kolaydır. İnsanlar hep kolay şeylere inanırlar. Ama, Esa böyle bir şeye inanmazdı. Ölmeden önce tahmin edebilseydi ve uykusunda ölmemiş olsaydı, bu işin yaşayan bir insanın marifeti olduğunu anlardı.

— Kimden şüphelenirdi acaba? Kimin marifeti olduğunu da bilir miydi?

— Evet. Şüphesini pek açık olarak belli etmişti. Böylece düşmanın nazarında bir tehlike teşkil etmeye başlamıştı. Böyle âni olarak ölüşü şüphelerinde ne kadar haklı olduğunu ispat etti.

— Hori, sana söylemiş miydi, kimden şüphelendiğini?...

— Hayır, dedi Hori, bana söylemedi. Bir isim zikretmedi. Maamafih, onun kafasından geçenlerle, benim düşündüklerim aynı idi sanıyorum.

— Öyleyse bana da söyle, Hori. Söyle de ben de kendime dikkat edeyim.

— Hayır, Renisenb, senin emniyetini düşündüğüm için bunu sana söylemeyeceğim.

— Ben emniyette miyim?...

— Hayır, Renisenb, dedi Hori...

Yüzü kararmıştı.

— Hayır, Renisenb, emniyette değilsin... Hiç kimse emniyette değil. Hakikati bilmediğin müddetçe daha emniyette sayılırsın. Aksi halde, düşman için bir tehlike olabilirsin ve seni ortadan kaldırmak uğrunda her şeyi göze alabilir.

— Ya sen, Hori? Sen hakikati biliyorsun.

Hori, genç kadının sözünü tashih etti:

— Bildiğimi sanıyorum. Bu konuda hiçbir şey söylemedim, hiçbir şey belli etmedim. Esa akılsızca davrandı. Şüphesini açığa vurdu, düşüncelerinin inkişaf ettiği yönü belli etti. Bunu yapmamalıydı. Daha sonra kendisine de söylemişim.

— Ama sen, Hori... Ya sana da bir şey olursa?

Renisenb sustu. Hori'nin bakışlarını gözlerinin tâ içinde hissetti.

Ciddî, kararlı, insanın ta yüreğine nüfuz eden bakışlar...

Genç kadının ellerini avuçları arasına aldı:

— Benim için korkma, küçük Renisenb, dedi, her şey düzelecek... Evet, diye düşündü genç kadın, Hori söyledikten sonra herşey sahiden düzelecek demektir... Ne tuhaf içimde bir garip memnuniyet, bir huzur, âdeta şarkı söyleyen bir sevinç var... Mezar'ın bulunduğu tepeden görünen manzara kadar güzel bir his... Uçsuz bucaksız uzayan o manzarada da, bu histe de insanların koydukları tahditlerden eser yok...

Birden, âdeta haşin bir sesle

— Ben Karneni ile evleneceğim, dedi.

— Biliyorum, Renisenb...

— Onlar... Babam, böylesini uygun buldular.

— Biliyorum.

Hori, uzaklaştı.

Bahçenin duvarları yaklaşıp gibi oldu... Evin içinden yükselen, mısırs ambarlarından gelen sesler daha kuvvetle duyulmaya başladı.

Renisenb'in kafasında tek bir düşünce hakimdi; «Hori gidiyor...»

Genç adamın arkasından korka, korka seslendi:

— Hori, nereye gidiyorsun?...

— Yahmos'la tarlalara... Yapılacak bir sürü iş-var. Mahsulün biçilmesi neredeyse sona erecek.

— Karneni?...

— Karneni de bizimle geliyor.

Renisenb birden haykırdı:

— Ben burada korkuyorum. Evet, güpe gündüz, bütün hizmetkârlar etrafımda olduğu halde. Tanrı Ra gökte dolaştığı halde, korkuyorum.

Hori süratle geri döndü:

— Korkma, Renisenb, dedi, yemin ederim ki korkacak bir şey yok. Bugün korkacak birşey yok..

— Ya bugünden sonra?...

— Yaşamak için bir gün bile kâfidir. Yemin ederim ki, bugün tehlikede değilsin.

Renisenb, kaşlarını çatarak genç adama baktı:

— Ama hepimiz tehlikedeyiz, değil mi? Yahmos, babam, ben? Yani üçümüzden ilk defa tehdit edilen ben olmayacağım, onu mu kastetmek istiyorsun?

— Düşünme artık bunları, Renisenb. Sana hiç bir şey yapmıyormuşum gibi geliyor belki ama, ben elimden geleni yapıyorum...

— Anlıyorum...

Renisenb dalgın, dalgın baktı...

— Evet anlıyorum, diye tekrarladı, tehlikenin ağzında önce Yahmos var. Düşman onu iki defa zehirlemeye kalktı, başaramadı. Bir üçüncü teşebbüste bulunabilir. Sen Yahmos'un yakınında olup, onu korumak istiyorsun. Ondan sonra sıra babamla bana gelecek. Ailemizden bu kadar nefret eden bu şahıs kimdir, kuzum?...

— Suss... Bu konuda çeneni tutarsan iyi edersin. Bana güven, Renisenb. Yüreğindeki korkuyu atmaya çalış.

Renisenb başını geriye attı, Hori'ye gururla baktı :

— Sana inanıyorum, güveniyorum, Hori, dedi, ölmeme müsaade etmeyeceksin. Hayatı o kadar seviyorum ki... onu bırakıp gitmek istemiyorum.

— Bırakıp gitmeyeceksin, Renisenb.

— Sen de gitmeyeceksin, Hori...

— Ben de gitmiyeceğim...

Birbirlerine gülümsediler. Sonra Hori, Yahmos'u bulmak üzere oradan ayrıldı.

Renisenb, oturmuş. Keyfi seyreliyordu.

Keyt, gölün suyunu kullanarak, çocuklarına kilden oyuncaklar yapmak için yardım etmekteydi. Parmakları kile şekil vermeye çalışırken, bir yandan, gayet ciddî bir tavırla işe koyulmuş olan iki çocuğuyla konuşuyordu. Ölüm ve korkuyla örülmüş atmosferin bu kadına zerre kadar tesir ettiği yoktu.

Hori, Renisenb'e artık düşünmemesini söylemişti ama. Dünyanın bütün iyi niyeti bir araya gelse, genç kadın bu arzuya itaat edemeyecekti. Düşmanın kim olduğunu mademki Hori biliyordu, Esa biliyordu, onu kendisinin de tahmin etmesi gerekirdi. Bilmediği müddetçe belki hayatı emniyette olacaktı ama, insan ruhu bu kadarla tatmin olunmaya razı değildi... Renisenb bilmek için yanıyordu.

Mutlaka çok basit bir şey olacaktı bu... Çok basit.

Babası'nın kendi evlâtlarını öldürmek istemeyeceği besbelliydi. Geride kala, kala, kim kalıyordu?... İnanılması güç, insanı şaşırtan bir gerçek... İki kişi... Keyt ile Henet.

Kadın... iki Kadın...

İkisinin de öldürmek için ellerinde makul sebepler yoktu.

Evet, Henet onların hepsinden nefret eden bir kadındı. Hiç şüphesiz Henet aileden hiçbirini sevmiyordu. Renisenb'den nefret ettiğini yüzüne karşı söylemekten çekinmemiştir. Belki de ötekilerden de aynı derecede nefret etmekteydi.

Renisenb, Henet'in beynindeki o binbir kötülük dolu karanlığa girmeye çalışıyordu. Uzun yıllardan-beri aralarında çalışmış, mütemadiyen kendi sadakatinden dem vurmuş, yalan söylemiş, casusluk yapmış, aile fertleri arasına nifak sokmaya uğraşmış, bin bir türlü üzüntü yaratmıştı... Bu eve güzel, meziyetli bir kadının fakir akrabası olarak gelmişti. Henet, bu güzel kadının kocası ve çocukları ile mesut olduğunu görmüştü... Evet, böyle olmuştu bu. Renisenb'in bir zamanlar görmüş olduğu bir mızrak yarasını andırıyordu bu durum. Yaranın sathı çabucak iyileşmişti. Fakat altta kalan cerahat kolu şişirmiş, kaskatı bir hale getirmişti. Nihayet hekimi çağırmışlar, o

da, önce münasip bir dua okuduktan sonra küçük bıçağını şişmiş, katılaşmış kola saplayıvermişti. Nehir sularının bir destek duvarını yıkıp taşması gibi, pis kokulu, iğrenç bir cerahat akmıştı dışarıya... Henet'in zihni de tıpkı böyle olmalıydı. Üzüntüler, kıskançlıklar dış yüzde çabucak geçip gidiyordu ama, o korkunç zehir dipte kalıyordu... Gittikçe şişen, için, için azan bir nefret yarası haline geliyordu sonunda...

Henet, İmhotep'den de mi nefret ediyordu acaba? Yıllar yılı onun etrafında pervane gibi dönmüş, ona yaltaklanmış, onu pohpohlamıştı...

İmhotep bu kadına itimad etmişti. Nasıl etmesindi? O kadar vefa, o derece sadakat sahte olabilir miydi?

Peki, Henet'in samimî olarak vefakâr olduğu kabul edilirse," İmhotep'e böylesine ıstırap verecek işler yapabileceğine nasıl inanılırdı?...

Ah, ya İmhoten'den nefret ediyorsa? Ya bütün o yaltaklanmalar adamın zayıf tarafını yakalamak gayesini güdüyor idiye? Ya herkesten çok İmhoten'ten hınç almayı gaye edinmişse? Bu gayeyi güden kötü bir ruh için bundan daha büyük bir zevk tasavvur edilebilir miydi? Oğullarının teker, teker öldüklerini ona seyrettirmek...

— Neyin var Renisenb?...

Keyt hayretle gözlerini açmış bakıyordu.

— O kadar acıip görünüyorsun ki!... Renisenb ayağa kalktı:

— Birden kusacak gibi oldum, dedi.

Bir bakıma doğruydı bu söz. Gözlerinin önünde canlanan manzara ona müthiş bir tiksinti, dayanılmaz bir mide bulantısı vermişti. Keyt, genç kadının sözlerini olduğu gibi kabul etti.

— Çok hurma yedin. Hem de yeşildi daha hepsi. Belki de balık biraz bozulmuştu.

— Hayır, hayır, yediklerimden değil... Başımızdan geçenler çok korkunç şeyler...

— Ha, o mu?...

Keyt, bu noktayı o kadar önemsemiyordu ki, Renisenb hayretten neredeyse küçük dilini yutacaktı. Afallayarak baktı.

— Keyt, sen korkmuyor musun, kuzum?

— Yooo, korkmuyorum.

Keyt böyle söyledi ama, bir an düşündü:

— İmhotep'e bir Şey olursa, çocukları Hori himayesine alacak. Hori dürüştür. Çocuklara kalan mirası muhafaza etmesini bilir.

— Yahmos yapar bu işi.

— Yahmos da ölecek!...

— Keyt, bunu ne kadar sakın söylüyorsun. Hiç üzülüyor musun? Yani, Babamla Yahmos'un öleceklerine hiç mi aldırış ettiğin yok?...

Keyt bir iki saniye düşündü, sonra omuz silkti.

— Şurada iki kadınız, dedi, açık konuşalım. İmhotep'in daima haksız ve müstebit hareket ettiğini düşünürüm. Hele su odalık işinde olmadık şeyler yaptı. Bu kadının tahriklerine kanarak kendi canından kopmuş evlâtlarını mirasından mahrum bırakmaya kalkıştı. İmhotep'i hiç bir zaman sevmедim. Yahmos'a gelince o zaten metelik etmez. Satipi onu avucunun içine almıştı. Karısı gittiğindenberi kendini birşey sanıp, emirler vermeye başladı. Elbette ki, benim çocuklarımdan önce kendininkileri düşünür. Bu durumda, Yahmos da ölecek olursa, benim çocuklarımla vaziyeti daha kuvvetlenecek. Beni bu kadarı ilgilendirir. Hori'nin çocuğu yok. O da bitaraf, daha dürüst davranacaktır. Evet, evin içinde olup bitenler pek hoş değil ama, bana göre böylesi çok daha iyi oldu.

— Nasıl böyle sakın, böyle soğukkanlı konuşabiliyorsun, Keyt? Unutma ki, ilk öldürölmüş olan sevgili koçandı.

Keyfin çehresinde anlaşılması imkânsız bir ifade dolaştı Renisenb'e biraz alaylı biraz kırgın bir mâna ile baktı:

— Bazan Teti'den hiç farkın kalmıyor, Renisenb, dedi. İnsan neredeyse Teti kadar olduğuna yemin edecek...

— Sen Sobek için matem tutmadın, dedi Renisenb, gözümde kaçmadı bu.

— Yok canım, bütün lüzumlu törenlere iştirak ettim, her şeyi yoluna, erkânına göre yaptım. Dul kalan bir kadın nasıl hareket ederse ben de öyle davrandım.

— Evet, hepsi bu kadar... Sen Sobek'i sevmiyorsun, demek ki?...

Keyt, omuz silkti:

— Ne diye sevecektim?

— Keyt! Senin koçandı o... Sana çocuklarını o vermişti!...

Keyt'in yüzündeki mâna biraz yumuşadı. Kille oynayan iki oğlana, sonra kollarını, bacaklarını sallayarak şarkı söyleyen Ank'a baktı.

— Evet, bana çocuklarımı verdi. Bunun için Sobek'e müteşekkirim. Ama neydi o da sanki? Yakışıklı, çapkın bir adam... Hep başka kadınlara giden bir zampara... Şöyle, usulü erkânınca eve bir kız kardeş getirseydi de, bize de yardımı olsaydı, ne olurdu? Hayır, hep kötü şöhretli evlere giderdi. Elinde avucunda ne kadar altın varsa oralarda harcardı. İçer, kızlara para verip dansettirirdi. İmhotep akıllılık ediyordu da eline fazla para vermiyordu. Çiftlikte yapılan bütün masrafların hesabını soruyordu. Böyle bir adama karşı ne sevgim, ne hürmetim olabilir? Zaten erkek dediğin nadir ki? Sadece Dünya'ya çocuk getirmek için lüzumludurlar. İnsan ırkının bütün kuvveti, bütün gücü kadınlardadır. Çocuklarımıza herşeyimizi veren bizleriz, Renisenb. Erkeklere gelince, onlar zürriyet verirler, ve erkenden ölürler.

Keyfin sesindeki nefret ve kırgınlık, bir müzik âletinden çıkan bir melodi gibi gittikçe yükselmışti. Kuvvetli, çirkin yüzü âdeta değişmişti. Renisenb, derin bir keder içinde :

— Keyt çok kuvvetli, diye düşündü, aptal olsa bile, bu halinden memnun... Erkeklerden nefret ediyor. Bunu daha önce anlamalıyım. Bunu bir defasında farkederek gibi olmuştum... Evet, Keyt çok kuvvetli... Bakışları, hiç farkında olmaksızın Keyt'in ellerine kaydı. Kili sıkıyor, sıvazlıyordu bu eller... Kuvvetli, adaleli, eller... Renisenb, kili sıkarak, yağuran bu ellere bakarken, birden, İpi'nin başını suya sokup, ölünceye kadar orada tutan kuvvetli bir çift eli görür gibi oldu. Evet, o işi Keyt'in elleri yapmış olabilirdi...

Küçük Ank, dikenli bir kaktüs'ün ,üstüne yuvarlanınca cıgıllık cıgıllığa ağlamaya başladı. Keyt kızının yanına koştu. Kaldırıp, bağrına bastı. Bir yandan çocuksu bir konuşma ile küçüğünü teselli etmeye çalışıyordu. Şu anda yüzünde sevgi ve şefkat ifadesinden başka bir mâna yoktu. Henet koşarak verandaya çıktı.

— Ne oldu, birşey mi var?

Öyle bir bağırış bağırıyordu ki Henet...

— Ben de sandım ki... diye bitirdi sözlerini... Durup baktı... Âdeta hayal kırıklığına uğramıştı. Renisenb, bir kadından ötekine bakakaldı.

Birinin yüzünde nefret, ötekisinde tarifsiz bir sevginin ışıltıları parlıyordu. Acaba hangisi, diye düşündü genç kadın, hangisi daha korkunç?...

— Yahmos, dikkatli davran, Keyt'e karşı çok dikkatli davran. Yahmos, şaşaladı:

— Keyt'e karşı mı? Aman Renisenb'ciğim...

— Benden söylemesi... Keyt tehlikeli bir kadın.

— Bizim sessiz, sedasız Keyt mi tehlikeli?... Kendi halinde, hattâ bönce bir kadındır Keyt, canım.

Renisenb ağabeyisini susturdu:

— Ne sessiz ne de kendi halinde, dedi... Ondan korkuyorum, Yahmos. Tetikte bulunmanı istiyorum.

— Keyt'e karşı mı?...

Yahmos, halâ inanamıyordu duyduklarına...

— Keyt'in etrafımızda dönüp dolaşan bu ölümlerle ilgili olacağına hiç ihtimal vermem. O Kadar akıllı değildir Keyt.

— Bu işte akılın fazla lüzumlu olacağını sanmıyorum. Zehirlerin tesir derecelerine dair bir parça malûmat sahibi olmak yetişir. Bazı ailelerde bu gibi malûmat anadan kıza intikal eder. Yani, analar kızlarına çeşitli otlardan nasıl zehir elde edilebileceğini, türlü türlü ilâçların nasıl kaynatıldığını öğretirler. Keyt de anasından bir şeyler öğrenmiş olabilir. Çocukları hastalandığı zaman kendi eliyle onlara ilâçlar kaynatır, bilmez misin?

Yahmos, dalgın, başını salladı:

— Evet, bilirim.

— Henet de çok kötü bir kadın... diye devam etti Renisenb...

— Henet... Evet. Zaten sevmem onu. Sırf babamın hatırı için...

— Babam ona itimad etmekle büyük bir hataya düşüyor.

— Olabilir... Ama Henet babamı çok pohpohluyor.

Renisenb ağabeyine hayretle baktı. Yahmos'un ağzından babasını tenkid eder mahiyette bir sözün çıktığına ilk defa şahit oluyordu.

Neyse, diye geçirdi içinden, artık yavaş, yavaş Yahmos evin reisliğini eline alıyor. İmhotep son haftalar zarfında birden çöküvermiş, âdeta birkaç yaş birden ihtiyarlamıştı. Artık karar vermek, etrafına emirler savurmak onu müthiş yoruyordu. Buğulu bakışlarını bir noktaya dikip saatlerce yerinden kımıldamadan oturup kalıyordu. Bazan kendisine söylenilenleri bile anlamadığı muhakkaktı.

— Acaba bu kadının, diye başladı Renisenb...

Etrafına bakınarak sustu.

— Bu kadının evimizde dönen işlerde parmağı...

Yahmos, kızkardeşini kolundan tuttu.

— Sus, Renisenb... Böyle şeyleri hiç konuşmamak daha iyi.

Aramızda fısıldaşmamız bile doğru değil.

— Öyleyse, sen de tahmin ediyorsun?...

Yahmos usulca ve kuvvetle :

— Şimdilik hiçbir şey konuşma, dedi, plânlarımız var.

YAZIN

İKİNCİ AYI -17. GÜN

Ertesi gün. Yeni Ay için tertiplenen bayrama tesadüf ediyordu. İmhotep, bağışları kabul etmek üzere Mezar'a gitmek zorundaydı. Yahmos, işleri kendisine bırakması için babasına yalvardı. Fakat İmhotep inad ediyordu. O eski günleri hatırlatan bir direnişle :

— Yapılan işleri gözümle görmeden münasip şekilde yapıp, yapılmadıklarından nasıl emin olabilirim, diyordu. Hiç bir zaman vazifemden geri kaldım mı? Size bakmak, çoluk çocuğunuzun geçimini temin için her an vazifemin başında bulunmadım mı?...

Sesi titredi:

— Hepiniz, hepiniz... Ah, az daha unuttuyordum... Benim cesur, yakışıklı iki oğlum, beni bırakıp gittiler. Güzel yüzlü Sobek'im, akıllı İpi'ciğim... Yahmos, Renisenb... Sizler hâlâ benim yanımdasınız. Ama daha ne kadar zaman yanımda kalacaksınız... Ne kadar zaman?...

— Uzun yıllar, baba, uzun yıllar... dedi Yahmos.

Sanki bir sağır ile konuşur gibi bağırarak söylemişti bu sözleri.

— Ne?... Ne diyorsun?...

İmhotep, yine bir komaya dalıp gitmiş gibi, görmez, duymaz olmuştu.

Birden, hiç umulmadık bir söz söyledi:

— Bu Henet'e bağlı, öyle değil mi? Evet, evet, Henet'e bağlı.

Yahmos'la Renisenb birbirlerine bakiştılar. Renisenb yavaşça:

— Ne demek istediğini anlayamadım. Baba, dedi.

İmhotep, yine anlayamadıkları bir şeyler mırıldandı. Sonra sesini biraz yükseltti. Bomboş, donuk bakışlarla :

— Henet beni anlıyor, dedi. Eskidenberi beni anlardı. Mesuliyetlerimin ne kadar büyük olduğunu biliyor. Ne kadar büyük olduğunu... Hep nankörlük, hep kadir kıymet bilememek... Günah ve nankörlüğün mutlaka bir cezası olacaktı. Hak yerini buldu. Henet, daima mütevazi, sadık ve vefakâr bir kadındır. O bunun mükâfatını görecek...

Omuzlarını dikleştirdi. Azametli bir sesle :

— Anlıyor musun, Yahmos, dedi. Henet bütün istediklerine sahip olacak! Emirlerine itaat edilecek!.

— Ama niçin, baba?!...

— Çünkü ben öyle istiyorum. Çünkü, Henet'in arzuları yerine getirilirse artık bu eve ölüm girmeyecek...

Başını bilgiç, bilgiç sallayarak odadan çıktı. Yahmos ile Renisenb şaşkınlık ve dehşet içinde birbirlerine bakarak kalakaldılar.

— Ne demek bunlar, Yahmos?

— Bilmiyorum, Renisenb. Bazen babamın aklından şüphe edesim geliyor. Ne yaptığını, ne düşündüğünü bilmez oldu.

— Yok, yok öyle değil... Bana kalırsa Henet ne istediğini çok iyi biliyor. Geçenlerde bana, pek yakında bu evde kamçısını şaklatacağını söylemişti.

Birbirlerine bakiştılar. Yahmos, kardeşinin kolunu tuttu:

— Henet'i kızdırma, dedi usulca, sen hislerini çok çabuk belli ediyorsun, Renisenb... Babamın dediklerini duydun. Henet'in arzuları yerine gelirse, ARTIK BU EVE ÖLÜM GİRMİYECEKMiş!...

Henet, depo olarak kullanılan odalardan birinde, çömelmiş yatak çarşaflarını sayıyordu. Bunlar eski çarşaflardı. Kadın bir tanesinin ucundaki işareti gözlerine yaklaştırarak baktı:

— Aşayet, diye mırıldandı, Aşayet'in çarşafı. Buraya geldiği yılın tarihini taşıyor. Beraber gelmiştik onunla... Ne uzun yıllar geçti aradan. Acaba, çarşaflarının şimdi ne için kullanıldığını biliyor musun, Asayet?...

Kıkr, kıkr güldü. Arkasında bir ses duyunca irkilerek döndü. Omuzbaşında Yahmos duruyordu.

— Ne yapıyorsun burada, Henet?...

— Esa'yı mumyalayanların daha fazla yatak çarşafına ihtiyaçları oldu. Yalnız dün dört yüz kübit çarşaf kullandılar. Cenazelerde kullanılan çarşafın haddi, hesabı yok! Sıra şu eski çarşaflara geldi şimdi. İyi cinstirler, pek fazla da yıpranmamışlar... Annenin çarşafı bunlar, Yahmos... Evet, annenin çarşafı...

— Bunları almam sana kim söyledi?

Henet güldü:

— İmhotep artık her şeyi bana bıraktı. Kimseden müsaade almaya mecbur değilim. Zavallı, ihtiyar Henet'e güveniyor o. Her işi münasip bir şekilde yapacağından emin. Bu evde yıllardanberi hizmet gördüm.

Artık mükâfatımı almamın sırası geldi...

— Galiba, öyle, dedi Yahmos yumuşak bir sesle... Babam, herşeyin sana bağlı olduğunu söyledi.

— Sahi mi? Bak bunu duyduğuma sevindim. Ama sen aynı fikirde değilsin, galiba, Yahmos.

— Aynı fikirde olduğumdan pek emin değilim.

Yahmos'un sesi hâlâ yumuşak bir ton taşıyordu ama, kadını dikkatle süzmekteydi.

— Babanın fikrine iştirak etsen çok iyi olur, Yahmos... Evin içinde daha fazla üzüntü istemiyoruz.

— Pek anlayamadım, yani başka ölüm istemiyoruz demeye mi getiriyorsun?...

— Başka ölümler olacak, Yahmos, olacak... Ah, evet, olacak!...

— Sıra kimde, Henet?!...

— Bana neden soruyorsun, ben nereden bileyim?...

— Senin çok şeyler bildiğini sanıyorum da... Meselâ geçen gün İpi'nin öleceğini de bilmiştin... Sen çok akıllısın, değil mi Henet?

Henet, hindi gibi kabardı:

— Bunu yeni anlamaya başladınız? dedi, artık fakir, aptal Henet değilim... Çok şey öğrendim.

— Neler öğrendin, Henet?...

Henet'in, sesi değişiverdi, alçak, keskin bir tona büründü:

— Bu evde istediğimi yapabileceğimi öğrendim, nihayet. Yoluma kimse mâni olamıyacak. Daha şimdiden İmhotep kendisini bana bıraktı. Sen de aynı şeyi yapacaksın, Yahmos...

— Ya Renisenb?...

Henet. keyifli, kötü, hain bir gülüşle :

— RENİSENB, BURADA OLMAYACAK, dedi.

— Yani ölüm sırası Renisenb'de mi demek istiyorsun?...

— Senin fikrin nedir, Yahmos?...

— Ben senin düşünceni duymak istiyorum...

— Ben Renisenb'in evlenip, buradan gideceğini kastetmek istemiştım, belki de...

— Asıl maksadın nedir, Henet?...

Henet, kıkır kıkır güldü :

— Esa, bir zamanlar benim dilimin tehlikeli olduğunu söylemişti. Belki de doğrudur, kimbilir.

Tiz, korkunç bir sesle gülüyordu :

— Sen ne dersin, bu işlere Yahmos?... Nihayet bu evde istediklerime kavuşacak mıyım, dersin?

Yahmos, bir müddet kadının yüzünü tetkik etti. Sonra:

— Evet, Henet, dedi, sen akıllısın. Çok akıllısın. İstediklerine 'kavuşacaksın!...

Döndü, salondan gelmekte olan Hori ile karşılaştı.

— Burada mısın, Yahmos? dedi Hori. İmhotep seni bekliyor. Mezar'a gitme zamanı gelmiş.

Yahmos başını salladı:

— Geliyorum.

Sesini alçaltarak, konuştu:

— Hori, galiba Henet aklını kaçırdı. Kötü ruhların ellerine düştü. Bana kalırsa bütün bu felâketlere sebep Henet'tir.

Hori, o sakın, ciddî tavırla biran düşündükten sonra cevap verdi:

— Acayip bir kadın, üstelik kötü niyetli de... Yahmos, sesini biraz daha alçalttı:

— Hori, Renisenb'in hayatı tehlikede galiba...

— Henet tarafından mı?

— Evet, biraz önce, gitme sırasının Renisenb'de olduğunu söyledi.

Birden İmhotep'in öfkeli sesini duydular:

— Bütün gün sizi mi bekleyeceğim? Ne biçim saygısızlık bu böyle? Artık benim halimi düşünen kalmadı mı? Neler çektiğimi görmüyor musunuz? Henet nerede? Henet beni anlar... Sinirlerimi yatıştırır.

Depo odasından Henet'in keyifle güldüğünü işittiler. Kapının önünde duran Yahmos'a seslendi:

— İşitiyor musun, Yahmos? Henet! Hep Henet diyor!... Ortada benden başka kimse kalmadı...

Yahmos usulca:

— Evet, Henet, anlıyorum, dedi, en kuvvetlimiz sensin şu anda. Sen, babam ve ben... üçümüz beraber...

Hori İmhotep'i bulmaya gitti. Yahmos, Henet'le birkaç kelime daha konuştu. İhtiyar kadının yüzünde muzaffer bir ifade vardı. Sonra Yahmos da Hori ile İmhotep'in yanına gitti. Geciktiği için özür diledi. Üç erkek beraberce Mezar'a çıkmak üzere yola koyuldular.

Renisenb için o gün bitmek bilmedi.

Ağrısı tutmuş gibi dolaşıyordu. Evden verandaya çıkıyor, oradan göle iniyor, sonra tekrar eve dönüyordu.

İmhotep, öğle saatinde döndü. Önüne konan yemeği yedikten sonra, verandaya çıkıp, Renisenb'in yanına oturdu.

Genç kadın kollarıyla dizlerini sarmış, bir kenarda oturuyor, ara sıra başını kaldırıp babasına bakıyordu. İmhotep'in yüzünde hâlâ o şaşkın, dalgın mâna vardı. Tek kelimelerle konuşuyordu. Arada bir de derin, derin içini çekiyordu.

Bir ara ayağa kalkıp, Henet'i sordu. O sırada, Henet yatak çarşafalarını mumyacılara götürmüş bulunuyordu.

Renisenb babasına Yahmos ile Hori'nin nerede olduklarını sordu.

— Hori, keten tarlalarına gitti. Hesabı tutmak için oraya bir çetele götürmesi gerekiyordu. Yahmos da ekinlerin başında. Bütün iş onun omuzlarında kaldı. Yazık, Sobek'le İpi'ye yazık oldu... Oğullarım benim, yakışıklı oğullarım benim...

Renisenb, telâşla babasının dikkatini başka bir konuya çekmek istedi:

— Karneni işçilerin başında dursa olmaz mı?

— Karneni mi? Karneni de kim?... Benim bu isimde bir oğlum yok...

— Kâtip Karneni. Benimle evlenecek olan Karneni, dedi genç kadın.

İmhotep, şaşkın şaşkın kızına baktı:

— Sen, Renisenb, dedi. Ama sen Kay ile evlenecek değil miydin?

Renisenb, içini çekti, başka birşey söylemedi. İmhotep'i mazinin o tatlı, mesut günlerinden çekip almak hainlik olurdu. Fakat biraz sonra, İmhotep ayağa kalkıp, ellerini dizlerine vurarak bağırdı:

— Hey gidi, hey... Karneni, öyle ya! Onu bazı emirlerimi iletme için şaraphaneye yollamıştım. Ben de gideyim oraya...

Kendi kendisine bir şeyler mırıldanarak, yürüdü, gitti. Babasının eski telâşlı haline döndüğünü gören Renisenb'in yüreğine biraz su serpilmişti.

Beyninin bu şekilde bulanması, bir şey düşünemez olması her halde gelip geçici idi.

Genç kadın etrafına bakındı. Bugün evin ve bahçenin derin sükûnetinde sinsice bir şeyler gizli gibiydi. Çocuklar gölün öteki kıyısına gitmişlerdi. Yanlarında Keyt yoktu. Renisenb, genç kadının nerede olabileceğini düşünmekten kendisini alamadı.

Biraz sonra Henet verandaya çıktı. Etrafına şöyle bir bakındıktan sonra, Renisenb'in yanına geldi. Yine o eski, ürkek, çekingen, korkak haline bürünmüştü...

- Seni yalnız yakalayınca kadar bekledim, dedi usulca.
- Niçin, Henet?... Henet, sesini alçalttı:
- Sana bir haber getirdim... Hori'den.

Renisenb, heyecanlandı:

- Ne istiyormuş?... Mezar'a çıkmanı istiyor.
  - Hemen mi?...
  - Hayır... Güneşin batmasından bir saat önce orada olacaksın. Bana böyle söyledi. Kendisi orada değilse bile, gelinceye kadar bekleyeceksin. Çok mühim dedi Hori.
- Henet, biran sustu, sonra ilâve etti:

- Bunu sana söylemek için yalnız kalmanı bekledim... Hori kimse işitmesin demişti.

Henet bir gölge gibi süzülüp, gitti.

Renisenb'in keyfi yerine gelmişti. Mezar'ın huzur ve sükûn dolu havasına bir kere daha kavuşacağı için âdeta sevinmişti. Hori'yi görüp, onunla rahat, rahat konuşabilmek düşüncesi yüreğindeki korkuları alıp götürmüştü. Yalnız bir şeye şaşıyordu; Hori bu haberi iletmek için Henet'e nasıl olmuştur da güvenmişti?

Neyse, bütün kötülüğüne, hınzırlığına rağmen Henet haberi istenilene uygun şekilde getirmişti.

- Henet'den ne diye bu kadar korkuyorum sanki... diye söylendi Renisenb, elbette ki, ben ondan daha kuvvetliyim.
- Mağrur bir tavırla başını dikleştirdi. Kendisini genç, emin ve hayat dolu hissediyordu...

Renisenb'e haberi verdikten sonra, Henet tekrar depo odasına döndü. Kendi kendisine usul, usul gülüyordu.

Karmakarışık olmuş çarşaf yığınınlarının üstüne eğildi. Onlarla konuşmaya başladı:

— Size daha çok ihtiyacımız olacak, beni duyuyor musun, Aşayet? Bu evin hanımı artık ben'im... Bu güzelim keten çarşafların yakında bir vücuda daha sarılacak... Kimin vücudu olacak bu, biliyor musun? Heh, heee!... Orada işleri düzeltmeye muktedir olamadın, değil mi? Annenin ağabeyi olan Hâkim de işe yaramadı, ha?... Adalet yerini bulacakmış, ha?... Sen BU Dünyada adaleti nasıl yerine getirebilirsin? Cevap ver bana, nasıl?...

Keten balyalarının arkasında bir şey kımıldar gibi oldu. Henet hafifçe doğrularak yarım döndü.

Ayni anda başının üstüne kocaman bir çarşaf kapandı. Ağzını, burnunu örttü. Bir el, amansız, merhametsiz bir el, boynuna, vücuduna süratle, ihtirasla doladı, doladı, doladı... bir mumya gibi... çırpınması kesilinceye kadar...

YAZIN

İKİNCİ AYI -17. GÜN

Renisenb, kayalara oyulu, taş odanın giriş yerinde oturmuş, kendi âleminde "il" i seyre dalmıştı.

Babasının evine döndükten sonra buraya ilk gelişinderiberi yıllar geçmiş gibi hissediyordu. O gün evde her şeyin yerli yerinde olduğunu, her şeyi sekiz sene önce bıraktığı gibi bulduğunu söylemişti.

O zaman Hori, onun sekiz yıl önce Kay ile giden Renisenb olmadığını hatırlatmış, o da yakında yine eski halime dönerim, diye cevap vermişti.

Sonra Hori, içte olan değişikliklerden, dışa vurmayan çürümelerden bahsetmişti.

Bunları söylerken genç adamın neler düşünmüş olduğunu şimdi daha iyi anlıyordu. Hori, onu hazırlamaya çalışmıştı. Oysa, Renisenb, ailesinin dış görünüşünü olduğu gibi kabul etmeye nasıl da körükörüne hazırды.

Gözlerinin açılması için aralarına Nofret'in karışması icabetmişti.

Evet, Nofret'in karışması... Her şey onun gelişi ile başlamıştı.

Nofret'le beraber evlerine Ölüm de gelmişti...

Kötü olsa da olmasa da, Nofret, beraberinde bu eve ölüm getirmişti...

Ve ölüm hâlâ ar alarmdaydı.

Renisenb, son defa olarak, bir kere daha bütün bu felâketlere Nofret'in kötü ruhunun sebebiyet verdiğini düşündü...

Nofret, zalim, hain ve ölü Nofret...

Yahut da, zalim, hain ve yaşayan Henet... Kimsenin sevmediği, herkesin tiksindiği Henet...

Renisenb, titredi. Yavaş yavaş ayağa kalktı.

Artık Hori'yi bekleyemiyecekti. Güneş neredeyse batmak üzereydi. Acaba Hori neden gelmemişti?...

Aksamın bu saatinde herşey derin bir sessizliğe bürünmüştü. Sessiz, sakın ve güzel, diye düşündü genç kadın. Hori, niçin gecikmişti, acaba? Gelmiş olsaydı bu nadide saatin güzelliğini beraberce paylaşmış olacaktı...

Böyle güzel saatler o kadar azalmıştı ki artık... Yakında. Kamenî'nin karısı olduğu zaman...

SAHİDEN KAMENİ İLE EVELENECEK MİYDİ?!...

Renisenb, başına bir darbe yemiş gibi, daldığı hayallerden uyandı. Korkulu bir rüyadan uyanan uykusu ağır biri gibi hissediyordu kendisini... Korku ve emniyetsizlik hissinin verdiği bir uyuşukluk içinde kendisine teklif edileni kabul etmişti.

Fakat, şimdi, yine eski Renisenb olduğunu hissediyordu. Karneni ile ancak kendi arzusu bu yönde olduğu takdirde evlenebilirdi. Ailesinin arzusunu verine getirmiş olmak için değil... Gülen, güzel yüzü ile Karneni? Onu seviyordu, değil mi? Onunla, onu sevdiği için evleniyordu işte...

Lâkin bu akşam saatinde herşey garip bir vuzuh, göz kamaştıran bir berraklık kazanmıştı. Artık zihninde hiçbir karışıklık yoktu. Nihayet eski Renisenb olmuştu yine... Korkusuzca, pervasızca başı dimdik yürüyen bir Renisenb...

Bir defasında Hori'ye, Nofret'in öldüğü saatte, bu patikadan aşağıya tek başına ineceğini söylememiş miydi? Satipi de ölüm sırası gelince, bu patikadan aşağı yürümüş, birden geriye bakmış, ve o anda kaderin oyuncağı haline gelivermişti.

Hem de aynı noktada... Satipi o anda ne işitmişti de, birden başını arkaya çevirip bakmıştı?...

Ayak sesleri mi?...

AYAK SESLERİ... Ama şimdi Renisenb de ayak sesleri işitiyordu. PATİKADAN AŞAĞI KENDİSİNİ TAKİBEDEN AYAK SESLERİ...

Kalbi birden müthiş bir korkuyla yerinden fırlayacak gibi oldu. Evet, evet... Peşinde ayak sesleri vardı. Nofret geliyordu arkasından...

Korku bir anda bütün vücudunu sardı. Ama adımları yavaşlamadı. Hızlanmadı da... Korkusunu yenmeliydi... Herhangi bir kötülük yapmış olduğuna dair içinde nedamet hissi yoktu ki...

Kendisini toparladı. Bütün cesaretini seferber etti ve hâlâ yürümekte olduğu halde başını çevirip, baktı.

Oh... Derin bir nefes aldı. Arkasından gelen Yahmos'tan başkası değildi. Kötü, korkunç bir ruh değil, sevgili ağabeyiymiş meğer gelen... Mutlaka Mezar'-da işi vardı... Kendisinin oradan ayrılmasından sonra o da işini bitirip, aşağıya iniyordu...

Bir sevinç çığlığı koparak, durdu:

— Oh, Yahmos, sen miydin?...

Hızlı, hızlı yaklaşıyordu Yahmos. Genç kadın çocuksu bir sevinç içinde ne kadar korktuğunu söylemeye başlayacaktı ki, birden kelimeler dudaklarında dondu kaldı...

Bu, tanıdığı, bildiği Yahmos değildi. O munis, sevgili, yumuşak başlı Yahmos değildi... Gözleri garip bir ateşle yanıyordu. Diliyle mütemadiyen kuruyan dudaklarını ıslatmaktaydı. Ellerini öne doğru uzatmıştı... Parmakları yırtıcı bir kuşun pençeleri gibi kıvrılmıştı...

Gözlerini genç kadına dikmişti. Ve bakışlarındaki mânâyı anlamamak imkânsızdı. Bu, öldürmüş ve öldürmek üzere olan bir insanın çılgın bakışı idi. Yüzünde tarifsiz bir kötülük ve bundan duyduğu derin zevkin izleri okunuyordu.

Yahmos... Amansız düşman Yahmos idi... O sakın, o munis maskenin altında şu korkunç surat gizliydi demek...

Yahmos'un kendisini sevdiğini sanırdı bir de... Bütün insanlığından sıyrılmış şu korkunç yüzde sevgi aramak ne beyhude şeydi!...

Renisenb haykırdı. Ümitsiz, perişan bir çığlıktı bu!...

İşte, ÖLÜM karşısında duruyordu. Yahmos'un kuvvetine karşı koyacak kuvvete sahip değildi. Patikanın daraldığı şu noktadan, Nofret'in düştüğü şu uçurumdan aşağı o da düşecek, ölümün kucağına fırlatılacaktı...

— Yahmos!...

Son bir merhamet feryadı idi bu haykırış... Ve bu yalvarışta, genç kadının ağabeyine karşı duyduğu bütün sevgi gizliydi. Boşuna yalvarıyordu.

Yahmos güldü. İnsan gülüşüne benzemiyen, keyifli, korkunç bir gülüşle, usulca güldü.

Sonra öne doğru atıldı. Pençe gibi kıvrılan korkunç parmaklar genç kadının boynuna dolanmak arzusuyla yanıyordu...

Renisenb, birkaç adım geriledi, sırtını daracak patikanın yanındaki kayalara dayadı. Elleri, can havliyle, üstüne gelen erkeği

uzaklaştırmak için öne doğru uzandı. Bu müthiş bir andı... Bu ölüm ânıydı...

Sonra bir ses duydu Renisenb... İnce, âdeta havayı ihtizaz ettiren, müzikal bir ses...

Havada birşey vınladı. Yahmos durdu, sendeledi. Korkunç bir çığlık attı, olduğu yerde şöyle bir döndü ve Renisenb'in ayakları dibine, yüzükoyun yığılıverdi.

Genç kadın saplanan okun tüylü sapına bakakaldı. Sonra, iki adım attı... Kayalardan aşağı baktı... Yayı hâlâ omuzlarında tutan Hori'yi gördü...

— Yahmos... Yahmos...

Renisenb, bir çılgınlık nöbetine tutulmuş gibi, mütemadiyen bu ismi tekrarlıyordu. Bir anda olup bitenlere inanamayacak kadar şaşırılmıştı.

Şimdi kayaya oyulmuş taş odanın içindeydi. Hori'nin kendisini buraya kadar nasıl getirmiş olduğunu hatırlamıyordu. Sadece, ağabeysinin adını, dehşet içinde titreyerek tekrarlamaya muktedirdi şu anda. Başka bir şey yapamıyor, bir şey düşünemiyordu...

Hori o sakın, yumuşak sesiyle :

— Evet, Yahmos, dedi. tâ başındanberi Yahmos idi...

— Ama, nasıl?!... Niçin?!... O nasıl olabilir?!.. Kendisi de zehirlenmişti... Neredeyse ölecekti...

— Hayır, ölüm rizikosuna girmiş değildi. İçtiği şarabın miktarı hususunda çok dikkatli davranmıştı. Sadece kendisini hastalandıracak miktarda içmeye azamî dikkati göstermişti. Üstelik kendisini olduğundan daha hasta imiş gibi göstermeyi de ihmal etmemişti. Bu şekilde, üstünde toplanacak şüpheleri dağıtmış oluyordu...

— Fakat İpi'yi o öldürmüş olamazdı... O sıralarda ayakta duracak kadar bile mecali yoktu.

— Biraz evvel de söyledim, mecali yokmuş gibi yapıyordu. Hatırlarsan Mersu, zehir vücuttan atıldıktan sonra insan süratle kuvvetlenir, kendisine gelir demişti. Aslında Yahmos kuvvetini çarçabuk toplamıştı ama, kendisini hâlâ halsiz göstermekte menfaati vardı...

— Peki, niçin yaptı bunları, Hori, niçin?... Anlamıyorum!... Hori, içini çekti:

— Sana bir gün, burada, içten doğan kötülüklerden bahsetmişim, Renisenb, hatırladın mı?...

— Hatırlıyorum. Ben de biraz evvel seni beklerken aynı şeyi düşünmüştüm.

— Nofret'in bu aileye felâket getirdiğini söylüyordun sen. Hakikatte ise böyle değildi. Ev halkının kalblerine kötülük tohumları çoktan serpilmişti. Nofret'in gelişi, sadece bu tohumların yeşermesini sağlamıştı, o kadar. Onun mevcudiyeti kötülüğün artık gizli kalmamasına yardım etti. Keyt'in o derin analık hissi, kendisi ve çocukları için hudut tanımaz bir hodbinlik halini aldı. Sobek, o geveze, neşeli genç, birden kendini beğenmiş cüretkâr bir insan kesildi. İpi şımarık, sevimli çocuk olmaktan çıktı, kendi kendisine plânlar yapan, sinsi bir delikanlı oldu. Henet, sadakat kisvesi altında zehiri oradan oraya bulaştırmaya başladı. Satipi, önce mütehakkim bir kadinken, sonradan korkak olduğunu ispat etti. İmhotep, huysuz, müstebit bir baba halini aldı.

— Biliyorum... biliyorum...

Genç kadının elleri gözlerine gitti:

— Bana bunları anlatmana hacet yok... diye tekrarladı, hepsini kendi kendime düşünüp, çıkarabilmişim. Ama neden bu felâketler geldi başımıza, içimizdeki kötülük, nasıl büyüüp, gelişti?!...

Hori, omuzlarını silkti :

— Kimbilir?... İnsanlar yaşlarını aldıkça daha akıllı, daha olgun, daha merhametli olmazlarsa, içlerindeki kötülük günün birinde baş kaldırabilir. Yahut da yaşadıkları hayat çok içlerine kapanık, çok kendilerine dönük olduğu takdirde hayat görüşleri kısırlasın Ve kötülük sâri bir hastalık gibi birinden ötekine geçer...

— Ama Yahmos... Yahmos hep aynı kalmıştı. Hiç değişmemişti.

— Evet, işte benim şüphemi celbeden ilk şey de bu olmuştu. Renisenb. Ötekiler, mizaçları icabı bağırıp, çağırarak içlerindeki zehiri akıtabiliyorlardı. Fakat yaradılış itibariyle çekingen, mahcup ve ürkek olan Yahmos, kendisinde isyan edecek kuvveti bulamıyordu. İmhotep'i gerçekten çok seviyor, onu memnun etmek için çırpıyordu ama, babası onu çok aptal, çok kabiliyetsiz bulduğunu her vesile ile ortaya koymaktan geri kalmıyordu. Yavaş, yavaş Yahmos babasından nefret etmeye başladı. Öte yandan, Satipi de ona nefes aldırımıyordu. İşte,

birkaç yönden yüklenen bu nefret ve kin, zamanla yüreğinde korkunç bir zehir haline geldi.

«Ve, Yahmos çalışmalarının, sadakatinin tam semerelerini göreceği bir sırada, işe Nofret'in karıştığını anladı. Onun kalbindeki kötülük ateşini ilk tutuşturan Nofret, daha doğrusu Nofret'in güzelliği olmuştı. Nofret her üç kardeşin de cesaretleri, kabiliyetleri ile alay ediyordu. Genç kadın Sobek'in en zayıf noktasına parmak basarak aptallığını yüzüne vurmuş, İpi'ye toy bir çocuk muamelesi yapmış, Yahmos'u erkek yerine bile koymadığını ihsas etmişti. Nofret'in bu tavırlarının yanı sıra Satipi'nin dili de Yahmos'un sabrını taşırmıştı. Karısının kendisine türlü hakarete bulunduğu o son gün, artık kararını vermişti. Nofret'e patikanın üstünde rastladı. Onu aşağıya itiverdi.

— Ama, Nofret'i uçurumdan itenin Satipi olduğunu sanmıştık?...

— Hayır, hayır, Renisenb... Bu noktada yanıliyordunuz işte. Satipi, patikanın biraz aşağısından olanları görmüştü. Şimdi anlıyor musun?

— Fakat o sırada Yahmos seninle beraber tarlada değil miydi?

— Son bir saat zarfında beraberdik... İyi düşün... Nofret'i bulduğumuz zaman vücudu çoktan soğumuştı, değil mi? Yanağına kendi elinle dokunmuştun. Sen bir kaç dakika önce düştüğünü sanmıştın, ama işin aslı böyle değildi. Bizim onu bulmamızdan en aşağı iki saat evvel düşmüştü. Satipi, kocasının Nofret'i uçurumdan ittiğini gördükten sonra, ne yapacağını bilmez bir halde oralarda dolaşmış, eve dönmeye cesaret edememişti. Sonra senin geldiğini görmüş ve seni oradan uzaklaştırmaya çalışmıştı.

— Hori, bütün bunları sen ne zaman öğrendin?..

— Kısa bir müddet sonra tahmin ettim. Satipi'nin o garip korkusu bende şüphe uyandırmıştı. Kadın bir şeyden korkuyordu. Korktuğu kimse Yahmos idi. Artık kocasına tahakküm etmekten vazgeçmiş, ona bir köle gibi itaate başlamıştı. Yahmos'un Nofret'i büyük bir soğukkanlılıkla uçurumdan ittiğini görünce, Satipi'nin dünyası altüst oluvermişti. Bütün huysuz, hırçın kadınlar gibi, Satipi de aslında korkak bir mahlûktu. Yahmos'un böyle bir şeye muktedir olduğuna inandıktan sonra ondan müthiş derecede korkmaya başlamıştı. Bu korkunun tesiriyle uykusunda sayıklamaya başladı. Ve böylece, Yahmos karısının da kendisi için bir tehlike teşkil ettiği kanaatine vardı.

«Şimdi, Renisenb, o gün kendi gözlerinle gördüğün manzaranın hakikatini anlayabilirsin. Satipi'yi uçurumdan aşağı düşüren kötü bir ruh değildi. Onun o gün ne görmüş olduğunu, biraz evvel sen de gördün. Satipi, peşinden gelmekte olan kocasının yüzünde, kendisini uçurumdan atmaya hazırlanan o müthiş mânayı görmüştü. Bu korku ile birkaç adım gerilemiş ve ayağı kayalardan kayarak, aşağı yuvarlanmıştı. Öürken dudaklarından dökülen «Nofret» kelimesiyle, Nofret'i kocasının öldürmüş olduğunu söylemek istiyordu.

Hori biran sustu, sonra konuşmaya devam ettir

— Esa, bu gerçeği, Henet'in farkında olmaksızın sarf ettiği bir ibareden çıkarmıştı. Henet, benim kendisine bakmadığımdan, sanki onun arkasında bir şeye bakar gibi yaptığımdan şikâyet etmişti. Henet, «Benim arkamda, mevcut olmayan bir şeye bakar gibi bakıyor, Hori» demişti. Sonra bu sözlerin hemen peşinden Satipi'den bahsetmeye başlamıştı. Ve Esa, bir şimşek süratiyle, Satipi ile Henet'in şikâyeti arasında bir bağ kurmuş ve işlerin tahmin ettiğimiz gibi cereyan etmediğini anlamıştı. Satipi, o anda Yahmos'un arkasındaki bir şeye bakmamıştı. Baktığı şey Yahmos'un ta kendisiydi.

Esa, bu şüphesinde yanılıp, yanılmadığını anlamak için küçük bir tecrübe yaptı. Bu konuyu Yahmos'dan başka hiç kimsenin anlayamayacağı bir şekilde ortaya attı. Şüphelerinde yanılmıyorsa, Yahmos suçunu yüzünden belli edecekti. Nitekim, Esa'nın sözleri Yahmos'u şaşırttı. Biran, pek kısa bir an, çehresinden bir korku geçer gibi oldu. Bütün vücudu kasıldı... Fakat, Yahmos Esa'nın şüphelendiğini anlamıştı. Bir kere şüphe uyandıktan sonra olayları birbirine yakıştırmak pek kolaylaştırdı. Kendisine pek sadık olan, kendi sözünden çıkmayan o saf çoban çocuğuna öğretmiş olduğu hikâyeden bile artık şüphe edebilirdi Esa. Çoban çocuğa bir daha uyanmaması için yutturduğu zehirli ilâçtan bile şüphe edebilirdi akıllı, hikmet dolu Esa...

— Oh, Hori, inanılır şeyler değil bunlar... Yahmos'un böyle işler yapabileceğine bir türlü inanamıyorum. Nofret'i anladım ama, ötekileri niçin öldürdü?...

— Bunu sana izah etmek biraz güç, Renisenb.. Kalbe saçılan kötülük tohumları bir kere yeşermeye başladı mı, onların çiçek vermelerine artık kimse mâni olamaz. Mısır tarlasında açan gelincikler gibi süratle çoğalırlar bu çiçekler. Belki de bütün hayatı boyunca.

Yahmos, etrafındakilere karşı şiddet kullanmak arzusunu beslemiş, bu fırsatı bir türlü elde edememişti. Nofret'i öldürmek ona yepyeni bir güç vermiş olacaktı. Bu gücünü ilk defa Satipi'ye tatbik etti. Bir zamanlar kendisine kafa tutan, yerden yere vuran kadın, şimdi karşısında bir fare kesilmişti. Kalbine gömülüp kalmış, bütün kinler, nefretler, garaz ve hasetler teker teker başkaldırıyordu. Tıpkı o gün, kayalar arasından başını kaldıran yılan gibi... Sobek ile İDİ, kendisinden daha yakışıklı, daha akıllı idiler. O halde onlar da gitmeliydiler... Evin hâkimi kendisi olacaktı... Babası bütün teselliyi onda bulmalıydı!...

«Satipi'yi de öldürdükten sonra, öldürme onda bir nevi zevk haline gelmişti. Şimdi kendisini daha kuvvetli hissediyor, kudret ve kabiliyetlerine daha çok güveniyordu. Öğünden sonra, ruhunu kötülüğün pençesine kaptırmıştı.

«Sen, Renisenb, onun için bir rakip teşkil etmiyordun. Kalbinde ne kadar sevgi kalmışsa, o kadarıyla seni hâlâ seviyordu. Fakat, senin kocan olacak adamın da çiftlikte ortaklık elde edebileceği fikrine tahammülü kabil değildi. Esa, sana koca olarak Kameni'yi namzet gösterirken, zannedersem iki şey düşünüyordu; Birincisi şuydu: Yahmos yine öldürmeden duramayacaktı, ama. Karneni ile evlendiğin takdirde, önce kocana hücum edecekti. Benim seninle evlenmem fikrine bu bakımdan taraftar olmamıştı. Zira, senin kocan olduğum takdirde, Yahmos'un bu sefer bana cephe alacağını, beni ortadan kaldırmaya çalışacağını düşünüyordu. Oysa, senin emniyet ve korunma görevini bana vermişti. İkincisi: Esa, cüretkâr bir kadındı, Yahmos'un hareketlerini kontrol için benim daha iyi gözcülük yapacağıma inanıyordu. Çünkü, Yahmos, benim de kendisinden şüphelendiğimden habersizdi.

— Oh, Hori, bu görevi tam manasıyla yerine getirdin. Geriye dönüp de onu gördüğüm zaman o kadar korktum ki...

— Biliyorum, Renisenb. Ama seni korumak benim için bir ölüm kalım meselesiydi. Yahmos'un peşinden ayrılmadıkça seni koruyabileceğimden emindim. Fakat bu durum da hep böyle sürüp gidemezdi. Yahmos'un, uçurumun o noktasında seni ele geçirdiği an, bu fırsattan faydalanacağını biliyordum. Böylece, suç bir kere daha kötü ruhlu Nofret'e yüklenecekti.

— Demek, Henet'in getirdiği haberi sen yollamamıştın?...

Hori, başını iki yana salladı :

— Ben sana hiçbir haber yollamadım, dedi.

— Peki, Henet ne diye o haberi getirdi bana. Bu işte Henet'in rolünü anlıyamadım.

— Galiba Henet de hakikati biliyor, dedi Hori, bu sabah Yahmos'la konuşturlarken gördüm onları. Yahmos, Henet'e seni yukarıya yollamasını tembih etmiş olacak. Henet de böyle işlere bayılır zaten. Seni ne kadar sevmediğini bilirsin...

— Evet!...

— Ya sonra? Henet, gerçeği bilmenin kendisine bir kuvvet sağlayacağını sanacak. Fakat, Yahmos'un onu da uzun zaman yaşatacağına ihtimal vermezdim... Belki de...

Renisenb, titredi:

— Yahmos bir çılgındı, dedi. Kötü ruhların pençesine düşmüştü.

— Hayır, Renisenb, hayır... Sana Yahmos'la Sobek'in çocukluklarını anlatmıştım. Sobek'in Yahmos'u nasıl dövdüğünü, annenin nasıl sapsarı bir yüzle koşup, «İşte bu tehlikeli...» deyişini anlatmıştım sana... Annen o sözleriyle Yahmos'un tehlikeli bir çocuk olduğunu söylemek istiyordu. Ertesi gün Sobek hastalanmıştı. Yediği bir yiyecekten zehirlendiğini söylemişlerdi... Fakat annen, büyük oğlunun kalbinde yeşermeye başlayan nefret tohumlarının, günün birinde zehirli çiçekler açacağını tahmin etmişti.

Renisenb yine titredi:

— İnsanlar göründükleri gibi olmuyorlar mı?..

Hori, gülümsedi:

— Bazan göründükleri gibidirler, dedi. Karneni, ben böyleyiz, işte... İkimiz de senin düşündüğün gibiyiz, sanıyorum. Karneni ve ben...

Son sözleri öyle bir mâna ile söylemişti ki, Renisenb, birden hayatının akışını değiştirecek bir karar ânında bulunduğunu hissetti.

Hori, usulca ilâve etmişti:

— İkimiz de seni seviyoruz, Renisenb. Bunu bilmen gerekir...

— Böyle olmasına rağmen, dedi genç kadın, benim Karneni ile evlenmem hususundaki hazırlıklara iştirak ettin. Tek bir söz söylemedin.

— Seni korumak için böyle yapmak zorundaydım. Esa da aynı düşünce ile hareket etmişti. Seninle hiçbir bağımlı olmaksızın Yahmos'u göz hapsinde tutmamı sağlamak için böyle hareket etti.

Hori'nin sesi birden derin bir acıyla titrer gibi oldu :

— Düşün ki, Renisenb, Yahmos benim yıllardanberi arkadaşım. Onu çok severdim. Hattâ, çiftlikte ortaklığını sağlamak için babanı iknaya bile çalışmıştım. Çok geç kaldım. Yahmos'un Nofret'i öldürdüğüne iyice kanaat getirdiğim sırada bile bu fikre inanmak istemiyordum. Bu hareketi için bile bir takım mazeretler bulmaya çalışıyordum. Yahmos, benim zavallı, uysal, çilekeş arkadaşım... Seni ne çok severdim... Sonra Sobek öldü. Sonra İpi, ve nihayet Esa... Yahmos'un içindeki tohumların çiçek vermeye başladığından emindim. Sonunda, Yahmos benim ellerimle öldü... Şimşek gibi bir ölümle, hiç acı duymadan...

— Ölüm, her yerde ölüm!...

— Hayır, Renisenb, bugün karşında ölüm değil, bütün bir hayat duruyor. Bu hayatı kiminle bölüşeceksin?... Karneni ile mi, benimle mi?!...

Renisenb, Nil'in gümüş bir çizgi halinde aktığı vadiye baktı...

Gözlerinin önünde o gün kayıkta neşeye gülen yüz belirdi.

Yakışıklı, kuvvetli, neşeli... Biran kalbinin heyecanla çarptığını hissetti. O anda Kameni'yi sevmişti. Karneni, hayatında Kay'den boşalan yeri alacaktı...

Genç kadın düşündü: «Beraberce mesut olacağız. Evet, mesut olacağız. Beraber yaşayacağız, birbirimizden zevk alacağız. Sıhhatli, güzel çocuklar doğuracağım... Nefes almadan çalıştığımız günler olacak... Nil'de kayıkla dolaştığımız eğlence günlerimiz olacak. Hayat, bir zamanlar Kay ile geçirdiğim o tatlı, o zevkli haline dönecek... Başka ne isteyebilirim ki?... Bundan başka ne isteyebilirim?...»

Ağır, ağır, yüzünü Hori'ye çevirdi. Sanki sessizce bir sual sorar gibi baktı...

Hori, onun ne sorduğunu anlamış gibi, cevap verdi:

— Seni, daha küçük bir çocuk olduğun sıralardanberi seviyorum.. Kırılan oyuncaklarını tamir etmek için bana getirdiğin zaman yüzündeki o ciddî, o güvenli ifadeye bayılırdım. Sonra, aradan sekiz sene geçti. Tekrar buraya döndün. Bana düşüncelerini getirdin. Senin düşüncelerin başkalarınınkilere benzemiyordu, Renisenb. Zihnini,

daracık duvarların arasında, sadece kendisine dönük olarak kalmamıştı. Senin zihninin de, benimki gibi, ebediyen akıp gidecek olan şu Nehre bakıyor, orada bir âlem dolusu değişiklikler, yenilikler görüyor. Cesaret ve görüş sahibi olan kimselerin her şeye muktedir olabileceklerini anlıyor...

— Biliyorum, Hori, biliyorum... Senin yanında bütün bunları ben de hissettim. Fakat seni anlamaktan âciz kaldığım, yalnız kaldığım anlar da oluyor...

Tarifsiz bir mücadele halinde olan düşüncelerini ifade için kelime bulamayarak, sustu. Hori ile nasıl bir hayat geçireceğini tahayyül edemiyordu. Hori, bütün sevgisine, o eşsiz şefkatine rağmen, bazı anlarda Renisenb için anlaşılması imkânsız bir muamma olarak kalacaktı. Hislerinin o derin güzelliğini, o uçsuz bucaksız zenginliğini beraberce paylaşacakları anlar olacaktı ama, günlük hayatları nasıl geçecekti?...

Renisenb, gayri ihtiyarî elini Hori'ye uzattı:

— Hori, benim yerime sen karar ver, ne olursun!...

Hori, gülümsedi. Çocuk Renisenb'e belki de ilk defa gülümsüyordu. Fakat genç kadının elini tutmadı.

— Hayatını nasıl tanzim edeceğini ben sana söyleyemem, Renisenb, dedi. Çünkü senin hayatındır o. Ona dair ancak kendin bir karar verebilirsin...

Genç kadın o zaman anladı ki, karşısındaki erkekten karar vermek hususunda hiç yardım beklememesi lâzım.. Hori, Karneni gibi insana dış görünüşü ile tesir etmiyor... Acaba vücuduna dokunsa, neler hissedecekti? Ama Hori elini bile tutmuyordu.

Karar birdenbire kendisini gösterivermişti. Ya kolay bir hayat ya da güç bir hayat. Kıvrıla kıvrıla inen patikadan aşağı, alelaide, mesut bir hayata. Kay ile geçirmiş olduğu günlere benzer tasasız, neşeli günlere doğru koşmak için yüreğinde dayanılmaz bir arzu duydu. Orada, aşağıda emniyet, sadece günlük dertler, günlük zevkler vardı. İhtiyarlıktan, ölüm korkusundan başka hiçbir ıstırap bilmeyecekti orada...

ÖLÜM... Hayat düşüncesinden hareket edip, yine tam bir daire çevirerek, tekrar ölüme ulaşmıştı... Kay ölmüştü. Belki de Karneni de ölecekti. Onun yüzü de, Kay'ınki gibi zihninden silinip gidecekti günün birinde...

Sessizce, yanında duran Hori'ye baktı. Ne tuhaf, Hori'nin yüzünü sanki ilk defa görüyordu... Yüzünün nasıl olduğunu öğrenmeye hiç ihtiyaç duymamıştı...

Konuştı Renisenb... Sesi, bir akşam, grup vakti şu patikadan ineceğini söylediği andaki azimkar ve kararlı ifadeyi taşıyordu.

— Kararımı verdim, Hori... Hayatımı seninle bölüşeceğim... İyi ve kötü günlerde... Tâ ki... Ölüm gelinceye kadar...

Hori'nin kolları genç kadını kendisine doğru çekti. Bu kolların arasında, yanağına dayanan ılık, yanağın temasını hissederek, Renisenb'in kalbine hayatın bütün zenginliği doldu. «Hori ölecek olursa,» diye düşündü, «Onun yüzünü unutmama imkân yok... Hori kalbimde ebedî bir şarkı gibi yaşayacak... Yani, artık, ölüm nedir bilmiyeceğim »